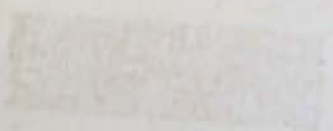

71
E. 102

1102

Confidential Letters

H. v. G.	716	1859-1861
- " -	717	1862
- " -	718	1863

Confidential Letters1859 - 1861.Chief der Nederl. Bezittingen Terkuste van Guinea Noentⁿ 716.10 Februarij 1859. -
N° 68 Kabinet. -Govt. Nactglas to Minister of
Colonies. -

Bij mijnen brief van gister n° 10/90 heb ik de eer gehad N. E. in overweging te geuen mij te autoriseren met mijnen Engelschen ambtgenoot onderhandelingen aan te knopen over eene ruiling van grondgebied in deze bezittingen. - Ik meen in dien brief genoegzaam de gronden te hebben aangetoond, waarom ik eene ruiling hoogst wenschelijk acht. -

Ik zal N. E. echter bij dezen opgaen, waarom ik tot het indienen der betrekkelijke voordragt heb besloten. -

Toen de Engelsche gouverneur Bindjich onlangs alhier bevonst, bragt ik zijdelingse eene ruiling ter sprake, dan ik vond mij eenigzins teleurgesteld, dat hij dit gevoelen niet meer zoo als vroeger was toege-
daan. - Ik kon niet ontveimen, dat deze ver-

andering van gevoelens bij mij achterdocht heeft op-
gewekt, dangezien Z. Ed. met dit plan vroeger hooge-
lijk was ingenomen en mij dikwijls de groote voor-
deelen betoogd heeft, die in eene ruiling van grond-
gebied voor beide Natien zouden zijn gelegen. -

Ik meen des tot de gevolgtrekking te mogen komen, dat het Engelsche bestuur een gemakkelijker weg op het oog heeft en vel het successieoelijk verwreen-
den van de Nederlandsche vlag van de boschcom-
men, zoo als reeds met verscheidene het geval was. -
dan dezen zucht tot grondaanwinning wenschte ik paalen perk te stellen, en mijns inziens zal dit alleen door eene ruiling van grondgebied kunnen geschieden. -

Wanneer N. E. even als ik van gevoelen magt zijn, dat eene ruiling als bedoeld wensche-
lijk is te achten, dan neem ik de vrijheid Haer beleeftelijk in overweging te geuen, het daarenen te leiden, dat bij eene heffing van belasting, waartoe het Engelsche bestuur zonder aanmerkingen zal mede-
werken geen termijn worden aanvang bij enig voor-
schrift werde vastgesteld, maar dat aan mij zoo

moge-

mogelijk vrij worde gelaten, daarom trent te beschikken. -
Wordt bij deze gelegenheid eene ruiling van grond-
gebied niet tot stand gebracht, dan zal in de toekomst
alle uitzicht daarop zijn verloren, omdat de Engelschen
ingeen geval na de vaststelling van een gelijkmatig
tarief van insoer rechten voor hunne en onze bezittingen
tot afstand van gronden geneegen zullen zijn, maar
wel om achtereenvolgens op allerlei wijzen de eigen-
dommen der Nedebanders machtig te worden. -
Ten einde N. E. den waren grond zoude leeren kennen
op welken mijn gevoelens rust, heb ik gemeend dezen
afzonderlijk aan Haar te moeten rigten. -

25 Januarij 1859. -

Litt. L. N. 1. - Orig. kab.

Minister of Colonies to govt

Nagtglas. -

In antwoord op Nwe missie vonden 11 December ll.
Kabinet N^o B 24, heb ik de eer ter kennis van N. E. Geste
te brengen, dat ik mij gereedelijk kan vereenigen met de
maatregelen door N. genomen, om uitvoering te geven
aande voorschriften vervat in dezer zijdsche van
den 17 Augustus te voren N° 314 / N° 1 geheim. -

In zonderleid komt mij de ander malige keuze van
Kwassi Chijang, om met den vorst van Chkanti te
onderhandelen, gelukkig voor, omdat deze persoon
met dien vorst bevriend is en door zijne vroegere
zending bevezert vertrouwen te verdienen. -

De hem toegelegde som van twaal oncen goud
voor reis kosten wordt door mij goedgekeurd, en kan
onder het rubriek "buitengewone kosten" in rekening
worden verantwoord. - Ik houde mij aanbe-
velen voor eene spoedige mededeeling van den uit-
slag dezer zending en van Nw toegezegd gemotiveerd
voorstel omtrent de vestiging van een verfdépot te
Coomassie, ten einde deze aangelegenheid op geren-
schten voet te organiseren. -

10 May 1859. -

N^o C 13 Kabinet. -

govt Nagtglas to Minister of

Colonies. -

Ik heb eindelijk het gerouwen ter kennis van N. E. te kun-
nen brengen, dat ik gunstige berigten heb ontvangen
van

van Coomassie. — Op den 22^{en} der vorige maand is de afgezondene kwassie elijzang door den koning en zijne cabociëren in een openbaar gehoor ontvangen en heeft de koning te dien gelegenheid zijne schuld aan het Nederlandische gouvernement erkend, en aangenomen die te betalen. — Volgens een mondeling bericht van latere dagteekening is het 's Konings plan de voldoening te doen plaats vinden voor de helft in recuten voor het Indische leger, voor de wederhelft in goud. — Ik had hem van het begin de keuze gelaten, om de voldoening te doen plaats hebben op de wijze, zoo als hij zneks het liefste zoude verlangen. — Onverwilt na het ontvangen van gemeld mondeling bericht heb ik aan elijzang geschreven, dat ik het liefst zoude zien, dat de voldoening plaats vond door het verstrekken van militairen. — Wanneer ik in aanmerking neem de veelvuldige pogingen tot ontduiking zijner verplichtingen doorden elskantijnschen koning aangerend, waarvan in het archief alhier zoo vele bewijzen door mij zijn aangetroffen, dan mag ik, wanneer de nu verleende toezegging behoorlijk wordt nageleefd, de verkregene uitkomst als zeer gelukkig beschouwen. — De koning heeft mij verzocht om twee vaten kalk en een vat cement, welke hem zullen worden verstrekt. — Overigens heeft hij getracht om zekeren Pieter de Kleer, een jong mensch, welke elijzang vergezeld tot het lezen en schrijven zijner brieven, waarin hij zelf onbedreven is, bij zich te mogen houden tot hetzelfde einde, daar de brieven die hem anders in de Engelsche taal moeten worden geschreven, door den Engelschen agent, die zich steeds in Coomassie ophoudt, ^{moeten} worden vertaald. — Het schijnt, dat de koning niet gezind is de Engelschen inzage te geven, ten aanzien zijner handelingen met het Nederlandische gouvernement ter kuste. — Voorloopig heb ik met het oog op eene wederopenstelling van de werving van afrikaansche recuten voor het Indische leger daarin toegestemd, in afwachting van

van eene beslissing van N. G. ten dezen, omdat aan het verblijf van gezegden de Heer te Coomassie eene uitgave van f. 400. - à f. 500. - 's jaars is verbonden. -

Op dit oogenblik zijn hier 40 rekruten voor het Indische leger, zoodat ik mij vlei, onafhankelijk van het verkrijgen van rekruten door kwassie olijzang, weldra in de gelegenheid te zijn aan N. G. aanvraag te doen voor den overtocht van een detachement. - De werving toch, hoezeer langzaam, gaat voort en ware men minder nauwgezet in het aannemen der zich aanbiedende rekruten, dan zoude het nu aanwezige getal zekerlijk drie à viermalen meer bedragen dan thans. -

Op mijne pertinente vraag aan den Koning om toestemming tot de vestiging van een blanke te Coomassie en de oprigting van een werfdepot aldaar voor het Indische leger, heb ik tot nog toe geen antwoord bekomen. - Mijn persoonlijk gevoelen echter is, dat daartegen geene bezwaren zullen bestaan. -

12 Julij 1859. -
N^o = C 16, Kabinet. -

Same to same. -

Ik heb de eer N. G. bij deze kennis te geven, dat kwassie olijzang door mij naar den Koning van Oekantjyn gezonden, van Coomassie op den 1^{en} dezer is teruggekeerd. - Hoewel de Koning van Oekantjyn gaarne bevilligt in de oprigting van een werfdepot te Coomassie en overigens hoog heeft opgegeven van zijne groote voorliefde voor het Nederlandsche gouvernement, doet het mij leed N. G. te moeten kennis geven, dat het tweede gedeelte der zending van gezegden olijzang, namelijk de terugbetaling der gelden, welke de vorst van Oekantjyn aan het Nederlandsche gouvernement schuldig is, ten bedrage van f. 9000. - althans voor eerst niet is gelukt. - Op grond van de beloften door dat nederhoofd aan olijzang gegeven en die zijne Majesteit zelfs zooverre uitstrekke, dat hij de betaling binnen eene week, ja nog korter, be-

-paalde, had ik mij stellig gevoeld, dat, zoo dan al met alles ten minste een groot gedeelte der gezegde schuld zoude zijn voldaan. - Ik ben echter in mijne verwachtingen teleurgesteld. -

Op den 15 Junij t. l. namelijk heeft Koning Kwakoe Twa Mijzang doen roepen en hem althoen te kennen gegeven, dat hij na een gehouden beraad met zijne hoofden en raadslieden tot de meening is geleid, om de schuld niet te moeten betalen, maar dat hij het denkbeeld heeft, dat Generaal Verveer hem de gereclameerde gelden heeft geschonken, en dat, magt het Nederlandsche gouvernement met hem op dat punt van zienswijze verschillen, toch niet hij, maar wel de familie of de Erven van wijlen den generaal Verveer tot betaling verplicht zouden zijn. -

Op de meest vriendschappelijke wijze betuigde de Koning zijn leedgevoel aan Mijzang en verschool zich ten deze verder achter zijne raadslieden, verklarende, bij herhaling, dat hij persoonlijk gaarne bereid is tot de afdoening van de bestaande schuld, zoodat het schijnt, dat de weigering eigenlijk minder aan den Koning dan wel aan zijne raadslieden is te wijten. - Mijzang is van

obedeel, dat de weigering niet zoo zeer is gegrond op liefde voor het goud dan wel daarop, dat de raadslieden er eene vernedering in zien, dat het negerhoofd zijne schuld zoude betalen. -

Ik heb mij even wel met de beslissing van zijne eskantynsche Majesteit niet kunnen vereenigen, maar een rader schrijven aan hem gericht, waar in ik hem herinner, dat wijlen de generaal Verveer de schuld van den Koning van eskantijn in drie deelen heeft gesplitst, en hem een derde gedeelte heeft ten geschenke gegeven, voorts dat het nog te betalen restant het saldo is van het tweede gedeelte; dat hij in den beginne, en sedert jaren herwaarts de schuld heeft erkend, en dat hij door die erkenning en zijne opgevolgde toezegging, bij herhaling gedaan aan Mijzang, dat de betaling alomt zoude plaats hebben

dezen

dezen zes maanden achtereen heeft opgehouden en
doordie handwijze het Nederlandsche gouvernement
tot aamienlijke uitgaven genoodzaakt; en dat
ik, steunende op zijne steeds vroeger herhaalde
erkenningen van de rechtigheid der vordering, alnog
vertrouw, dat hij de afdoening zal laten plaats
hebben. - Verder heb ik hem kennis gegeven, dat
Zijne Majesteit de Koning hem eenige geschenken
zond; ik heb die geschenken doen ontpakken en
ze aan de met Chijzang medegekomene Oskantijn-
sche boodschappers laten zien, terwijl ik hen verder
te kennen gaf, dat ik niet genezen was, die ge-
schenken af te geven vooren al eer de schuld was
verreft. - De boodschappers waren met de
geschenken hoogelijk ingenomen en hebben van
den troonzetel de maat genomen, om die aan
den Koning overte brengen, ten einde de paden
voor het transport daarvan in orde te doen maken.

Ik koester alnog de hoop, dat de goede over-
komst dezer geschenken, die toevallig op een zeer
geschikt oogenblik hier zijn aangekomen, eene
gunstige verandering in 's Konings besluit zal
darestellen. - De welwillendheid des
Oskantijnschen Konings voorden Koning der Neder-
landen is bij gelegenheid der laatste zending
van Chijzang ondubbelzinnig gebleken, hebbende
hij met hem ondergeleide van het bijgevoegde
briefje, dat ik gemeend heb in originali te moeten
opzenden, mij eenen fraajen panther voortijne
Majesteit den Koning der Nederlanden bestemd
toegezonden. - Ik verzoek U. E. bekefdelijk
's Konings bevelen te willen vragen ten aanzien
der verzending, waarmede ik gaarne wensch
te worden in kennis gesteld, omdat ik betwijfel
of het jaargetijde in 't welk het dier zelfs bij
dadelijke opzending in Nederland zou aankomen,
daarvoor wel geschikt zoude zijn. - Ten slotte
meen ik nog aan U. E. te moeten mededeelen,
dat de Oskantijnsche Koning heeft gewaakt met
de kennisgeving aan Chijzang van den uitslag
zijner

zijner gehouden deliberation en het daarop ge-
vallen besluit nopens de niet-teruggaave der
gemelde f. 9000. —, juist zoo lang, tot dat hij de
door hem van mij verzochte kalk, cement en veer-
stoffen vermeld in mijn aan N. G. op den 11 Junij
tl. onder L^a F3 gezonden maandrapport, had
ontvangen, hebbende hij zelfs echter nog in den
avond van demzelfden dag aan hem medege-
deeld. — Ook heeft de Koning een paar dagen
nadat ik de mededeeling van den uitslag der
zending van Chijzang had bekomen, mij laten
verzoeken om eene Nederlandsche vlag. —
Deze handelingen zullen voorzeker niet in staat
zijn, N. G. een hoog denkbeeld te geven van de
kieschheid van Zijne Majesteit Kwakoe Dua,
maar zij is eene loedige schildering van het
karakter vanden regeer in het algemeen. —
Volgens een bij mij ontvangen brief uit Coomas-
sie na het vertrek van Chijzang, was 's Konings
oom Saij Kudjo de vermoedelijke troonopvolger,
dezelfde die voor eenigen tijd in ongenade is ge-
vallen, op den 19^{en} Junij tl. overleden en zijn
bij die gelegenheid 21 mannen en 7 vrouwen het
hoofd afgesneden. — Bij deze gebeurtenis is te-
vens de nieuwe troonopvolger met name Kobben
Essien^x bekend gemaakt, die naar men zegt, van
een medelievend karakter moet zijn en van
wien dus in de gevolgen wel iets goeds zal zijn te
wachten. — Volgens de mededeelingen van
Chijzang zijn gedurende zijn verblijf te Coomassie
ruim 1000. menschen ter dood gebracht, voorzeker
eene treuwige bijdrage tot de barbaarsche zeden
van het Afskantynsche Koninkrijk. —

3 September 1859. —

Same to same. —

N^o C 21 Kabinet.

Ik heb het genegeen, ten vervolge op mijnen brief del^o
12 Junij tl. N^o C 16 ter kennis van N. G. te brengen
dat Kwakoe Dua, Koning van Afskantyn te Coom-
massie mij de toezegging heeft gegeven der be-

's Konings
nagste oom

taling van de nog door hem aan het Nederlandsche gou-
-nement verschuldigde 125 oncen stofgoud en dat hij ten
-blyke van het deugdelijk bestaan zijner schuld aan mij
-heeft doen toekomen de neven gaande schuld bekentenis.

Dadelijk na het eindigen der Konftoornfeesten te Coomanie
-die eerst daags aanwangen en verrocheidene dagen aan-
-houden, zal ik, naar 's Konings schryven, eene bezending
-vrijwilligers voor het Indische Leger ontfangen, die zal
-voortdueren tot dat de geheele schuld zal zijn aangezui-
-verd. - In mijne veronderstelling dus, dat de aan-
-komst der geschenken voor den Oskantijnschen Koning
-en mijne weigering, om die af te geven, voordat eene
-aanquivering van de bestaande schuld had plaats ge-
-vonden, eene gunstige vending zou daru stellen, heb
-ik mij geenozins bedrogen, maar heeft de uitkomst
-ten volle aan mijne verwachtingen beantwoord. -

Ofschoon ik bij onderwinding weet, dat de Koning van
-Oskantijn niet zeer nauwgezet is in het houden zijner
-mondeling gegevene beloften, is het mij echter niet geble-
-ken, dat hij ooit schriftelijke toezeggingen heeft ge-
-schonden en vertrouwd ik daarom, dat alom de
-afdoening zal plaats hebben, ofschoon ook nu ik geene
-zekerheid daarvoor kan aanbieden. -

Ik heb een toestemmend antwoord gegeven op 's Ko-
-nings vraag om voor iederen vrijwilligen toetestaan
-f. 100. - handgeld even als op zijn verzoek, om de
-schuld geheel af te doen door het leveren van vrijwil-
-ligers in plaats van eene geldelijke voldoening te doen
-geschieden in goud. -

Belofdelijk verzoek ik H. E. het aangebodene originele stuk aan mij spoedig
-te willen terugzenden, omdat ik verplicht zal wezen
-dat aan den Koning te retourneren, nadat de af-
-betaling zal hebben plaats gehad. -

Koning Kwakoe Twa wenidt Thams voor, dat de beta-
-ling van de schuld niet heeft plaats gevonden, om-
-dat hij vermeent, dat wanneer een blanke overleden
-is, niemand zijne schulden aan hem betaalt en hij,
-uit overweging van het overlijden van generaal
-Verveer bij gevolg vermeende tot betaling ook niet
-verplicht te zijn. - De oorzaak is gelegen als volgt.

De Koning heeft indertijd vanden generaal Daendels gekocht voor 80 stoffgoud aan buskuud. - Totzekerheid der betaling stelde hij een pand, zijnde een gouden schapekop. - Later met het geld zendende, om dat voorwerp in te lossen, was de generaal Daendels overleden en het gestelde pand, veel meerdere waarde hebbende dan de schuld was, verdwenen, en is nimmer teruggekomen, waarop op aanraden van de Elminezen het voor betaling bestemde goud aan den Koning is teruggebracht, zeggende de Elminezen, dat een blanke, nimmer zijne schuld betaalt. -

Het verheugt mij ten zeerste, dat er uitzigt bestaat, dat een sedert meer dan 20 jaren slepende zaak, waarvan de afdoening tot nog toe langs allerlei wegen is ontboden, eindelijk tot genoegen van de Nederlandsche regering zal afloopen, terwijl ik aan voldoening der schuld in vrijwilligers boven geld de voorkeur schenk, omdat ik met twijfel of zelfs zal hij eventuele wederopenstelling der werving van Afrikanen, er toe bijdragen, om de vrijwillige dienstneming te bevorderen. -

Het zal mij bijzonder aangenaam wezen, wanneer N. E. het voor mij genomene besluit, om voor elken vrijwilliger uit loomassie of 2.6.8 stoffgoud van de oude schuld af te trekken, met hare goedkeuring wilt bekrachtigen en mij daarvan onderwijgen. -

Ik geef N. E. de verzekering, dat ik mij zal beijeren de zaak ten spoedigste te termineren en dat ik niet in gebreke zal blijven N. E. voortdurend op de hoogte daarvan te houden. -

28 November 1859. -

Same to same. -

N^o C³⁰ Kabinet -

Bij mijnen brief van heden N° 95 933 had ik de eer N. E. te berichten, ten aanzien vanden stand der zaak nopens de ruiling van grondgebied met het Britsche gouvernement, en heb ik ernstig aangehouden op den afstand van het Rijk van Nasra aan den staat der Nederlanden. -

Ik achte mij verplicht, uit overweging, dat opge-

-melde mijn brief wellicht bij het voeren van onderhandelingen door N. E. zal worden afgedragen aan dengene, die daar mede door Haar zal worden belast, daarin mijne zienswijze niet openlijk bloot te leggen, maar N. E. meer vertrouwelijk omtrent den waren stand van zaken nite lichten, waartoe ik dezen wensch te doen strekken. -

De ruiling op zich zelve is eene gewenschte zaak, ja eene noodzakelijkheid, omdat er dagelijks kwestien ontstaan en ontstaan zullen over het recht van protectie; Nederland heeft tot nog toe altoos bij die kwestien grondgebied verloren, hoewel het recht ook meestal aan deszelfs zijde was. -

Wanneer men nagaat, dat successievelijk Nassa, Edjumacon, al de boschkoninkdommen van Chouée, Coemantijn, Apam en Berkoe aan ons gezag zijn onttrokken, en dat ook nu weder verschillende punten geheel wederrechtelijk door de Engelschen zijn benaderd, dan vordert het belang van Nederland gebiedend, dat de ruiling plaats hebbe, wil het niet alles verliezen, wat het in deze oorden bezit, dan moet die ruiling zelf met opoffering van onze zijde tot stand worden gebracht. -

Het bezit van Nassa is voor ons van overwegend belang; het is eene landstreek van groote uitgestrektheid, die gedeeltelijk aan het Chantijn-sche koninkrijk grenst, en daarmede gemeenschap heeft op de hoogte van Axim. - De Engelschen zijn voor zooveel ik het kunnen nagaan, met deze omstandigheid nog niet volledig genoeg bekend, en ook ik zoude voorzeker niet zoo goed met de plaatselijke gesteldheid bekend zijn, indien de opname der verschillende afdeelingen, bij welke gelegenheid tevens de grensen van Nassa zijn onderzocht, niet op een zeer geschikt oogenblik had plaats gevonden. - Maar ik heb gemeend, dat ik van die opname al dadelijk ten dienste van het moederland de meest mogelijke partij moest trekken, en ik heb dan ook tegen mijnen Britschen ambtgenoot mijne meerdere bekend-

leid met Wassa geheel verborgen gehouden, en enkel getracht uit te vorschen, om welke reden het Engelsche gouvernement aan het bezit daarvan waarde schenkt.

Dezen dagen had ik ten onderwerpe wederom eene vertrouwelyke conferentie met den heer gouverneur Bird, met wien ik sedert 7 jaren op den meest vriendschappelyken voet verkeer en dien ik heb leeren kennen als een byaal man, die mij op eene pertinentente vraag nopens het gewigt, dat hij aan het bezit van Wassa hechte, te kennen gaf, dat wat hem betref, hij volgaarne Wassa zoude willen afstaan, doch dat hij beweerd was, dat bij eentwelle verwickelingen bij het tot stand komen der ruiling zyns aan hem zoude worden genomen, aangezien de vroegere gouverneur Pine om die reden van de ruiling had afgezien. — Ook ik ontveins niet, zoo als ik trouwens reeds in mijnen aan M. B. gezonden brief dd^e 9 Februarj tl. n° 10/90 heb vermeld, dat er ligtelyk botringen bij de overdracht zullen kunnen ontstaan, maar naar mijne bescheidene meening mag zyns geene reden zijn, om te beletten een nuttig werk tot stand te brengen, terwijl ik in allen gevalle van oordeel ben, dat door gepaste maatregelen alle aanleiding tot rustverstoring kan worden weggenomen; des noodig zelf zal men vooraf met het hoofd van Wassa kunnen onderhandelen, zoo als ik ook reeds vroeger heb kenbaar gemaakt. — Ik lecht aan de overdracht van Wassa nog te meer, omdat bij overgang niet ligtelyk weder grensquestien zullen ontstaan, daar achter Wassa het landschap Sinkia is gelegen, welks bevolking tot eenen anderen volksstam behoort, dan die van Wassa, zoodat een natuurlijke grens wordt daar gesteld, die niet zal worden geschonden, maar door de inwoners wederzyds strikt zal worden gehandhaafd. — Het hoofddoel dat ik met de ruiling beoog, is eene onbelemmende gemeenschap met het binnenland; wel kan men die van elkm door elpollonia en stovin verkrijgen

en daar die landschappen langs een reeds bestaanden weg in het Oshantynsche Rijk komen, doch die weg is in slechten toestand en moeijelijk begaanbaar. -

Vele Oshantynen, die ik daarover heb gesproken hebben mij verzekerd, dat, wanneer de weg op Cape Coast is gestreemd zij dien weg nemen, om zich van Oshim te begeven naar Oshinie, ten einde kruid te koopen, dat zij bedoelden weg reeds meermalen hebben bereisd, en dat behalve de moeijelijke begaanbaarheid men ook de rivier Tando, zijnde een groote stroom, moet passeren. - Bij de goede verstandhouding tusschen de Oshantynen en ons bestaande, zoude men er misschien in kunnen slagen om den weg te doen verbeteren en den Oshantynschen handel naar Oshim te trekken; maar in elk geval zou men van daar een rechtstreeksche gemeenschap met Oshantyn hebben. -

Voor het tegenwoordige beschouw ik in het algemeen de kust van Guinea als eene hulpbron ter bevordering van emigratie en werving van recruten voor het Indische leger en deel ten deze volkomen het gevoelen der Staatscommissie, ingesteld bij Z. M. besluit dd: 29 November 1853 N: 66, en hoegeer ik weinig vertrouwen stel in eene spoedige ontwikkeling dezer gewesten, die men eerst in eene ver verwijderde toekomst mag verwachten, komt het mij voor, dat ook voor dat tijdstip de Oshantynsche belangen moeten gewaarborgd zijn en dat Oshantyn niet mag achterstaan bij andere natien, naar sprake is van bevordering van ontwikkeling en vooruitgang en, mijns inziens, kunnen alle belangen zeer goed hand aan hand gaan, wanneer slechts de grondslagen voor een goed samenwerkend geheel voldoende worden gelegd. - Indien echter Wassa aan de Engelschen blijft toebehooren, dan zullen bij eene eventuele emigratie ongetwijfeld vele moeijelijkheden gebaerd worden. - X Britendien zal er weinig of geen uitzicht op verbetering des landes met het binnenland en omge bezittingen bestaan, daarde En

-gelschen alle moeite doen, dien naar de kromme te
 -trekken. - Men wil zelfs, dat de handelaars te Cape
 Coast geschenken zenden aan de hoofden van bosch-
 -krommen, langs welke de weg naar Elmina loopt ten
 einde te beletten, dat de weg hierop behoorlijk werde
 -open gehouden, om daardoor de koopers te noodza-
 -ken naar Cape Coast te komen. - Bij de voorloo-
 -pige vaststelling van punten over de scheiding van
 -delende, heb ik ook een artikel in het betrekkelijke
 -tractaat verlangd, bij hetwelk de wederzijdsche
 -Regeringen elkander het vchoonhouden der wegen
 -waarborgen. - De leden van den Kolonialen
 -Raad alle afwezig zijnde, heb ik geene gelegenheid
 -gehad het gevoelen van dien Raad in te winnen
 -nopens het al dan niet wenschelijke der ruiling, doch ik
 -ben daaraan tegemoetgekomen door de benoeming
 -eener speciale commissie van eenige ambtenaren, die
 -ik daarvoor geschikt oordeelde, alsmede vanden heer
 -G. Stoupe, die op alle plaatsen en speciaal ook op
 -Apollonia en Clavin zeer goed bekend is, van welke
 -commissie ik heb verlangd de voorlichting op eenige
 -punten ten deze. - Die commissie heeft ten onder-
 -werpe aan mij uitgebragt het rapport, waarvan
 -ik de eer heb M. G. een afschrift hierbij aan te bie-
 -den. - Zij is van gevoelen, dat de ruiling in
 -ieder geval moet plaats hebben, al kan ook Wassa
 -niet worden verkregen. - Gereedelijk deel ik dat
 -gevoelen, en ik wil hier geenzins ontveinzen, dat
 -Apollonia en Clavin hulpbronnen in zich bevatten,
 -die op den duur winstgevend kunnen worden, ook
 -zonder eene overdracht van Wassa zal er veel voor-
 -deel vande ruiling ontstaan; nu toch benaderen
 -de Engelschen, hetzij dan te recht of ten onrechte, gedu-
 --tiglijk gronden eigendommen der Nederlanders,
 -maar dat zal hebben opgehouden, wanneer beide
 -gouvernementen een onafgebroken duidelijk be-
 -grensd geheel zullen hebben verkregen; daardoor
 -zal Nederland in de gelegenheid zijn gesteld dezelve
 -verkrege ne regten te handhaven en derhalve voor
 -de toekomst veel hebben gewonnen. -

Ik heb mij genoopt gevonden de bij dezen behandelde punten afzonderlijk onder de aandacht van N. G. te brengen, en geef daar als de slot som mijner overwegingen in bedenking, de onderhandelingen met het gouvernement in Engeland te doen voeren op zoodanige wijze, dat de Engelsche gouverneur alhier door zijn gouvernement nader worde gehoord nopens den afstand van Wassa, vlijende ik mij, dat wanneer hij ziet, dat Nederland bepaaldelyk daarop staat, hij er geenszins bezwaren tegen zal oppaen zoodat waarschijnlijk het beoogde doel zal worden bereikt.

In het uitterste geval echter, dat is, wanneer het blijkt, dat het Britsche bestuur volstraekt niet tot dien afstand te bewegen is, geef ik N. G. beleefdelyk in consideratie mij te magtigen, om de onderhandelingen toch door te zetten ende ruiling tot stand te brengen zonder dat Wassa daarin is begrepen.

Ik voor mij houd mij overtuigd, dat het al of niet tot stand komen der nu voorgenomene ruiling eene levenskwestie is voor het voortdurend bestaan van Nederlandsche bezittingen ter kuste van Guinea, en dat dus onder elke omstandigheid, en zooals ik hiervoor vermeldde, ook met opofferingen van onzen kant, die ruiling nu moet plaats hebben zelfs een opothoud ten deze acht ik voor onze bezittingen noodlottig voor de toekomst.

Ik heb het niet ondienstig geacht aan N. G. hierbij over te leggen eene skets-teekening, waarop voorkomen de landschappen Apollonia en Chorin, waaruut N. G. kunt oordeelen de ligging dier gewesten in betrekking tot de Nederlandsche bezittingen. - Deze skets is opgemaakt door den Resident Coulon uit mondeling ingewonnen informatie bij sommige inlanders en derhalve uit den aard der zaak slechts zeer oppervlakkig. - Zij is echter duidelyk genoeg, om aan te toonen de aanmerkbelyke oppervlakte, die de opgemelde landschappen beslaan.

Het zij mij eindelyk toegestaan aan N. G. mede te deelen, dat wanneer door N. G. zelve ten deze een tractaat mogt worden aangegaan, bij hetwelk

de afstand van Nassa niet moogt worden bedongen, daarin in allen gevalle de Nederlandsche regten op Obremoe en Empakō door de Engelsen moeten worden erkend en de handhaving dier regten door hen verzekerd. — Ten slotte zal het onnoodig wezen, dat ik N. G. aandacht vestig op het belang, dat in eene spoedige beëindiging dezer zaak voor ons is gelegen, ten einde de Engelsen den minst mogelijken tijd te laten, om meer pertinente inlichtingen over de afteestane gewesten in te winnen, terwijl ik niet wil ontveinzen, dat ik in eenen gunstigen afloop het hoogste belang stel, en ik maar al te wel overtuigd ben van het groote, ja overgroote genot, dat voor de Britsche autoriteiten aan het bezit van Hollandsch eecra is verbonden en dat door hen ook gereedelijk wordt erkend. —

X vide pag. 12 omdat Nassa onze bezittingen nagenoeg langs derzelve geheele uitgestrektheid begrenst en de Engelsen derhalve meester blijven van alle toegangen naar het binnenland. — Gebeurt het nu, dat de emigratie tot stand komt, dan ongetwijfeld zullen de Engelsen poogen die even goed als andere natien naar hunne Koloniën en bezittingen te bevorderen en zal dus Oederland altoos in het veronderstelde geval in het verkrijgen van landverhuizers bij Engeland moeten achterstaan. — Wel ligt het aan Engeland onderworpen Sindhia onmiddellijk tusschen Nassa en Okhantjyn, doch dat landschap is slechts in naam Engelsch. — Bovendien bij het bezit van Nassa onder ons gezag zullen wij op verschillende punten regtstreeks met het binnenland ons kunnen in betrekking stellen. —

23 September 1859. —

The Commission to govt. Slagglas. —

De Commissie door N. H. G. gest. benoemd bij N. H. G. geheim besluit van gister, ten einde N. H. G. te dienen van eenige inlichtingen ten aanzien der voorgemene meting van gronden en eigendommen met het Britsche gouvernement te dezer kuste,

heeft

heeft ter voldoening aan de op haar verstrekte opdracht, de eer K. K. E. G. te berigten:

dat zij, om aan K. K. E. G. verlangen ter spoedige indiening van het van haar verlangde bericht te voldoen, nog in den avond van den zelfden dag over het aangelegen onderwerp eene vergadering heeft gehouden; dat de commissie tot haren President heeft gekozen het lid den heer Meuwesen en tot secretaris het lid Chagnin; dat van alle aan de commissie in handen gestelde stukken lecture is geschied, en dat daarop de commissie hare deliberatiën heeft aangevangen.

Centraal was men van gevoelen, dat voor de Nederlandsche Regering de ruiling hoogst wenschelijk is; zoo toch als nu de eigendommen der Nederlandsche en Britsche kroonen door elkanderen liggen en met het oog op de voorbeelden van vroeger en lateren tijd, staande Nederlandsche eigendommen aan gedwonge vermindering bloot, omdat de Engelsen zich geenszins ontzien de Nederlandsche eigendommen geheel wederrechtelijk tot de hunne te verklaren, hetwelk, ongeacht alle rechtvaardige en billijke verzoeken immer blijft voortduren. De ruiling biedt derhalve het voordeel aan, dat men een onafgebroken geheel zal verkrijgen, tuschen hetwelk geene andere eigendommen onder enig Europeesch gezag anders dan het Nederlandsche staande, zijn gelegen.

De afstand van Clavin en Apollonia door de Engelsche Regering ter kust aangeboden, moet voor Nederland van gewigt worden geacht.

Die landschappen toch bezitten eenen rijken en vruchtbaren bodem, rijke goudmijnen en eene uitgebreide bevolking; door dezelve kan van uit de Nederlandsche bezittingen in de afdeeling Cixim een weg worden aangelegd, die het geheele binnenland in rechtstreekse verbinding stelt met onze bezittingen. Bovendien zullen Apollonia en Clavin, wanneer de Nederlandsche Regering eenmaal tot het invoeren eener belasting ter kust overgaat, door het groote verbruik, dat aldaar plaats heeft, ruime inkomsten afwerpen.

De commissie is overigens van meening, dat het bezit van Nassa voor Nederland van groot gewigt moet

worden

worden geacht. — Dat land toch, bij hetzelve bezeten, zou nagenoeg langs de geheele lengte der eiderlandsche bezittingen alhier gelegenheid geven meer binnen 's lands te komen, maar de Engelsen voeren zoo vele vertoogen tegen den afstand aan, dat zij niet geloof, dat zij daartoe immer zullen besluiten. — Eene andere vraag zoude het worden of de Britsche regeering bij verdere ongenegenheid, om Wana aan Nederland af te staan, niet te bewegen zoude wezen, om het protectoraat ende jurisdictie in dat landschap aldan als een gevolg der ruiling, te laten varen. — Daardoor zou een neutraal grondgebied worden verkregen, waarin ten minste ook Nederland niet werd belet te handelen. — Maar afgescheiden van het afstaan van Wana of van het neutraal verklaren van hetzelve, is toch de commissie van oordeel dat de ruiling buiten dat eene zeer genenschte zaak is voor Nederland. Alles toch wat Nederland aan de benedenkust bezit is van geringe waarde. — Bij Chauvie, Cormantijn en Elpam is geen enkel boschkrom, zoo te zeggen zelfs geen voet grond. — Clea met zijne 54 dorpjes bezit voor Nederland geringe waarde, de Engelsen moeten het hebben, omdat zij doorde ligging van eiderlandsche eigendommen aan de benedenkust te midden der kenne, in al kunne operatiën zeer veel meer worden. — Maar er is nog eene omstandigheid, die de ruiling voor Nederland nog wenschelijker maakt, namelijk het bezit van Dixcove. — De Chanta regers toch zijn nagenoeg geheel afhankelijk van de Dixcovers; het geheele land van Chanta is een als het ware ondergeschikt, als zijnde op geringe uitzondering na het volk van Chanta of de slaaven of de pandelin-gen van inwoners van Dixcove, die daardoor eenen aanmerkelijken invloed overten uitoefenen. — Ook de waarde der eigendommen, doorde Engelsen aangeboden ingeval de ruiling tot stand magt komen, is, naar het berkeiden oordeel der commissie, grooter dan die, welke Nederland zal geven. — Het is op de aangevoerde gronden, dat de com-

missie van gevoelen is, dat de reüling op de eene of andere wijze moet worden tot stand gebragt, en dat zij er toe zal strekken, omde waarde der Nederlandische bezittingen ter kuste van Guinea aanzienlijk te verhoogen. - De aan haar geenvo-

ijerde stukken heeft de commissie dezer N. H. E. G. bij deze beleefdelyk weder aan te bieden, vertrouwend zij aan de haar opgelegde taak te hebben voldaan. -

De commissie voornemd: C. Cheeuwen, v. d. Naelt, , Magnin, A. Le Jeune, G. Stoué. -

8 April 1861. -

N° 86 Conf. Kab.

Gouv. Nagtglas to minister of Colonies. -

In de vorige maand eenige dagen doorbrengende bij den gouverneur der Britsche bezittingen ter kuste, den heer G. D. Andrews, kwam ons gesprek op de belangen onzer wederzijdsche gouvernemen ten, terwijl wij beide het gevoelen deelden, dat noch het Nederlandische, noch het Engelsche gouvernement in den tegenwoordigen staat van zaken aan zijne bezittingen aan Afrika's Westkust iets konde gelegen liggen, daar beider eigendommen, langs de geheele uitgestrekte leid der kust door elkander liggen, waardoor velerlei belemmeringen ontstaan. - Troeger zijn onderhandelingen geopend om door eene reüling van grondgebied den bestaanden ongunstigen toestand te verbeteren; bij mijn vertrek uit Nederland in December j. l. waren die nog aanhangig, zooals de Engelsche gezant, Lord Napier mij verzekerde. - Maar ik moet besluiten uit het met den heer Andrews gehouden gesprek, heeft hij over de Nederlandische voorstellen ongunstig gerapporteerd. - Hij gaf mij te kennen, dat hij aan zijn gouvernement een voorstel had ingediend, om vande Nederlandische regering de bezittingen aan de zoogenaamde benedenkust over te nemen, tegen eene remuneratie van 1000 ponden Sterling's jaars. - Waarop ik geantwoord heb, dat ik voor mij niet geloofde, dat mijne regering dat voorstel immer in overweging zal nemen. - Verder heeft hij voorgesteld, om alle Nederlandische bezittingen tegen eene geldelijke ver-

vergoeding, ik meen van 50.000 £ aan Engeland af-
-te staan. - Ik heb de zaak belangrijk genoeg geacht,
om onder de aandacht van N. E. te worden gebracht
en veroorloof mij eerbiediglijk Nue Excell. voor te-
-stellen het eerste aanbod van de Britsche regering,
casu quo onvoorwaardelijk af te wijzen, als zijnde de
aan neming daarvan geheel in strijd met de Neder-
-landsche belangen. - Omtrent het tweede voor-
-stel, den geheelen afstand der eederlandsche be-
-zittingen aan de Engelschen, acht ik mij niet gerechtigd
al dadelijk mijne zienswijze te doen kennen, rekenen-
-de ik zelfs buiten den kring mijner bevoegdheid. -
Ik meen alleen te mogen opmerken, dat deze kust
-schoone historische herinneringen van eederlands vroe-
-gure grootheid met zich voert in dat eederland
nog niet zoover is afgedaald, om die prijs te geven
voor eene som van p. m. f. 120.000 's jaars, welke som
-toch bij eene ruiling ende aanneming mijner voor-
-stellen tot heffing van regten van invoer, voor 2/3
-gedeelten uit eigene inkomsten zoude kunnen vor-
-den bestreden. - Meer zoude ik gezind zijn, de
-onderhandelingen over eene ruiling vast te houden,
meenende ik te mogen aannemen, dat de Engel-
-schen, wanneer zij zien, dat er geen uitzigt bestaat
-tot het verkrijgen onzer bezittingen aan de beneden-
-kust langs anderen weg dan dien van ruiling, vel-
-dra dien weg zullen inslaan, hetwelk, nameer
-die mocht tot stand komen op de grondslagen, door
-mij vroeger aangegeven, ontegenzeggelijk op deze
-bezittingen gunstig zoude werken, aangezien men dan
-iets goeds zoude kunnen daarstellen, waartoe
-thans door de exceptionele ligging de mogelijkheid
-niet bestaat. - Ik meen ten slotte aan N.
-E. te moeten kenbaar maken, dat ik het denk-
-beeld eener ruiling hen toegedaan omde eenige
-reden, dat ik mij overtuigd houd, dat, miden tegen-
-woordigen toestand onzer bezittingen hier ter kuste,
-die telkens worden beperkt door gronden aan En-
-geland toebehoovende, nimmer iets goeds zal
-kunnen worden tot stand gebracht, hetwelk wel
-het

Het geval zal kunnen zijn, wanneer daarvan één geheel is gevormd.

5 August 1861. —
N° 2 E¹ Zeer Conf. Kab.

Go^o Nagtglas te Minister of
Colonies.

Bij herhaling uitgenoodigd zijnde door den Engelschen gouverneur ter kust E. B. Andrews, om bij hem een vriendschappelijk bezoek af te leggen, heb ik daaraan in de vorige maand voldaan, te eerder nog omdat genoemde heer ongesteld zijnde, mij te kennen gaf, voor het tegenwoordige niet naar Elmina te kunnen komen. — Het doel, om'twelk de heer Andrews mij verlangde te spreken, is om te ver-
ven in de bijgevoegde nota, die ik gemeend heb in het belang dezer bezittingen ten spoedigste onder de aandacht N. G. te moeten brengen, & welk ik hoop, dat Haer niet onaangenaam zal zijn. —

August 1861. —

Memorandum bij Go^o Nagtglas. —

Memorandum betreffende een gehouden gesprek tus-
schen den Engelschen gouverneur E. B. Andrews en den ondergeteekende, ter gelegenheid van een af-
geleegd bezoek te Cape Coast in het laatst der vorige maand. —

De gouverneur Andrews brengt meermalen het gesprek op den toestand ende ligging der weder zijdsche bezit-
tingen en gaf als zijne zienswijze te kennen, dat alles van af de Casinee rivier tot aan de Volta (omstreeks 300 mijlen) onder het zelfde Europeesch bestuur moest ressorteren, om gunstige resultaten daarvan te ver-
krijgen; dat hy aan zijn gouvernement had voorge-
steld, om aan de Nederlandsche regering 50. à 60.000.
£ aan te bieden voor den afstand harer forten etc.
aan de Westkust van Afrika. — Het Engelsehe gou-
vernement n. l. tracht alleste verkrijgen tusschen
10° N. en 10° Z. B. — Wanneer het voorstel
vanden Engelschen gouverneur tot uitvoering mocht
komen, dan zoude er eene leening worden gesloten
van 600.000 £, eene belasting van 20% op de
invervaarde zou werden geheven op alle artikelen,
die

die worden gelost en daaruit zoude de aflossing en rentebetaling van het optenemen kapitaal worden besteed, tot geen minder bedrag dan van 25,000. £ 'sjaars. -

Vervolgens lighet mede bedoeling tegen betaling van een gering hoofdgeld, ik meen van £ 1.8. per hoofd, man, vrouw of kind, alle slaven aan de zeezijde mij te verklaren, waarop de bezitting als eene kolonie zou worden geproclameerd. -

De heer Andrews bragt daarna dit onderwerp op een philantropische terrein en deed uitkomen, dat hij alleen den voorslag van afstand tegen de opgegevene som deed ter wille van de ongelukkige afrikanen, terwijl hij verder te kennen gaf, dat hij evenzeer wenschte, dat het nederlandsche gouvernement zelfs eene mindere som voorden afstand van dezen lastpost aan Engeland wilde geven, daar Engeland gaarne zijne bezittingen alhier zoude willen afstaan, indien het zag, dat het lot der afrikanen door een Europeesch gezag verzekerd was. -

De motieven dezer deneming laat ik geheel in het midden, alleen meen ik te moeten opmerken, dat het mijn gevoelen is, dat de opgegevene genegenheid tot het doen van afstand door Engeland moeyelijk is overeen te brengen, ja geheel in strijd met de pogingen om alles te verkrijgen, gelegen tuschen 10° N en 10° Z. B., dat daartoe al het mogelijke wordt in het werk gesteld, is mij meermalen gebleken door de mededeelingen zoo wel vanden tegenwoordigen gouverneur Andrews, als van zijne ambtsvoorgangers. -

Verder verzoekt de heer Andrews mij, - indien in den beoogden afstand niet mocht worden bevilligd, - om, nameer alsdem de scheiding der nederlandsche en engelsche bezittingen op de door mij ontworpen grondslagen mocht tot stand komen, te onderzoeken of het nederlandsche gouvernement genegen zoude zijn tot teruggawe der betaalde hoofdgelden ter som van 6500. £ in tien termijnen (jaren), terwijl hij gaarne zoude zien, dat ik ten onderwerpe eene voordragt aan mijne regering deed, uit hoofde het engelsche gouvernement reeds twee - malen

-malen, doch vruchteloos, het initiatief over eene scheiding
had genomen. — De heer Andrews verzocht mij wel
het onderwerp bij gelegenheid ter sprake te brengen,
doch daaroer gezins eene afzonderlijke brief-
wisseling te voeren. — Ik heb gemeend het gehou-
dene gesprek, dat de Britsche gouverneur deed voor-
komen van meer confidentiële aard te zijn, dien-
ongracht niet aan de spoedige wetenschap mijner
Regering te moeten onthouden. — Het onderwerp
is door mij uiterlijk oppervlakkig behandeld. —
Ik zie er geen bezwaar in, om de voorgestelde be-
taling (f. 78.000.) te vinden uit gelden ter kuste zelve
geheven wordende; even min om de kosten der colonie
uit eigen middelen te bestrijden, doch eene scheiding
moet daaraan voorafgaan en eene heffing van regten
is de eenige weg, althans naar mijn gevoelen, die
voorloopig reventen kan afwerpen. —
De heer Andrews stelde vervolgens nog voor, in den
stand, raarwan de wederzijdsche bezittingen verkeer
te heffen een invoerrecht van 2%, zooalook in de
Engelsche bezittingen geschiedt. — Ik heb hem mi ont-
woord hierop te kennen gegeven, zulks nimmer aan
mijne regering te kunnen aanraden, als zullende de
uitgaven de ontvangsten te boven gaan, en bovendien
op alle punten, alwaar Nederlandsche en Engelsche
forten bij elkander zijn gelegen, voortdurende ge-
schillen zullen ontstaan over de autoriteit, die recht
heeft op de belastingen, die worden geind. —
Uit het nu weder gehoudene gesprek is mij ten deide-
lijkste gebleken, dat het in de bedoeling ligt der En-
gelsche Regering, om onze bezittingen aan te koopen
en dat zij daardoor zich verzekerd acht van het
verkrijgen van genoegzame middelen voor het bekeer;
dat zij, indien de Nederlandsche bezittingen voor
Engeland niet zijn te verkrijgen, goederne zoude zien,
dat in die bezittingen rechten werden geheven zonder
ruiling, hetwelk vermoedelijk, zooalook reeds vroeger
meldde, het verlies van alle Nederlandsche krom-
men ten gevolge zoude hebben. — Het eenige
bezwaar thans voor de Engelschen, gelegen in eene
hef-

heffing van regten in hunne bezittingen, is de onmiddelijke nabijheid der Nederlandsche, die ken ten eenen male verhinderen, om fraude te voorkomen; omdat op Hollandschen bodem geene regten worden geheven ende invoer alhier vrij is, veroorzaakt zulks veelal, dat van de zeezijde de lossing geschiedt op Nederlandschen bodem, van welke het geloste ter gelegenheid naar de Engelsche plaatsen bij kleine gedeelten wordt overgebracht, waardoor dus het invoerrecht voor de Engelsche Regering geheel verloren gaat. — Om die reden dan ook brengt de tegenwoordige heffing van 2% van de invoer waarde al bijzonder weinig op. — Zoals ik in mijnen brief dd° 8 April tl. N° 6^e vermeldde, acht ik mij ongerechtigd eenig advies te geven omtrent den afstand der Nederlandsche bezittingen. — Het komt mij echter voor, dat de Westkust van Afrika in de toekomst groote veranderingen zal kunnen ondergaan, en dat de uitgaven voor deze bezittingen voor een groot gedeelte uit eigen inkomsten zouden kunnen worden gevonden en derhalve met het oog op die toekomst, dat het wenschelijk is, dat ze voor Nederland worden aangehouden, te meer, wanneer zulks met geringe geldelijke opofferingen kan geschieden. — Het is mijn personeel gevoelen, dat het Nederlandsche gouvernement nimmer in den voorgestelden afstand tegen geldelijke vergaeding moet bevilligen en ik meen verder en bij N. G. bepaalde-lyk op te moeten aandringen, ni geen geval ni eene heffing van regten in de Nederlandsche bezittingen ter kuste toe te stemmen, wanneer de Engelsche Regering niet toegeeft aan de voorstellen tot eene ruiling van eigendommen op de wijze, zooals door mij is voorgesteld. — Wordt in zoodanige heffing voor Nederlandsche zijde bevilligd, dan is alle uitzicht op eene ongeschondene bevaring der Nederlandsche bezittingen voor de toekomst verdwenen, zooals ik reeds meermalen de eer had, met opgave van redenen aan het Ministerie van kolonien kenbaar te maken. — Ik heb gemeend ver-

-pligt te zijn, hierop nogmaals de aandacht Uwer Excel-
lentie te vestigen. -

14 October 1861. -

Litt. G. 4/C. 4. -

Minister of Colonies to governor

Stagtas. -

Deze brief is gedeponeerd, terwijl later door
gouverneur Andrews aan den heer gou-
verneur Stagtas is voorgegesteld, de
ruiling door te zetten. -

Ik heb de eer gehad te ontvangen (Nue zeer confiden-
tiële missive van den 5 Augustus j.l. N: 6¹³, Kabinet, [infirm])
ten geleide van een memorandum, betreffende een
tusschen N. H. Edgest. enden gouverneur der Britsche
bezittingen ter kust van Guinea gehouden gesprek,
over den verkoop van onze bezittingen aldaar aan
Engeland of omgekeerd, de lefing van regten, de ruiling
van grondgebied enden vrijkoop van slaven. -

Hozeer mij uit dat stuk is gebleken, dat Nue Engeloche
ambtgenoot gaarne zou zien dat immers voor het geval
dat Nederland zijne bezittingen ter kust zou wencken
te behouden, de zaak der ruiling van grondgebied
werd geregeld, acht ik het nooftans, na de door
Engeland betoonde onhandelbaarheid niet raad-
zaam in dezen het initiatief te nemen, te minder
omdat wij anders den schijn op ons zouden kunnen
laden, van meer dan Engeland waarde te rechten
aan de ruiling. -

Ik oei mij echter, dat de
kwestie over het begit van het regendorp Empah, die
naar aanleiding van Nue missive vanden 8 Au-
gustus j.l. N: 525/89, door tusschenkomst van zijnen
Majesteits gezant te Londen op nieuw bij de Britsche
Regering ter sprake wordt gebracht, naar zal ropen,
om de onderhandelingen over eene ruiling van
grondgebied te herooten. - Hoede loop slier zaal
ook verder zij, acht ik het wenschelijk, dat door N. H. Ed-
gest. met Nuen Engeloche ambtgenoot ter kust
in geene verdere besprekingen aangaande die rui-
ling worde getreden, endat indien N. H. Edgest. daar-
toe op nieuw moogt worden aangezoekt, eenvoudig
door N. worde verklaard, dat de Nederlanische

Re. -

Regering van niets wil weten, afwijkende van de door
Haar voorgestelde schikking. -

Het komt mij toch voor, dat zoo Engeland over -
-hoopt niet reeds thans op de zaak der ruiling terug -
-komt, dit het eenigste middel zal zijn, het een -
-maal daartoe te brengen, vermits de Britsche Re -
-gering door Haaren gouverneur zeker zou worden
onderrigt van Hwe' weigering, om dit punt verder
bij de Nederlandsche Regering in overweging te bren -
-gen. -

De chinisten van Koloniën. -

Confidential Letters1862Brief der Nederl. Bezittingen ter kust van Guinea Invoertel: 717.7 Februarij 1862.N° 53 Kabinet.g^o Nagtglas to Minister of
Colonies.

Sedert geruimen tijd slaagde de werving van elftiendaar-
sche vrijwilligers voor het O.I. Leger geenszins naar wensch,
ik schreef zelfs toe, en aan de vele afkeuringen, om
gebreken aan de eene zijde, en aan onbekendheid der
betrokken personen met de voordeelen aan eene in-
dienst treding als soldaat verbonden, aan de andere.
Ik dacht het daarom wenschelijk iemand uittegezenden
naar eenige Nederlandsche Krommen, om de inge-
zetenen bekend te maken met de voordeelen aan
het in militaire dienst treden verbonden. — De uit-
slag daarvan is lang niet ongunstig geweest, zijnde
een aanzienlijk aantal personen reeder dan
vroeger aangenomen in den laatsten tijd. 't Welk
mij in staat zal stellen, om of in deze of in de vol-
gende maand een schip aan te wagen tot voo-
voer van een detachement vrijwilligers naar Java.
De zending boven bedoeld heb ik opgedragen aan
kwassie Mijzang, denzelfde dien ik vroeger belastte
met eene missie naar Comassie en die daartoe ook
werd gezonden door den heer van den Bosch.
Voor gemaakte onkosten en uitgeaeikte kleine gespen-
ken op zijne reis heb ik hem uitgekeerd een bedrag
van f. 52.50 ten laste der fondsen van het wafdepot,
welke uitgave als uitsluitend ten dienste der werv-
ing aangewend, ik U. G. verzoen wel te willen goed-
keuren.

28 March 1862.N° 57Same to same.

Naar aanleiding van het verlangen huer Excellentie
mij medegedeeld in haren brief dd^e 2 Januarij t^t.
L^o 3, N° 1 Kabinet, om den Engelschen gouverneur ter
Kuste aan te sporen, dat hij gevolg geve aan zijn voor-
nemen, om zijn gouvernement te verzoeken, ten einde
eene beslissing over het geschil ten aanzien van

Em-

Empaho te helpen tot stand brengen, heb ik de eer N. E. bekeefdelyk te rapporteren, dat de Engelsche gouverneur mij reeds vroeger heeft medegedeeld, dat de bedoelde kwestie als nu in Engeland zou worden beslist, waarvan ik de eer had aan N. E. mededeeling te doen bij brief van 8 Februarij tt. N° 68/13, welke zied heeft gekruist met bovengemeld N. E.^s schrijven. -

Ik zal bij voorkomende gelegenheid trachten te weten te komen, op welken datum de desbetreffende aanvraag vanden Britschen gouverneur is afgezonden, en mij de eer geven ook daarvan aan N. E. te berichten. -

21 Januarij 1862. -
Litt B N° 1 Kabinet.

Minister of Colonies to govr^e
Nagtglas. -

Ten vervolge op mijn schrijven vanden 17 October j. l. L^o 94/4 Kabinet, heb ik de eer N. E. G. mede te deelen, dat blykens eenen brief van Zynen Majesteits gezant te Londen, dd. 17 December j. l. de Britsche regering van haeren gouverneur ter kuste nog geen schrijven heeft ontvangen aangaande de kwestie oetrekkelijk Empaho. - Ten einde op dit onderwerp met meer aandacht bij de Britsche bewindslieden te kunnen terugkomen, acht ik het wenschelyk dat N. E. G. genoemden gouverneur aanpore, dat hy gevolg geve aan zijn voornemen, om zijn gouvernement te verzoeken, eene beslissing in die aangelegenheid te helpen tot stand brengen. -

Ik verzoek N. E. G., om wanneer door Uwen genoemden ambtgenoot hiernaan zal zijn voldaan, mij daarvan zoo speedig mogelijk bericht te geven. -

13 August 1862. -
N^o F 23 Kabinet. -

govr^e Nagtglas to Minister of
Colonies. -

Ik heb de eer bij dezen aan N. E. aan te bieden een verzoek vanden heer C. Bartels alhier, vroeger koopman, doch thans verkeerende in staat van faillissement, een geosly van te groote verteeringen, stueklende om vergunning te bekomen, om ten plaatse alwaar vroeger door het Nederlandsche gouvernement goud is gedolven, daar naar voor eigen rekening te mogen zoeken. -

adruant is een intelligent man van een goed gedrag die in Holland en Engeland eene zeer goede opvoeding heeft genoten, en wel berekend is voor de zaak, die hij zich voorstelt mi het even te roepen. — Er bestaan bij mij geene bezwaren tegen de invulling van de algemeene strekking betreft; integendeel ik zou het wenschelijk achten, dat daaraan werd voldaan, omdat de uitvoering wederom leuen aan een schoone maar woeste streek zal aanbrenghen, en bij eventueel slagen eenen gunstigen invloed op den handel uitoefenen. —

De heer Bartels stelt zich voor, om de plaatsen te onderzoeken, waarin de jaren 1846 tot 1849 de goudwasbedelving door het Nederlandsche gouvernement is ondernomen, die zulke hoogst ongunstige uitkomsten heeft opgeleurd. — Het is hier de plaats niet, om tot de oorzaken daarvan op te klimmen, maar zeker daarentegen is het, dat door de inlanders wordt beweend, dat de plaatsen rijk zijn aan goud. —

De plaats bovengemeld wordt zooals aan N. E. zal bekend zijn, Tabokrom genoemd. Tegen het goudgraven aldaar bestaan geene bezwaren, maar de adruant wenscht verder te gaan, en zijne onderzoekingen uit te strekken tot het district Empäho, doch de vergunning daartoe zal niet door het Nederlandsche gouvernement kunnen worden verleend, op grond van het verschil over het bezit van dat district, dat tusssen de Nederlandsche en Engelsche gouvernementen aanhangig is, en welks beëindiging met zoo veel ongeduld wordt tegemoet gezien. —

Naar aanleiding van het voornemende veroorloof ik mij N. E. in overweging te geven, om het verzoek, voor zoo veel Tabokrom aangaat, toe te staan, doch voor zoverre de aanvraag betreft het district Empäho, de beschikking daarop aantehouden, tot dat de beslissing omtrent het bezit daarvan zal zijn gevallen. —

Langzien de regentijd welder zal zijn afgelopen en adruant alsdan zijne voorgenomene vertzaamleden spoedig zou kunnen aanvragen, zal het mij aangenaam

zijn

zijn met N. O. bezetting zoodra mogelijk te worden in
kennis gesteld. - Nad verder de bescherming aan-
belangt, om welke de heer Bartels verzoekt, die kan
hem gereedelijk worden toegezegd; zij kan zich echter
niet uitsluiten, om eene gerechtelijke inbeslagname
zijner goederen te verhinderen, wanneer daartoe regts-
bevel moogt worden verleend aan de crediteuren
in zijn faillissement, omdat zij op verre na de reuk
aankomende gelden niet zullen ontvangen.

Ten slotte degen meen ik N. O. nog te moeten mede-
deelen, dat een paar jaren geleden een kleweling
van Cape Coast 3 à 4 jaren in de Wassa'sche goud-
velden heeft doorgebracht, en dat zijne moeite loe-
gemaamd niet is beloond, hebbende hij zich velelei
vermoeyenissen en ontberingen moeten gekroosten
en behalve dat een verlies geleden van ongeveer
f. 12.000. -

1863.Archief der eled. bezittingen ter Kuste v. Guinea Noent N° 718.12 Maai 1863. -
N° 310. Kabinet.Gouverneur Elias to Minister of
Colonies. -

In mijn maande rapport van den 12^{en} April j.l. N° 75/45, had ik dezer Mevr. Exc. kortelyk de redenen mede te deelen, die mij genoopt hadden een schrijven aan den Commandant van het Chohantynsche leger te rigten, waarlyk ik hem in substantie te kennen gaf, dat ik stellig verwachtte, dat hij het Hollandsche Territoir zou verbieden, dat ik van mijnen Kant de stelligste bevelen had gegeven, dat onze onderdanen zich onzijdig moesten houden, endat ik hem gaarne de verzekering gaf, dat ik elke ongehoorzaamheid streng zou weten te straffen. -

Tot mijne niet geringe verbazing werd mij den 19^{en} April j.l. des middags ten 5 uur door zekeren Elmines Kwamena Choassie berigt dat de door mij met den brief afgezonden onderofficier, de inlandsche sergeant Kwarter, zoo ook de te Coemantyn gedetacheerde soldaat, dien hij gemeend had als gids te moeten mede nemen, door Engelsehe onderdanen was gevangen genomen en naar Cape Coast gebracht, waar zij zich in leektenis bevondren. - Ten bewijze dat hij verkelyk door den sergeant Kwarter gezonden was, overhandigde hij mij den sabelkroast van dien sergeant, welke deze hem overeenkomstig het hegegebruik, om iets mede te geven, dat bekentelyk den zender toebehoort, tot dat einde had weten te hand te stellen. -

Zonder verwijz schreef ik den Engelsehen gouverneur, dat de reden van deze vijandelyke daad mij een raadsel was; dat ik hem daarom verzocht de beide militairien oogenbliklyk opvrije voeten te stellen en vees hem op de gevolgen, die zouden kunnen voortvloeijen uit de arbitraire arrestatie van mijnen bondschapper door Engelsehe onderdanen. -

Ofschoon ik het antwoord vanden Engelsehen gouverneur met den beoogden van mijnen brief verzocht, ontving ik eerst in den

den avond van den volgenden dag zijn schuilen van
20 April j.l., en wel door middel van de door hem
op wijs voeten gestelde soldaten, die niet walle-
ten, zich bij mij te beklagen over de mishandelingen
door hen van de Engelsche negers ondervonden. —

Bij dien brief, welken N. G. zal aantreffen
onder de mi afschriift hiernevens gaande correspon-
dentie ter zake tusschen den Engelschen gouverneur
en mij gevoerd, werd mij door den heer Pine onder
meer te kennen gegeven, dat hij mijn schuilen aan
den kommandant van het Ashantynsche leger hield:
„as a document taken on territory within the Bri-
tish Protectorate addressed to the kommandant
of an army notoriously invading such Protec-
torate, and conveyed in a clandestine and suspi-
cious manner.” —

Zoo als N. G. zal
ontwaren uit de zoo even bedoelde correspondentie,
waaraan het mij kortheidshalve vergund zij mij
vader te gedragen, heb ik gemeend in de handel-
wijze van mijnen Engelschen ambtgenoot niet te
moeten bevesten, en blijft mij, zoo als ik hem trouwens
heb medegedeeld, voor het tegenwoordige slechts
overig, Uwer excellentie beleefdelyk te verzoeken, de
zaak bij het Engelsche gouvernement in Europa aan-
hangig te maken en mij in middels van bevelen te
voorzien. —

Ik vermeen ook door de zen-
ding van den heer van Hien van mijnen kant dat-
gene gedaan te hebben, wat ik althans zonder
de waardigheid van het Nederlandsche gouverne-
ment uit het oog te verliezen, kon doen, en kan, na
hetgeen mij die heer, rakende zijne conferentie met
den heer Pine, mededeelde, het gebeurde slechts toe-
schrijven aan eene kwalijk verbeterde spijt zijdens de
Engelschen ten kuste, zoo wel blanken als inboorlingen,
dat ik mij in de Ashantynsche kwestie geheel neu-
traal heb gehouden. —

Dat de onder Engelsch
protectoraat staande inlanders mij dit zeer kwalijk
hadden genomen en zich onder anderen leedshadden
uitgelaten, dat zij, zoodra de oorlog met de Ashan-
tynen zou zijn geëindigd, ons zouden komen be-

rechten, was mij nade afzending van mijn boeven aangehaald maand rapport van april j. l. door de negerregering medegedeeld, en alzo bekend.

Maar dat de Engelsche Gouverneur mij mijne onzijdigheid ten kwaade zou duiden, kon ik niet inzien en allerminst vermoeden. - En het valt daaraan zoo als N. G. zal ontwaaren, niet meer te twifelen.

In den loop van de conferentie gaf de heer Pine namelijk aan den heer van Hien te kennen, dat sedert zijne komst alhier (bij gelegenheid van de festuercostumen op 's Konings geboortedag) de goede verstandhouding tusschen hem en mij veel verkeert was.

Op de verwonderde vraag van den heer van Hien, op welken grond de heer Pine dit beweende, want dat hem niets bekend was, dat onzerzijds daartoe zoude hebben kunnen aanleiding geven, was het antwoord, dat ik hem, Gouverneur Pine, in eene conferentie geheel ongewaagd zou hebben gezegd: „Eh, mon clerc Gouverneur, je ne puis pas faire un coup de fusils pour vous“, waarna door mij het voor het Engelsche Gouvernement, vooral zijdens een Gouvernement van eenen minderen rang als het onze, vernederende aanbod was gedaan, van mijne bemiddeling, zoo hij die mocht verlangen, om het tusschen hem enden Koning van Seshantyn gerezen geschil, zoo mogelijk in der minne, uit den weg te ruimen.

De zaak, die door den heer Pine verkeerd wordt voorgesteld, acht ik van zoo weinig beteekenis, dat zij niet eens door mij werd gerapporteerd en heeft zich in dezer volgen toegedragen: -

Na den afloop van het diner waren de heer Pine, de kommandant van L^{te} ell^{te} Stoomschip Cornelis Dirks, de heer de Ruijter van Steveninck, en ik in een alledaagsch gesprek gewikkeld, dat inde Fransche taal werd gevoerd.

Bij die gelegenheid kwam hij op de Seshantynsche kwestie en sprak vrij luchtig over de wijze, waarop hij de Seshantynen, als het zoover kwam, zou bevechten en ten onder brengen. - Opchoon vermoedende, dat de heer Pine slechts zijne malaise jacht te verbergen - een vermoeden, dat mij later bleek

ook bij den heer de Ruijter van Steveninck te zijn ontstaan -
veelweeg ik nochtans mijne meening niet, dat een
oorlog met de Oskantijnen niet te ligt moest worden
opgenomen, want dat, waren mijne informatien juist,
het voeren eene Kleinigheid was een leger van b.v.
50.000. man in het veld te brengen, dat van geen
nijken weet, omdat ieder krijger de zekerheid heeft,
dat hem bij lafhartigheid den kop word afgesneden.
Ik eindigde, voor zoo ver ik mij kan herinneren, met
deze phrase: „ Mon cher gouverneur, à votre place je
craindrais la guerre et toucherais de l'éviter.”

De heer Pine antwoordde, dat hij daartoe geen middel
zag. - Aanvankelijk was hij voornemens geweest,
om den Koning van Oskantijn op zijn woord te gelooven,
dat hij zijnen voortvluchtigen grooten, bij uit-
levering geen kwaad zou doen, maar in eene door
hem (Pine) te Cape Coast gehouden meeting, had ieder-
een, maar voornamelijk de inlandse kooplieden -
aan wier leiband de heer Pine gezegeel wordt te loo-
pen - en verdere negerbevoeking, zich dermate uit-
gelaten over het niets beteekende van een woord van
den Koning van Oskantijn, dat hij te zijner verant-
woording van zijn voornemen had moeten afzien.

Beleefdheidshalve antwoordde ik hierop niet, ofschoon
ik gevoegelijk had kunnen opmerken, dat ik eene an-
dere meening ben toegedaan, omdat zoo al dan toch
zeer zelden een neger zijnen grooten sed verbaekt en
de Koning van Oskantijn dien gezworen had.

„Morgen”, vervolgde de heer Pine, „heeft er over de zaak
te Cape Coast eene laatste meeting plaats, die ook zal
worden bijgewoond doorden Kommandant van het
aldaar liggend Fransch oorlogschip, waarop ik u
koop te zien.”

Of, en zoo ja, wat de heer
de Ruijter van Steveninck aan sien dit zeggen even-
eens gerigt schein, heeft geantwoord, durf ik niet
stellig te zeggen, maar ik veet zeer goed dat mijn
antwoord was, dat mijne algemeene instructie -
ik had hier op het oog art. 12 van het vigerend regle-
ment van bestuur: „zonder uitdrukkelijken last
des Konings mag tegen de inlandse vorsten of

volken geen oorlog worden aangevangen", en het kie-
gen van partij voor de Engelsen zou gelijk hebben
gestaan met eene oorlogsverklaring aanden Koning
van Chantijn - mij eene strikte onzijdigheid
voorschrijvende, bij mij wel zou willen excuseren
van het bijwonen der meeting, te meer nog, daar
mijne gezondheids toestand eenen togt naar Cape
Coast niet gedoogde. - De heer Pine had
hierop natuurlijk niet veel te zeggen, en het gesprek
liep weldra weder over andere onderwerpen. -

Zooals Uwe Excel. wel zal gelieven op te merken,
heb ik alzoo den heer Pine niet geheel ongevraagd
gezegd: Ch. mon cher gouverneur, je ne puis pas faire
un coup de fusil pour vous", zijnde deze uitdruk-
king niet eens door mij gebezigd, maar het ik hem
alleen op zijne uitnoodiging om eene meeting bij-
te wonen met andere woorden te kennen gegeven,
dat ik mij hiervoor wel zoude wachten, omdat
mijne instructie mij onzijdigheid voorschrijft. -

Het aanbod, waarop gouverneur Pine doelt en
dat ik hem werkelijk den volgenden dag onder vier
oogen deed, was een gevolg van zijn zijdelings te-
rugkomen op de Chantijnische zaak. -

Zh herhaalde hem toen, dat mijne instructie mij
onzijdigheid gebod, en voegde er, om van mijne
goede gezindheid jegens het Engelsche bestuur ter
kuote te doen blijken bij, dat, vanmeer ik hem ech-
ter van dienst kon zijn met te trachten de gezegen
kwestie in der minne te schikken, hij over mij kon
disponeren, mits hij de mij aanzienlijke kosten van
de zending van een ambtenaar naar Coomassie
voor zijne rekening nam. - Dit aanbod werd

toen een wel gemeend door gouverneur Pine
ontvangen, als het door mij gedaan werd. -

Zh zijde mij, mij voor mijne vriendelijkheid wel be-
dankende, mijn aanbod in ernstige overweging
te zullen nemen; zijn antwoord zou hij mij te
gelegener tijd mede deelen. - Een paar dagen
later ontving ik dan ook zijn schrijven vanden
21^{en} February ll., dat H. E. onder Ct. 55 zal

aan-

aantreffen in mijn journaal over het 1^e kwartaal
dezes jaars - , waarbij hij, zonder bepaald van het
aanbod te spreken, mij te kennen gaf, daarvan geen
gebruik te zullen maken. - De heer van Stien
liet niet na den heer Pine op te merken, dat hij niet
kon inzien, dat mijne handelwijze, welke een natuur-
lijk gevolg was van de mij eens voor altijd ten pligt
gestelde onzijdigheid, en overigens, naar zijne meening,
slechts van mijne bereidvaardigheid getuigde, om
eene beviende mogendheid, voor zooveel ik kon,
van dienst te zijn, met eenig recht door hem kon
worden aangemerkt als eene beleediging het En-
gelsche gouvernement aangedaan. -

"Och, dat heb ik ook niet gedaan", was het ant-
woord, "en ik heb gouverneur Elias daarvoor dan
ook schriftelijk bedankt. - De goede verstandhouding
heeft echter sedert mijn laatste bezoek te Elmina
geleden." -

Dat tegen dergelijke niet door
feiten gesteunde argumentatie niet te redeneren
valt, zal wel geen betoog vorderen. -

Zie ik de zaak wel in, dan heeft de heer Pine zich niet
sterk genoeg gevoeld, om de handelwijze van de
Engelsche inboorlingen in alle opzichten af te keu-
ren en dusdoende de publieke opinie te trot-
seeren op een oogenblik, waarin hij de hulp van
een ieder zoo zeer behoeft. - Zwakheid als basis

aannemende, is het gedrag van den heer Pine zeer ver-
klaarbaar. - De soldaten in lechtens te houden,
zoo als de inboorlingen zeer zeker gaarne gezien had-
den, zullen de inlandsche raadsheden van den heer
Pine, die den aard van de Elminezen zeer goed ken-
nen, hem wel ten stelligste ontraden hebben, om-
dat zij best konden nagaan, dat zij dan met eenen
tweeden vijand zouden te doen krijgen, want dat
zelfs ik mijne lieden in dat geval niet zou kunnen
tegenhouden, om naar Cape Coast te trekken, ten
einde te trachten de gevangenen met geweld te
bevrijden; iets wat mij gezegd wordt werkelijk
het plan geweest te zijn. - Van daar dan ook,
naar mijne meening, het al vrij spoedig op vrije
voeten

voeten stellen van die soldaten en zelfs het spreken, in den brief van 24 april j.l., van redress, wanneer het den heer Pine zou blijken, dat de soldaten werkelijk mishandeld waren, toen de heer van Hien met een enkel woord gerept had van de woede, die den Elminezen had aangegrepen, op het hooren van het reeds den volgenden dag alhier algemeen bekend gerucht, zoo wel van de arrestatie als van de mishandeling der soldaten. —

Den brief echter onder het een of ander pretext niet af te geven, moest den heer Pine raadzamer voorkomen, omdat hij wel wist, dat hij dat terughouden slechts met de pen zou hebben te verdedigen, en wat, zoo mogelijk meer zegt, dat hij zoo wel zijne omgeving als de inboorlingen — onder wie diergelijke zaken vooral als men ze niet geheim wil houden, ongelooflijk snel bekend zijn — daarmede zeer zeker geen minder genoegen zou doen, als door het gevangenhouden van de soldaten. —

Om dit duidelijk te doen zijn moet ik opmerken, dat onder de Engelsche negers, reeds van af het oogenblik, dat hun bekend was, dat ik mij onzijdig hield, onder anderen het praatje moet geloopt hebben, dat ik mij door den koning van Chantijn had laten omkopen. — Sommigen spreken van 100 oncen goud, of f. 4000. —, anderen gaan zelfs tot 1000 oncen of f. 40.000. — om zijne bedoelingen in de hand te verken, en hem zoo al niet met de daad, dan toch met raad tegen de Engelschen bij te staan. —

Ware mij dit praatje vroeger bekend geweest, ik zou, hoe ongeaarne ook, er van hebben afgezien, om den bewusten brief aan den kommandant van het Chantijnsche leger te richten, ten einde zoetdoende van mijnen kant alles wat slechts eenigzins in mijn vermogen was, aan te wenden, om verdere verbittering te voorkomen. — Ch ik echter van niets bewust den brief schrijven afzend, wordt mij, naar ik hoor, ten laste gelegd, dat ik de Chantijnen daarin den raad zou hebben

25
hebben gegeven, om het zoo' aan te leggen, dat zij tus-
schen Cape Coast en Anamaboe (eveneens Engelsch)

komen, om dan van dien kant tegen Cape Coast
op te trekken. - Ik ben moreel overtuigd, dat
de heer Pine aan die praatjes zoo veel geloof hecht
als ik dit zelf doe, en kan dus, zoo als gezegd, zijne
handelwijze slechts aan zwakheid of, zoo men wil,
aan eene althans naar mijne meening, reinig
loyale politiek toeschrijven. - Wat hiervan zij,

ik acht het niet ondienstig Nuxer Exc. hier nevens
een afschrift van den brief in kwestie te doen toe-
komen, waarbij ik slechts, ten aanzien van vorm
en redactie, het op te merken, dat die zoo is ingerigt
als, naar het oordeel van meer bevoegden dan ik,
niet alleen gebruikelijk, maar ook voor den met de
Hollandsche taal bekenden inlander het best ver-
staanbaar is. - Dat ik het na het voorgewal-

lene beneden de waardigheid van het Nederland-
sche gouvernement heb geacht, om den heer Pine
met den inhoud van den brief bekend te stellen,
behoeft mijns inziens nauwelijks vermelding. -

In hoever nu het pretext, waaronder de brief
door den heer Pine is gehouden, uit het een of ander
werk over het volkenrecht, in geheel op zich zelf staan-
de Rijken te verdedigen is, kan ik niet nagaan,
omdat alhier, tot mijn groot ongerief, geen van
die werken hoegenaamd voorhanden is. -

Maar dit schijnt mij toch stellig zeker, dat wat
ook elders geldig moge zijn, zulks hier bij de ver-
mengde ligging van de Engelsche en Nederland-
sche bezittingen, niet van strikte toepassing kan
zijn. - Anders toch zouden, wanneer, zoo als in casu,

het Engelsche gouvernement ter kuste - dat zich trou-
wens gehaat genoeg heeft weten te maken - het met
eenen negerstam oneens wordt, waar mede de
Nederlandsche inboelingen in handelsrelatiën
zijn en ook ik, als vertegenwoordiger van het Ne-
derlandsche gouvernement, in betrekking sta,
wij ons van alle communicatie of briefwisseling
moeten onthouden, alleen omdat wij anders
over

over zoogenaamd Engelsch territorium — want de Engelsen zouden wel gaarne alles Engelsch noemen en zij hebben het al zoo ver weten te brengen, dat wij, om met andere stammen in aanraking te komen noodwendig over dat zoogenaamde Engelsch territorium moeten passeren — zonder communiceren met — of schrijven aan bekende vijanden van het Engelsche gouvernement. — Zoo wel dit laatste, dat de heer van Hien den heer Pine onder het oog bragt als de opmerking, dat het Engelsche gouvernement met even veel recht onze wekelijksche posten bij het passeren van Engelsch territorium zou kunnen aanhouden en visiteren, omdat zich in de brievenzakken brieven zouden kunnen bevinden voor de chikantijnen, niets heeft mogen vaten. — De heer Pine bleef, zonder de aangevoerde gronden te refuteren, op zijne op schrift gegeven beweegreden eenigzins nader toe te lichten, volhouden dat hij volkomen het recht had te landelen, zoo als hij deed. — Onder deze omstandigheden heb ik mij zekerheidshalve beeroepen op de omstandigheid, dat mij van eenen inval noch officieel noch officieus kennis was gegeven, zoo als N. G. uit het slot van mijnen brief vanden 27^{en} april j. l. n° 83/11 zal blijken, en ik kan daaraan, door N. G. de verzekering toe te voegen, dat ofschoon ik in mijne laatste maandrappoorten het woord „inval“ wel eens gebezigd heb, omdat sommige vande veelal zeer uiteenlopende berichten hiervan gewaagden, ik toch bij de afzending vanden brief aan den Kommandant van het chikantijnsche leger in het stellige denkbeeld verkeerde, dat de chikantijnen langs de grenzen stroopten en het met zich zelven nog oneens waren, op welk punt zij de Engelsen zouden aanvallen. — Vandaar ook mijne wees voor elexra, dat nu zelfs de inval meer vestelijk heeft plaats gehad, naar mij wordt berigt, nog niet tegen overlast gewaarborgd is, omdat de chikantijnen aan de grenzen een observatiekorps hebben achtergelaten. — Ik heb mij, na de heer

-haalde weigering vanden heer Pine, om den brief af te geven, onthouden, op zijn schrijven van den 1sten te antwoorden, omdat ik inden gegeven stond der zaak eenen nutteloozen pennestrijd beneden de waardigheid van het Nederlandsche gouvernement achte. - Ik zou den heer Pine anders hebben opgemerkt, dat er een groot verschil bestaat tusschen losse praatjes en de getuigenis van vertrouwde lieden, zoo als b. v. de seigeant Kwartier is; dat ik geenzins verlang, dat hij eenvoudige negerpraatjes verantwoordt, maar dat, naar mijne meening, het schelden en dreigen door zijne inlandsche legerhoofden eene geheele andere zaak is, waarvoor ik mij terecht kan beklagen; en dat eindelijk, wat de heer Pine, die de zaak nu over eenen anderen boeg schijnt te willen wenden - ook moge zeggen van het al of niet ontvangen van eene oorlogsverklaring, het feit waar blijft, dat ik noch officieel, noch officieus met eenen inval ben bekend gemaakt. - Wat ik van eene oorlogsverklaring zeide, diende slechts tot voorbeeld, dat men niet alle praatjes of geruchten kan gelooven. -

Ik kan Nuver Exc. overigens nog mededeelen, dat ik mijne brieven van 21 en 27 April lb. nr^o 79/9 en 83/11. vooraf in den Koloniale Raad ter tafel heb gebracht, en dat die raad zich eenparig daarmee heeft kunnen vereenigen. -

Ten slotte acht ik het hier de plaats, ter kennis van N. O. te brengen, dat goetd. de oorlog tusschen de Engelschen en Chantijnen zal zijn afgelopen, Elmina bloot staat aan eenen aanval van de onder het Engelsch protectoraat staande inboorlingen. -

Vroegere aanvallen, toen als nu van bedreigingen vooraf gegaan, leeren maar al te duidelijk het bewijs, dat men soortgelijke bedreigingen niet in den wind moet slaan. -

Volgens de overlevering hebben de Engelsche inboorlingen de Nederlandschen reeds viermalen bevochten, alleén omdat zij zich in de geschillen der Engelschen met de Chantijnen onzijdig hielden. - Telkens werden zij echter met

met verlies afgeslagen. - Laatstelijk had dit in 1828
onder het bestuur van den kommandeur Last
plaats, die van het gebeurde, onder dagteekening
vanden 29^{en} November 1829 (1828?), n° 36, een om-
-standig rapport aan het departement van kolonien
uitbragt. - Uit de vroegere correspondentie, te
beginnen met het schrijven van 20 maart 1823,
n° 27, zal N. E. ontvaren, dat ook toen onzijdig-
-heid onzerzijds de eenige oorzaak vanden aan-
-val in 1828 geweest is, welke wel eens noodlottig
voor ons had kunnen zijn. - Kortheidshalve zij
het mij vergund mij aan het aangehaald rap-
-port te gedragen, onder opmerking, dat de toe-
-standen sedert slechts weinig of niet veranderd
zijn, zoodat vooraf moeilijk kan worden bepaald,
of wij bij een nieuw conflict al weder overwin-
-naars zullen zijn. - Wel is waar heeft de heer
Pine toen het punt der bedreigingen ter sprake
kwam, aan den heer van Glien gezegd, dat hij de
ouder zijn gezag staande inboorlingen wel zou
tegenhouden; maar voor ieder die met de zaken
alhier bekend is, en van nabij weet, dat de Engel-
-sche landvoogden al zeer weinig invloed op de in-
-boorlingen hebben, die meestal doen, wat zij ver-
-kiezen (zie b.v. de onder militaire discipline staan-
-de Engelsche negersoldaten!), beteekent dat zeggen
niet het allerminst. - Ook de regering
van Elmina is van gevoelen, dat een aanval
van de Engelsche onderdanen niet zal uitblijven,
en dit heeft haar dan ook genoopt mij bij herha-
-ling en met den meesten aandrang te verzoeken
bij den koning van Holland, zoodat zij zich uitdruk-
-ken, te bevenken, dat niet alleen een of twee oor-
-logschepen, maar tevens oorlogschootten ten dien-
-ste van de inlanders worden uitgezonden. -

Ik heb de neger regering moeten belooven,
haar verzoek over te brengen, en voldoe bij deze
aan mijne belofte, onder opmerking, dat de ver-
-zochte uitzending van een à twee oorlogschepen,
mits het verblijf niet van eenige dagen, maar

van eenige maanden zij, mij in de gegeven omstan-
-digheden zeer wenschelijk Toeschijnt, al ware het slechts
om den moed onzer inlanders, die zich dan behoor-
-lijk gesteund zullen gevoelen, aan te wakkeren en
-levendig te houden. - Ik houd mij overtuigd, dat
met een oorlogschip op de reede, ieder Elminees voor
twee man dienst zal doen. - De gevraagde
-uitzending van oorlogsbehoeften aelt ik daaren te-
-gen bepaald noodig; want ofschoon de negers, die
meestal kunne geweren hebben, nimmer geheel
van kruid en lood ontbloot zijn, is het niet aan te-
-nemen, dat zij voorraad genoeg zullen hebben, om
eenen vijandelijken inval met kracht te keeren. -
En nu zullen niet alleen de Elminezen zich moeten
wapenen en van kruid en lood worden voorzien,
maar dit zal ook het geval moeten zijn met de ge-
-heele bevolking onzer bezittingen aan de bovenkust,
die even zeer goeden bloed tegen de Engelsche in-
-boorlingen te verdedigen zullen hebben, endaarbij
nog behooren te waken, dat ons van die zijde de
-toevoer van levensmiddelen niet worde afgesneden. -

Eene buitengewone aanvraag van het mijns
inziens dringend noodige, heb ik de eer Nwer Exc.
-hierbij aan te bieden, met beleefd verzoek de toe-
-zending zoo spaedig doenlijk te doen plaats hebben. -

Het is niet te voorzien, dat de aanval, waarmede
men ons gedreigd heeft, zoo dadelijk zal plaats heb-
-ben, omdat de Engelschen welligt nog in lang niet
van de kustantijnen af zullen zijn. - Maar wat
al dadelijk na den regentijd gedurende welken
de neger niet recht, kan gebeeven, is, dat de Engel-
-sche inboorlingen, door de kustantijnen op de vlucht
geslagen, in gewapende massa alhier een goed
-keenkomen kwamen zoeken, waardoor, daarge-
-laten het geval van overrompeling hunner zijds,
de oorlog zonder eenigen twyfel op ons territoir
zou worden overgebracht, omdat de kustantijnen
stellig zeker kunne vijanden ook hier zullen ver-
-volgen. - Voordit zeer denkbaar geval
-het zou niet voor de eerste maal zijn, dat de En-

- geloken voor de eskantynen moesten vlieden - zou
het mij aangenaam zijn, zoo mogelijk bij de keerende
mail, N. E. voorschriften te ontvangen. -

Bepaaldelyk zal N. E. mij verplichten met de beari-
woording van de vraag, of ik in het gestelde geva-
de Engelse inboorlingen aan de goeterivier, de gem-
scheidung tusschen Elmina en Cape Coast, met geweld
zal kunnen en behooren tegen te houden, en zoo ja,
wanneer het juiste oogenblik daar zal zijn, waarop
ik met dat geweld een aanvang zal kunnen ma-
ken. -

Nota van het verhandelde tusschen den onder-
geteekende en Z. Exc. gouverneur Pine
te Cape Coast Castle op den 22de April 1863.

Na dat door gouverneur Pine de brief van den 21^{de}
April 1863 N. 79/9 was gelezen, zeide zijne Excell. op
dezen brief heb ik alleen dit punt te beantwoor-
den, dat ik het eene groote absurditeit vind, dat
men zoude kunnen gelooven, dat ik zoo iets aan
den korporaal zoude hebben gezegd en dat dit
door gouverneur Elias wordt geloofd. -

Ik antwoordde hierop, dat wij enen onderofficier, die
wat gedrag of anderszins zeer goed ten naam by ons
was bekend, moesten gelooven en dat ik, indien Z.

Exc. zulks mocht verlangen, dien onderofficier van
Elmina zoude laten komen en hem dan, in tegen-
woordigheid van gouverneur Pine en mij zelve, zou-
de doen herhalen de verklaring, die hij te Elmina
had afgelegd. -

Zijne Exc. gouverneur Pine antwoordde hierop, dat hij
overtuigd zijnde, van zulk eene absurditeit niet
te hebben begaan, hij dus, het noodzakelijke daar-
van niet inzag, hij kon zich echter zeer wel begrip-
pen, dat gouverneur Elias dit zoude gelooven, van
was de goede verstandhouding zedert Z. E. laatste
bezoek op Elmina veel verkoelt. -

Hierop antwoordde ik, daar mij daaraan niets be-
wust was, ik dus gaarne van Z. E. zoude vernemen
woit of daar van wel de redenen mogten geweest
zijn. -

Hierop

Hierop antwoordde gouverneur Pine, toen ik op den 19^e Februarij tl. bij gouverneur Elias was, hadden wij tezamen eene conferentie zoo als aan U bekend is, en in deze conferentie zeide mij gouverneur Elias zonder dat ik hem daar naar met een enkel woord ook vroeg: „ Ah, mon cher gouverneur je ne puis pas faire un coup de fusil pour vous ", en later bood mij gouverneur Elias aan, dat hij wel eene bemiddeling tusschen mij en den Koning van Oskantijn wilde trachten tot stand te brengen, door eenen officier naar dien Koning te zenden, juist of mijn gouvernement zoo diep was gevallen, dat het de hulp en tusschenkomst van eene kleinere mogendheid moet inroepen; dit was een vernederend aanbod. —

Ik nam de vrijheid Z. E. hierop te antwoorden dan noemt U. E. dit, wanneer men openhartig met U omgaat en open kaart met U speelt, eene vernedering! Gouw^e Elias heeft, door U. E. franchise te zeggen, wat of zijne instructien waren, Uwe Erc. zeker niet willen beledigen en noemt U. E., wanneer eene bevriende mogendheid aan het Engelsche gouvernement een aanbod doet, om te trachten eene minnelijke schikking van eene gerezene kwestie tusschen het Engelsche gouvernement en den Koning van Oskantijn tot stand te brengen ook eene aangedane belediging? wij weten immers te goed, dat het Engelsche gouvernement geene hulp behoeft van het Nederlandsche gouvernement.

Z. E. zeide hierop, neen dat heb ik dan ook niet gedaan en ik heb gouw^e Elias daarover dan ook schriftelijk bedankt; de goede verstandhouding heeft echter sedert mijn laatste bezoek te Elmina geleden. — Hierop kwam de heer Hutchinson binnen, nadat reeds de heer Grant en een marine-officier in het vertrek waren. — Z. E. kwam toen weder terug op de verklaring van den sergeant Kwarter, en vroeg mij, of ik, het Engelsch zoo goed als het Fransch magtig zijnde, in het Engelsch wilde

wilde spreken. - Z. E. gaf daarop den brief aan den heer Glutchinson, tegelijkertijd aan mij zeggende "dat dien heer een lid van het gouvernement was", wat of Z. E. vanden sergeant had doen zeggen en toen zeide deze heer, dat hij er bij geweest was en dat gouv^r Pine vanden sergeant had doen zeggen, of hij ook klagten had en of hij gedurende hij in het fort was geweest, niet oped behandeld was, dat hij als nu wist, dat hij (sergeant) gehandeld had op last vanden gouv^r te Elmina en hem daarom nu ontsloeg, omdat hij dien gouverneur verantwoordelijk hield. -

Ik zeide hierop, dat moogt gouv^r Pine zulks verlangen, ik dien sergeant van Elmina zoude laten komen, omdat ik moest gaan denken, dat er alhier (C.C.C.) een abus in de vertolking kon hebben plaats gehad, wat of te Elmina niet mogelijk was, dewijl sergeant Kwarter in mijne tegenwoordigheid had gesproken en dat in de vertolking geene abuzen waren geweest, dewijl ik de Santinsche taal verstaande zulks dan zoude hebben moeten hooren. -

Daarop zeide gouv^r Pine, dat de sergeant nog wel Z. E. om vergeving had gevraagd, omdat hij niet op eigene verantwoording had gehandeld, maar op last van gouv^r Elias. -

Ik zeide, dat ik wat het vragen van vergiffenis betroof, mij niet konde verklaren, temeer daar sergeant Kwarter een militair met den rang van onder-officier en dan een vrijgeboren neger, niet zoo licht vergeving zal verzoeken, als hij op een ander's last iets gedaan heeft. -

Hierop zeide de heer Glutchinson, dat ik, de gebruiken der inlanders zeer wel wist en kunne manier van spreken en dat daaruit dus geene regtstreefke vergiffenis vraging moest verstaan worden. -

Dit gaf ik hem toe, nadat som mijge inlanders, vanneer zij zullen beginnen te spreken, reeds beginnen met het woord "vergeving" enzo. -

Gouv^r Pine liet hierop zijn huisbediende voor

-komen en vroeg deze, wat of hij aan den sergeant had verteld, en deze persoon zeide, dat de sergeant om vergeving had verzocht en andere dingen meer en dat gouw^r Pine hem had gezegd, "gij zijt niet in jail maar in safe custody geweest?"

Ik nam de vrijheid gouw^r Pine te verzoeken, L. E. te kunnen zeggen, dat ik dezen man niet geloofde.

Gouw^r Pine zeide hierop, "natuurlijk kunt gij dit."

Ik vroeg gouw^r Pine daarop, wat of Toeh tot het arresteren van den sergeant en het terughouden van den brief moogt hebben geleid en of L. Exc. de beweging van de negerhoofden te Chansue gelegend, konde gelooven, dat dien sergeant in de nabijheid van genoemd camp zoude zijn gevonden, zich schuil houdende en na ontdekt zijnde, getracht had een anderen weg te nemen.

L. Exc. zeide hierop, dat hem de geheele zaak verdacht voorkwam en hem voor een spion had gehouden en hij zooals in zijne brief was uitgedrukt, den brief terughield als genomen op grondgebied onder Engelsch protectoraat en gericht zijnde aan den kaptein van een leger, dat algemeen bekend was, Engelsch Protectoraat was ingevallen.

Ik zeide hierop, dat ik mij niet kon verklaren, hoe of iemand, die gekleed in de Nederl. militaire kleeding voorzien van een stok van het Nederl. gouvernement, en van eene Nederl. ulag, en van eenen brief, waerop drie afdruksels waren van het Nederl. wapen, en die persoon dan op den publieken weg, alnog vergezeld van een inlander en een ander Nederl. militair, hoe of die personen voor spionnen konden worden gehouden, dat dit alleen een voorwendsel moest zijn, want, dat ik moest tegenspreken, de beweging van de negerhoofden te Chansue gecampeerd, omdat die militairen reeds te Kwamena eltha optree en een halfuur van Chansue waren gearresteerd en zij dus ni geenen deele in de nabijheid van het camp zich hebben schuil gehouden.

De heer Hutchinson zeide hierop, dat het zeer wel mogelijk spionnen konden geweest zijn, omdat dit de eerste maal niet zoude zijn, dat een inlander zicheene militaire

Kleeding en een stok lard verschaft om daarmee on-
-regtvaardigheden te plegen. —

Ik zeide hierop, dat mij alleen een voorbeeld daarvan bekend was, zijnde dit door een Engelsche sergeant te Assinee gepleegd. —

Gouw^t Pine zeide mij, dat hij zich geregtvaardigd achtte in hetgeen door hem was gedaan en dat hij den brief achterhield, op grond van het reeds door H. Exc. aan Flaas bekend gemaakte en aan mij verhaalde. —

Ik zeide daarop, dat ik de zending van de militairen zoo pnblick mogelijk achtte en hoegenaamd op geene heimelijke wijze, want als dat het plan van Gouw^t Elias was geweest, dat daar toe chuzend andere wegen open waren en dat men zich omtrent den inhoud vanden brief zeer zoude vergissen. —

De heer Hutchinson vroeg daarop, wanneer dit het geval was, waarom dan niet volgens inlandsch gebruik, den brief direct aanden Koning gezonden was? —

Hierop antwoorde ik hem, dat aan Gouverneur Elias was gezegd, dat bij dat leger, dat aan de andere zijde der rivier Tra was en dat Clewa bedreigde, de Koning van Coomassie in persoon was en dat in dit geval de brief spoediger hem zoude geworden. —

Gouverneur Pine vroeg mij hierop, of Gouverneur Elias dan niet wist, dat de Chantynen in het gebied onder Engelsch protectoraat waren gevallen en sedert lang de rivier Tra waren overgetrokken? —

Hierop repliceerde ik, dat indien Gouw^t Elias dit had geweten en had kunnen denken, dat zijne boodschappers zouden worden aangelouden, hij dan zeker niet zonder H. Exc. voorkennis en hulp die boodschappers zoude hebben afgezonden. —

Gouw^t Pine: „Dus weet gij nog niet, dat de Chantynen hebben aangevallen en in het Engelsche grondgebied eenen /inval hebben gedaan en er reeds tot driemaal toe een treffen is geweest, en dat wij hier in dit fort een bezetting van marine soldaten hebben; dit is mij ongelooftelyk; het is algemeen bekend en zouden de Hollanders te Elmina, die op 9 Engelsche mijlen hiervan af zijn, niet weten, dat wij sedert de laatste

twee maanden oorlogstoelustingen maken en dat de
slahantijnen ons hebben aangevallen; dit kan ik
niet gelooven. —

Ik kan Nwe Exc. verzekeren, dat wij niet weten, wat of
N. Exc. mij daar verhaald, want niets bewijst, dat wij
zulks moesten weten; de negergeruchten, die beloeven
wij niet te gelooven en eene officieele of officieuse
kennisgeving van N. Exc. aan gouv^e Elias is mij niet
bekend en kan ik verder verzekeren L. H. Edg. die
tot nog toe niet ontvangen heeft; hoe kunnen en
moeten wij dan weten, wat of te Cape Coast of in
de Engelsche bezittingen gebeurt; nieuwsbladen be-
staan niet. —

gouv^e Pine: en ik heb in Februarij tl. reeds aan gouv^e Elias
geschreeven, dat de slahantijnen toen reeds hadden aan-
gevallen. —

Permitteer mij N. Exc. op te merken, in dien brief door N.
E. aangehaald staat: „ dat omstandigheden N. Exc.
doen vermoeden, dat de slahantijnen reeds vijandelijk-
heden zouden hebben gepleegd, en dat het opinie van
een ieder toen was, dat men van den kant van den
Koning van slahantijn ieder oogenblik vijandelijkheden
konde verwachten. Toen is er onderzoek gedaan,
welke of die omstandigheden waren, die dit vermoe-
den bij N. Exc. te weeg bragten, en toen hebben wij
vernomen, dat door de slahantijnen kruid was aan-
gehouden van de slahantijnen; doch dat N. Exc. had
gelast, ditte laten passeren. —

De heer Hutchinson: „ Gij deeft beweren dat te Elmina
nog niet bekend is, dat de slahantijnen zijn ingevallen
en gij geeft last aan de negers aan de benedenkust, om
de Engelschen niet te helpen, en hebt de negerregering
van Cormantijn doen ophalen naar Elmina. —

Het staat ons vrij, om aan de Nederlandische onder-
danen te gelasten wat of gouv^e Elias mocht goed-
vinden; ik weet dat er, toen gouv^e Pine aan het
Nederlandische gouernement heeft verzocht, de verkoop
van buskruid te belitten, door gouverneur Elias aan
alle Nederlandische onderdanen aan deze kust, eene
strikte onzijdigheid is gelast. —

De Engelsche clarineofficier: „ Ik heb te Salt Pont Hollandsche soldaten gezien, die negers in arrest hadden, dit is een paar dagen geleden.“

Dit bewijst hoegenaamd niet, dat wij alstoen wisten, dat er vijandelijkheden waren begonnen en nog veel minder, dat het ons bekend was, dat de clhantijnen waren ingevallen.

Gouwt Pine: „ Alreder Hollandsche soldaten op Engelsch grondgebied!“

Het zien van Nederlandsche militairen te Salt Pont, moet ik tegenspreken, zo mede, dat de nederregering van Cormantijn naar Elmira zoude zijn opgehaald; er is mij alleen bekend, dat de heer Maguin de negerregering van Opam heeft moeten arresteren, omdat die tegen de clhantijnen, dus tegen het verbod om neutraal te slijen, zijn uitgetrokken geweest.

De Engelsche clarineofficier: „ Ik vermeen toch Hollandsche soldaten te Salt Pont te hebben gezien!“

Dit moet ik blyen tegenspreken, op grond van het boven beneerde en verzoek ik mij daarin te willen gelooven. — Gleeft Uw Exc. met het woord „responsible“ in Uwen brief ook eene bijzondere bedoeling gehad, eene beschuldiging of...

Gouwt Pine: „ Alleen niets meer als het woord zelve betekend en dat ik natuurlijk geen soldaat verantwoordelijk konde houden.“

Uw Exc. gelooft de bewering van de negerhoofden te Amoneue, omtrent de militairen en op dien grond, en dat gouwt Elias Uw Exc. niet vooraf van de verzending van de boodschappers heeft kennis gegeven, houd Uw Exc. den brief?

Gouwt Pine: „ ja, ik heb de hooge goedkeuring, op al datgene wat of ik in de clhantijnse kwestie keeds gedaan heb van H. B. cl. gouvernement in Europa gekregen en twijfel niet, of mijne verdere daden zullen dieselfde goedkeuring moeten ontvangen.“

Dan blijft gouwt Elias niet anders over dan om de zaak aan het cl. v. kol. te berigten: Wanneer U. Exc. de bewering van de negerhoofden te Amoneue

omtrent de militaire boodschappers, vooreene waarheid
aanneemt, dan ook moet gouv^t Elias de bedreiging
van genseemde negerhoofden, aan den sergeant ge-
daan, voor waarheid aan nemen, zijnde die be-
dreiging, dat zij Elmina zullen aanvallen en plun-
deren" en moet gouv^t Elias almede gelooren, dat
genseemde negerhoofden hem gouverneur hebben uit-
gescholden, en heb ik dan in last N. E. te verzekeren,
dat gouv^t Elias best zal geven aan de negers aan de
bovenkust, om zich te wapenen, ten einde Z. H. E. gestr.
mistaat zal zijn, ingevolge zijne instructien, de eleder-
landsche bezittingen voor aanvallen van buiten,
tothet laatste te verdedigen — Hierop kwam
een zekere heer ch^t Intijre binnen en nog een marine-
officier, de laatste vertrok echter weder —
en twijfelen wij niet, of wij zullen mistaat zijn,
om ook voor een vijfde maal de Fantijnen, wanneer
zij eener aanval op Elmina mogten wagen, die
niet groot verlies af te slaan. —

Gouv^t Pine: „Heeft gouv^t Elias dan instructien
ontvangen bij de laatste mail? —

ch^tiet dat mij bekend is Uwe Exc. de instructien
waar ik op doelde zijnde, uerwat in het Regerings-
reglement. —

Gouv^t Pine: „De Fantijnen zullen het niet wagen Elmina
aan te vallen, en dan zijn wij er ook nog; dit zijn
praatjes, er loopen zoo vele praatjes; ik heb een man
in dit fort, die beweert gehoord te hebben, dat den
Koning te Coomassie en Eed gezworen heeft, dat hij
mij, gouv^t Pine, het hoofd zal kunnen afslaan;
geloofde ik hieraan, dan moest ik immers reeds
weg zijn. —

Droeger is het Engelsche gouvernement ter kuste niet
bij magte geweest, omde Fantijnen dit te beletten,
en geloof ik zal dit thans ook niet kunnen. —

Uwe Exc. zegt daar, dat men de negerpraatjes
niet moet gelooren en N. E. wilt hebben, dat wij
znlks moeten doen en dat wij zullen moeten weten,
door die praatjes, dat de ch^tantijnen zijn ingevallen,
zonder eene officieele kennisgave van Uwe Exc. te
hebben

hebben ontrangen.

De heer Mac Intyre: „Hoe is het mogelijk, dat gij durft te beweren, dat gij vanden zoo beuchtten inval door de elshantynen op Engelsch grondgebied niets weet; voor mij is dit onmogelijk te gelooven, en zoude deze kwestie alléén door eene derde onzijdige partij moeten worden uitgemaakt.

H. Exc. zegt, dat zij reger. raatjes niet moeten gelooven en eene officieele kennisgave, dat er vijandelijkheden zijn begonnen in de elshantynen zijn ingevallen hebben zij niet ontrangen.

Gouvt Pine: „Eene oorlogsverklaring vanden Koning van elshantyn heb ik tot en met heden nog niet ontrangen; doch dien Koning begint met daden en dit is dan ook voldoende.

Ik heb verder in last H. Exc. te zeggen, dat de vriendschappelijke gezindheid, die door het uitschelden en met daden beleedigen van Hollandsche onderdanen vanmeer die te Cape Coast komen in de laatste tijd in verbittering is veranderd, en dat die verbittering door het willekeurig arresteren van onze militairen zeer heeft toegenomen; dat daaruit zoude kunnen voortspuiten van eene sluiting der communicatie tusschen elmina en Cape Coast, wat toch voor Cape Coast zeer nadeelige gevolgen in hare tegenwoordige positie zoude hebben, dewijl het toch genoegzaam bekend is, dat elmina in hare verdere districten de voorraadscheuren zijn voor Cape Coast en bijna de geheele beneden kust. — Den sergeant kwarter is zeer beleedigt door het volk te Cape Coast, en te chamsue heeft men hem gelagen, den brief willen ontnemen en zijnen sabel, en hem van zijn geld en provisien beroofd.

Gouvt Pine: „Daarover is mij niets bekend en zal er onderzoek naar laten doen en alsdan op vergoeding aandringen, den sergeant heeft mij daarvan niets gezegd.

De heer Hutchinson: „Ik heb het gehoord, dat den sergeant zich daarover beklaagde, dat men hem hier had uitgescholden en toen heeft H. Exc. hem een

vrij

wij geleide doen geuen, die hem tot buiten Cape Coast hebben vergezeld. —

Wanneer U. Exc. die militaire boodschappers kunt doen aanhouden, dan kunt U. Exc. almede onze wekelijksche postsoldaten, die naar Accra en Axim worden gezonden, doen aanhouden, omdat die de overbrengers konden zijn van dergelijke brieven; daaruit zoude alsdan eene geheele stremming der communicatie volgen en wist ik gaarne daarop U. Exc. gevoelen. —

Gouvt Pine: „In oorlogstijd moet alle communicatie ophouden en zal ik daarover denken. —

U. Exc. zal alsdan gelieven te bedenken, dat Nwe onderdanen van langer zullen omkomen. —

Ik heb verder mi laat U. Exc. te zeggen, dat er op Elmina eene praatje loopt, dat de Engelschen met oorlogschepen het fort te Elmina zullen komen plat schieten, om alzoo ons te dwingen, aan den oorlog deel te nemen en desijl het de heer Ch^c Antyre is, die wordt opgegeuen de zegsman te zijn, verzoekt gouw^e Elias Nwe Exc. dit wel te willen tegengaan. —

Gouvt Pine: „Allemaal praatjes; wel een voorbeeld! gelooft U, dat wij met een Armstrongkanon het fort te Elmina van hier zouden kunnen bereiken? —

„Neen, U. Exc., dit geloof ik voor niet mogelijk. —

„Ziet gij wel, en toch zegt men hier, dat wij dit zullen doen, de oorzaak is gelegen, omdat zeker een onzer bedienden een gesprek heeft afgeluistend, waarin gezegd verdt, dat het jammer zoude zijn, als zulk een schoon kasteel en fortres verwoest.“ —

Zoo zegt men ook, dat de Antynen (Engelsche onderdanen, gelooven, dat den koning van de kantiyn 100. oz. stofgoud — De heer Glutchinson: „Neen, 1000. oz.“ — had gezonden aanden gouverneur te Elmina, om, nadat hij bezit zal hebben genomen van dit fort (Cape Coast Castle) wij, de Hollanders, van Elmina zullen komen, om hier op dit fort de Hollandische vlag te hijschen, endat, om dit te beletten, U. Exc. deze twee oorlogschepen, die thans hier ter reede liggen, hier houd, om U te beschermen. —

gouwt Pine: „ Het praatje is mij bekend, alleen wil men dat het 1000. oz. stofgoud zouden zijn, en verder zegt men mij ook, dat Gyl. dagelijks kruid en lood aan de elskantijnen zend; alle die praatjes moet men niet gelooven. —

De heer ch^e Intyre: „ Nwe Exc. sta mij toe, dat ik U zeg, hoe of de zaak is; toen ik voor twee weken geleden te Elmina was, bezocht ik de heer Triala, en in een gesprek met dien heer vertelde ik hem ook, dat de Santijnen op Elmina zouden komen, zooals het praatje gaat — met aan den heer Triala alleen, indien ik mij niet vergis — en toen spraken wij al verder over de kracht van het tegenvoordige geschut endat daantegen de forten te Elmina niet bestand zouden zijn, en in geval van een bombardement spaedig een hoop puinen zouden zijn; ik zeide niets meer en moet stellig het andere, wat of gezegd wordt, ontkennen en verzoek den heer van Gien, om dit aan gouwt Elias te verzekeren. —

Ik heb dit alleen aangehaald op last van gouwt Elias, omdat het de gemoederen opwindt en de verbittering verergert. U. Exc. kunt verzekerd zijn, dat wij den uitvoer van kruid impo. uit onze bezittingen, zoo veel als in ons vermoegen is, tegengaan; endat wij oorlogs behoeften aan de elskantijnen zenden. Is eene onwaarsheid; alle regin zijn dicht en kunnen zeer vele Elminieren, die thans te Coomassie zijn, niet te Elmina terugkomen, omdat den koning van elskantijn de regin heeft gelooten. (Hier volgt de geschiedenis van het aanhouden van kruid te Bouterij)

gouwt Pine: „ Gij kunt aan gouwt Elias zeggen, zooals gij natuurlijk ons geheel gesprek zult vertellen, dat het mij leed is te vernemen, dat men de militairen te Mamsue zoude hebben beleedigd en mishandeld; dat ik daarna onderzoek zal laten doen en naar bevinding van zaken op redress zal doen aandringen en dat het mij gensagen zal doen, wanneer gouwt Elias mij zoodanige explanation kon geven, die

die mij zal in staat stellen, om den brief terug te geven
en mi deivoege zal ik dan ook aan gouv^e Elias
schrijven.

H. Exc. is alsdan geneegen, om redress te geven,
wanneer dit moegt blijken noodig te zijn, aan de
militairen voor het aan hen bedolvene te Mansue;
doch H. Exc. weigert de afgifte vanden brief op de
gronden reeds door H. E. opgegeven. - Wil H. Exc.
de goedheid hebben, aan gouv^e Elias een schrift-
lijk antwoord op den door mij aan H. E. gebragten
brief te doen toekomen. -

22^e April 1863. - H. D. van Hien

1st May 1863. -

gouv^e Richd Pine C.C.C. to governor
Elias. -

ontranger 3 May 1863; afgedep. ag. Geh. resol. 12 May
B^{1^o} Kabinet. -

Sir,

Cape Coast Castle 1st May 1863.

I have the honour to acknowledge the receipt of
your Excellency's letter of the 27th ultimo in reply
to mine of the 24th with reference to the temporary
detention of your soldiers and the retention of the
letter of which they were bearers from your Excellency
to the Commandant of the Ashantee army. -

I should probably not have thought it necessary
to have continued the correspondence on these subjects
were it not that your Excellency designates my
silence with respect to the alleged scolding of your
Excellency by the chiefs encamped at Mansue
as inexplicable, although the explanation is
simple enough. - I do not (as your excel-
lency so aptly observes) take any notice of native
talk and stories, and therefore not to the report
that your Excellency had been scolded at by the
chiefs. - Of such scolding or other offence has taken
place, I can but express my regret, but I think
that your Excellency must admit that I am power-
less to control the tongues of the thousands of
subjects of this Protectorate, and I should further
observe that persons in high positions are

especially subject to have their publicly discussed.

It would appear that captain van Hien has failed to repeat to your Excellency the whole of the conversation, which passed between us on the subject of my having received no declaration of war from the King of Chantee. - It is true that up to this very hour I have received no such written or expressed declaration, but the notorious acts and deeds of the King of Chantee constitute in themselves the most unmistakable declaration of war; and I endeavoured to exemplify this position by stating that even if the King of Chantee succeeded in his menace of taking my head (as he is said to have threatened), the technical declaration of war considered essential by captain van Hien would still be wanting -

I beg to inform you that I shall have the honour to bring under the notice of His Grace the Secretary of State for Her Britannic Majesty's Colonies the subject of this correspondence. - I have the honour

Note g^o Elias. - g^o Pine schijnt mij de zaak over eenen anderen boeg te willen gooijen! Wat hiervan ook wezen moge en of hij al dan niet eene oorlogsverklaring heeft ontvangen, het feit blijft waar, dat ik noch officieel, noch officieus met eenen inval bekend teem gemaakt - De zaak van de oorlogsverklaring werd door mij slechts als een voorbeeld aangehaald, dat men milandsche praates of historietjes (m. i. verschillende van bepaalde verklaringen of getuigenissen) niet zoo maar kan gelooven. -

Ik acht het beneden de waardigheid van het Nederl. gouvernement g^o Pine verder te antwoorden; mij voorbehoudende mijne beschouwingen aan het Departement van Koloniën kenbaar te maken. - g^o Elias

11 Julij 1863. -

N^o B¹⁴ Kab.

g^o Elias to Minister of Colonies. -

Ik heb de eer M^o Excellencie ten vervolge op mijn

Ka -

Kabinettschryfsen van den 12^{en} Mei j.l. n° 31°, mede te-
deelen, dat mij in den avond van den 20^{en} Junij j.l.
oogenblyk eene missive van mijnen Engelschen
ambtgenoot werd ter hand gesteld, doch dat bij
opening van het couvert, daarin door mij slechts
een negental van Oskantijn komende en meeren-
deels voor Elmina bestemde brieven werd aan-
getroffen, waarvan zelfs een aan mij en een ander
aan den Koning en grooten van Elmina gericht
en van onzen nlandschen agent te Coomassie,
P. de Heer, afkomstig waren. —

Daar de Engelsche gouverneur zich niet had ver-
waardigd ook met een enkel woord ophelderin-
gen te geven, werd door mij naar den Oengere
geinformeerd en vernam ik, dat deze een Engelsch
constable was, vergezeld van eenen te Coomassie
woonachtigen Elminees, Kwassie Sioeboe genaamd. —

Terwijl ik den constable liet vertrekken, deed
ik Sioeboe voor mij verschijnen, teneinde te trachten
van hem eenige opheldering te verkrijgen. —

Deze persoon vertaalde mij, dat hij 17 dagen te
woren door onzen agent te Coomassie met brieven
naar Elmina was afgezonden; dat hij den weg
hierheen over Cape Coast genomen had, oer en-
gelock of zoogenaamd Engelsch territorium moest
hij in elk geval passeren, om zamen te gaan
met eenen boodschapper van den Koning van
Oskantijn aanden Engelschen gouverneur, dat
hij met dezen door de Engelschen aangehouden
en van zijne brieven beroofd werd en daarna
bij den Engelschen gouverneur gebracht, dat deze
de brieven gehouden had, maar hem had laten
gaan; dat hij echter zonder brieven niet hier
duwende te komen, te Cape Coast bij eenen be-
kende 3 dagen vertoefd had, endat hij, toen
vernemende, dat de brieven hierheen werden
gezonden, den constable gevolgd was. —

Ik het bereids met den gouverneur Pine voor-
gevallene met betrekking tot mijn schryfsen
aanden Kommandant van het Oskantijnsche
leger

heb ik gemeend mij in casu te moeten bepalen tot eene mededeeling van het feit aan Hwe Excellentie, gelijk ik de eer heb te doen bij deze, het aan Haer meer verlicht oordeel overlatende, om aan de zaak goedaartig gevolg te geven, als Hwe Exc. zal vermeenen te behooren. —

Ik mag hierbij niet onopgemerkt laten, dat gewo^{te} Pine mij in een schrijven van 24 Junij j.l. en dus vier dagen later, beleefd te kennen gaf, enige nog hangende zaken tot dus ver niet te hebben kunnen afdoen; zijnde hij volgens zijn zeggen hierin verhinderd geweest, zoowel door zijne afwezigheid van Cape Coast, als door ongesteldheid, daar hij den 18ten te woren gewaarilyk ziek uit het kamp teruggekomen en nog bedlegerig was. — Indienbrief wordt echter vande aangehoudenre brieven van Coomassie met geen enkel woord gerept. — afgescheiden van de mijns inziens minder gepaste wijze, waarop de heer Pine die brieven na verloop van eerst drie dagen aan mij heeft doen toekomen, vertrouw ik, dat ook Hwe Exc. in het gebeurde de stilzwijgende erkenning vanden heer Pine zal vinden opgesloten, dat hij het recht niet had mijn schrijven aan den kommandant van het elchantijnsche leger achter te houden. Hij had toch anders met het zelfde recht de onderverpelyke brieven kunnen terughouden, vermits hij wel zeker kon zijn, dat vooral midie aan den koning en grooten in aan mij berigten vanden met ons bewienden koning van elchantijn zouden voorkomen. — Dit is dan ook verkelijk het geval, zoals Hwe Exc. uit den in afschrift hiervan gaanden brief vanden agent dedeer, gedagteekend 1 Junij j.l. zal blijken. —

Ik hoop die brief Hwe Exc. minder verstaanbaar wezen, dan vertrouw ik dat de zaak Haer uit het volgende gensegzaam duidelyk zal worden. — Het Nederlandische gouernement, in afwachting vande voorschriften

geoordeeld in mijn boven aangehaald Kabinetts schryven
van 12 Mei, niet op eenigerhande wijze aan nieuwe be-
leedigenen zijdens de Engelschen wenschte bloot te
stellen, heb ik den boodschapper geen schriftelijk, maar
een mondeling antwoord voordien Koning van Cshant-
tijn en de Keer mede gegeven, houdende, dat ik niet
schreef, omdat ik mij zonder bevelen van Hoogerhand
niet op nieuw aan eene aanhouding van mijne
Brieven of boodschappers wenschte bloot te stellen, zoo
als dit was geschied met mijn schryven aan den
Kommandant van het Cshantijnsche leger, waarvan
door mij tevens de inhoud werd medegedeeld, met
verzoek aan den Koning van Cshantijn, om casu quo
voor het eerbiedigen van het Hollandsche territorium
te willen waken; dat ik alzoo voor het tegen-
woordige ook niet kon voldoen aan het verzoek,
om een paar soldaten naar Coomassie te zenden,
ten einde de zich aldaar bevindende Elminezen her-
waarts te begeleiden; dat ik, afgescheiden hiervan,
hemme konst alhier voorde bevolking minder raad-
zaam achtte, omdat te Coomassie de pokken schenen
te woeden, terwijl zij bovendien blootgesteld zouden
zijn aan de roofzucht vande tegen ons verbitterde
Engelsche inboorlingen; dat ik met genoeg
had ontwaard, dat de Koning van Cshantijn ten in-
nemme door den stilstand van allen handel benaed
geworden positie tegemoet was gekomen, dat ik van
zijne goede gezindheid jegens het Nederlandsche gou-
vernement verwachtte, dat hij daarmede zou voort-
gaan, tot dat zich, des nog gevorderd, een geohitter
oogenblik tot terugkeer zou voordoen; dat ik ook
de Keer nu nog geen geld of papier kon zenden - men
zou dan wellicht, niet tegenstaande het onbeduidende
der som, nog aan omkoopning mijnerzijds gaange-
looven en dit de verbittering op nieuw gaande
maken - maar dat ik den Koning van Cshan-
tijn beleefd verzoekt hem zoo lang het noodige
te willen leenen. - Ik twijfel niet aan
of de Koning van Cshantijn zal oet aadit laatste
verzoek het versichte gevolg geven, zoodat ik mij

voorschans van nieuwe onafhankelijkheden zij-
dens de Engelschen heb kunnen wij varen. -

Mit den brief van de Keer is mij intusschen gebleken,
dat men tenouegte de rugwaartsche beweging van
de elshantijnen in verband wilde brengen met de
noodzakelijkheid, om gedurende den regentijd den
voor het leger noodigen voorraad van levensmid-
delen te verbouwen, zooals in mijn maandrapp-
port van 13 Junij 1863, nr. 110/64, verdraange-
teekend; want dat wel degelijk een algeheele
aftoeg had plaats gehad. -

Den, naar ik hoor, minder oorlogzuchtigen aard
vanden tegenwoordigen ouden vorst van elshan-
tijn in aanmerking nemende, vermoed ik nu, dat
de betrekkelijk onbeduidende expeditie nog niets
anders is geweest dan een voorloopig bewijs zij-
ner zijds, dat het terug bekomen zijner beide hoof-
den of grooten hem ernst is. - Het blijkt mij

nu, dat er free voortvluchtig varen, waaraan
zich een midde Engelsche bezittingen en de andere in
het landschap Okim ophield; en ofschoon de En-
gelschen Okim ook al „Engelsch protectoraat“ gelie-
ven te noemen, schijnt ook de Koning van elshantijn
dit anders te hebben begrepen, getuige zijne aan-
vankelijke opeisching bij de Engelschen van slechts
één der voortvluchtige hoofden. - Om de twee-

de eldjeman konte genaamd, zich in Okim niet
meer veilig achtende, naar het Engelsche fort te
elnamakse de wijk schijnt te hebben genomen, vout
ook hij van den Engelschen gouverneur terugge-
vorderd. - Bijft Thans gouverneur Pine,

die onlangs door den dood vanden nilandelen
koopman P. Hutchinson - onder de negers be-
timpeld met den naam van gouverneur van
Cape Coast - zijnen voornaamsten raadman
ende groote voorstander van den oorlog verloor,
bij zijne weigering volhouden - en om niet in-
consequent te zijn, is hij dit mijns inziens wel
verplicht - dan wees ik uwer excellentie na af-
loop vanden regentijd het herwaarten van de vijan-

delykheden te zullen moeten mededeelen. —
En wat van eenen den koning van Achantijn angstig
gemeenden oorlog de gevolgen zullen zijn, zal de
ondervinding moeten leeren. —

1 June 1863. —

Agent P. de Keer, Coomassie to
gout J. C. et. Elias. —

In zaturdags middags om 4 ure vanden 7 maart van
het jaar 1863 is Achantijnsche groot vaandrigs, genamen
was Ewoepe Kokoy, en Edoe Boffoe was uitgetrokken
naar de plaats Akim, dat zij daar in verscheide ge-
vechten met de volken van dat landschap tot hij door
Enfantijnsche. — En eene noch andere vaandrig Ewamoa-
— Entwantag ook uitgetrokken naar Assin, nadat hij
door Enfantijnsche, om daar gevechten met de volken
vandat landschap, over de zaken van Eldjemanfonto
te Akim, en Kwasié Djanien. — Toende Achantijn-
sche volken hier uitgetrokken, de koning van Achantijn
heeft het onderweg opgesloten, dat niemand kan daar
onderweg afgehoopen, daarom zoo langetijd krijg
ik geene boodschapper om naar Elmina te sturen.

De alle Elminasche kooplieden van Coomassie
alles veel bang geworden, niemand kan de markt
uitgekomen mag worden, zij blijft altijd in de kamer,
zij het geene geederen om te verhoopen, maar alles
het veel honger gehad, zoodat heb ik alles opstellen
in mijne handhouden, en ik heeft aan den koning ver-
teld, om de Elminasche volken, die in de bosch gaat,
de koning heb de boodschapper naar bosch gestuur,
om alles van de bosch af te halen, om mijne hand
gegeven, en is alles goed gezond in mijne hand blij-
ven, want zij het veel honger geworden. —

De eene Elminasche persoon met name was Boetus
dujzang is overleden vanden 19 april des zaturdag,
en heb ik mijne zelf eene mooi doodkist gemaakt,
om voor hem te begraven worden. —

En eene Elminasche vrouw vanden persoon duemjiena,
genaamd was elmin, de dochter van Kwamiena
Issuman, hij is ook pokziek geneest, en hij is over-
leden, en ik heb ook eene kist gemaakt, om voor hem

ook

od te begraven worden. - Ik heb altijd aan den
Koning thuis geweest, om met hem te verzoeken, om ik eene
boodschapper naar Elmina gestuur, en de Koning
zegt mij moet ik beetje wacht zijnde, tot wanneer als
hij boodschap naar Cape Coast gestuur, hij kan mij ver-
teld, om ik de boodschapper stuur, om hij met den
Koning boodschapper mede naar Cape Coast gekomen
worden, en nu de Koning heb gehoord, dat Adjieman
Konto van Elmin is wegloop of vlucht naar Elmu-
mahoe fort aangekomen, en de Koning van Elhan-
tijn heeft eene boodschapper met een Tjotjo, genaamd
was Koffie Damoe naar Cape Coast gesturen met
eene brief aan den gouverneur van Cape Coast gege-
ven, om hem te vragen voor Adjieman Konto, en
Kwasie Djamen, maar als de Koning van Elhantijn
best antwoord van Cape Coast ontvangen hebt, dan
is de palaber afgedaan, maar als hij niet bestant-
woord ontvangen, dan de volken zal daar Elmu-
mahoe met Cape Coast aangekomen, om daar te
kampeerde, en de Koning van Elhantijn heeft mij
verteld, zo dat ik stuur deze boodschap Kwasie
Zieboe met den Koning boodschappers mede naar
den Cape Coast gekomen en hij met eene brief aan
den Hoog Ed gesta. heer gouverneur ter Kuste van Gui-
nea te bezorgen, om met den heer gouverneur be-
liefdelyks te verzoeken, om dadelijk een of twee
soldaten hier sturen, om alle de Elminasche men-
schen van hier af te halen naar Elmina te bezor-
gen worden, want zij blijft altijd met ongelukkig
en nauwkeurig bezitten, daarom zij verzoekt aan
gouverneur om soldaten hier gesturen, om zij af te
halen naar Elmina aangelomen worden. -

De Koning van Elhantijn wil ook alle Elmina menschen
hier hebben, omdat hij gelooft altijd met Elmina
zeer wel. -

Hier nevens met ik verzoekende
aan den heer gouverneur dat mij grootelyks genoegen
te helpen, en laat mijne traktamenten van 1ste en
2de kwartaal, zegge 6 maanden, heeft deze bood-
schapper om mijne te bezorgen, want deze tijd hier
het veel erg roer eeten, over de oorlog zaken, daarom

met

met ik verzoekt aan gouverneur, om mijne traktament te sturen. - chet gij mij geene stofgoud sturen, ik wil Hollandsehe dollers hier moet hebben, en ook mag niet de boodschapper zoo lang Elmina wachten, gij moet hem dadelijk klaar maken, om hij met den koning boodschapper te zamen bij het onderweg afge-loopen, om zij hem mede naar hier aangekomen worden. -

De gouverneur moet gij aan den boodschapper onder goud geven, en \$ 400 ook betaald, omdat hij loop met de oorlog plaats. - mijnne Journaal boek noch 3 veltjes papier is uitge-schrijven, maar stuur mij noch andere Journaal-boek, en met lak per de boodschapper om mijne te bezorgen worden. -

De agent van het Nederl. Gouvernement te Coomassie: P. de Heer

Ik heb zoo veel moeyelijk gedaan vande Elminasche menschen, maar gouverneur moet da-delijk soldaten hier sturen. - De zene persoon met name was Kwamiena Ankwanda, hij alleen wil Elmina niet aangekomen, maar alle de Elmina-sche wil speedig naar Elmina aangekomen worden. -

11 August 1863. -
N° 3¹⁶ Kabinet.

gov^t Elias to Minister of Colo-nies. -

Ofschoon ik, na de afzending van mijnen Kabinet-brief van den 11^{en} July tl. N° 3¹⁴, niet stelligs heb vernomen met betrekking tot den stand van de Engelsch-Atlantische kwestie, acht ik het nog-tans noodig Nuver Etc. mede te deelen, dat, gezeggen vande onderscheidene Engelsehe oorlogschepen, die zich sedert de vyandelijkheden aan de goudkust bevinden, op den 16^{en} July tl. van Engeland te Cape Coast het transport schip Samson, metende 800 tonnen, is aangekomen, overbrengende jaeltig stuks Kanonnen van verschillend kaliber, nage-noeg hondend tonnen buskruit en overigens zene massa vendere oorlogsbehoeften. - Ik heb deze opgaven onder anderen uit den mond vanden Kapitein in Engelsehe dienst F. Wood, die te Cape Coast de functien van Receiver general of Revenues -
en

Postmaster-general bekleedt, doch gedurende den jongsten strijd met den tydelijken rang van Major der in het kamp te Massue geconcentreerde Engelsche vrijwilligers kommandeerde. — Deze heer, dien ik nog niet de eer had gehad te leeren kennen, gaf onlangs aan en der heeren ambtenaren alhier, met wien hij op eenen zeer goeden voet staat, te kennen, dat hij verhangend was hem eens te zien en dat hij hem daarom verzoekt te mogen vernemen of, en zoo ja, wanneer hem zijn bezoek het meest gelegen kwam. —

Van dit voorgenomen bezoek onderriegt — waarin een stap van toenadering zijdens den Engelschen gouverneur kon liggen — verzoekt ik den betrokken ambtenaar naar den Heer Wood te willen mededeelen, dat hij elk oogenblik welkom was. — De heer Wood liet zich niet lang wachten. — Den 25^{en} Juli j.l. te Elmina gearriveerd, liet hij zich al zeer spoedig aan mij voorstellen, nam mijne invitatie om bij mij te blijven dineren en logeren aan, en vertrok in den middag van den 27^{en}, na te hebben verklaard, dat het hem leed deed van de hem van vele zijden bewegende beleefdheden niet langer te kunnen profiteren, vermits hij te Cape Coast moest terug gekeerd zijn vóór het vertrek van gouverneur Pine, die den volgenden ochtend naar Engelsch Cleera daekt te gaan en met wien hij nog het een en ander te bespreken had. —

De heer Wood, die met pept een, gentleman kan worden genoemd en ook daarom door mij met de meeste voorkomendheid werd bezigtend, verhaalde mij onder vele zaken van minder aanbelang natuurlijk ongevroagd, dat gouverneur Pine met de laatste mail (den 18^{en} Juli j.l. te Cape Coast aangekomen) hoegenaamd geen bericht van zijn gouvernement had ontvangen, aan het welk onder anderen door hem verzoekt was de uitzending van 2.000 soldaten, zijns inziens noodig, om den oorlog met de Ashantijnen met goed gevolg te kunnen doorzetten. — De heer Wood ziede mij verder, dat hij, voor zich, uit dit stelsel afleidde, dat het Engelsche gouvernement ver

moedelijk met het oog op den gespannen toestand van zaken in Europa, tegen de verzochte uitzending van troepen opzag en dat daaraan naast denkkelijk het gevolg zou zijn, dat per mail van 18^{en} dezer de last zou worden ontvangen, om aan den oorlog met den vorst van Ashantijn een einde te maken. —

Ik gaf den heer Wood te kennen, dat de gemaakte gevolg trekking naar mijne meening niet werd geregvaardigd door de belangrijke uitzending van oorlogskrachten met de „Samson“, terwijl ik overigens, wanneer die gevolg trekking al werd bevaarheid, niet inzag, op welke wijze het Engelsche gouvernement ter kuste in den gegeven stand van zaken, de kwestie zou kunnen oplossen anders dan door gevolg te geven aan de verzochte en een maal geweigerde uitlevering. —

De heer Wood antwoordde hierop — en verzocht mij dit even als alles, als zijne individueele opinie te willen aanmerken — dat het met de Samson aangebrachte niet veel licht gaf omtrent de plannen van het moederland, daar die uitzending ook in verband stond met eene noodige vernieuwing van het oorlogsmaterieel in de meeste Engelse forten. —

Nat het beëindigen van het geschil met de Ashantijnen betref, geloofde ook hij, dat de uitlevering, die hij den heer Pine destijds trouwens aangeraden had, casu quo alsnog zou dienen te volgen. —

Van zijnen terugkeer naar Cape Coast sprekende, gaf de heer Wood mij te kennen, dat hij mij spoedig ook eens aldaar hoopte te mogen ontmoeten. — Zijn antwoord luidde: „dat niets mij aangenaamer zou zijn, dan dat eene spoedige oplossing van het misverstand tusken den heer Pine en mij ontstaen, mij de gelegenheid zou aanbieden Cape Coast te bezoeken. — Ik verzekerde hem, dat ik gouverneur Pine had leeren hoogachten; dat ik, hoewel met hem in casu van meening verschillende, zijne opinie eerbiedigde, even als ik hoopte, dat gouverneur Pine mijne overtuiging zou respecteren.“ —

De heer Wood zeide niet te twifelen, of de zaak zou zich wel bij aankomst van de mail van Augustus, naar allen ge-

genoegegen schikken, zoodat hij voor zich vertrouwde mij spoedig te Cape Coast te zullen zien en mij eldaar nogmaals voor mijne beleefde receptie te kunnen bedanken. — Van meening zijnde de gevolgtrekkingen geheel aan het meer verlicht oordeel van N. E. te moeten overlaten, geloof ik niet met stilzwijgen te mogen voorbijgaan, dat de heer Wood ook aan den door hem bezochten ambtenaar zijnerop te kennen gaf, hem weldra te Cape Coast te zullen zien. — Met mijne inzichten in tijds bekend gesteld, werd het tegenbezoek oogenblikkelijk beloofd. Tot mijn leedwezen is daaraan echter tot dus ver geen gevolg kunnen worden gegeven, omdat de heer Wood sedert heeft doen weten, dat hij door ongesteldheid, die hem, naar hij vreesde, wellicht nog met deze mail naar Engeland zou moeten doen vertrekken, tot zijne spijt verblindend was het verzochte en beloofde tegenbezoek af te wachten. — Altho' hij echter in tijds dermate in veterochap toemen, dat zijn vertrek onnoodig werd, dan zou hij niet nalaten dat bezoek zoo spoedig mogelijk te reclameren. — De komst vanden heer Wood alhier is mij overigens eene reden te meer geweest, om in de geen oogenblik afgebroken briefwisseling tuschen den heer Pine en mij, de meest mogelijke voorkomendheid in acht te nemen. —

12 September 1863. —

N^o B¹³ Kabinet.

Goed Elias to Clinton of Col-
lonies. —

Ik heb de eer Uwer Excellentie, ten vervolge op mijnen Kabinetbrief van den 11^{en} Augustus j.l. N^o B¹², mede te deelen, dat de vijandelijkheden tuschen de Engelsen en Chantynen nog niet zijn beëindigd, doch dat daartoe, naar ik hoor, groote aanstalten worden gemaakt. — Van den Koning van Chantyn ontving ik den 22^{en} Augustus j.l. zijn in afschrift hiernevens gaand schrijven van den 1^{en} dien maand, dat niet alleen van de redactie, maar ook van de hand van onzen agent te Coomassie is. — Zoals Uwe Exc. zal ontwaaren

— heeft

heeft die Koning het wenschelijk geacht, om de te Coomassie
gevestigde Elminezen, waarvan door mij in mijn
Kabinetsschrijven van 11 Junij j.l. N° 8¹⁴, werd gewag
gemaakt, terug te zenden nu zich, ten gevolge van
de zending van eenen boodschapper naar Cape Coast de
gelegenheid daartoe voordeed. — Aan den Elminees
Kudjo Florie, die als boodschapper van de Kler, bestemd
was naar Coomassie terug te keeren, heb ik uitdrukke-
lijk opgedragen den Koning van elshantijn mijnen
welgemeenden dank te betuigen voor alles, wat hij
op nieuw in het belang van die personen heeft gedaan. —

Ik heb er bijgevoegd, dat ik in deze zijne handelwijs
een vernieuwd bewijs zag van zijne goede gezindheid
jegens het Nederlandsche gouvernement. —

De boodschapper aan den Engelschen gouverneur Koffie
Danzoe, die, uitwijzens den brief van den Koning
van elshantijn, te Elmina kon worden verwacht, is
echter niet komen opdagen. — Naar mij wordt gezegd,
heeft gouverneur Pine niet toegestaan, dat hij her-
waarts ging, zoodat ik niet met zekerheid ben te
weten gekomen, wat zijne boodschap voor dien heer was. —

Als gevolg van het sedert de afzending van
mijn in den hoofde aangehaald Kabinetsschrijven
van 11 Augustus j.l., door een der ambtenaren aan
den Engelschen Kapitein Wood gebracht tegenbezoek,
is mij nog het volgende ter oore gekomen. —

Volgens dien officier en anderen moet namelijk
de Koning van elshantijn de zich in zijn Rijk bevin-
dende Engelse onderdanen niet alleen den terug-
keer hebben geweigerd, maar zelfs eenigen kunnen
doen onthoofden. — Daarentegen moeten
zijn laatste boodschappers, de zoo even genoemde Koffie
Danzoe en Kudjo Florie, die in zijn gezelschap naar
Coomassie zou terugreizen, beiden door de bevolking
van elsin (Engelsch) deerlijk zijn geslagen en mis-
handeld, en de laatste zelf niet doorgelaten zijn. —

Omtrent dit bericht wordt dan ook een onderzoek
door mij ingesteld. — Men zeide te Cape Coast,
dat Koffie Danzoe, die op den 18^{en} der vorige maand
aldaar aankwam, in last had, aan gouverneur Pine
te

te doen weten, dat Koning Kwaloë Dua geen tijd had, om voor als nog op zijnen brief — zoodie brief al geschreeven is, schijnt de inhoud geheel onbekend gebleven te zijn — te antwoorden, omdat hij thans costume maakte, doch dat hij na afloop der feesten den gouverneur antwoord zou zenden.

Op deze boodschap moet gouverneur Pine hebben geantwoord, dat hij (Danzoe) den Koning kon melden „dat hij hem niet meer erkende”. —

Volgens het zeggen, ook van Kapitein Wood, heeft gouverneur Pine den Lt Kolonel Conran, Commandant van het 4th West Indian Regiment sedert het vertrek vande laatste mail met een gedeelte van het 2^d aan de Goudkust gestationneerd, en omstreeks 500 man sterk zijn verlangen te kennen gegeven, dat tegen November zou worden opgetrokken naar Coomanie. —

Die hoofdofficier moet echter hebben geantwoord, dat dan voerap behoorlijke wegen behoorden te worden gemaakt, waartoe dan ook aanzoek is gedaan bij de inlandsche hoofden, die wel hebben te kennen gegeven, dat zulks goed was, maar intusschen niets vereijgt hebben. —

Omtrent de verzochte uitzending van 2000 Europeesche soldaten verkeert men te Cape Coast nog steeds in het onzekere. — De beslissing van het opperbe-stuur was aldaar nog dezer dagen niet bekend. —

Het bij den Kapitein Wood gebragt tegenbezoek, dat niet tot eene ontmoeting met gouverneur Pine heeft mogen leiden, vermits deze zich te Engelsch Cleera bevindt, heeft intusschen de overtuiging doen geboren worden, dat de komst van dien officier alhier wel is waar met voorkennis vanden heer Pine, doch overigens geheel uit eigen beweging geschiedde. —

1 August 1863. —

J. de Heer, Coomanie to goot Elias.

Op heden maandag 's morgens ochtend om 8 ure van den 7 Julij 1863 is chokantynsche volken, die gaat bij expeditie met infantijn, is alles op

hier

hier Coomassie wederkeeren, en 'saconds om Fure is de
boodschapper Kwauie Lieboe ook hier aankomen
met zonder brief, ik heb geene brief van den heer gou-
verneur ontrangen, het spijt mij veel, dat ik geene
brief of mijne tractement ontrangen. —

De alle Elminasche kooplieden van hier alles het veel
honger gehad, zij het geene goederen om te verkoopen,
zij blijft hier altijd met naauwkeurig bezitten met
veel onkosten gemaakt, voor het eten en drinken en
met ziekten, en veel schuld gekregen. —

En ik heeft aan den koning van Ashantijn verteld
om alle de Elminasche kooplieden naar Elmina
terugsturen ende koning van Ashantijn hij is best koning,
hij weet zelf, dat de Elminasche kooplieden van hier
alles veel hunger gehad, ende zaak van Ashantijn
met de Infantijn is ook noch niet afgemaakt, maar
als de Elminasche menschen zo lang hier blijft,
naderhand krijgt zij veel schuld, dan is niet mo-
gelijk, daarom de koning heeft de Elminasche
of 2. \$ 4.00 goud voor onderhoud, en noch of 2.
\$ 4.00 goud met een slaaf ook voor de bovengenoem-
de persoon Antwanda ook onderhoud gegeven
en hij heeft eene boodschapper genaamd was Koffie
Damoer gestuurt met mijne boodschapper Kudjo
Glonie te samen brengt zij alle de Elminasche
kooplieden mede naar Elmina te bezorgen worden,
tot wanneer als de zalen van Cape Coast afgedaan
wordt, dan moet zij naar hier terugkomt, om
negotie te doen. —

De een persoon Antwanda
hij alleen wil Elmina niet aankomen, zoo heb
ik besteld doen, om hij od mede naar Elmina
sturen, ik heb zoo veel mogelijk gedaan voor
hem, maar als hij Elmina komt, ik moet hem vra-
gen. —

chagde boodschapper Koffie Damoe
en Kudjo Glonie met 4 dagen Elmina blijen,
zij moet zij dadelijk klaar maken, om zij hier
per gelegendeis wederkeeren. — Ik heb aan
den koning over spreken voor mijne tractement,
want ik heb geene ontrangen, en dus deze tijd
geene een Elmina mensch hier, om ik goud van
hem

hem vragen, om mijn zelf te zorgen, hier is veel erg
van deze tijd voor de eeten; de Cape Coast tapoei
van hier, hij heb zijne traktament van Cape Coast
hier ontvangen, om hem zelf te zorgen, want ik
alleen het geene geld op mijne zak, om mijne zelf
te zorgen, daarom met ik verzoekt aanden heer
gouverneur doet mij grootelijk genoegen, om
mijne te helpen, en laat ik mijne 6 maanden trak-
tamenten van 1ste Januarij tot den 30 Junij
heeft per deze boodschapper Kodjo Honie land
geven om mijne per gelegenheid te bezorgen von-
den. - moet gij geene stofgoud geven, ik wil
alles dollars moet hebben. - Deze tijd mag
met mijne traktament afgetrokken, gij moet mij
alles hier sturen, want deze tijd is oorlogtijd,
hier het veel honger, daarom ik verzoekt aangou-
verneur, om mijne traktamenten te sturen. -
Hier heb ik gehoord, dat mijne vrouw heb of 1. \$ 200
goud aan den heer gouverneur gegeven; ik ver-
zoekt aan den heer gouverneur, om die geld ock
hier ontvangen per de zelfde boodschapper, om
mijne te bezorgen. - moet gij aan den bood-
schapper Kodjo Honie \$ 4. goud betalen, en 1. \$.
voor ondergoud. - moet gij aan den koning
boodschapper ock goed gedaan vanmeer als hij hier
komt, hij zal koning Nue naam goud spreken. -
mijn journaal baer noch klein betje is uitgekrij-
ven, en zal ik u gestuur. - heeft deze bood-
schapper betje lak om mijne te bezorgen. -
De elgent van het Chedrel. Gouvern^t te Coomassie
P. de Heer
clan Den Hoog Edel Gest^{te} Heer den Heer J. C. A.
Elias. 2de K^{de} Gouverneur der Chedrel. Bezittingen
ter kuste van Guinea. -

Dit kan vast
worden over-
geschreven
voor het Dep^t
v. Koloniën
Elias

1 August 1863. - Koning Kwakoe Dua to govt Elias.
Hoog Edel Gestrenge Heer. Coomassie den 1ste Aug. 1863.
De Aminasche menschen was hier Coomassie ge-
worden voor negotie te doen, en nu heb ik pala-
ber met de Infantijnsche volken, ende jaren is
noch

noch niet afgemaakt worden, en alle de Elminasche kooplieden blijft hier met de zonder goederen, zij krijgt geene goederen, om te verkoopen, maar zij blijft hier altijd met veel onkost gemaakt, en veel langer gelad, zij kan naderhand veel schuld gekregen, dan is niet beter, daarom ik heeft mijne boodschapper genaamd was Koffie Damoe, en met eene boodschapper van den heer P. de Heer, ook genaamd was Kodjo Honie te zamen om alle de Elminasche kooplieden goed oppassen te doen, en brengt zij naar den gouverneur van Elmina te bezorgen worden.

Ik heeft alle de Elminasche kooplieden of 2. \$400 ondergoud gegeven, en ik heeft noch of 2. \$400 goud met een slaaf ook voor den persoon Ankwanda ook gegeven, maar Ankwanda alleen zegt, dat hij wil Elmina niet aangekomen, en den heer P. de Heer heb hem zelf zoo best gedaan, om Ankwanda naar Elmina te gesturen.

Gij moet alle twee boodschappers spoedig klaargemaakt om hier te gekomen. — Moet Gij aanden Koning van Elmina mijne complimenten doen. — Ik wensch N. Ed^{de} mijn best vriend een goede gezondheid en blijft ik hen Nwe best vriend Koning Kwaloa Twa van elshantjyn.

12 September 1863.

L^a 89 a/15 Kab. Gek.

Minister of Colonies To gove

Elias.

Ten vervolge op mijne missie vanden 21^{en} Augustus j.l. L^a 89, N° 20/73, heb ik de eer N. Ed^{de} gestr. hierbij een afschrift te doen toekomen vande instructie vanden Kommandant van het schroefstoomschip Vesuvius, bestemd naar de kust van Guinea. — In verband met art. 6 dier instructie acht ik het niet oerbodig, N. Ed^{de} gestr. mede te deelen, dat ik in hoofdzaak aanden Kapitein L^{de} ter zee Schotborgh heb opgedragen zijne beste pogingen aan te wenden, ten einde de tusschen N. Ed^{de} gestr. en den Britschen gouverneur ter kust bestaande geschillen uit den weg te ruimen, en om verder in overleg met N. Ed^{de} gestr. zoodanig te handelen, als de omstandigheden zullen vorderen. — Daovorgelaten dat dergelyke geschillen niet strooken met de waardigheid der

Neder-

Nederlandsche en Engelsche Regeringen, wordt daardoor de afdeening van sommige aanhangige belangrijke aangelegenheden, de Nederlandsche en Engelsche bezittingen ter Kuste betreffende, noodeloos bemoeijelijkt. - elken denke slechts aande onderhandelingen over ruiling van, en geschil omtrent grondgebied aldaar, die bezwaarlijk tot een gemenscht einde zullen zijn te brengen, indien de goede verstandhouding tusschen N.H. d'Geste. en haren Britschen ambtgenoot niet geheel wordt hersteld. - Wat nu betreft de aanhouding door het Engelsch Bestuur van eenige van elshantijn komende brieven, waarvan melding wordt gemaakt in Nwe Missive van 11 Julij j.l. n° 31st, kabinet, teken ik hier aan, dat dit voorval langs den diplomateischen weg ter kennis wordt gebracht van het Britsche gouvernement, terwijl daarbij tevens erop wordt gewezen, dat de waardigheid der Engelsche en Nederlandsche Regeringen eischt, dat dergelijke gevallen zich niet meer voordoen en dat de beide gouverneurs ter Kuste steeds in vriendschappelijke verhouding tot elkander staan. - Ik mag hier echter niet onopgemerkt laten, dat N.H. d'Geste. zich niet had bebooren te bepalen tot de bloote mededeeling van dit feit aan het Departement van Kolonien, maar dat, ook in verband met het vroeger voorgevallene, de aanhouding der bedaalde brieven allezins termen oplevende tot het rigten van verloopen in gematigden toon aan den Britschen gouverneur. - Hoe wenschelijk het ook zij, dat tusschen N.H. d'Geste. en haren Engelschen ambtgenoot eene goede verstandhouding heersche, mag daarvan nochtans de waardigheid der Nederlandsche Regering niet worden opgeofferd. - Op N.H. d'Geste. als vertegenwoordiger des konings, rust dan ook de verplichting, om daar waar de handelingen van het Britsch Bestuur ter Kuste mogten leiden tot verkorting of krenking onzer regten, daartegen met klem, toch steeds in gematigde termen en zonder overdrijving op te komen, opdat de gevoeligheid

van

van Nuen Britschen ambtgenoot niet meer worde op-
gewekt dan onvermijdelijk is. - Het stand-
punt, waarop N^o H^o Ed Gestr. staat, is van dien aard,
dat tot handhaving van de waardigheid der Ne-
derlandische Regering met betrekking tot de zaken
ter Kuste van Guinea van hier slechts wenken, geene
bepaalde voorschriften kunnen gegeven worden. -

Vender moet aan Uw beleid worden
vergelaten, om in het vervolg Nue Landelingen
goedartig in te rigten, dat, zonder de bezadigd-
heid uit het oog te verliezen, welke vooral daar
waar het onze betrekkingen met vreemde mogend-
heden geldt, steeds behoort te worden in acht geno-
men, de regten der Nederlandische Regering op eene
passende wijze worden gehandhaafd. -

Wat nu de tusschen N^o H^o Ed Gestr. en den Britschen gou-
verneur ter Kuste gerezene geschillen betreft, acht
ik het zoowel om de hier voren opgegeven redenen,
als met het oog op de verzoenende gedragslijn, welke
het Britsche Kabinet in deze aangelegenheid heeft
aangenomen, allezins wenschelijk, dat daaraan een
einde kome. -

Er voert dan ook door
mij zooveel prijs gesteld op het herstel van de goede
verstandhouding tusschen N^o H^o Ed Gestr. en Nuen Engel-
schen ambtgenoot, dat ik, indien de tegenwoordige
spanning door Uw toedoen mogt blijven bestaan,
mij niet verantwoord zoude achten N^o H^o Ed Gestr. in
Uwe positie te handhaven. - Ik beveel N^o H^o Ed-

Gestr. derhalve dringend aan, om van de aan-
wezigheid van den Kapitein Luitenant ter zee
Schotborgh, die daartoe gaarne zijne medewerking
zal verleenen, zooveel mogelijk partij te trekken,
ten einde de vriendschappelijke verhouding tuss-
schen N^o H^o Ed Gestr. enden gouverneur Pine geheel
te herstellen. - De Minister van Kolonien.

20 Julij 1863. -

L^a F^b 7/11° 3 Kab. Geh.

Minister of Colonies to govt

Elias. -

Ten vervolge op mijne missie van den 20 Junij
j.l. L^a E^b 6/11° 2 Kabinet Geheim, heb ik de eer N^o H^o Ed Gestr.
mede -

mede te deelen, dat, blijkens een van het Departement van Buitenlandsche zaken ontvangen bericht, de door den Britschen gouverneur ter kustte in beslag genomen brief van N. H. Ed. Gestr. aan den Kommandant van het oekantijnsche leger door de Britsche Regering uit eigene beweging ongeopend en nog voorzien van de daarop door N. H. Ed. Gestr. gestelde cachetten aan zijner Majesteits gezant te Londen is teruggegeven. —

Ofschoon door deze handeling de noodzakelijkheid vervalt tot het doen van verhoogen, waarom reeds de noodige voorschriften aan den genoemden gezant waren gegeven, stelt de minister van Buitenlandsche Zaken zich nogtans voor, om bij de donkbetruiging van rege de oekderlandsche Regering aan de Britsche, te doen rijzen op het minder gepaste der handelingen van den Engelsen gouverneur ter kustte, onder mededeeling, dat het oekderlandsche gouvernement hoopt, dat voorvallen van den onderwerpelijken aard voor het vervolg niet meer zullen plaats hebben. —

Van mijnen kant acht ik het niet overbodig te herinneren aan den geheelen inhoud van mijn schrijven van 20 Junij en N. H. Ed. Gestr. nogmaals aan te bevelen, om vooral daar waar het de betrekking tusschen de oekderlandsche en Britsche besturen ter kustte geldt, voortaan met de meeste omzigtigheid te handelen, en zoo veel doenlijk met Huon Engelsen ambtgenoot op eenen vriendschappelijken voet om te gaan. —

De minister van Koloniën.

70
30
100

11/10/21

Confidential

Confidential Papers

(Kabinet stukken)

1859 - 1869

Archief der Nederland. Bezittingen ten Koste van
Guinea Invent n° 727.

Archief der Nederl. bezittingen ten Kuste van
Guinea, Invent. n° 727.

" Confidential Papers
(Kabinet stukken)
1859 - 1869. "

" Stukken handelende over een regeling der
grenscheidings tusschen de Ned. en Eng.
Bezittingen ten Kuste 1859 - 1862. "

Bijlagen 3
exp. origineel
andst. 1859
vertoomen "Ukipe"

9 Februarij 1859. -
N° 10/90. -

Min. Letteren Gouv^e - Raadglas te Minister
of Colonies. -

Resolutie
Parlement

Ik heb de eer bij deze aan N.G. te doen toekomen een
- extract van het verhandelde in eene op Nederl. gehou-
- dene zitting van den kolonialen raad alhier. - Die
- zitting betrof, zooals N.G. daaruit zult gelieven te zien,
- het denkbeeld van eene ruiling van grondgebied tus-
- schen de Nederlandische en Engelseke gouvernementen.
- Voor en al eer ik het onderwerp in eene zitting van
- den raad ter sprake bragt heb ik van de leden Sar-
- tels en Weijtingh gevraagd eene mededeeling van
- hun individueel gevoelen daarover waaruit ik mogt
- zien, dat hunne meening een alsde mijne voor eene
- ruiling gunstig is. - Het denkbeeld is vol-
- strekt niet nieuw en tot nog toe is door het Nederland-
- sche bestuur ten Kuste nimmer eenig pertinent voorstel
- daaronder aan de Hooge Regering gedaan, omdat
- en voor dezen geen gegronde aanleiding was daar-
- over eene correspondentie te openen, hoewel het on-
- gestoord bezit van een onafgebroken eigendom
- zulkis zeer wenschelijk maakte. - Ik meen het
- volgende ten toelichting te mogen zeggen. -
- Meermalen is gesproken over het wenschelijke dat
- er in is gelegen, om de Nederlandische en Engelseke
- bezittingen in Afrika, gelegen tusschen de rivieren
- Chuinie en Rio Volta te vereenigen tot twee gebieden,
- en de verdeling te maken dier voege, dat de Neder-
- landsche bezittingen zich uitstreken van de gez.
- Chuinie rivier tot aan de zoete rivier en dat aan

den

den linker oever van degen stroom de Engelschen het be-
-zigt verkregen. - Het voordeel dat daarvan voor
beide landen kan worden verkregen is te duidelijk,
dan dat het niet onmiddellijk zoude worden opgemerkt.

Maar is het voor beide gouvernementen eene ge-
-wenschte zaak, om daartoe te geraken, het is, zoo als
de omstandigheden zich nu vertoonen, voor het bestaan
van Nederlandsche bezittingen ter kuste eene levens-
questie geworden. - Het Engelsche gouvernement

toch heeft sedent jaren er werk van gemaakt, om alle
de boschkrommen, die onder de Nederlandsche fortten
resorteren, gaande weg onder zijn protectoraat te bren-
-gen. - De bezittingen liggen voor de hand, op welke wijze
de boschkrommen, behorende tot de fortten Kassau,
Amsterdam, Lijdzzaamheid en Goede Hoop onder En-
-gelsche vlag zijn gebragt. - Het Nederlandsche ge-

-zag kan op dit oogenblik geen enkel boschkrom aan-
-wijzen ten oosten vande zete Rivier, dat tot zijne
bezittingen behoort, behalve Prakoe, een dorp van
hoogst geringe beteekenis, en welk door mij tydens
ik met het commandement van eleera was belast,
even als Jenjanoe aande Engelschen is betwist, met
dat gevolg, dat zij kunne plannen daar mede hebben
moeten opgeven. -

Ook nu nog laten de En-
-gelschen kunne proetijk, om gronden te verkrijgen met
achterwege, maar beginnen zij die ook aande bosse
kust toe te passen. - Het voorgevallene met

Empaho, waar mede Nwe Erc. in kennis is gesteld, als
-mede eene poging tot het planten der Engelsche vlag
aande rivier Abrebie, die echter door mij dadelijk
ten strengste is belet, hebben mij op de gedachte ge-
-bragt, dat het in de bedoeling ligt vande Engelschen
om het Nederlandsche gezag te bepalen enkel tot
de zee zijde, waardoor alle Nederlandsche bezittin-
-gen ter kuste van Guinea geheel van onvaarde zou-
-den worden. -

De wederrechtelijke wijze waarop
-het Engelsche bestuur zich het protectoraat heeft
aangematiigd over het landschap Abremoe wettigt
mijns inziens dit mijn vermoeden. -

Voor zoverre mijne kennis reikt, heeft men door
deze

A.

A.

deze benadering aan het Nederlandsche gezag den pas afgesneden, om zich verder naar het binnenland uit te breiden. - Naar mijne beoekende meening moet het doel waarom deze bezittingen ten koste van vele geldelijke opofferingen en menschenlevens worden aangehouden, in de toekomst liggen, vermits toch nu ze voor het moederland niets aanbrengen dan schade, maar neemt de beschaving daarin eenmaal een aanvang en wordt het cultuur stelsel hier in toepassing gebracht, dan laat zich de gegronde hoop voeden, dat zij eenmaal door den landbouw rijke inkomsten aan het moederland kunnen opleveren, terwijl de voordeelen voor den handel te verkrijgen, wanneer er eene veilige en gemakkelijke gemeenschap met het binnenland bestaat, onberekenbaar zullen zijn. -

B.

Zooals de zaken nu evenwel zich bevinden, zijn al die vloeden uitzipten afgesloten, aangezien het Kassasche en Dinkirassche gebied ons zelfs beletten eenen weg daartestellen tot aan den oever der Bossum-ria, de grescheiding met het Atlantysche koninkrijk, van Okim, toch tot aan Akera zijn wij geheel ingesloten door volkeren aan het Engelse volk cymbaar, of liever daarvan protectoraat genietende. - Ik hoop dat het onderzoek in de Nederlandsche afdelingen, waartoe ik ben gemachtigd bij U.E. missie van den 23 September 1858 No. 13/71 eenig meer gunstig resultaat in dezen mag aanbrengen, maar nimmeronnene berichten verbieden mij, daarop veel te rekenen. - Het zal geen betoog behoeven, dat het belang van Nederland eene scheiding vordert, en wel op de wijze hier voer omschreven. - Een onafgebroken gebied, waarin men niet is beperkt wegens het tusschen beide leggen van eene vreemde natie, om daarin te handelen naar melgevallen, en ten meesten nutte en voordeel van het moederland werkzaam te zijn, eene slaar door ontstaande meerdere eenheid in het bestuur, en eenheid van onderwijs, maar vooral eene gamentrekking van krachten, zullen daarvan het gevolg zijn en daarmede voornamelijk mag met het laatste, zal

zal men een krachtigen hefboom bezitten, om den indo-
-lenten Afrikaan voorsarats te drijven op den weg van
-voorkuitgang, door welken deze bezittingen in bloeiende
-en welige landstricken kunnen worden herschapen, ter-
-wyl nu daaren tegen ze ruw en renteloos daarneder-
-liggen. - Eenheid in het onderwijs is in de tegenwoordige
-omstandigheden niet denkbaar. - allen rigte b.v. eene
-Hollandsche school op te eleera, doch deze zal nimmer
-gelijken tred kunnen houden met eene Engelsche, voor-
-namelijk omdat het schijnt, dat deze taal door de
-negers gemakkelijker is aan te leeren dan de Holland-
-sche; het Britsche element zal dus de boven toon
-bedouwen en de aanjouwende pogingen der Nederlan-
-ders op eigen bodem zullen vruchteloos zijn. - Wel
-gemakkelijker daar en tegen zal het zijn, om scholen
-aan de bovenkust te vestigen in de Hollandsche
-taal daar in te voeren, vermits in die gewesten de
-Engelsche taal nog niet, ten minste zeer weinig is door-
-gedrongen. - De verdeeling der eigendommen,
-dat is de daarstelling van een onafgebroken geheel
-voor elk der Nederlandische en Engelsche gouerne-
-menten was vroeger een zeer geliefkoosd onder-
-werp van het Britsche gouvernement ten kuste. -
-Nu men echter is begonnen de Hollanders feitelijk
-den toegang tot het binnenland af te snijden en
-hun geheel wederrechtelijk van hunne eigendommen
-en verkregene rechten te ontzetten, schijnt men aan
-eene vorming van aan elkander liggende bezittin-
-gen weinig waarde meer te hechten. -

Het Engelsche bestuur heeft vooral den bovenland
-door de pogingen der Nesliansche zendelingen, die
-gedurende hun ruim 25 jarig aanwezig ten kuste
-gunstige uitkomsten hebben opgeleefd; in hunne
-bezittingen toch bevinden zich oneindig meer in-
-boorlingen in lezen en schrijven varen dan in
-de onze, en toen in 1853 het Britsche gouvernement
-overging tot het heffen van poll tax vond het in
-zoodanige personen geschikte voorwerpen ter uitvoe-
-ring van zijne oogmerken. - Het varen deze
-mensen, die werden afgezonden tot de invordering

van het loofgeld.

Leende, met in aan-

merking meening van het land en zijne inwoners, met opgewaarde ophiukansele standbevoeren, tot en opgebeten op zijne verhevene kennis en verrijpt van soldaten viel te midden der boornegers ver-
toonde, om den tem opgedragen tot witeverren, met hij als jendeling van het gouvernement met eendied ontvangen, en men bewilte het loopge-
del door keeme tusseleemat, roewel op die plaat-
ten, wete men ten minden verdoende verdreen-
generel, dat de selangde gelden moesten stikken tot
aankoop van wapenen en munition, om te gebruiden
tegen de Chalantijnen. Dit zijn seitern: ik jaed
mij en eelken van ontlauden, om met gaan, in be-
veure het ingelohde beakue van de geleijgde kon-
delwijje keeft deel gelad.

Door weder rechtelijke in legitiemening der stoeland-
role eigendommen, een geuolig, van onrechtvaardige
keping van loofgeld door de ingelohden op de land-
reken bodern verdoeren hij het albuencsele land-
relap, de bearkhuommen van chawee en ehpam
en na een maal loofgeldet bepaald te seden,
maet het ingelohde notetowat opgedrongen en geen
teuwig bodern was mogelijk, na dat men eenmaal be-
paald kant; van dat dat alle reekames van het
eelderlandsele gouvernement te verrijgts raeren. —
Oek ik heb het denkbeeld eener wijling meer malen
rijpelijg overwogen en na dat ik het sooge. venomelijghe
daer van bepaaldelijg had ingzien, heb ik de seden
vanden koloniale Raat partels en Weyling ver-
gelkt mij summe denkbeelden in geveulig te ten de-
ge te doen kennen. — Van de van ten ontvengene
rapporten heb ik de eer H. E. bij dege afkrijften
aan te bieden. — Daaruit gult H. E. gelieven
te ontwaeren, dat hem geuelen geuel met het mij-
ne streekt. — chaas geualoik rein bouen geides
de ingelohden sehijnen daarin minden belang te
stellen, nu hij eene andere men volkome ingjel-
ken in practijg gebruyt, om de studenlandsele ei-
gdommen meer maefijg te vorderen. — In taal moet

148
Thema: de
koloniale
land-
reken
van
de
ingelohden

de ruiling mijns inziens gebeuen. - Ik beloef
N. E. niet opmerkzaam te maken op het aangevoerde
in den kolonialen Raad, zooals ook in de notule is
vermeld, dat het voor de kolonie en Nederlanden en van
het hoogste genigt moet worden geacht, dat de beoogde
ruiling tot stand come; de leden hebben bekefde-
lijk bij mij aangedrongen daarop speciaal de aan-
dacht N. E. te vestigen. - Hoe gaarne ik

ook de voorgedragene heffing van regten spoedig zag
ingevoerd, wenschte ik daar aan eene ruiling van
grondgebied te verbinden en liever nog daaraan
te doen voorafgaan. - Het heffing van regten zijn
de Engelschen zeer ingenomen. - Alles wat er toe
kan bijdragen, om de Engelsche koloniën voor het Brit-
sche bestuur winstgevend te doen worden, wordt
gretig door hetzelfde aangenomen. - Het reeds

heffende Engelschen regten, de Nederlanders niet,
zoolang deze laatsten daartoe niet overgaan is
de nabijheid der Nederlanders den Engelschen tot
nadeel; dit getuigen de betrekkelijk geringe in-
komsten in 1856 en 1857 genoten over de geheele
uitgestrektheid van de Engelsche bezittingen ter
Kuste. - Van de bestaande gelegenheid moet

men mijns inziens dus gebruik maken, om tot
het zoo vurig gemenschte doel te geraken. -

Geenszins zal ik voor N. E. ontveinzen, dat aan
eene ruiling van grondgebied bezwaren kunnen
zijn verbonden van zijde der inwoners. - Men
denkt b. v. dat de clecraschen afkeerig zullen zijn,
om onder de Engelsche vlag te komen, terwijl ik ge-
loof dat van de zijde der Britsche onderdanen zich
geene moeijelijkheden zullen opdoen. - Het eenige
geschonken of eene vaste toelage zoude men naar
mijn inzien het Nassasche negerhoofd gemakkelijk
onder de Nederlandsche protectie kunnen brengen.

Ik koester de hoop, dat N. E. met mij het hooge middelen
zaak bij dezen behandeld gnet inzien, en moogt
N. E. even als ik van het wenschelijke eener ruiling
van grondgebied overtuigd zijn, den verzoek
ik mij, Haar bekefdeijk in bedenking te geven,

om ongeacht eene eventuele goedkeuring van het voorstel tot heffing van rechten in deze bezittingen mij te autoriseren:

- 1° Om mocht de verlangde goedkeuring der heffing van rechten volgen, den termijn voordien aan-
-vang niet vast te stellen, maar die aan mij ten regeling over te laten.
- 2° Om met mijnen Britschen ambtgenoot over de beoogde ruiling in onderhandeling te treden en onder N.B. nadere goedkeuring daarover eene overeenkomst te sluiten en eindelijk
- 3° Om zoo noodig eene commissie te benoemen van vier Nederlanders, ten einde met een gelijk getal Engelschen de wederzijdsche landsoogden te dienen van voorlichting nopens die punten, welke bij het casu quo te ontwerpen contract in aanmerking zullen behooren te komen. —

20 July 1859. —

Lett. B. N. 2/61. —

Copy letter from Minister of Colonies

tot de Gouvern. Stagg. —

*afgedrukt
Facilitati*
Het bij Mijnen brief van den 9 Februarij d. j. N. 10/90 gedane voorstel tot het beproeven eener ruiling van grondgebied tegen Engelsche Bezittingen ter kust heeft aanleiding gegeven tot eene briefwisseling met onzen gezant te Londen, welke is opgevolgd door een voorstel der Britsche regering van gelijke strekking. —

Dien volgens zal de Gouverneur van Cape Coast van zijne regering de vereischte instructies ontvangen, om met N.B.G. over de beoogde ruiling in overleg te treden tot het ontwerpen eener overeenkomst zoo als die dan tusschen de beide Gouvernemen ten zou kunnen worden gesloten. —

U hebt de Eer. N.B.G. mijnerzijds daartoe bij deze te magtigen en vel op de grondlagen, bij Mijnen opgemelden brief voorgesteld, namelijk dat eene lijn getrokken vande tusschen Umina en Cape Coast stroomende zoete of zoetwater Rivier, en loopende naar het Noorden tot vande Cassumboa rivier, welke Santijn van Chlijantijn scheidende zied te Chama in zee stort, de scheiding zij tusschen het

afgedrukt

Nederlandsche en Engelsche grondgebied, en dat voorts alle Engelsche bezittingen gelegen op de bovenkust aan Nederland, en wederkerig die van Nederland op de benedenkust gelegen, aan Engeland worden afgestaan, zoodat de Nederlandsche bezittingen van Erim af tot aan de goete Rivier eèn zamenhangend duidelijk begrensd geheel vormen. —

Uw antwoord op eenige verdere punten in Uw bo-
nenbedoeld schrijven aangegeven, heb ik de eer,
als mijne meening te doen kennen:

1) dat de bij Uw voorstel bedoelde heffing van rechten buiten sprake zal moeten blijven, en zoo al, dan toch in geen geval dient te worden opgevat dan nadat de beoogde ruiling van grondgebied definitief zal zijn tot stand gebracht. —

2) dat de bezwaren, welke aan eene ruiling van grondgebied voor de bezoners der vermelde streken verbonden kunnen zijn, en welke N.H.E.G. betuigt zich niet te ontveemen, Uwe ernstige aandacht en zorg zullen vereischen, en waarmede moogt blijken, dat volgens Uwe meening door eenige geschenken of eene vaste toelage, het Wassasche negerhoofd gemakke- W 992
lijk onder de Nederlandsche bescherming zal kun-
nen gebragt worden, deswege alsdan eèn bepaald
voorstel door N.H.E.G. zal dienen gedaan te worden. —

3) dat N.H.E.G. overwege, of het niet noodig zal zijn, dat van de Engelsche zijde uitdrukkelijk worde opgeheven het protectoraat, hetwelk door de Britsche regering, te recht of ten onrechte wordt uitgeoefend, over de negerstammen en krommen, welke door de ruiling onder de Nederlandsche bescherming zullen moeten komen, daar, schoon dit een natuurlijk gevolg zoude zijn van de ruiling van grondgebied, dergelijke bepaling niet overbodig mag worden geacht in den geheel anormalen, door bedoelde Britsche protectie zich meer en meer ontwikkelenden toestand der bevolking op de westkust van Afrika. —

5de (7)
September 1859. —

—glas.
Geheim Besluit bij gouv^r Nagt

Geheim

De Lt/v. Gouv^r:

De verschillende gevoelens wensende te kennen wopens de beste en meest voordeelige wijze, waarop eene verdeeling tusden de Nederlandsche en Britsche bezittingen ten kuste zou kunnen worden tot stand gebragt; —
besluit: Art. 1.

Te benoemen eene commissie, bestaande uit de heeren Chermsen, Scheffelaar, Chagnin, Lejeune, van de Wall en J. Stooré, aan welke wordt opgedragen den gouv^rneur hare zienswijze te doen kennen omtrent de wijze, zoo vel voor het oogenblik als voor de toekomst, op welke die verdeeling het meeste voordeel voor Nederland kan aanbrengen en daar omtrent met eenigen spoed een kort doch zakelijk rapport uitbrengen. —

Art. 2.

De commissie te informeren, dat het doel der verdeeling is het verkrijgen van een samenhangend en duidelijk begrensde geheel, en eene rechtstreeksche gemeenschap met het binnenland. —

Art. 3.

De commissie te verzoeken deze zaak geheim te behandelen. —

Art. 4.

Te bepalen, dat de ten deze gevoende correspondentie zal worden overgelegd aan gezegde commissie, om haar te dienen ter voorlichting. —

Afschrijft deze te verzenden ten vermelden einde.

De Lt/v. C. J. Nagtglas

gezien bij C. Chermsen, Scheffelaar, Chagnin, W. J. Ch. Lejeune, M. W. F. v. d. Wall, Georg Stooré. —

ten visie, en daarna terug ronden ten gouv^rneur. —

6 September 1859. —

Letter acting gouv^r Bird C. C. C. to
gouv^r Nagtglas. —

Cape Coast Castle

September 6th 1859. —

Sir,

In reply to your Excellency's letter of the 25th ult^o and with reference to our conversation of yesterday rela

tive to the proposed exchange of territories between our respective governments on this coast, the only point on which we seem at all to disagree, is the first and most essential viz the line of boundary.

In order that we may understand each other clearly, I have deemed it well to reduce to writing my views on your Excellency's propositions. - I feel assured you will give them that liberal and impartial consideration, which characterizes your administration, and that you will coincide with me in thinking the line sketched out in article I. of the proposed terms of the treaty forwarded to you on the 19th Ultimo, as that best adapted to meet the objects contemplated by the home governments. -

It was admitted yesterday that the only feasible and practical boundary that can be laid down, must be that, marked out, not by the natural features of the country, but that recognized between the several tribes and nations, and which for convenience sake I shall here after term national boundaries or lines. -

Your proposition of the Dutch settlements being bounded on the east by the line which runs from the mouth of the Sweet river to the north, as far as the Bosumprah-river would have fallen to the ground were it only for the necessity of maintaining national boundaries, but had you not abandoned it, the extensive and important jurisdiction, which this government would have lost by that line being adhered to would have at once checked anything like negotiation as it would have struck off a large portion of the Cape Coast-district, as well as the whole of Eastern and Western Nassau, Denkeru, Proper and part of Chiffal. -

This proposition however being abandoned, I shall pass on and endeavour to address myself to the line of boundary specified in article I of the proposed terms of the treaty. -

Here, the question that naturally presents itself to the mind, is, what are the conditions sought for

Pinto's objections to the Sweet river boundary

15

for by the English, and Dutch governments in the proposed exchange of territories? In answer to it, I should briefly state 1st the disentangling of the possessions over which they each claim to exercise a jurisdiction and protectorate. -

2nd the securing to each government an unbroken line of coast within its protectorate. -

3rd that the loss of jurisdiction or territory in effecting that exchange be as nearly balanced as the obtaining the two former conditions will permit. -

Lastly, that the inconveniencies and dangers that may arise from the prejudices and discontent of the natives residing in the districts or towns, over which jurisdiction and protectorate is now, and has been for many long years exercised, by both governments be as much narrowed as is possible, and consistent with the obtaining the above specified conditions. -

In the national boundary proposed these conditions are strictly maintained with but one exception, viz. The loss of jurisdiction which this government would have to submit to, and for which, no territories that the Netherlands government possess to the East of the mouth of the sweet river, could counter balance either as to extent of land, population, ports or present or prospective commercial importance. -

For these reasons, therefore I hope you will not continue to press the English government to the still further unequal loss of jurisdiction over the rich, populous, and considerable districts of Eastern and Western Vassaw. -

I do not consider, that by the retention of the Vassaws the Netherlands government would be prevented extending its protection to the interior more than it would be were no exchange of territories effected, in fact the exchange would materially aid it in extending its protection to the interior as the extensive and

rich gold producing districts of Appolonia and
Stovin would then be given up. —
The reason you assign for wishing the Nassaws
to be given up by this government, appears to me
more or less foreign to the purposes aimed at,
in the proposed exchange of territories for neither
the extension of jurisdiction, and protectorate
nor the acquirement of territory is sought, but
simply a disentangling of the English and
Dutch possessions, and the avoidance of those
unpleasant questions affecting jurisdiction, and
territorial right, which under the present circum-
stances must always be arising, and the leaving
each government unfettered in adopting that line
of policy, which it may deem most fitting in all
that constitutes the Government of the country. —

I however see other, and to me strong objections
to the English government renouncing jurisdiction
and protectorate over the Nassaws, as I do not
doubt but that the subjects of our respective go-
vernments will be greatly incensed at the with-
drawal of the jurisdiction which is now con-
templated, and that they will endeavour se-
verally as well as combinedly to shake off the
control, which will be imposed by both govern-
ments within their protectorates. —

The populous districts of Nassaw would largely
augment the malcontents and therefore tend
materially to complicate the difficulties in ef-
fecting the desired exchange. —

I was enabled this morning accidentally, to
obtain reliable information as to the relative
positions of the Nassaws and Denkerah; that
information went far to corroborate the fact that
Denkerah Proper lies to the west, and extends in
that direction as far as the Nassaws, so that the
abandonment of those countries would in no way
further your views of extending Dutch juris-
diction to the interior except by an indirect
route. — Under all these circumstances

I feel satisfied you will perceive the necessity as well as the justice of your relinquishing the request, that the boundary line should run to the eastward of the Nassaws (and a persistence in which must cause the negotiations to cease. -

Memorandum.

Terms of treaty for effecting the proposed exchange of territories with the Dutch on the Gold Coast. -

I. The boundary shall commence from the mouth of the Sweet river between Cape Coast Castle and St. George D'Elmina, then following the boundary of the Cape Coast District until it joins that of Denkerah, then following the southern boundary of the latter country until it reaches Nassaw, then following the southern and western boundaries, or other boundaries of Nassaw or Denkerah until it reaches the frontier of Ashantee, or other independent state beyond which neither governments claim to exercise any jurisdiction. -

II. All castles and forts together with their armaments belonging to Her Majesty to the westward of the mouth of the Sweet river shall be transferred to the King of the Netherlands, and all castles and forts together with their armaments belonging to the King of the Netherlands to the eastward of the mouth of the said river shall be transferred to Her Majesty. - With regard however to all small arms, gunpowder, barrack furniture and other stores and articles, that may be in the said forts it shall be optional to either governments to remove them, or sell, purchase or exchange them at a proper valuation. -

III. Her Majesty shall renounce and give up all jurisdiction and protectorate over all nations and tribes living to the westward of the boundaries specified in article I. and His Majesty the King of the Netherlands shall renounce and give up all jurisdiction and protectorate over all nations and tribes living to the boundaries, specified in article I. in other words Her Majesty shall renounce and give up all ju-

Proposed
to include
Cote D'Elmina
& Wassa from
Dutch territory

~~to include~~
Wassa
to include Nassaw

- jurisdiction and protectorate over the countries of the
Atlant^{ic}, Appolomians, and all nations and tribes
to the Westward of the said boundary line and the
King of the Netherlands shall renounce and give
up all jurisdiction and protectorate over or within
the territories of the Nassaws, Tenkeras, Chikkels,
etsines, and all nations and tribes to the Eastward
of the said boundary line. -

IV. Her Majesty the Queen and the King of the Nether-
lands shall each be bound to assume jurisdiction
and protectorate over the nations, tribes and people,
the jurisdiction and protectorate over whom is re-
nounced and given up by the other in article III.
so that such nations, tribes and people shall be
secured their independence of and protection from
foreign invasion as they have hitherto enjoyed. -

V. In the event of any disputes or doubts arising
as to the boundaries of the jurisdiction, or as to the
interpretation of this treaty the same shall be deter-
mined by a commission consisting of four members,
two to be appointed by each government on the
coast. - In the event of such commission not being
able to agree to any decision the case shall be re-
ferred to the governors and in the event of their
not being able to come to any agreement on the
subject, they shall cause a statement of the case
and the questions at issue to be drawn in as brief
a form as possible, and shall transmit an exact
copy of such statement, together if necessary with an
exact translation of the same to the proper authori-
ties of their respective governments in Europe for their
consideration and determination. - J. Bird

Acting Governor

9 September 1859. -

Letter from assistant Kamerling Boutrij,

Zeer geheim.

To goot^e Kapt^elas. -

N^o #

Batenstein 9 Sept. 1859. -

Volgens ingewonnen berichten, ten veldopening aan en
verkregen op de mijne voorgeschreven bij Mr. Hoog Edel-
gestr.^e commissie del. 5 deger N^o # Zeer geheim, heb ik
de eer te melden, dat het landschap Sinkina is

gelegen tusſchen Wassa en Chantijn, doch als zijnde
minder groot dan Wassa, niet langs de geheele uitge-
-strektheid van Wassa, maar ongeveer de uitgestrekt-
-heid van af gene zijde van Dixcove tot om en bij
Chama, zoodat men van af gene zijde van Dixcove
tot om en bij Chama zich niet in eene rechte richting
landwaerts in door Wassa naar Chantijn kan be-
-geven, zonder het landschap Sinkira te passeren.

11 September 1859. -

Letter from President Coulon to Mr. M.

geheim

to Gov. E. M. G. G.

Missive N° #, Bijl. eene,

Fort St. Anthony te Chrim den

11 Sept. 1859. -

Ik heb het genoegen op Mr. Boog's edelgestr. g'eende letteren
vanden 5^e dezer zeer geheim, te antwoorden, dat het
landschap Chopolonia, of eigenlijken gezegd Chama-
hia is begrensd, ten westen door de Fransche be-
-zittingen, ten noorden door Chowien, ten oosten door
onze bezittingen Suga, Chpatim en Chrim en ten
zuiden door de zee; terwijl het landschap Ch-
wien tot grenzen heeft, ten zuiden Chmanahia,
ten oosten west Wassa, ten noorden Chantijn, terwijl
ik niet durf te zeggen of Chowien zich ten westen
achter de Fransche bezittingen uitstrekt of niet. -
Dat deze beide landschappen zeer rijke goudmijnen
in zich bevatten, en ik het Chowien goud voor het beste
houd, hetwelk alhier te Chrim ontsangen wordt;
behalve deze goudmijnen wordt er te Chantijn
een krom circa $\frac{3}{4}$ uur van de Chnoeber rivier nog
al wij wat palmelij aangemaakt, en volgens
Bristol, ^[Chantijn] scheepsgezagvoerders, van een zeer goede
kwaliteit. - Het strand langs de kust is
circa 40 Engelse mijlen in geheel vlak zonder tot-
-ten. - De handel in het Chmanahia oek, vooral
te Behien, het koningskrom, is altoewel er steeds
langs het geheele strand eene levige landing is,
ja dikwijls niet te passeren, belangrijk te noemen,
en het zoude mij niet verwonderen, dat er eene
uitvoer uit Chmanahia bestaat van eene waarde
van circa 2 à 300.000 g. goud per maand, in palm

oly, haver, rijst, koren (Milho), schapen, kippen en
ander provisiën, doch voornamelijk in stofgoud. —
Onder de voerdeelen nu, die genoemde landschappen aan
de Nederlandsche regering zouden opleveren, moet mijn
inzien in de eerste plaats genoemd worden de on-
middelijke aansluiting aan het Stakantijnsche rijk;
de ophoogst bij een in te voeren belastingstelsel van de
ingevoerde goederen; de verwijng van soldaten voor de
Ost-Indische bezittingen uit dat gedeelte van Stakam-
tij, dat achter Clonien is gelegen, en uit Clonien zelf;
en verder van in het bezit te komen van eene groote
uitgestrekte grond, welke voor cultuur geschikt is
en ongetwijfeld menig goed product kan opleveren; de
rijst, de zuiker en de katoen onder anderen groeijen er
veeldderig; buiten dit heeft Clonien in hare uitge-
streckte bossen, het als het ware eenige wereldier, het
welk ter goudkuste wordt gevonden, den (als ik mij
niet bedrieg) in onze Ost-Indische bezittingen onbetaal-
baren buffel. —

Omtrent het tweede punt
bedoeld in N^o Hoog Ed. Gesteenges missive of Nassa door
Stakantij of Tinkira woordelijk is begreemd? heb ik
dezen N^o Ed. Gesteenge hierbij aan te bieden eene
nuwe skets, zoo ik mij voorstel, uit nu en reeds
vroeger door mij ingesommene informatie, de lig-
ging van eenige landschappen ter kiste; ten
gevolge waarvan dan de Noord-Oostelijke grens
van Nassa, Tinkira is, doch het westelijke gedeelte
van Nassa (Western Nassa) door Stakantij ten noor-
den wordt begreemd. —

Volgens mijn gevoelen strekt Tinkira zich meer
oostelijk uit achter Clonien en het Stakantijnsche. —

De reis van Behien naar Comassie gaat over:

Adahoevel gelegen in Amamahia,

Jamberoe " " Clonien,

Brissim " " Stakantij en

Segui " " id., en is acht en

een halve dagreis afstand, dus voor de rust er bij-
gerekend 10. a 12 dagen. —

26 September 1859. -

Confidentieel

N^o #, Bijlage eene

Letter from Resident Coulon Crim

to gov^t elagtas. -

Fort St Anthony te Crim

den 26 September 1859. -

Ik heb de eer U Hoog Edel Gesteenge in antwoord op Nieuwe
geënde van 17 dezer N^o # confidentieel, mede te de-
len; dat de weg van Beijen of Beijen, hoofdplaats
van Almanahia naar Comassie, hoofdplaats van
Chantij, over de reeds bij vroegere missie opgenomen
de plaatsen loopt, dat deze weg zeer als alle andere
paden smal en zeer slecht is, dat men de rivier
Tando passeerd, welke zeer groot is als de Chrober,
dat de Tando uitmaakt de scheidings tusschen de
Fransche en Engelse bezittingen, of liever gezegd
tusschen Esuinee en Almanahia (Chpollonia), dat
dezelve na de grens tusschen genaemde landschap-
pen te zijn geweest, door Chrober stroomt en lazen
oorsprong neemt in Chantij; dat Chrober eigenlijk
is verdeeld in drie gedeelten of districten en wel
een zeer klein gedeelte, hetwelk Chmafie heet, van
hetwelk koning is Chmintifor; dat deze koning voort
te Chrober in Chmafie, doch tevens koning van
Esuinee is; de twee andere gedeelten of distric-
ten zijn oneindig veel grooter en het district,
hetwelk behoort onder Brussim, alwaar koning is
Chkeho, hebbende dit district nog in zich twee ko-
ningrijken, echter onderhoorig aan Chkeho te Brus-
sim, genaamd Chmapé, alwaar koning is Chndo,
en Krouwoe, alwaar koning is Chsie, terwijl het
derde grote gedeelte tot hoofdplaats heeft Segui,
alwaar koning is Eduhin, en welke staat onder
den koning van Chantij.

van Crim naar Beijen is eene dagreis,

" Beijen " Tandoso " " "

" Tandoso " Chmapé " " "

" Chmapé " Krouwoe " " "

" Krouwoe " Brussim " " "

" Brussim " Segui " drie dagreizen

Dat Chrober vol zeer vele kleine krommen is, meer als in
het Crimsche. -

Dat

Dat, versoelooft mij deze opmerking, ik het voor groot belang reken Wassa of althans Western Wassa, bij na-
me districten Chankra en Opinto, onder de Holland-
sch vlag te hebben; dog als Engeland dit absoluut
niet wil, dan adviseer ik nog om toe te geven, om
met Chovien etc. te vreedent te zijn, en ik houd het voor
niet onmogelijk, ja zeer practikabel, mits met energie,
eene gemakkelijke combinatie tusschen Chrin en
Coomassie zonder Wassa te passeeren, daartestellen,
welke weg alsdan moet gaan van Chrin afgerekend,
de Chncober rivier langs tot Bonso, zijnde dit 1/2
dagreis, de rivier opvarende dus tegen stroom, welke
echter gering is, en hebbende de geheele lengte in
de drooge tijd drie vademmen water of meer, van
Bonso naar Glintio, van Glintio naar Coomantin,
en van Coomantin naar de weg tusschen Bejien
en Segui of rechtstreeks van Coomantin naar Segui
en van hier natuurlijk de weg van Segui naar
Coomassie bestaat, het welk volgens mijne gedachte te
zeggen van Chrin naar Coomassie niet meer is
als acht dagen. — Zie verder bijlage. — De weg
van Chrin naar Coomantin is mij bekend. —
Het is mij alhier te Chrin onmogelijk meerdere in-
lichtingen, waarop ik kan vertrouwen in te winnen,
hoe gaverne ik zelf ook wenschte W. Hoog Edelgestrange
meerdere te kunnen geven. —

14 October 1859. — Minute letter from Govr Nagtglas to
Sir! acting gov^r Bird. —

I have the honour to acknowledge the receipt of your
Excellency's letter of the 5th of September concerning
the proposed exchange of territory between the Eng-
lish and Dutch governments. —

Since I had some informations respecting the diffe-
rent boundaries, being the only difference at our
meeting, allow me to observe your Excellency at the
first place, that the Dutch government does not want
any enlargement of territory, but only it should like
to get a limited, distinctly limited ensemble, be-
sides that it wishes that an eventual developpe-

-ment of the African continent, it has the same facility as other nations to have a direct communication to the interior. -

With respect to the line of boundary, I am glad to say, that on the point of a national boundary, I am of the same opinion of your Excellency, and therefore I have revoked my proposal that the boundary line must run from the mouth of the Sweet-river to the north, as it was proved that this line was not a national boundary. -

The whole line of coast, from Elmito Elmina is bounded by Wassaw, while in the Elmito district Wassaw is bounded for a small part by the Ashantee country, so that it is possible to establish in future a direct communication with the interior. -

For this first reason I fear that the Territorial questions will not be at an end and that others will arise between the Wassaws and the Coast people and I may say the differences will be not less as before.

Under these circumstances I feel bound myself to request your Excellency to take again into consideration the boundary line running from the mouth of the Sweet river along the Cape Coast district to Cifuel and then in a Northern direction to Denkira, so that Wassa comes under Dutch protection. -

I am so much convinced of the great interest this country shall have by an exchange of territory between our respective governments, that I should be very sorry that our cooperation to a good work should fail. - If so, I trust that this failure will not discourage us to unite as to favor the developpement of the tribes committed to our care. I assure your Excellency that as far it is within my power, I will do what I can in favor of the exchange of territory even with some sacrifices. -

Draft treaty (drawn up by Gov: elagtglas)

Ʒ. ell. de Koning der Nederlanden en hare Majestiteit de Koningin van het Vereenigd Koninkrijk van Groot Brittannië en Ierland, wensende zo veel mogelijk den weg open te stellen, om voornit -

Wassa

Wassa

Wassa
proposal

gang en beschaving ingang te doen vinden in der-
zelve respectieve bezittingen aan de Westkust van
Afrika, ten einde daardoor dergeliker innerlijke waar-
de te verhoogen, en overwegende, dat de wijze, waar-
op beiden gemelde bezittingen in eigendommen aan
gemelde Westkust dooren in elkananderen zijn gelegen,
ten eenen male van wederzijden in den weg staat
alle pogingen om tot dat goede doel te geraken,
overwegende dat van beiden eigendommen twee
onafgebrokenne geheel en kunnen worden gevormd
door middel van ruiling zoowel van gronden en
eigendommen als van landstreeken, waarover door
een der beide Hooge contracterende partijen het pro-
tectoraat wordt uitgeoefend, waarvan eene af-
zonderlijke overeenkomst zoude behooren te worden
opgemaakt, — hebben er in toegestemd, dat

eene wederzijdsche ruiling zal plaats hebben van
gronden en eigendommen aan de Westkust van
Afrika en dat het protectoraat thans door een van
beide over sommige landstreeken uitgeoefend, zal
worden overgedragen van de eene regering op de
andere, in voege zyns hierna breeder is omschreven.

Met dat oogmerk hebben Zijne Majesteit de Koning

der Nederlanden en hare Majesteit de Koningin van
groot Brittanie en Ierland tot hunne gewel mag-
tigden beneemd:

Zijne Maj. de Koning der Nederlanden:
den Heer Cornelis Johannes Charies Vagtglas, Lui-
tenant Kolonel, Hoogstdezelvs Gouverneur der Ned.
Bez. ten kuste v. Guinea en H. Ek. de Koningin van
het vereenigd Koninkrijk van groot Brittanie en
Ierland:

den Heer Henry Bied, Luitenant Kolonel Hoogst-
derzelve waarnemende Gouverneur en opperbevel-
hebber der Engelsche bezittingen aan de Westkust
van Afrika,

die na elkander hunne wederzijdsche volmagten
te hebben medegedeeld, welke in goeden en behoor-
lijken vorm zijn beoonden, zijn overeengekomen
omtrent, en hebben vastgesteld de navolgende

artikelen: Artikel een.

Er wordt daargesteld eene onderlinge ruiling van eigendommen en bezittingen toebehoorende aan de Kroonen der Nederlanden en van het Vereenigd Koninkrijk van Groot Britannië en Ierland -

Artikel twee.

Onder de ruiling wordt tevens begrepen, dat het protectoraat thans door een der beide hooge contracterende partijen over sommige landstrecken en gewesten uitgeoefend wordende, als een gevolg der ruiling over en weder van de eene regering op de andere wordt overgedragen. - Artikel drie.

De grenzen der wederzijdsche eigendommen en bezittingen worden bij de onderteekening dezer vastgesteld als volgt: a) die van de Kroon der Nederlanden: Ten westen aan de zoogenaamde Assinie rivier, oostwaarts op tot aan de monding van de zoogenaamde zoete rivier; van af de zoete rivier in eene noordelijke strekking op het dorp Simbo, welk verblijft met alle daarvoor en daarbij behoorende gronden aan den Staat der Nederlanden, terwijl verder alle dorpen thans behoorende tot de Kroon der Nederlanden en binnenslands gelegen oostwaarts van de zoete rivier verblijven onder de bescherming van de Nederlandsche kroon. -

b) die van de Kroon van Groot Britannië en Ierland: ten westen der monding van de gemelde zoete rivier, noordwaarts op tot Ebaë tusschen veel dorp en Simbo doch de grens wordt bepaald tusschen de Nederlandsche en Engelse eigendommen, in dien voege dat de grenslijn der eigendommen van de twee dorpen tevens uitmaakt die van de eigendommen der beide hooge contracterende partijen. - Artikel vier.

Een gevolg der nadere grensopgelyking bij artikel drie omschreven, gaan bij de onderteekening dezer aan de Kroon der Nederlanden over, alle sorten engebouwen, redoutes en andere eigendommen zonder uitzondering door de Britsche kroon bezeten ten westen van de zoete rivier, met dergeliken be-

-wapening zooals dezelve zich bevindt op het oogenblik dat de tegenwoordige overeenkomst kracht van uitvoering zal erlangen, echter met dien verstaende dat de draagbare wapenen, het voorhandene buskruit, de aanwezige patronen, kogels en andere kleine be wapeningsvoorwerpen, de landgereedschappen en overige oorlogs goederen alsmede fournitures door de Britsche regering zullen kunnen worden veggevoerd. - Artikel vijf.

clande Engelsche kroon gaan op hetzelfde oogenblik als bij artikel vier dezer vermeld, over alle Nederlandsche forten en gebouwen, redoutes en andere eigendommen, zonder uitzondering, gelegen ten oosten van de goete rivier, eveneens met dezelfde be wapening zoo als dezelve zich zal bevinden op het oogenblik, dat de tegenwoordige overeenkomst kracht van uitvoering zal bekomen en onder dezelfde gunstige bepalingen ten opzichte van den vervoer der draagbare wapenen het buskruit, de patronen, kogels, kleine be wapeningsvoorwerpen en militaire fournitures als voor de Britsche regering is vastgesteld. -

Artikel zes.

De eigendom van gronden door de Hooge contracterende partijen wederzijds bezeten in het ressort t welk onder de ruiling is begrepen gaat te gelijker tijd van de eene op de andere over. -

Artikel zeven.

Het protectoraat ende jurisdictie door Hare Majesteit de Koningin van het Vereenigd Koninkrijk van Groot Britannie en Ierland uitgeoefend in Apollonia, Chanta, Wassa en verder in alle andere landstrecken ten westen van de goete rivier tot aan de Bossumpra, daarstellende de grenzen met het Chantijnsche Rijk, gaan gelijktijdig met de voorwerpen bij artikel vijf omschreven over aan Zijne Majesteit den Koning der Nederlanden. -

Artikel acht.

Wederkerig gaan het protectoraat en de jurisdictie door Zijne Majesteit den Koning der Neder-

landen uitgeoefend in Chavree, Guantijn, Opam,
Barracoe, ekeca en verdere plaatsen en land-
-strecken oostwaarts van de grenslinie omschreven
bij artikel drie dezer, over aan hare Britsche Ma-
-jesteit, op hetzelfde oogenblik, dat zyns geschied
met de voorwerpen, landen en plaatsen bij arti-
-kel gevee dezer omschreven. -

Artikel negen. -

Van al het geen uit kracht van de tegenwoordige
overeenkomst van de eene kroon aan de andere
overgaat, wordt een behoortlyk procesverbaal
opgemaakt, eene duidelyke opgave van alle over-
-gedragene voorwerpen bevattende. -

Artikel tien.

De Hooge contracterende partijen verbinden zich
over en weder elkander geene de minste hinder-
-palen te zullen in den weg leggen, wanneer een
van beide moogt trachten haren invloed meer
naar binnen 's lands uit te breiden, noel om po-
-gingen te zullen aanwenden ten einde de een
of andere het protectoraat ende jurisdictie be-
-kome op plaatsen, ten gevolge van de tegenvoor-
-dige overeenkomst van de Nederlandische of En-
-gelsche regering overgegaan, maar daaren te-
-gen ieder zooveel mogelijk te zullen bydragen,
om wederkeeriglyk de onschendbaarheid van
ieters grondgebied te handhaven en de verkre-
-gene regten te doen eerbiedigen. -

Artikel elf.

De Hooge contracterende partijen verbinden zich
van weder zyden: a) om den thans nog onder de
mitoelingen heerschenden slavenhandel en de
gewoonte van het stellen van impia's of pande-
-lingen zooveel doenlyk te weeren.

b) om, zoo gezamenlyk als af-
zonderlyk door alle gepaste middelen de afscha-
-nelijke aan leidende bijgeloof gebragte men-
-schenoffers tegen te gaan. -

Artikel twaalf.

De tegenwoordige overeenkomst bekomt geene kracht
van

van uitvoering, dan nadat daaraan door de
Hooge Regeringen in Nederlands en Engels goed-
keuring zal zijn verleend. -

20 Oct. 1859. -

Letter from acting gov^r. Buid to
gov^r's Chagtglas. -

Sir,

Christiansborg Castle, Oct. 20th 1859. -

I have the honor to acknowledge the receipt of
your Excellency's letter of the 14th instant, respecting
the proposed exchange of territory on this coast
between our respective governments and requesting
me to reconsider the proposition I had made to
your Excellency, relative to the boundary line; and
I beg in reply to state, that I shall again give
the matter my earnest consideration. -

15 November 1859. -

Letter from act. gov^r. Buid to gov^r's
Chagtglas. -

Sir,

Cape Coast Castle, Nov. 15th 1859. -

I have the honor to acquaint your Excellency, that
with reference to the proposed exchange of territories
on this coast, between our respective governments I
have in accordance with your request, reconsi-
dered your proposition, that the countries of ea-
stern and western Wassa should be given up to
Dutch jurisdiction, and after mature deliberation
thereon, I think it right to inform your Excellency,
that I still adhere to my former proposition, na-
mely, that our government should retain the
protectorate of these countries. -

I regret there should exist a difference, but I feel
that I would be acting unjustly towards the
Wassas, (who for some years past have paid our
government a considerable amount of Poll tax)
were I now to recommend that the protection
of the British government should be withdrawn
from them, especially as it is my opinion that
the objects desired by both governments can be
attained without having recourse to this step,
one which I firmly believe would lead to

some

some disturbance in this part of the country. -
I beg further to inform your Excellency, that I
have by this last mail reported to our government
how far our negotiations on this subject had
progressed as also the point at issue at pre-
-sent between us. - I have the honor to be
(Your Excellency's most obed^t. humble serv^t.
H. Buid, acting governor

orig verzond.
3 fac p. mail

28 November 1859. -

Despatch. gov^t Magtglas to
Minister of Colonies. -

N° 95/933. - Bijl. 4. -

Ik heb de eer M.G. bij deze te berigten den ontrang
Haver missie van den 20^{en} Junij tl., Let. B, n° 2/61,
betrekking hebbende op het aanvenden eener po-
-ging ten einde tot stand te brengen eene reiling
van eenig grondgebied met het Britsche gouer-
-nement ter kuste. -

Omtrent het voorgvallene te dier zake, tot heden
heb ik de eer M.G. te rapporteren, als volgt:
De Engelsche gouverneur berigte mij bij brief van
19 Aug. 1859, dat hij van zijn gouvernement in-
-struction had ontrangen, om ten onderwerpe
met mij in overleg te treden, en stelde eene
zamenkomst der beide gouverneurs voor. -
Van dat voorstel, vervat in de kopijelk bijlage C
dezer, heb ik gebruik gemaakt na vooraf blij-
-kens mijnen in afschrift hierbij gevoegden brief
(bijlage B), dat 25 Aug. 1859, den Britschen land-
-voogd overeenkomstig zijn nijtgedrukt veban-
-gen te hebben mededeeling gedaan vande pun-
-ten, die mijns oordeels ten degen in aanmer-
-king behoorden te komen. - Hierna heb
ik mij naar Cape Coast begeven tot het houden
der door den gouverneur Buid beoogde zamen-
-komst en is te dier gelegenheid het allereerst
de vraag ter sprake gebracht, of het belang der
pederzidsche gouvernementen vordent, dat de
beoogde reiling tot stand kome?

Ma rijpelijk deze vraag te hebben overvogen met
het oog op het voor en tegen, daarin gelegen zijn

mij

nij beide tot de conclusie gekomen, dat de vraag
toestemmend moest worden beantwoord. —

Hierna werden de voorwaarden daaraan te
verbinden ter tafel gebracht, en op één punt wa-
konden wij het bepaaldelijk eens worden; — doch
juist het punt in kwestie acht ik van overne-
gend belang voor Neder-land. — Het betreft
namelijk Wassa. — Ik meen dat dit aan Ne-
derland moet overgaan; niet dat ik beoog
eene uitbreiding van Nederlandsch grondge-
bied in deze streken, om daardoor deszelfs
gezag meendere uitgestrektheid te geven en
volkeren en landen te bekomen, maar ik acht
het noodzakelijk, om de ligging van dat land-
schap in betrekking tot onze bezittingen. —
Het land dat onder Nederlandsch gezag staat,
ter kuste van Guinea, is langs deszelfs geheele
uitgestrektheid nagenoeg van het westen naar
het oosten begrensd door Wassa. — Hier achter
liggen de landschappen Dinkira, Chuin, Chiffel
of Juffer en het Akantijsche Koningrijk. —
Gaat nu Wassa niet aan Nederland over,
maar blijven de Engelschen dat onder hunne
vlag behouden, dan is het eene zekerheid, dat
het Nederlandsch gezag is beperkt tot een smal-
le strook gronds aan het strand en dat voor
immer de gelegenheid zal zijn verdwenen, om
naar het binnenland eenige uitbreiding voor
den handel daar te stellen; bovendien zullen
de thans bestaande territoriale verwikkelingen
bij het behoud van Wassa onder Engelsche vlag
niet ophouden, en zal dus de voornaamste
oorzaak der nu voorgestelde en wederzijds ver-
schelijk geachte scheiding geenszins worden
weggenomen. — Niet overweging hiervan
heb ik bij mijnen Engelschen ambtgenoot dan
ook stellig op de overdracht van Wassa aange-
houden en heeft deze mij te kennen gegeven
later daarover zijn gevoelen te zullen kenbaar
maken, waaraan is voldaan bij een brief

Wassa

dd^o 6 September th., waarvan onder bijlage C
een afschrift bij deze wordt aangeboden. -
De landschappen Clipponia en Clowin, die vol-
gens de voorstellen van het Britsche gouerne-
ment van Nederland zullen overgaan, zijn,
ik erken het gaarne, van eene wij groote uitge-
strekt heid en op den duur kan er misschien
iets goeds van tot stand worden gebracht, doch
daar staat tegenover, dat die landschappen
zoo afgelegen zijn, dat derselver bezit niet
als een voordeel maar veel een als een last
moet worden aangemerkt. - Ik voor mij be-
schouw het daarvoor, dat die beide land-
schappen ten zake van gemelde afgelegenheid
voor Engeland geene, voor Nederland slechts
luttel waarde aanbrengeu, dit laatste al-
leen daarom, omdat het Nederlandsche land-
schap Clowin in de onmiddelijke nabijheid ge-
legen zijnde het voeren van het bestuur zal
vergemakkelijken. - De beide gewesten zijn
onbekend en slechts matig bevolkt en mis-
schien zal er tal van jaren moeten verlopen
voór en al een aldaar aan exploitatie van
eenig gewigt kan worden gedacht; het voordeel,
dat zij aanbieden is enkel eenige landel, de
kusten zijn moeilijk te genaken ten gevolge
der hevige branding, zoodat de daar aange-
bragte goederen in vaten worden gekuipt en
naar het strand gevond met behulp van zwem-
mers, lijnen als anderszins. - Ook de ver-
achteerde staat, in welken de Clipponiers en
die van Clowin, nog meer dan anderen ver-
keeren, stelt een struikelblok daar, dat tot
vele eventualiteiten in het vervolg moet
leiden. - Het gene overigens door Engeland ten
afstand is aangeboden (zie bijlage D dezer) als
Dixcove, Klein Sacondée en Commanij is van
eenige waarde. - Dixcove bezit een klein, slechts
middelmating bewapend fort, is overigens een
klein kuom en bevat volstrekt geen grondgebied.

het

Het is een fort met eenige huizen, zijdear alles. —
Klein Sacondée heeft geene waarde en evenmin
Commantij, alwaar zich bevinden de ruines van
een fort. — Het aangeboden bezit daarvan
is het eenige voordeel voor Nederlands. —
dan Engeland zoude overgaan Chawée, Cor-
mantijn, Spam, Bourakoe en Cleera. —
Op de drie eerstgenoemde plaatsen bevinden
zich de ruines van forten; te Spam is het fort
Lijzaamheid nog onlangs door eenen Europeaan
bezet, zeer goed bewoonbaar en met geringe kosten
wederom in een kort tijdsbestek te brengen tot
eene goede sterkte. — Cleera bezit het goed
onderhoudene en bewapende fort Cresceleur
en bovendien 54 dorpen. — Maar behalve
dat is hier aan een ander voordeel verbonden,
dat van overwegend belang is te achten, en dat
bij eene mogelijke overdracht niet mag worden
uit het oog verloren. — De Koning van Hollandsch
Cleera namelijk wordt door de bevolking der ge-
heele uitgestrektheid gronds van af Cleera tot aan
de Volta rivier, onverschillig of hij Nederlandsche
dan wel Engelsche protectie geniet, aangemerkt
als zijn wettig hoofd en dengene, aan wien hij
regeert is onderworpen, met andere woorden, als
zijn opperheer, waaruit derhalve volgt, dat hij
onder wiens vlag Hollandsch Cleera staat, eigen-
lijk het gezag over die landstreek bezit. —
Ook de plaatselijke ligging maakt voor de Engelsen
het hoogst wenschelijk, dat Cleera aan hen overga. —
Het terrein is, waar de Nederlandsche grens ophoudt,
aan alle zijden Engelsch, en derhalve belemmeren
de Nederlandsche bezittingen te midden der Engelsche
den aanleg van alle werken van eenigen omvang,
die de Engelsen misschien in het belang van het
volk gwaanne zouden wenschen daar te stellen, doch
waaromtrent hunne inzichten verschillen met die
der Nederlanders, en 't welk hun derhalve zoo
als de zaken Frans staan, uit den aard der zaak
zeer hinderlijk is. — Ik ben dien ten gevolge

de overnemen
/ meer is
is wensch

tot

tot de overtuiging gekomen, dat en de waarde van het aangeboden in ruiling van weerszijden en de omstandigheden der verschillende plaatsen volstrekt niet gelijk staan, maar dat de ruiling op de wijze door mijnen Britschen ambtgenoot beoogd, uitsluitend het voordeel van Engeland, ten koste van Nederland zal ten gevolge hebben. —

Geenszins ontveins ik mij dat ook de ruiling voor Nederland van gewigt kan zijn, maar zij moet het worden enkel door wijze en onoverhebbende gemeenschap met centraal Afrika en het onzekere uitzigt, dat de handel daarvan op de Nederlandse plaatsen zal gevestigd worden, doch het zal geene vermelding behoeven, dat daaraan nog vele en groote opofferingen zullen zijn verbonden, en dat dat uitzigt niet zal worden overwogen, dan wanneer eerst een aanzienlijk kapitaal zal zijn opgeofferd aan eene onzekere toekomst. —

Onder deze omstandigheden heb ik mij ongerechtigd geacht de onderhandelingeu verder te voeren en goeuvre te brengen, dat het ter zake te sluitene convenant aan de goedkeuring der beide gouvernementen zou kunnen worden onderworpen. —

Als het vertrek der mailstoomboot werd ik door den Engelschen gouverneur onderriegt, dat L.H.G. aan zijn gouvernement ontrend den stand der zaak had gerapporteerd, en om die reden heb ik mij ook genoopt gevonden, dit verslag aan N.C. uit te brengen. —

Ik geef N.C. beleefdelyk mi overweging om het zij dan al of niet door bemiddeling van onzen gezant te Londen, de onderhandelingeu met het Britsche bestuur in het maederland zelve te voeren, ten einde tot een resultaat te komen, dat voor beide gouvernementen gooveel goeds bevat en in de gevolgen zeer voordeelig kan worden. — Hoe sterk ik ook geneigd ben het oor te leenen aan alle billijke vorderingeu en betoogen, ben ik er echter even streng tegen om mijne medewerking te geven aan plannen, waar Engeland uitsluitend de voordeelen van zoude

trek-

trekken. - Gkverzoek N.E. beleefdelyk de aandacht
der Britsche autoriteiten, ingeval door Haar ten
zake eene onderhandeling wordt geopend, wel te
willen vestigen op den niterst ruwen staat van het
geheele landschap Wassa en dezelfs bewoners, en
het veld van zelve het mindere gewigt daarvan
aan den dag brengt, en die autoriteiten te wil-
len attent maken daarop, dat de waarde der
eigendommen op de wijze, zooals zyns door mynen
Engelschen ambtgenoot wordt beoordeeld, niet alleen
op verre na niet gelijk staat, maar dat zelfs bij
den afstand van Wassa daargelaten den hier
vooren vermelden achterlyken stand van land
en inwoners beide het voordeel geenszins aan
de zijde van Nederland, als staande gemeld land-
schap ook ten aanzien van uitgestrektheid van
terrein, waaraan ik evenwel geene de minste
waarde hecht, met hoer cecra met zyne veien-
vijftig dorpen, die ook een niet onaanzienlyk
terrein beslaan. -

Gk wensch nimmer het vermyt te hebben een goed
plan tegen te werken, of er toe te hebben bygedra-
gen, om de uitvoering er van te verschuiven en
zal mij gaarne eenige toegeeflykheid getoosten,
om daartoe te geraken, maar ik acht mij bepaald
ongerechtigd, om in eene geheele opoffering van
onze zijde toe te stemmen en uitsluitend de
nadeelen over te dragen aan het Nederlandsche
gouvernement. - Het is dan ook om die reden,
dat ik mij beleefdelyk veroorloof N.E. mi conside-
ratie te geven, wel Hare tusschenkomst te willen
leenen, ten einde zoo mogelijk mijn ambtgenoot
alhier voor de Engelsche bezittingen nader van-
de ingelicht ontrent den weenen stand van
zaken, waardoor hij misschien tot de overtuiging
zal komen van het billijke der door Nederland
verlangde overdracht van Wassa. -

1st May 1860.

Private letter from gov^r Andrews to
gov^r Naughton.

My dear Naughton, Cape Coast Castle 1st May 1860.

I enclose to you the treaty which I have termed amended. You will see that the first 3 articles are precisely those which you exchanged with Col. Bird as likewise the last - The others I suggest but shall be most happy to receive any remarks you like to make and do all I possibly can to meet your wishes if you think otherwise than I do - All I can say is that I have so drawn it in the belief and conviction that it is as fair for one party as the other and in the hope that it will be carried out in conjunction with a custom duty of the rates we proposed and which should if properly worked bring each government in £ 15,000 a year -

I write to you frankly for I feel that you, like myself, wish to do some real material good for the people; it is the only hope for either country and if our respective governments give us the chance of working out the measure I do not despair of doing some good - It is true your government will be called upon to increase their military force 200 men, but if the customs brings in £. 15,000. a year half that amount will cover their increased military expenditure and that will be still an increased revenue of some £. 8,000. a year - Again you will see I suggest a vessel of war continually here on the coast to do the service of both governments; it would be an immense check on the coast tribes and be effectual in keeping them in order allowing our respective military forces to be employed in the interior if needed - One of your men of war would do a year's service and be relieved by one of ours; it is essential I consider to have a vessel of war at hand and some 300 miles of coast will be very fair duty for her - Again she is useful as a look out for slaves -

If you approve of the enclosed and have no

at-

alteration to suggest and will return it to me, I will have a fair copy made and sign it. —
As the Colonial office will only recognize the proposition when made officially I have been since thinking that though the memorandum signed by yourself and Col. Bird has been submitted to our respective governments, this still could be likewise forwarded officially as amended; — in no other way shall we get any notice taken of it and I am inclined to think it will be the means of bringing not only the exchange of territory question to an issue but a settlement of land of the question of Import-duties for I will put the latter forward in connection with the former, and endeavour to have the immediate attention of your government pressed for a decision one way or the other. — This is, I apprehend what you wish, I only hope my good friends they at home will see the advantages to be gained by your recommendation; I think the course I propose adopting with your approval will bring the matter to an issue, and it must be done at once for after July little or no very important matter is taken in hand by the Colonial office the ministers being out of town. — I mention this as you talk of returning in November so you will see time in everything. — I have troubled you with a long letter but could not say less. —

Memorandum

Amended terms of treaty for effecting the proposed exchange of territories with the Dutch on the Gold Coast —
I. The line of boundary to commence at the mouth of the sweet river following the boundary of the Cape Coast district, until it joins that of Denhera then following the southern boundary of the latter country until it reaches Wassaw, then following the southern and western boundaries of Wassaw or Denhera until it reaches the frontier of Ashantee or any other independent state beyond which
neither

neither governments claim to exercise any jurisdiction -

II. } zie memorandum pag. 13

III. }

IV. Her Majesty the Queen and the King of the Netherlands shall be jointly bound to afford their united protection to all nations, tribes and people on the Gold Coast, whose territories have been to the day of the signing of the treaty under the protection of the British or Dutch governments, so that such nations, tribes and people in no way suffer by this treaty of exchange as to their former independence of the King of Ashantee or any other foreign power, such treaty being understood as solely of a defensive character.

V. It is further stipulated that Her Majesty the Queen and the King of the Netherlands shall be jointly bound to afford united protection to all nations, tribes and people, who accept the protecting power of one sovereign or the other against all attempts or aggressions on the part of those native tribes and people not accepting the protection of the Queen of Great Britain or the King of Holland after the signing of this treaty.

VI. It is further stipulated that Her Majesty the Queen in renouncing all protection over such tribes as specified in article I, binds herself in no way to interfere to protect such tribes against the aggressions of the tribes that now are under the protection of His Majesty the King of the Netherlands or may by this treaty of exchange come under His Majesty's protection, and the King of the Netherlands stipulates that in renouncing all protection over such tribes as specified in article I, binds himself in no way to interfere to protect such tribes against the aggression of the tribes that now are under the protection of Her Majesty the Queen, or may by this treaty of exchange come under Her Majesty's protection. - At the same time it shall be one of the stipulations of this treaty

ty, that it shall be the solemn duty of Her Majesty the Queen to put down all attempts of aggressions on the part of such tribes, acknowledging her protection as against those refusing to come under such protection and His Majesty the King of the Netherlands on his part shall solemnly bind himself to a like course of action. -

VI. Her Majesty the Queen engages in no way to attempt by coercion to bring unwilling tribes to place themselves under her rule or protection and His Majesty the King of the Netherlands engages on his part to adopt a like course of action. -

VIII. That the military force of His Majesty the King of the Netherlands be augmented to the standard of Her Britannic Majesty's forces on this coast, namely 355 officers rank and file and that a vessel of war shall be at the special service of such protecting powers to watch the line of coast of each government and which service shall be performed by the annual relief of one vessel of war for another the strength of such a vessel and other details to be settled by the naval authorities of both governments. -

IX. zie memorandum pag. 14 (V)

2 May 1860. - Private Letter Gov: Clayton to Gov: Andrews.
Private. - St George Castle May the 2nd 1860. -
My dear Andrews! I have duly received your letter of yesterday and am compelled to disagree with you on article I and III. as you know that the only point in which disagreed with the late governor was to give up Warsaw. - It appears to me that I have not expressed myself well as I am under the impression that I told you that the late proposed treaty failed on account of not giving up Warsaw a term which I have expressed in my letter to Colonel Bird of the 4th of October 1859. - The reason of the exchange is to make an end to all these petty questions about territories rights also that each government has a continued line of coast in which it
may

may make arrangements as it is think fit without giving nuisance to his neighbors for an instance. -

Suppose I make a school at Obeira, there would be little success, as the Dutch school would be overpowered by the English school, so that I would loose time, money etc.

It is necessary that the Dutch should have Wassaw as the Dutch villages from Otrim to Saccondée are all bounded by Wassaws, so that some new territorial questions will arise about the boundary line. -

I assure you that the Dutch government has not any idea to enlarge the territory but only wants an exchange to prevent an unpleasant correspondance which has happen lately at several periods. - I doubt whether should like an increase of 200 rank and file; this number is at is appears to me not in proportion of the Coastline, occupied by her. -

I will do my almost to bring my scheme for levying customs into execution and it is my firm belief that the government will listen to my proposals, so that I may be enabled to raise a revenue which will be spent for the benefit of the country. -

It will be useless to tell you that it will not depend from me to promote in every respect the welfare of this part of the country, which is given to my care as far as it is within my power, but in the meantime I will assure you that if I can not bring any change in the present state I rather will remain at home. -

Remarks on the Memorandum.

Art. 1. The line of boundary to commence at the mouth of the Sweet River following the boundary of the Cape Coast district until it joins that of Sennera, then following the southern boundary of the latter country until it reaches Wassaw, then following the eastern boundary of Wassaw until it reaches the frontier of Ashantee or any other independent state beyond which neither government claim to exercise any jurisdiction. -

It was only on account of Wassaw that governor Bird and myself could not agree so that no treaty can

can be drawn up which exclude the Wanaus from the exchange. — (Vide my letter to Col. Bird 4 Oct. 1859.)

Art. 2. — do one. —

Art. 3. — Her Majesty shall renounce and give up all jurisdiction and protectorate over all nations and tribes living to the Westward of the boundaries specified in Art. I. and His Majesty the King of the Netherlands shall renounce and give up all jurisdiction and protectorate over all nations and tribes living to the Eastward of the boundaries specified in Art. I., in other words Her Majesty shall renounce and give up all jurisdiction and protectorate over the countries of the Ahanta's, Wanaus and Apollonians and all natives and tribes to the Westward of the said boundary line and the King of the Netherlands shall renounce and give up all jurisdiction and protectorate over or within the territories of the Ahini's, Denkena's and all natives and tribes to the Eastward of the said boundary line. —

do sub article I.

Art. IV. — No remarks. —

Art. V. — do remarks. —

Art. VI. — do remarks. —

Art. VII. — do remarks. —

Art. VIII. —

I am of opinion that the increase of the military force must be more in proportion of the extent of the coast line, occupied by the respective governments. —

Art. IX. — do remarks. —

2 April 1862. —

N° 8. —

Minute Despatch from gov^r Haagglas
to Minister of Colonies. —

De Engelsche gouverneur E. B. Andrews heeft bij schrijven van 19 maart tl. in afschrift bij degen overgelegd aan mij voorgesteld om weder te onderhandelen over eene reiling van grondgebied, deel makende van de Nederlandische en Engelsche bezittingen ter Kuste. — Yk heb daarop geantwoord bij brief van 25 dezer N° 186/18, dat ik autorisatie zal verzoeken van mijn gouvernement, om ter zake op nieuw in onderhande-

ling te treden. - Vroeger reeds, bij brief van 30 Jaar
1862, n° 124/12, heb ik den Engelschen gouverneur in
antwoord op een schrijven van 24 Februarij te voren
in het welk hij mede terugkwam op het vroegere plan
van scheiding, te kennen gegeven, dat mijn gouverne-
ment die zaak hield voor afgedaan, omdat de ge-
stelde voorwaarden niet waren aangenomen. - Ik
heb het noodig geacht aan N. G. van die geheele brief-
wisseling afschriften te moeten overleggen, ten ein-
de Haar met het laatstelijk voorgevallene volledig
bekend te doen zijn. -

Het schijnt dat de Gouverneur Andrews begrijpt, dat
nadat ik eene verzameling eigendomsbewijzen heb
gevonden, het raadzamer is, door middel eener
ruiling de bestaande territoriale kwestien te beei-
digen, dan af te wachten de gevolgen eener reclame
tot teruggave van onze oorspronkelijke eigendommen.
Ik houd het er voor dat daartoe in geene geringe
mate heeft bijgedragen eene door mij aan hem ge-
dane particuliere mededeeling, dat het Britsche
bestuur onlangs een eiland heeft in bezit genomen,
door de Portugezen als hun eigendom beschouwd,
doch in het laatst der vorige eeuw, krachtens con-
tract aan Engeland afgestaan geweest, op grond van
welk stuk het eenvoudig de Portugezen van het be-
zit heeft ontzet; terwijl ik daarvan de opmerking
toevoegde, dat Engeland bezit nemende van gron-
den, krachtens vroegere contracten van afstand
aan het zelue overgegaan, doch later bij eene andere
mogendheid bezeten, toch wel niet anders zal
kunnen dan zoodanige beschieden van andere lan-
den even zeer eenbiedigen. -

Ik neem de vrijheid N. G. mede te deelen, dat dat
vooral mij door een Portugeesch officier is verlaald,
en dat de gegrondheid daarvan wel niet kan van
den betwijfeld, hoezeer de naam van het bedoel-
de eiland mij uit het geheugen is geraakt. -

Ik veroorloof mij alhier op te merken, dat om tijdver-
lies voor te komen, het voorzeker beter zal zijn, in-
dien namelijk het Oekelandsche gouvernement alnog

gegeven mocht zijn daarover te onderhandelen, dat de
reüling, tuschen de Nederlandsche en Engelsche gezan-
ten in Europa veer tot stand gebragt, dat zeer gemak-
kelijk kan geschieden, omdat door mij in 1860 ter zake
alle mogelijke inlichtingen zijn gegeven, en men dus
bij N. G. Ministerie gensegzaam met de geheele toe-
draagt der zaak bekend is, dat met mij op dit oog-
blik minder het geval is, zijnde mij nimmer mede-
deeling gedaan van de redenen, om welke de in
1860 gevoerde onderhandelingen afgebroken zijn, en
op welke punten die hebben schiepbreuk geleden. -
Mocht N. G. egten goed vinden mij optedragen de ge-
schorste onderhandelingen te hervatten, dan verzoek
ik dat uitdrukkelijk worde voorgeschreeven, dat
znelks zal zijn op de vroegere grondslagen. - Ik
vermeen N. G. aandacht en vel bijzonderly op
te moeten vestigen, dat ik met het bedingen van
den afstand van Wana door de Engelschen toege-
naamd met beoog, eene aanwinst van terrein
voor Nederland, maar uitsluitend het hebben eener
onverlinderde communicatie met het Oshantijn-
sche landen om die reden dan ook zal bepaalde-
lyk by de contracten van reüling ten grondslag
moeten leggen de bepaling, dat in eene strekking
van het zenden naar het noorden van af en langs
aantegevene punten, Engeland geen protectoraat
zal uitoefenen over eenig deel van het geen ten
westen van die punten mocht liggen, terwijl in te-
gendeel daartoe van de Nederlanders de wijheid
zal worden gelaten. -

Ik ben zooreij van N. G. by dezen overteleggen af-
schriften van twee partiëliere brieven van den
gouverneur Andrews ontvangen; hoezeer ik in een
uitgebreid betoog zijne daarin vermelde bevein-
gen door teiten zou kunnen weerleggen, heb ik
mij daarvan onthouden, vermeenende ik dat N. G.
znelks niet verlangt; ik voor mij had mijnen En-
gelschen amtsgeuoet meer verstand toegeschreeven,
dandathij met znelke kleinigeestige argumenten
voor den dag zoude komen. - Mit den laatst

ont-

ontvangen brief zult N. G. kunnen zien, dat het Eng-
-elsche gouvernement zich alle opofferingen (?) zal
getoosten, om tot het beoogde doel te geraken. —
- Aan N. G. bij dezen aanbiedende een aftrek eener
door mij aan den Engelschen gouverneur verzonden
kaart, zij het mij ten slotte toegestaan N. G. te verzoe-
-ken mij wel te willen mededeelen of N. G. er uit
eenigen hoofde bevaar mij ziet, dat aan den Engel-
-schen gouverneur wurde verstrekt de door hem in
zijn particuliere schrijven verzochte aftrek van de-
-tail kaarten dezer bezittingen door mij in 1860 aan
het ministerie van kolonien overgelegd. —

11 April 1862. — Minute Despatch from gov^r Vagtglass
Kabinet nr^o 510. — to the minister of Colonies. —

Ten vervolge op mijnen brief dd^o 2 dezer nr^o 58 Ka-
-binet, heb ik de eer aan N. G. bij dezen kennis te ge-
-ven, dat ik vanden Engelschen gouverneur E. B.
Andrews de onderhandsche mededeeling heb ge-
-kregen, dat hij tot herstel van gezondheid met de
eerst vertrekende mail zich naar Chadera zal
begeven. — Zij vermeen echter grond te hebben,
om te kunnen aan nemen, dat hij Engeland zal
bezoeken, voornamelijk met het oog op de voorgenomene
-ruiling van grondgebied met Nederland.
Zij heb het raadzaam geacht het bovenstaande
ter kennis van N. G. te brengen. —

13 April 1862. — Minute Despatch from gov^r Vagtglass
Kabinet nr^o 511. — to the minister of Colonies. —

Ten vervolge op mijnen brief dd^o 11 dezer nr^o 510
Kabinet heb ik de eer aan N. G. bij dezen toe te zen-
-den eenige punten van toelichting in betrekking
tot de voorgenomene ruiling van grondgebied met
de Engelschen. — Zij heb gemeend door eene
zamenvatting van onderscheidene punten tot de
ruiling in betrekking staande, met ondoelmatig
te handelen, omdat het mogelijk is dat de gover-
-neur Andrews te 's Hage een bezoek zal aflu-
-gen, ten einde over die ruiling te spreken. —

Punten die zullen kunnen strekken tot toe-
lichting bij de onderhandelingen over
eene ruiling van grondgebied tus-
schen Nederland en Engeland.

Wag. Labb
Punt

Het is eene onomstootelijke waarheid, dat eene rui-
ling tusssen Nederland en Engeland van hunne
bezittingen ter kuste, door welke ieder gouvernement
een onafgebroken geheel verkrijgt, eene hoogst ven-
schelijke zaak is. - Sedert jaren is dit punt in
behandeling en ieder volgend jaar wordt telkens
met meer aandacht op de verwezenlijking aan-
gehouden. -

Dat aan de daarstelling dezer ruiling groote moei-
lijkheden zijn verbonden, zal wel niet behoeven te
worden betoogd; zij staat gelijk aan de missering
der thans bestaande maatschappelijke instellingen,
van welke mij de groote voordeelen gemieten, en die
toch aan de ontroepers zoo vele moeijtevolle dagen
te bekampen gaven. - En zoo zullen ook an-
deren de voordeelen plukken, die ontstaan uit

eene ruiling van grondgebied aan Afrika's West-
kust; eenmaal daargesteld, zal door eene bevoor-
lijkerheffing van regten op geestrijke vochten, kruit
en geneeset het subsidie voor de koloniale kusthou-
ding spoedig geheel kunnen worden ontbeerd. -

Het doel der scheiding is:

- 1) het verkrijgen van een onafgebroken geheel;
- 2) het hebben van een vrij verkeer met het binnenland;
- 3) door eene heffing van inkomende regten daar te-
stellen, de inkomsten in de Kolonie zelve zoodanig
te vermeenderen, dat alle gevorderde onkosten daar-
uit kunnen worden bestreden. -

Het moeijlijkste punt bij de voorgedragene ruiling
is de bepaling der grenzen. - In een land als
Afrika, waar men nog geheel onvolledig bekend
is met den loop der rivieren, kan eene rivier niet
als grensscheiding worden aangenomen, maar
wel eene rivier monding als zoodanig worden
gesteld; in de ondoordringbare bosschen, welke
nog nimmer door een European zijn betreden, en
in

in welke men zich op geene andere wijze eenen weg kan banen dan met behulp van Kaartes en Kompas, is het stellig onmogelijk eene beschrijving der oeffenen te geuen. — De weinige kennis, die men van het binnenland bezit en die alleen wordt verkregen door informatie van inlanders, die het zij om handelsbelang, 't zij om goud te delven, aldaar hebben doorgebracht, en welke uit den aard der zaak hoogst onvolledig zijn, geeft aanleiding, om te gelooven, dat alle bestaande kaarten, waarop de ligging van Nassa, Sinkia etc. is beschreeven, fictief mogen worden genoemd; wone men met de juiste ligging dier landen bekend, men zoude de stammen (de nationaliteiten) tot grondslag kunnen nemen der grens bepaling; maar mijn gevoelen is het noodzakelyk, dat moogt de beoogde kuiting tot stand komen, nimmer de stammen moet scheiden dan alleen dan, wanneer de noodzakelykheid zulks gebiedend vordert. —

In vroegere tijden scheen men zulks ook zoo naauw niet te nemen. immers volgens Bosman bestonden toen, ten tijde de afzonderlyke koninkrijken van Commanij, Sutu, Saboe enz. terwijl die tuschen Onderland en Engeland zijn verbrokkeld; lateren tegenwoordig nog. — Als grenzen der Nederlandsche bezittingen aan de Zee kust zouden moeten worden aangegeuen oostwaarts de monding der zoete rivier en westwaarts de monding der Assinie rivier; ik zeg, de monding der rivieren, want zooals het geval is bij de Ancober rivier: de monding bepaalt de grens met Apollonia en toch behoort de geheele reghteroever nagenoeg tot de afdeeling Orin. — De westelyke grens zoude derhalve moeten worden bepaald door het landschap Apollonia, terwijl de mond der Tando of Assinie rivier de grens aan de kust bepaalt; de oostelyke grens wordt aangegeuen door den mond der zoeterivier, vandaar noordelyk op ten oosten van het Engelsche Krom Ede en verder langs de grenzen van het Commanische land tot aan de oostelyke grens van Nassa, steeds in eene noordelyke strekking. —

Het rijk van Wassa heeft zijne grenzen op den linker-
oever der rivier Bossum-pah. - en zou wellicht
bij zoodanige scheiding kunnen aanhouden op de
teruggave van het landschap Abremoe, dat ons vroe-
ger wederrechtelijk is ontnomen, en waarover handelt
de missive aan het ministerie van kolonien, dd° 30
Mei 1853, N° 38; in allen gevalle zoude men dat
punt in ons voordeel kunnen aanvoeren. -

De berigten, die ik omtrent de ligging van Wassa zel-
ve heb ingewonnen, en doen insinueren, zijn met
elkander in strijd; het volijnt althans alle informa-
tien stemmen daarin met elkander overeen, dat het
okhantijnsche Rijk ten noorden beheerscht de rijken
Stowien, Wassa, Sinkia, Assine, Stkim enz. en
in de geheele uitgestrekte leid noordelijk loopt langs
de voor- en goudkust. -

Het is nu voor Nederland van het grootste gewigt,
dat het een onbelemmerd verkeer met het binnen-
land verkrijgt; dit zoude volgens mijne beschei-
dene meening, wel duidelijk moeten worden ge-
stipuleerd, omdat het mogelijk is, dat Sinkia
nog achter Wassa is gelegen. - De Kommandant
van ekin schrijft onder dagteekening van 9 sep-
tember 1859, dat Sinkia voor een gedeelte ach-
ter Wassa is gelegen, en wel zich uitstrekt vanaf
Sixcove tot Chama; andere berigten daaren-
tegen vermelden, dat okhantijn noordwaarts
van Wassa aan het landschap Stowien grenst. -
Om nu het doel met de puijing beoogd, namelijk
eene vrije en onuerbinderde communicatie met het
binnenland volledig te bereiken, zal het protec-
tooraat van Engeland over alle landen noordwaarts
van Wassa gelegen moeten worden ingetrokken. -

In 1860 is ter sprake gekomen het terugbe-
talen der geheven poll-tax. - Wat Wassa en
Apollonia betreft, zou ik er niet tegen zijn, vooral
wanneer zulks bij geringe gedeelten jaarlijks ge-
schiedt; daardoor zoude eene verbindtenis die
landen met het Nederlandsche gouvernement vonden
daargesteld, die hen eenigzins afhankelijk maakte,
want

want door hunne ligging, en bijna ontoegankelijke
boschen kunnen wij hen even min als het Engelsche
gouvernement beheerschen. — Ik ben er echter tegen
dat zulks geschiedt met de bewoners van Dixcove,
Saccondee en Commendak, omdat die hebben ge-
noten van de voordeelen, aan de betaling van Poll-
tax verbonden. — Ik bereken, dat, indien
jaarlijk fl. 2000. — wordt betaald, men 12 jaren
noodig zal hebben, om de terugbetaling, te bewerk-
stelligen. — Voorts komt het mij voor dat, aan-
gezien de moordelijke grenzen niet bepaald kun-
nen worden, de onbelemmerde gemeenschap door
Nassa naar het Ashantijsche Rijk moet worden
vastgesteld, met dien verstaande, dat indien het
later bij een geregeld en naauwgezet plaatselijk on-
derzoek mocht blijken, dat de een of andere na-
tionaliteit (volkstam) mocht zijn benadeeld, dit
zal kunnen worden hersteld, onder uitdrukkelijk
beding echter, dat de wijs gemeenschap door Nassa
naar Ashantijs ni geen geval kan worden be-
lemmend door het recht van protectoraat overeenig
gedeelte lands, gelegen tusschen Nassa en de Ashan-
tijsche grenzen. —

No date. —

1. To their Excellencies the Governors of the Dutch and English
Settlements on the West Coast of Africa. —
In compliance with our instructions, we the undersigned
Commissioners met at the Zweet River, and surveyed the
mouth and a small portion of the adjoining seacoast.
A barrier of rocks runs right across the mouth closing
it almost completely; at low water it is almost dry,
while at high water only, can small canoes be brought
into the river, and then even with difficulty and
only by persons acquainted with the locality. —
2. We then attempted to follow the course of the river,
after two attempts, having waited on each occasion
for flood-tide we found we could proceed only a
short distance, and to get even so far we had to
drag the canoe over numerous shallows, fallen trees,
and

and dams, erected by the natives for the purpose of catching fish; the banks of the river for a considerable portion of the way were lined with dense mangrove and for the remainder with thick bush so that it was impossible to proceed by land and the short time at our disposal did not permit of our having a road cleared for us. - We were therefore compelled to abandon our original intention of following the course of the river; and instead to follow the country or bush paths to the various villages or crooms to visit each of these in succession, ascertain their relative positions and as frequently as possible the position of the river with regard to them. -

We accordingly started on the westward or Dutch side of the river visited and measured the distances between the following crooms Stacie, Abhena Attrakwan, Cotee, Coffey, Athontjoie, Entramowa, Control, Jacobs plantation, Emisama, elbbi, and Simeo. - We attempted to cross from Simeo and elbbi to eastward but there were no roads. - All of these crooms claimed to be Dutch. -

We then crossed the river from Stacie to the English side and proceeded to Atmamoen and Kapraw, when we found that by following the river we were proceeding too far to eastward, and that there was no road from either of these villages leading in a westerly direction. - These two crooms claimed to be English. - We therefore crossed the river at Kapraw and proceeded to Attrakwan. - By our survey we find that the so called sweet river exists only for a very short distance. About 200 ells Dutch measure - 660 feet English measure from the mouth, a lagoon commences and here the river divides into two branches. -

The Eastward one called Kakaen is wholly in English territory and near its eastward bank are situated the two crooms of Atmamoen and Kapraw. - The northern branch, which at first looked like a creek is called Koetackoem, but higher up it is

more

more like a river and is called the Schuurie and lies in Dutch territory as far as our survey extends.

- 6. The frontier line drawn as directed by article I. of the convention, due north from the middle of the mouth of the sweet river runs between these two branches, and a straight line drawn from Chibi would cut the frontier line at right angles at a distance of 1776 Dutch ells = 1 mill 8.8 chains English; within the distance surveyed we have found no other crooms, or bush paths which might lead to crooms than those depicted in the chart. -
- 7. Further all the crooms to westward of this frontier line claim to be Dutch, those to eastward of it to be English. - The guide informs us also that in the course of the frontier line within three miles of the coast there are no crooms other than those shown in the chart. - We are further informed by the guide that during the wet season a great portion of the country lying between the two branches of the river is under water, that the river also changes its course at times considerably and that as a consequence the footpaths are also frequently changed. -
- 8. In conclusion we would beg to observe that simple as the chart appears, no slight amount of work has been bestowed upon it; following the winding bush paths numerous observations (over 920 in number) were required as only short distances could be taken; taking into consideration the physical difficulties which we had to contend with, the absence of suitable assistants and the short time at our disposal, we trust that the accompanying chart will be sufficient for the requirement of the case and meet with the approbation of your Excellencies

C. et. Jekel, commissioner for the Netherlands government.

Jed. et. Skues M.B.

Staff chst. surgeon, commissioner for the English government.

11
" Stukken in betrekking tot het
voorgevallene met de neger-regering
te Accra 1865. "

10 Februarij 1865.-
Accra.-

Letter from Et. Maquin to the
gov^r Elias.-

Hooch Edelgeborenge Heer!

Mit bijgaand rapport, & welk uwig. met de tegenvoor-
dige brief per mailboot wordt toegezonden, zal Uw-
Edg. zien, dat hier heegenaamd niets vermag, noch
rede, noch geweld. - De negers ten getale van bā
7000 gewapenden, verzetten zich tegen het vertrek
van den Koning. - Zij beroepen zich op de omstan-
digheid, dat immer, alser een palabber was, de
gouverneurs zelf hier kwamen, maar dat nooit
of nimmer een Koning van Accra of de negerre-
gering was opgezonden, en zij verklaren stellig
niet te zullen gedoogen, dat de Koning zelf, maar
werd aangevaakt. - Ergisteren morgen ben ik
geheel alleen met kwarter naar den Koning toe gegaan, om
met hem te spreken. - In de huizen waar ik langs moest
waren ruim rondend negers met geladen geweer verbor-
gen, die alle de loopen op mij hadden gericht, gereed
om vuur te geven, wanneer ik slechts een hand had
uitgestoken; behalve dien stonden op een hoek der straat
twee negers, die in last hadden bij de minste ver-
dachte beweging mij neer te schieten. - Gelukkig
bleef ik mij meester, de schoten waren zonder ge-
nade gevolgd in geval van het tegendeel, want
achter de twee hier bedoelde negers stonden anderen
die in last hadden hen dood te schieten, wanneer
ze mij lieten loopen. -

De Koning, die eerst
gewillig was binnen te komen en beloofde mede-
te gaan, blijft thans in zijn krom, waar men hem
niet kan bereiken; het is niet mogelijk dat twee
mensen naast elkander kunnen gaan langs
den weg, waar het krot staat, in 'welk hij woont.

En wat zullen 43 man tegen bā 7000. met geweld?
Er is geene gelegenheid, om hen uit het fort te be-
stoken; de stukken zijn te oud voor vuur met

scheeps, en behalve dat de kogels passen niet. - Bovendien is alles wat verwoerbaar is weggevoerd en vrouwen en kinderen zitten in het bosch, waar ze voor alle vervolging beveiligd zijn; men kan niets doen dan de daken van de huizen afbranden, maar dat is ook alles.

Enige wat de negers willen is boete betalen en zij verzoeken dat daartoe vrede overgegaan en dat Kwig. zelf kome, om die te bepalen of magtiging tot het opleggen verleene. -

Wij, de heer W. en ik hebben ze gedreigd met oorlogschepen enz. maar ze geven er niets om; ze weten dat men niets kan doen dan de daken van de huizen verbranden en dat het ook alles is; dan wordt eena Christiaansburg gezegd zij, terwijl ze verder te kennen geven niet terug te zullen komen, maar elders te willen verhuizen. -

De koning zelf is een der grootste jeltten, die er loopt, maar toch houden de negers hem de hand boven het hoofd, niet om zijn persoon maar omdat hij de groot-jetike priester en gelijk tijdig de hoofdkoning van allen is. - Onder deze om-

standigheden zal er voorslands wel niets anders te doen zijn, dan de zaak door oplegging van boete te termineren; met list of geweld is er niets uit te voeren, daarom heb ik de vergoeding gekregen. - Zelfs indien Kwig. in persoon hier ware, zou ik tot de overtuiging komen, dat de negers de baas zijn en dat met geen 300.

soldaten het fort (eigenlijk niets anders dan eene ommuurde plaats, waarop een houten huis staat) te verdedigen is. - Zij kunnen toen veilig van buiten in het fort schieten en zelf veiliger nog dan die er zijn naar buiten hetzelfde. -

Ik wil zonder nadere bevelen natuurlijk niet terugkeeren, om zelfs den schijn te vermijden als of men in het minst ook maar de bevolking vreesde, maar ik moet mij veroorloven Kwig. orders te vragen, wat thans te doen. - Ik vrees en lood is er in overvloed, maar

maar

maar de stukken zijn onbruikbaar en de beman-
-ning te gering om ook maar twee stukken, zelfs
al waren ze in den besten toestand, aan den
gang te houden, daar men den toek ook solda-
-ten onder het geweer, en de noodige bewaking
voor de poort en muren, die zoo zijn, dat ze met
een enkelen mokerslag in elkander vallen, dient
beschikbaar te houden. -

Het spijt mij, dat ik Mweg. geen gunstiger resulta-
-ten kan opgeven maar het is niet anders, en
daarom zou ik Mweg. in overveging willen geven,
om een bedrag eener op te leggen boete te bepa-
-len, indien Mweg. zelf niet hier komt. - Er is
wezenlijk geen kans op, om op andere manier
de zaak te termineren en zoovel uit mijn eigen
rapport als uit het journaal vanden heer Nij-
-tingh zal het Mweg. duidelijk worden, dat man-
-que de courage stellig niet de oorzaak van
den ongunstigen afloop is; 't is gebrek aan
manschappen en aan gelegenheid tot verdedi-
-ging, zoo dat we ze niet op hun huid kunnen
komen. -

Ik verzak beleefdelyk Mweg.
nadere bevelen, en heb de eer met de meeste
achting te verblijven Mweg. dw. dienaar
A. Chagnin

Verondersteld dat Mweg. last geeft het krom te
verbranden, dat wel kan, dan zijn we genood-
-zaakt, ons binnen 2x24 uren over te geven, daar
er niets geen proviand is. - Hier is bepaald hong-
-germoed; 3 kleine, zeer kleine, jans kosten een
halven dollar. -

4 March 1865. - Minute letter from acting bookkeeper
N° 37. - to Nijtingh, Accra. -

Aan den ambtenaar ten beschikking, belast met
het bestuur in de afdeeling Accra. -

Mijn voorloopig antwoord op Uwen brief dd^o 21
Februarij 1865, N° 12, heb ik de eer N bij deze, na-
-mens den gouverneur mede te deelen, dat op
heden in twee kano's aan N wordt afgezonden
een

een detachement militairen, sterk 1 sergeant,
1 korporaal en 10 soldaten, bestemd om voor-
loopig en tot nader order te cleera te blijven
gedetacheerd. - gemeld detachement is
voorzien van een kistje met munitie, hetwelk
N wordt verzocht over te nemen en te bewaaren.
N wordt voorts uitgenoodigd, om den koning
van cleera ende verdere leden der negerre-
gering aan te zeggen, dat zij hebben te zorgen,
dat de van den supercargo Carvalho weder-
keftelijk afhandig gemaakte ell. 788. - hem on-
middelijk worden uitbetaald, terwijl zij overi-
gens worden gebast, om met uitzondering van
2 of 3 leden, die te cleera kunnen blijven, zich
naar kerwaarts te begeven, ten einde zich over
hun gedrag te verantwoorden. - dan N
wordt voorts opgedragen, om zoo dit noodig moogt
zijn, de negerregering te waarschuwen voor de
hoogst ernstige gevolgen, die voor haar zullen
ontstaan indien zij de ontvangene bevelen niet
gehoorzamen; zijnde het 's gouverneurs bepaal-
de wil, om in allen gevallen het gezag ten uste
tot het uiterste toe te handhaven. -

De ^d Zaakhouder ell.

7 March 1865. -
ell. 17. -

Letter from Weytingh, cleera to the
Governor Elias. -

Fort Cruevecoeur 7 maart 1865. -

Ingevolge WYLEDG. missie van 4 dezer ell. 37 heb ik
den koning en de grooten ontboden. -

Binnen zijnde heb ik hem met den last van WYLEDG.
bekend gemaakt, 1° omtrent het terugbetalen
van ell. 788. - en 2° dat de koning met drie
grooten zich naar Elmina zouden begeven, om
zich daar te verantwoorden. -

Terwijl ik ten laatste sterk bij hem heb aangedron-
gen op het vervullen van de ontvangene bevelen,
daar zij erop antwoorden wilden, heb ik hem
gezegd, dat zij zich te houden hadden aan het-
geen ik hem bekend gemaakt had, en dat daar

ik

ik zieke was, hun antwoord op schrift tegemoet zag,
en zoo spoedig mogelijk. -

10 maart : Zk kreeg gister morgen nevenoggaam
de brief vanden koning, doch daar er geen bepaald
antwoord in staat, heb ik de bevelen in het En-
gelsch geschreven, herhaald, doch daarop geen ant-
woord ontvangen. - Zk wil over den in-
houd van den brief niet uitveiden, Wk Ed gestezal
zien, dat die beneden alle critiek is, doch straf
wordt. -

Scharch 1865.

"Dutch Town deera"

Sir, We beg to inform your Excellency to say, that
there is a Portuguese supercargo by the name of
Carvello, who been here sometime ago and put up
to Mr Pedro Anraah's House, and one of his chil-
dren by the name of Quacoo, who bought some
of his rum say five and a half pipes, which the
captain denies it and said it was six and a
half pipes so that boy making a disprites all
the time with the said supercargo and in no
sooner the said supercargo began to beating the
deceased with a chain, so the deceased run over
to captain Neijtinhg to explain the way that super-
cargo treating him, who told the deceased that
he must wait until the supercargo will bring
the case to him-self, so he went there again to
wait the supercargo, and captain Neijtinhg put
him in goal and send to call his father as soon
as his father intened in to the fort capt^l Neij-
tingh released the deceased and put the de-
ceased father in goal and told the deceased,
that he must go away to the fort and leave
his father, the deceased refused to do so; his
father told the commandant, that he must let
his son remain to the fort, and will allow him
to go to the town to try and borrow some money
to come and pay for the five and a half pipes;
the commandant said no; he again repeated to
him about four or five times all that is in
vain

vain the deceased father again asked the com-
mandant to show him the cause of his imprison-
ment whether for the sake of the five and a half
pipes, or the other one that was seen disparted, he
replied no, but for all the six and a half, then
when this happen immediatly so he began
to pushing them beating them with his hands,
and also his interpreter ell^r Peter vander Puij,
so the deceased father told him that his son got
the money for the payment of the five and a half
pipes of rum, but he have not seen it himself,
he beg him to let him go out and try, if he can
get money, to come and settle the five and a
half pipes; he replied again no, that makes
three times, he said that he will insist upon
him to pay for the whole before he goes out from
the fort; so when his son saw the way or the
manner things goes on, and how the comman-
dant treating his father, he run from the fort
to his premises and shoot himself for the sake
of captain Neytingh on ac of his bad behav-
our towards them - when this case took place the
captain wrote a letter to the mateon board to ask
him whether any of the rum on board being short,
he return him an answer to say no, but all
right the supercargo Carvalho said he does not be-
lieve it he knows that one pipe short. - This case
been decided before capt^r Neytingh, who himself
told the supercargo to give us and my subjects
one pipe of rum, and also told him to give the
deceased family one pipe and \$. 100. cash to
make a custom for the deceased. - This case
been settled by capt^r Neytingh himself and the
supercargo; the \$. 100. was counted by captain
Neytingh himself and given it to me. -
In the mean time we heard that captain Ney-
tingh wrote a letter to you concerning this af-
fairs of which he didn't make known to me
before he did it, respecting the payment of the
five and a half pipes of rum which the decea-

-red bought from the supercargo and now com-
-pelled us to pay, we beg your Excellency to
say that we don't know where the deceased
placed the money, before he killed himself.
- We been trying all our best endeavour to
find it, but we couldn't succeeded, and also
we been trying by our countay fetishes to find it,
we find that is all in vain, we further beg to
state to you again that the deceased Cox was
opened before every individual. - Captain
Neytingh told us that I and my subjects presents
required by you, will you please to let us
know the cause of it, and oblige. - I beg you
to take this into your consideration and trans-
-acted for me, and by so doing you shall be
deemed a great favour conferred upon. -

I beg your Excellency to take it coolly in your
servants part, if you require particulary to see
the bottom of this case, we can advice you to
send for captain Neytingh, who can prove it
well, because nothing hide it to him so long
as we got commandant here, we cannot take
the laws into our own hands.

We sends our best regards to you, hoping you
are well and also doing well. -

We have the honour to be, Sir, your most obe-
-dient humble servants King Takee,

Tjetay Chgin, Caboccer

Stimmoo Markovak, caboccer

Taco Anwak, caboccer

Ovak, caboccer. -

Search 1865. -

„Dutch Town Opera“

Captⁿ Neytingh, commd^t

Sir! In replying to the question which you
asked us yesterday, respecting the sum of mo-
-ney, which is \$ 888-00. and you wishes us to
refund it back to you, we further beg to state
that we received from „Corvelho“ two pipes of
rum and \$ 100-00 cash, that is for making
the

x
The deceased custom which was given to us by
the said captain, but as for the 6 1/2 pipes of
rum which the deceased making disputes
with the captain for one pipe before the said
captain began to flogging the deceased with
a chain, and he ran over to you to explain
the matter to you fully, and you told him,
that if the captain likes himself, he will bring
the case before you, and in soone, you began
to flogging the deceased and also his father, and
put his father in jail, so the deceased run to his
premises and shot himself on one of your best
conduct towards them; respecting the payment
of the 5's pipes rum we don't know where the
deceased placed the money before he killed him-
self; we been trying all our endeavours to
find it but we couldnt succeed; his box
been opened in the presence of every individual,
we beg to state to you again that if you know
that on one of such matter you intend to send
us to Chinnai, let us know; you know yourself
very well that I and you commands this
town, and we are all agree together to see
that case of the deceased to be settled and to be
put every thing into proper manner, and
how is it you wrote a letter to the governor,
without my sanction, an answer is required
please. — We have the honor to be, Sir,
we are most obedt and humble servants being
Yackee, Gyitay, abgin, Chinnos chakooval, Gyitay,
Oval, Colboers. —

x That is now returnt, that it stays arranging for,
it well soon dit wor en infame teugen by
myr teel rander kande getaam.

Font bevesseer 9 elcraut 1865

Vaytingh

Bye brief naar ik verneem gedicteerd door
den ingeladen tappeger Heester. —

De ambtenaar ten bevestiging en Vaytingh

15 March 1865.

N° 44.

Letter from acting bookkeeper to

Weytingh, Cleera.

Naar aanleiding van Uwen zooeven ontvangen brief dd^o 7/10. chaart fl., N° 17, heb ik de eer U namens den gouverneur mede te deelen, dat Z.H. Eg. met U van gevoelen is, dat de koningen neger regering van Cleera alle grenzen van betamelijkheid overschrijden.

Reeds maandag tl. heeft de heer gouverneur in antwoord op een schrijven van die regering, waarbij zij zich trachte te verontschuldigen, aan de beide met dien brief belaste boodschappers te kennen gegeven, dat Z.H. Eg. verlangd had de koning alhier vande meergemelde regering (waarmede de koning) en geenszins een brief, en dat, wanneer zij zich niet met den 27^{en} chaart aanstaande hier mocht laten vinden, de gouverneur haar met geweld herwaerts zou doen overbrengen.

De heer gouverneur wenscht dien termijn af te wachten, alvorens U, zoo noodig, van nadere voorschriften te voorzien, doch het met het belang vande zaak achtende, om de boodschappers, die vermoedelijk dinsdag morgen de terugreis naar Cleera hebben aangenomen, speedig door eene versterking van het Frans te Uwent zijnde detaechement te doen volgen, zendt U hier nevens eene suppletie van 1 sergeant en 10 manschappen, die tot nader order te Cleera zullen verblijven.

24 April 1865.

N° 208.

Jo^o Elias to Weytingh, Cleera.

Naar aanleiding o. a. van Uw schrijven vanden 11^{en} dezer, N° 29, heb ik de eer U bij deze mede te deelen, dat reden door mij eene beslissing is genomen in zake van het onlangs te Cleera voorgevallene.

In de eerste plaats is door mij aan de drie zich hier bevindende leden der neger regering en de gijzelaars medegedeeld, dat de niet-erkenning vanden koning door mij wordt

ge-

gehandhaaft, en dat vanwege het mijn stellig
voornemen is, hem nimmer weder te erkennen,
de bevolking wel zal doen met tot het verkie-
zen van een nieuwen koning over te gaan. —

Ten andere is de bevolking overeenkomstig het
voorstel vegens het, voorgevallene door mij gestraft
met eene boete van 100 (honderd) onzen opoud,
te betalen in stofgoud of specie en wel door al-
len die gemapend waren opgekomen. —

Ik heb verder aan de genseemde personen het
belachelijke doen inzien van het verlangen,
dat ik steeds te ceera zou komen, om geschil-
len te beslechten, daar daarin toch, vooral
op grond van de bewering, dat de koning van
ceera ter zake van zijne hooge positie met her-
waarts kan komen, de erkenning zou opgeslo-
ten liggen, dat ik als vertegenwoordiger van
Zell. den koning der ceeranden, een minder
verheven standpunt dan de koning van ceera
bekleed, terwijl daarentegen alle regeautorei-
teiten aan mij ondergeschikt zijn. —

Ik verzoeck u het bovenstaande te brengen
ter kennis van de regehoofden en de bevolking
van ceera, onder opmerking, dat de hier zijnde
leden der rege regering en gijzelaars naar
ceera zullen kunnen terugkeeren, zoodra mij
de boete zal zijn betaald. —

Deze brief zal u worden overhandigd door
Amoe, vergezeld vanden jongen Ejje Koffie, die
met mijne toestemming, daartoe door de be-
langhebbenden zijn verkozen. —

Extracts from ceera journal April 1865. —

Zaterdag 8. — Reik uit 500 patronen en 3 dozijn
slagroedjes behalve de laatst medegebragte
ammunitie. — Ten 7 uur zend order aan den
koning, om binnen te komen. — antwoord hij da-
delijk zal komen. — Ten 7 1/2 uur idem idem. —
Ten 8 uur idem, zegt dat er nog 2 man mankeeren.
Verneem van den heer Lutterodt dat de koning ge-

gewillig is, om naar Elmina te gaan, maar dat hij door het volk wordt teruggelouden, dat het een schande zou zijn, als zij den Koning naar Elmina lieten vertrekken; dat alle palabbers vroeger hier zijn beslist. - Hoor tevens dat er veel boschvull van alle zijden nikomt, dat zij zeggen niet voor niet te zijn gekomen, dat ze het alles bereid zijn. Hoor van alle kanten losse schoten door, dat het gewone teken is, dat zij gebruikt zullen worden. - Van gister morgen enden geheelen nacht door is alles wat draagbaar was weggebracht. -

De heer Lutterodt zendt spek, rijst en brood, daan alle vrouwen weggegaan zijn is er geen eten te bekomen. - De Koning van Jamestown binnen met een grooten stoet, komt verzoeken, om de palabber met den Koning te schicken. -

Zeg dat het de zaak van den Eng. Koning niet is, dat de Koning en grooten zelve in het fort moeten komen. - De heer Chagnin gaat zelf naar den Koning, welke belooft te komen. - Ten half 2 een los shot gedaan op aanzoek vanden heer Chagnin. - Na lang praten en moeijelijkheid (met 's Konings spreker) werd er toegestaan 4 grooten morgen ochtend naar Elmina zullen vertrekken. -

Zondag 9. - Boodschap gezonden hebbende komt het bericht dat de 4 grooten zich klaar maken. - Ten 12 uur komen eindelijk de 4 zoogenaamde grooten, welke niets meer dan jongens zijn en derhalve veiger. - Vernamen dat het gerucht liep, dat de Koning alleen gezegen werd naar Elmina, om hem aan den Koning van Ctisiantijn overteleveren. -

ook dat er gister 2 negers gecommandeerd waren, om den eerste die den Koning aanmaakte, om hem mede te voeren, dood te schieten, met bepaling, dat als zij het niet deden, zij zelf zouden doodgeschoten worden. -

Dat als de palabber met het gouvernement gedaan was, zij tegen den Koning palabber zouden maken, omdat hij de pijp ruim in het bosch verkocht heeft en daan

geen

geen kunnen iets gegeven heeft, en hen nu laat betalen. - Dat als gister den heer Chagnin den koning aangeraakt had, zij hem zouden hebben doodgeschoten (dat eenen honderd gewapenden in kamers klaar stonden) daarna kommandant, vrouwen, kinderen, soldaten zouden hebben vermoord en het bosch nige trokken. De heer Lutterodt is den geheelen morgen bezig geweest, om hen te bewegen 2 grooten en 2 kapteins mede te geven; heeft niets kunnen verkrijgen dan dat de 4, die geweigerd zijn, binnen kwamen. - Nog vernomen dat de oude lands-slaven, welke in kwartier Obessee zijn ingedeeld, tegen de anderen palabber maken, dat zij tegen de slanten willen vechten, welke zij zullen helpen. - Hun aantal is zeer weinig. - De deputatie weder binnen, zegt dat alser bij de Steenen palabber was, zij gezelaars zouden, en dat zij ook gezelaars hadden gezonden. - Antwoord dat niets kan aangenomen worden dan 4 grooten. -

Vorder dat daer de koning geen magt schijnt te hebben of onwillig is de bevelen te gehoorzamen, ik hem bij deze ontzet van zijne waardigheid (altijd onder nadere approbatie) en later zal overgaan tot het benoemen van een nieuwen koning. - Laat v.d. Ruijze verzeld vanden Tambor in het koorn rondgaan, om te vermelden, dat de koning is afgezet, en hij als zoodanig niet meer mag worden gehoorzaamd. En laat terughalen gouvernements stock en hued. - De heer Chagnin Koorts. -

Maandag 10. - Sedert eenige dagen binnen Koorts gehad en heden Koorts inspectie. - Heden nacht ten half 12 en ten 4 uur visitende ik de posten. - Obatuurlijk was alles in diepe rust. - Ontving brief van Ellis C. Potter of het hem kwalijk zoude worden genomen, als hij over de palabber kwam spreken, om die tot een einde te brengen. - cheld hem, dat a maar een manier

manier is, om die te eindigen, en dat de grooten
er mede bekend zijn. - De heeren Clayton
en Potter binnen, om over den stand van zaken
te raadplegen, waartoe zij verzocht zijn door de vrij-
burgers. - maak hen bekend, dat wij niet kunnen
afwijken van ontrouwe bevelen. - De heer
Chagnin weder koorts. - Gladde eene deputatie
binnen, die ik had doen roepen, om tot een einde
te komen. - Zend de boodschap, dat zij 4 hoofden
medegeuen, om van den gouverneur te looren, waar-
voor zij geroepen werden. - Dat ik hen niet
kan helpen als zij niet mede willen werken. -
Dat zij niet bang behoeven te zijn, dat de 4 hoofden
naar Cassiantijn gezonden worden. - Dat ik hier
blijf en borg ben, dat zij terug komen. -
Komen terug. - Het antwoord luid, dat ze niet
binnen komen, en dat ze niet naar Elmina gaan. -
Dat de zaak is voorgevallen in Cassinee en Tœ-
broekoen, en dat zij er niet mede moedig hebben. -
Doe hen vragen of zij Hollandsche onderdanen
zijn of niet, wanneer zij het zijn, moeten zij geboor-
zamen of zij zich daaraan onttrekken willen. -
De heer Lutterodt is in de zaken translateur. - Lasse scho-
ten blyuen steeds nu en dan gehoord worden. -
De heer Lutterodt komt weder binnen zeggende, dat zij
steeds de hollandsche vlag gehoorzaemd hebben. -
Dater vele palabbers geveest zijn, maar als ze groot
waren, die voor het fort zijn behandeld. - Dat als ik
dat wil doen, zij tenten zullen zetten, om de zaak af-
te maken. - Maar onze vaders niet luiden om de
zaak af te maken, weiger ik dit aanbod. - zeg hen
dat ik de zaak in het fort behandel, dat ik hen niet
zal terughouden, maar wij naar buiten gaan om
te besluiten; als zij dit niet willen, ik het kan niet
helpen. - maar van hun voorstel geen gehoor
geef. - chij is bekend, dat door gouverneur van des Eb
eene zaak aldus is behandeld geworden. -
De Nederlandische brik "Goutay" ter reede. -
De makelaar Simoe makwa van Tœbroekoen, de
broer van Tego Amman, hoofd van Cassinee (die te
oud

oud is om te gaan / met name Kwentja, en elmoe er
eenige anderen worden doorden heer Lutterodt bin-
nengebraagt als willig om te gaan, maar zeggen
dat zij bang zijn. - Zij hebben aan de zaak geen
vriend. doch gaarne willen zij gaan, om de zaak
tot een einde te brengen. - Wij beloven hen dat zij
niets te vrezen hebben, waarop zij zeggen morgen
gereed te zullen zijn om te vertrekken. -
Deze personen zijn allen gekikte ruzjetten. -

"Volta en cleera 1867."

extracts from letters from acting Resident Neyttingh,
cleera to the Governor. -

18 May 1867. -

Fort Bevevan N° 64. -

Den ontvangst accuserende van N° 16 Edg. Missie van
den 13 dezer, Kabinet N° 24, heb ik de eer u den stand
der zaken vande Volta, zoo als zij voor het oog-
blik staan, voor te stellen: -

De bewoners van Angola aan de zeezijde (tusschen
zee en lagune) willen rede, zoo als zij reeds twee-
maal gezegd hebben aan de Eng. gouverneurs,
die te Yello koffie geweest zijn, om over het herstel
van de rede te spreken; maar om die rede te be-
werkstelligen, willen zij niets doen door de gouver-
neurs voorgeslagen, als: afgezanten naar
eldda zenden, betalen van oorlogskosten, opgeven
van Geraldo de Lima (oorzaak van den oorlog). -
Als de Engelse charine met het Koloniaal bestuur
medewerkte, was het gevangen nemen van Geraldo
eenvoudig. - De zeeofficieren komen en dagelijks aan
huis. -

De bewoners der zeezijde bevin-
den zich zeer vel met deze staat van zaken, dewijl
er geen uitvoer naar cleera zijnde, zij alles goed-
koop opkopen, onder anderen de kataen ad 3
pence per lb, waar de handelaar 6 à 7 pence te
cleera maakt. - De Angola's aalten
de lagunen, welke geen rede willen, zijn gealli-

-eend met de Atwamboes, versterkt maar men zegt door
6000 Atshantijnen. - Het pad naar Kreepe

(de voornaamste handelplaats) loopt over Atwam-
-boe en Cingola. - De vijand belet aldaar den
handel naar Cleera, overvalt en neemt gevangens,
wat tracht door te komen. - Hierdoor ontstaan
dagelijks schermutselingen, want de dragers zijn
gewapend. -

Van de oostzijde van
Cingola geven de Cgotims (vijanden van Cingola)
van tijd tot tijd afleiding door een inval. -

De Eldda's zijn steeds bevreesd, dat zij door de
Cingola's zullen overvallen worden, voorna-
-melijk nu de Eng. soldaten naar Cleera zijn ver-
-trokken. -

Volgens algemeen zeggen zijn
er te Eldda geene andere troepen dan van de
plaats zelve en ca. 500 Chimers van Ojeman,
die willen trachten gevangens genomen Chim-
-mers te bevrijden en daarvoor stroomtochten
doen aan de overzijde der rivier. -

De inwoners van Holl. Cleera waren gepasseerde
jaar uitgetrokken, niet tegenstaande het verbod
van mijn voorzanger in het bestuur, doch zijn
na het eerste gevecht weder terug gekomen. -

Alleen de afgezette koning Tekkie (Kwasie Tenja)
ende ondermakelaar Cgetee Eldjin (wiens moe-
-der daar woont) met eenige jongens, tusschen 20
en 30 is al, wat daar van Holl. Cleera gebleven is. -

De koning van Jamestown, die de eigenlijke
leider van de anderen is, verblijft daar ook,
de koning van Christiamburg is sedert overleden. -

Volgens zeggen hebben allen fetische gedronken
(gezworen) met weder te keeren, alvorens weder
gevochten te hebben. -

Ofschoon de reger-
-hoofden bestendig geschreven hebben aan den
Kleurling Cleland te Jamestown, om de Cleera-
-schen weder te doen uit trekken, is het tot nog
toe zonder uitwerking gebleven, voornamelijk
door den onwil der Holl. Cleera's (waartoe ik on-
-derhandt gewerkt heb.) -

De fetische priester van Mumford, die zij laatst

geroepen hebben, om te raadplegen. heeft geantwoord, dat zij zouden overwinnen als zij weder uit trokken maar dat zij eerst met de blanken moesten raadplegen voor onderhoud etc. -

Ten einde te voldoen aan WkEdg. missive heb ik de hier zijnde negerhoofden geroepen en hen de zaak van de terugkoop van der nog te eldda zijnde personen voorgedragen en uit elbandergezet. - Zij hebben verzocht zich te mogen beraden en zullen maandag den uitslag van de beraadslaging kenbaar maken; bij aankomst van den Eng. administrator zal ik bij LkEdg. mijne opwachting maken en WkEdg. den uitslag melden. - eljns inziens zal het LkEdg. niet gelukken, om de vrede met praten tot stand te brengen. - De Resident belast met het bestuur in de afdeeling epera. -
Weytingh

22 May 1867.

Fort Crèvecoeur nl^o 66.

Ten vervolge van mijne missive van 18 dezer nl^o 64, heb ik de Eer WkEdg. te berigten, dat ik zaterdag een bezoek heb afgelegd bij den heer administrator der Eng. bezittingen. -

LkEdg. wachtte de komst af van den heer eticol Irvine (?), onbezeldigd magistraat voor zaken afwezig, om zich met LkEdg. te beraden, en daarna zelf naar eldda te gaan. - Gister is dien heer aangekomen. -

De hier zijnde negerhoofden hebben mij gister te kennen gegeven, dat zij mijn raad zouden opvolgen, en een boodschapper afzenden, om de te eldda zijnde, Hollandsche onderdanen naar henwaarts te roepen. - Over dit onderwerp en wat ik verneem, zal van de landelingen des administrators, hoop ik WkEdg. later te adresseeren. -

29 May 1867.

Fort Crèvecoeur nl^o 67.

In vervolg van de dezerzijdsche missive van den 22 dezer nl^o 66 heb ik de Eer WkEdg. te berigten, dat de Eng. administrator den 24 dezer 6 Europeesche handelaars heeft te samen geroepen, om over den
staad

stand van zaken te spreken. - Dien tengevolge
ontving ik des middags eene missive van ZH Edg.,
houdende verzoek King Takke (Kwessie Tewia) op te
koepen van elddah. Dat ZH Edg. besloten had de
negerhoofden den 1sten Junij te Prampram te ontmae-
ten. - Den volgenden dag, 25ste, vernam
ik dat de heer Groine, mi de vergadering voorgesla-
gen had, dat enkele der voornaamste inlandse
kooplieden zouden gehoord worden, doch zoo als men
verhaalde, wilde de administrator hen niet raad-
plegen. - Hierover zijn enkele dier keeren
inlanders zeer gebelgd. - Zoo als ik vernam
bestaat het plan, bij den heer Vischer (+) om van
Prampram met de negerhoofden naar eldhally
te gaan. - Deze plaats is gelegen tuschen
Crobboe en eldda aan de Volta. - elddah de
grooten van eldhambou op te koepen en vervolgens
de elngolasse negerhoofden te doen komen. -
Den 25sten vertrok van Jamestown de heer Cleland
(inlandsch koopman), om de bevelen van het Eng.
bestuur aan de negerhoofden te eldda overtebren-
gen. - Door de negerhoofden alhier is een
boodschapper gezonden aan de HOLL. overasschen
te eldda, om die plaats te verlaten. - Die bood-
schapper is bekend gemaakt met het plan van
den Engelschen gouverneur, om de negerhoofden
te Prampram te spreken, ten einde te tractaten
de mede met de elngola's te bewerkstelligen. -

5 June 1867. - Fort Zevecaan n° 71. -
Sedert mijne missive van den 29 diei n° 67 zijn de
boodschappers van eldda teruggekomen en heb
ik dien tengevolge de eer UH Edg. met het ant-
woord van de aldaar verblijvenden bekend te
maken. - De heer Cleland is eerst terug-
gekomen en heeft behalve het mondelinge, ook
schriftelijk antwoord aan ZH Edg. den Eng. admi-
nistrator medegebragt, dat zij eldda niet ver-
laten konden. - Het Eng. gouvernement had
King Audjo daar heen gezonden, om te weeten en
de

de oorlog was nog niet afgelopen. - Gister waren
alhier de negerhoofden binnen, en brachten het ont-
-woord van Kwassie Tewia, dat hij niet komen kon
dat hij met King Cudjo gekomen zijnde, niet alleen
kon vertrekken. - Etjete Edjin de onderma-
-kelaar is te elingo, maar zijne moeder en famil-
-le woont, en niet te eldda zoo als ik vroeger met
de, en mij verkeerd was overgebragt. -
De Eng. gouverneur zal alvorens verder in de zaak
te handelen, eerst naar Cape Coast vertrekken met
de den 7e komende stoomboot. -

13 June 1867. - Fort Crèvecoeur n° 76. -
Ik heb de Eer W.H.Edg. te berigten, dat de Engelse ad-
-ministrateur in plaats van met de stoomboot
naar Cape Coast te vertrekken, (zoo als ik in dezer-
-zijdse Missive van den 5e dezer n° 71 meldde)
hier gebleven is. - Van eldda is geene verdere
tijding ontvangen. -

20 June 1867. - Fort Crèvecoeur n° 77. -
Sedert mijne Missive van den 13e dezer n° 76, ver-
-nam ik dat de Eng. gouverneur, de te eldda
blijvende King Cudjo van Jamestown, van zijne
waardigheid heeft ontzet. - Waarvan ik bij deze
de Eer heb W.H.Edg. kennis te geven. -
Van eldda wordt niets vernomen. -

27 June 1867. - Fort Crèvecoeur n° 78. -
Ik heb de Eer W.H.Edg. te berigten, dat de Eng. gou-
-verneur zich nog te Jamestown bevindt door on-
-gesteldheid. - Van de te eldda aanwezige
-personen wordt niets vernomen. -

3 July 1867. - Fort Crèvecoeur n° 81. -
Ik heb de Eer W.H.Edg. te berigten, dat ik vernom-
-men heb, dat de te eldda aanwezige personen
vanstaande zaterdag 6dezer te elcra zullen
aan komen. - Daar onder die personen
waarschijnlijk ook zal zijn Kwassie Tewia, het afge-

zette negerhoofd (door de Engelschen nog genoemd King Takee), verzocht ik W.H. Edg. beleefdelyk te mogen worden ingelicht, of de mij door gew. v. Gadsinga mondeling opgedragen last, om zoo mogelijk de persoon Sewia naar Elmina te brengen van kracht blijft, of wel dat (door de op handen zijnde verandering in den staat van zaken, waardoor eene Engelsch wordt) die mondelinge opdracht noodeloos is geworden. - De Engelsche administrator vertrekt hoogstwaarschijnlijk met de aanstaande mailboot naar Cape Coast. -

11 July 1867. - Fort Crèvecoeur N° 84. -
Ik heb de Eer W.H. Edg. te berigten, dat de Engelsche administrator met de mail naar Cape Coast is vertrokken, en dat volgens gerucht de te Chddah aanwezige Okraschen naar Kingo zijn opgekomen. - (Kingo is halfweg naar Okra)

26 July 1867. - Fort Crèvecoeur N° 86. -
Ik heb de Eer W.H. Edg. te berigten, dat er sedert mijn vorige missive vanden 11e dezer N° 84 tijding is gekomen van Kingo, dat alleen King Cudjo van Jamestown aldaar was aangekomen, maar hoorende, dat de administrator vertrokken was naar Cape Coast, hij weder naar Chddah terugkeeren zoude. -

21 August 1867. - Fort Crèvecoeur N° 98
Ik heb de Eer W.H. Edg. te berigten, dat ik vernomen heb, dat de heer T. B. Freeman door het Eng. Gouvernement naar de Volta gezonden, om te trachten de vrede te bevestigeligen en in geslaagd was, om de Ojerman Okimmes, die in Okwamboc waren terug te roepen. - dan de overzijde van Gatta aan de rivier komende, werden zij overvallen. - Die van Gatta dit ziende, zijn gezapend over de rivier getrokken, om hunne vrienden te helpen. - ekaar men zegt, zijn aan deze zijde it' geneueveld en 44 vermist, terwijl het verlies van den vijand onbekend is. -

En zijn slechts 2 koppen te Batta aangebragt. -

5 September 1867. - Fort Crèvecoeur N° 104. -
Vande Volta is tijding gekomen, dat de heer C. B. Freeman naar Chwambac is vertrokken, om met de negerhoofden te spreken. -

11 September 1867. - Fort Crèvecoeur N° 105. -
Ik heb de Eer W^oldg. kennis te geven dat de heer C. B. Freeman van Chwambac terug is gekomen, zonder iets te kunnen uitrichten, daar hij zonder voochschappers vande negerhoofden kwam. - Zld. is nu naar Cape Coast vertrokken. -

18 September 1867. - Fort Crèvecoeur N° 109. -
Ik heb de Eer W^oldg. te berigten, dat de Eng. administrator met het oorlogschip Espoir naar Elddah is vertrokken, om de negerhoofden van daar te verdriven. - Er is geen nieuws van Elddah ingekomen. -

25 September 1867. - Fort Crèvecoeur N° 111. -
Ik heb de Eer W^oldg. te berigten, dat ik vernomen heb, dat de Engelse administrator vande negerhoofden te Elddah de belofte heeft ontvangen, dat zij in de om volgende week naar Eena zouden terugkeeren. - Overigens is er geene tijding vande Volta. -

17 October 1867. - Fort Crèvecoeur N° 120. -
Ik heb de Eer W^oldg. te berigten dat tijdingen van Elddah nog niet vermelden, van neer de aldaaraanwezige negerhoofden zullen vertrekken. - Een gerucht wil dat eene partij elkimseen zich van Batta (deze zijde der Volta) doorgelagen heeft naar Nepee. -

24 October 1867. - Fort Crèvecoeur N° 123. -
Ik heb de Eer W^oldg. te berigten, dat zints mijn afrekenen van 17 dezer N° 120 de Engelse gouverneur te Jamestown is aangekomen, dat de Eng. commandant met een 50tal soldaten eene expeditie heeft

gemaakt naar Champram en Kings, omde neger-
hoofden van die plaatsen te arresteeren, de eerste
wegens mishandelen van een constabel, de laatste
wegens ter dood willen brengen van een persoon, die
achter in tyas goed verov. - Ten slotte dat de heer
T. B. Freeman weder naar de Volta is vertrokken,
omde onaangetaam leden aldaar te doen ein-
digen, en vrede te bewerkstelligen. -

31 October 1867. - Fort Crèvecoeur N° 125. -

geene berichten van de Volta aangekomen zijnde,
heb ik de Eer W^h Edg. hiervan mede in kennis te stellen. -
In Ciera is alles rustig. - Men verneemt niets
anders, dan dat de bevolking met de aanstaam-
de overgave aan het Engelsch bestuur niet inge-
nomen is, en spreekt om het bosch in te gaan. -

6 November 1867. - Fort Crèvecoeur N° 127. -

Yk heb de Eer W^h Edg. te berichten, dat het gerucht wil,
dat de negerhoofden te Ciddah de bevolking der
plaatsen beneden Christiansburg heeft opgeroepen,
om bij hen te komen, en dat de bewoners dees plaat-
sen besloten hebben te gaan. -

Door het volk alhier zal eene meeting worden ge-
houden, om over de overgave van Ciera aan de
Engelschen te beraadslagen. - Zoo spoedig ik
met het resultaat bekend ben, zal ik daarover
berichten. -

14 November 1867. - Fort Crèvecoeur N° 130. -

In antwoord op W^h Edg. Missive vanden 7 dezer
N° 132/62 heb ik de Eer te melden. -

Wat ik den onbegeldigden translateur, de soldaten
spreken geen Ciera's heb verzocht te onderzoeken,
wie zich kon hebben schuldig gemaakt aan het
beuilen der publicatie, doch hierop natuurlijk
geen antwoord ontvangen, daar het des nachts
is gebeurd, de dader er zich niet op verhoorvaardi-
gen zal, ende met hem gelijk denkenden, ontrent
het gehate overgaan onder Engelsche vlag hem
niet zullen bevreden. - Volgens mijn gevoelen

is

is de beuiling niet tegen het Nederlandsche maar
tegen het Engelsche gouvernement gericht. -
De nu ontvangen publicatie is in de audientie-
zaal opgehangen. -

14 November 1867. - Fort Crèvecoeur

N° 131. -

Sedert mijne missie van den 6de dezer N° 127, zijn
de negerhoofden en voornaamsten dezer plaats
binnen het fort geweest, en hebben het resultaat
der gehouden meeting ter mijner kennis gebracht. -
Het luidt dat zij van de overgang onder Engelsche
vlag niets willen weten, dat zij bereid zijn alles
voor het Hollandsche gouvernement te doen, maar
geen Engelschen willen worden. -
Zij verzochten mij zults aan N^o Edg. bekend te
maken, hetwelk ik de eer heb bij deze te doen. -
Van de Volta werelt niets vernomen. -

21 November 1867. - Fort Crèvecoeur

N° 134. -

Sedert mijne missie van 14 dezer N° 131, hebben de
negerhoofden mij een brief vertoond, die zij per
boodschapper naar N^o Edg. wilden zenden. -
De geest van het volk is geheel tegen de Engelschen. -
Zij schijnen eener te willen verlaten. - doctenaafloor
ik, dat er gesproken wordt van vechten tegen de
Engelschen, als zij hier komen; waarschijnlijk gebeuid
dit door volk, dat niets te verliezen heeft. -
Ik geloof echter niet, dat het daartoe komen zal, en
hoop dat de gezeten negers invloed genoeg zullen
hebben, om hunne vechtlievende makkers inerte
- zetten. - Van de Volta werelt niets vernomen. -

29 November 1867. - Fort Crèvecoeur

N° 135. -

Ter beantwoording van N^o Edg. missies van den
21 en 22 dezer N° 52 en 53, kabinet, heb ik de eer
ter Uwer kennis te brengen, dat ik zoo veel moge-
lijk getracht heb, aan de negerhoofden het goede,
dat in de ruiling van grondgebied gelegen is, deui-
delijk te maken. - Vertrouwelijk met hen te
spreken is, door dat ik de taal niet versta onmo-

-gelijk, doch ik tracht op de bevolking te werken, door te spreken met inlanders (die iets te verliezen hebben en) die de Engelsche taal verstaan, voerde spoedig op handen zijnde verandering, opdat zij van hunne zijde op de minderen werken en hen nederzetten. — Dat aan het tractaat niets te veranderen valt, heb ik reeds aan de negerhoofden gezegd, alsmede hen de verkeerdheid van geweld onder het oog gebragt; ook geloof ik, met dat zij daartoe zullen overgaan. — Ook heb ik hen gezegd, dat de verwisseling van grondgebied niet anders is, dan om meer geregeld tot verbetering van hunnen toestand werkzaam te kunnen zijn. — Zoo mogelijk morgen zal ik de negerhoofden en andere invloed hebbende personen doen vergaderen, om met hen over de overgang aan het Engelsche gouvernement te spreken, en hen nogmaals zeggen, dat zij bij goed gedrag rechtvaardige behandeling te wachten hebben, maar ik kan hen de kennis niet ontnemen van het bombardement van Christiansburg, en vexatoire behandeling te James town, zoo als: dat kinderen niet nakend mogen loopen op 5 schillings boete; dat elken nu weder buiten verking is, en dat zij als reden opgeven van hen tegenzin. — In die vergadering zal ik echter trachten zoo veel mogelijk hunne tegenwerpingen tegemoet te komen, en verder voortgaan nu met deze dan met gere het wenschelijke van de verandering te bespreken. — De vader of ouders van het beuilen der publicatie zijn niet op reeter daad kunnen worden betragt, omdat het des nachts gebeurd is, en het kleine aantal soldaten niet deeld, dat er een nacht post gegeven wordt, en al ware er binnen het fort een schildwacht, dan kan hij toch niet gewaar worden, wat buiten de poort geschiedt. — Bij de aanstaande vergadering zal ik de negerhoofden hierover weder onderhouden, en hen het afkeuringwaardige en baldadige er van voorhouden. — Een volgende post zal ik aan N.H. Edg. het verhandelde in de te houden vergadering mededeelen. —

14 December 1867. - Fort Crèvecoeur

117. -

Ik heb de Eer. W. Edg. te beruigen, dat ik th. zaterdag de aanwezige negerloofden en voornaamsten der inwoners bij elkander heb geroepen, om met hen over de aanstaande overgang te spreken, en tot het rustig aannemen van het onovermijdelijke aan te manen. -

Ik heb hen uitgelegd hoe de verwisseling van bestuur een gevolg is van de geregelde indeeling der landschappen, die nu verspreid liggen. -

Dat dit zeer veel zal afdoen, om de belangen des volks te behartigen. - Hoe onmogelijk het is, om iets tot een velzijn te doen, zolang de plaatsen zoo als nu van elkander verspreid liggen. - Dat het invoeren van regten plaats heeft, omdat ieder staat gelden noodig heeft tot het uitvoeren van verbeteringen. -

Daarop antwoordde de spreker in een lange rede, die meerkomtop: Dat zij begripen, dat de verdeeling is geschiedt, maar dat Holland deze plaatsen moest gehouden hebben, en de bovenkust aan de Engelschen gegeven, en dat de Engelschen reeds lang regten hebben, maar dat zij nog geen verbetering gezien hebben. -

Leg hen de onmogelijkheid uit van de door hen gewenschte indeelingen hoewel meer personen dan veranderen zouden van meester. -

Daarop weder geantwoord wordt, dat zij geen anderen meester verkiezen, dat zij altijd de Hollandische vlag hebben gediend, dat die de oudste is, en dat zij niet tot de jongere willen overgaan. -

Leg hen nogmaals de redenen uit, waardoor de verandering plaats heeft, en raad hen aan in de beschikking van het gouvernement te bewaaren. -

Verzoek verder den heer Lutterodt, die mede aanwezig is, om tot hen te spreken, hen aan te manen tot rust; dat het verkeerd zoude zijn en niet in hun voordeel, dat de opgevonnenheid van enkelen de rust van velen zoude storen, dat de nadeelige gevolgen niet zouden uitblijven, dat zij door onderwerping aan het onovermijdelijke beter zullen vaaren dan door

mer -

verget. - Waarna de spreker zegt, dat niet alle
voornamen personen tegenwoordig zijn, velen zijn op
konne plantagiën, dat zij die zullen samenroepen,
van welke vergadering zij later het resultaat
zullen mededeelen. - Volgens ingewonnen
informatien, welke met mijne opinie overeenkomen,
zal de overgave zonder opschudding plaats hebben. -
Velen zullen naar het boek gaan, en later terug-
komen zooals te Christiansburg. -

Gk zal voortgaan tot de voornaamste personen
afzonderlijk te spreken, opdat zij kunnen inloeden
gebruiken, om de slegt gezinden neder te zetten, zoo-
dat eene rustige overgang tot het Engelsche be-
steur kan plaats hebben. -

17 December 1867. - Fort Crevecoeur N° 141. -
Gk heb de eer W^h Edg. mede te deelen, dat volgens in-
formatie van den heer Lutherodt en anderen het
volk van Crevecoeur dat met de aanstaande veran-
dering niet ingenomen is, zich naar het boek zal
begeven. - Reeds zijn eenigen bezig hun goed
weg te brengen. - Men begrijpt dat er niets aan
te veranderen is, en zal zich in het onvermijdelijke
schikken. - Het gerucht wil, dat men in Cor-
gola, waar de heer Freeman eerst goed slaagde
met het bevorderen van vrede, nu zijne kano en
goederen heeft afgenomen. -

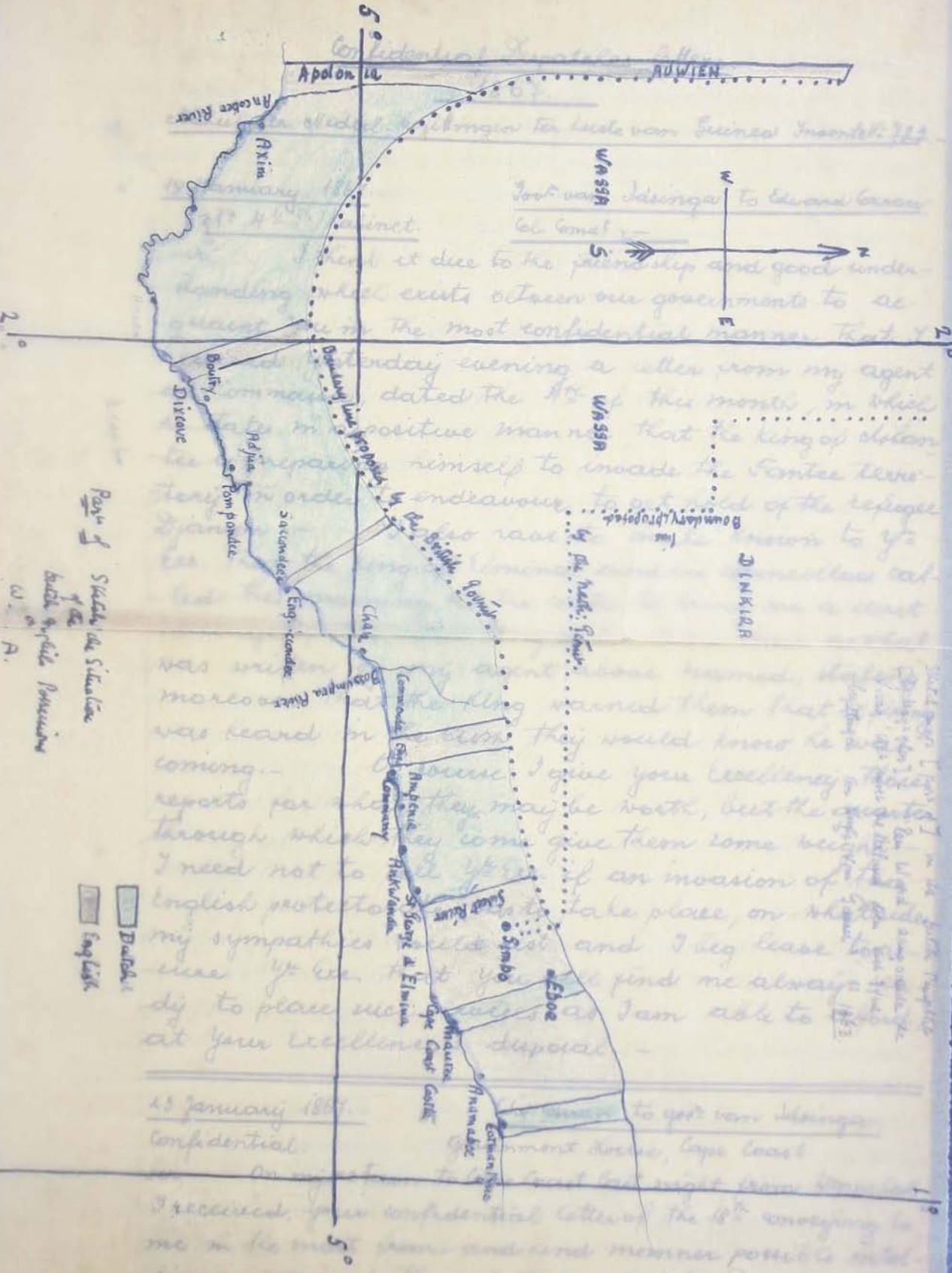
18 December 1867. - Fort Crevecoeur N° 142. -
Gk heb de eer W^h Edg. te berichten, dat de heer Free-
man van de Volta is teruggekomen. - Zed. ver-
haalde mij dat de vrede nu bijna zeker was, dat allen
hadden geteekend, dat ekwamboe zelfs een Engel-
schen resident verlangde, om toe te zien, dat alles
behoorlijk toeging. - Dat het afnemen van de ka-
no eene vergissing was, en dat alles terug is gege-
ven, zelfs 2 drooge vischen, die aan de pinadoors
behoorden. - Volgens negergerucht heeft de
heer Freeman uit naam van Crevecoeur om vrede ge-
smeekt. - Waaronder verwondering is te kennen ge-

-geven, dat zij dan geen afgezanten met hem laden
gezonden. - Dat zij eerst 8 gijzelaars van de
Cherascen verlangden en dan over vrede zouden
spreken. - Alhier is alles rustig en men schijnt
de aanstaande overgang als een onverschijdelij-
ke zaak te beschouwen. -

25 December 1867. - Fort Crèvecoeur

N° 146. -

Van alhier en de Volta kamik N° 147. sints mijn
laatste van 18 dezer geen nieuws mededeelen. -
Alles is rustig, en volgens alle ingewonnen berig-
ten schijnt men in de aanstaande overgang te
berusten. -

Page 1 of 2
 Sketch of the Situation
 of the
 British & French Possessions
 on the
 Coast of
 Africa

Legend:
 [Shaded Area] Dinkiar
 [White Area] English

Confidential

W/A 55A

Jadisinga to Edward G...

W/A 55A

Boundary, Proposed by the French Government

DINKIAR

St. George & Elmira

13 January 1861

Confidential

I received your confidential letter of the 13th enclosing to me in the most... and cord... manner possible... I express my... through the Agent of the Dutch Government...

The Wood *Gauzarae de l'hoz*
 Wet veel *versterkt* *dele* *en* *zijn*
Opzettingen *ten* *K* *van* *S.* [1863] 1863.

en *en* *op*. *attest* *van* *l'hoz*

p 15.

Salaries of such *officers* compared with *Spain* & *France* to

Spanish		British	
Pay	£ 20000	Pay	£ 12,000
Sec 4,500	} 15000	Secy <i>Prothon</i>	} 4,000
Asst 4,500		Asst. <i>Officer</i>	
Archibrd	7500	1 <i>Junior</i> <i>Magistrate</i>	1500
Victary	3750	Police <i>Mag</i> <i>Law</i>	1000
Capt	3750	Victary	2,000
lieut	2250	Non-com - <i>Capt</i>	1,500
Sub <i>lieut</i>	1875.	Asst - <i>1st</i> <i>lieut</i>	1,500
		Asst - <i>2nd</i> <i>lieut</i>	1,500.

London *officers*

p 19.

1844 The British *Education* *admitted* *children* of the
 East *India* *Company* *in* *India* *schools*.
 1854 *Some* *British* *Magistrate* *British* *Schools*, *of* *all*
kind *known* *belonging* *under* *the* *name* *of* *British* *Schools* *in* *India*
North *of* *the* *South* *India* *as* *well* *as* *schools* *of* *India*
 1860 The *British* *Magistrate* *British* *Schools* *in* *India*
 (Cist) *is* *now* *India* *of* *India* *schools* *in* *India*
and *the* *South* *India* *and* *the* *South* *India*
for *comparison* *of* *India* *schools* *in* *India*
from *a* *very* *early* *and* *on* *the* *South* *India*.

61
90
1813 0

1102-0

Confidential

Minute Confidential Despatches
from the Gold Coast
1865 - 1866

(and conf. minute letters to outposts 1866)

Invent. no. = 720, 721.

Minute Confidential Dispatches from The Gold Coast
1865.

9 Januarij 1865. -

N° 51. Geheim

Gouverneur H. St. Elias to Minister
of Colonies. -

Inkult
laar aanleiding van W. G. geheim schrijven van den 28^{den}
October 1864, No. 3, et. 189, heb ik de eer H. G. mede te-
deelen, dat mij bij onderzoek is gebleken, dat de neger-
regering van Lemina van laar voornemen heeft af-
gezien, om afgezanten naar Coomassie te zenden, na-
dat de heer Forjex laar dit verboden had; immers
wanneer aan die zending zine politieke strekking
van wege het Engelsche bestuur ter Kuste werd gegeven

kan mij gaf de neger regering nog te kennen,
dat het aanbod laar door den Papoeijer C. Bartels,
namens den Engelschen gouverneur gedaan, slechts
bestond in het vragen van inlichtingen omtrent de
meerdere of mindere gezindheid van de Elchantynen,
om met de Engelschen mede te sluiten, iets wat de
afgezanten natuurlykerwijze al zeer spoedig zouden
bemerken. - Ik heb te minder reden, omdat

mits twyfel te trekken, omdat de Engelsche gouverneur,
die naar mijne wijze van zien, niet zeer delicaat
handelde met zich niet dadelyk tot het Koloniaal
bestuur alhier te wenden, mij onlangs eerst mon-
deling en daar na schriftelyk hetzelve verzocht,
en wel bij gelegenheid, dat ik hem aan een officieel
schrijven van mij herinnende, waarbij een vrij gelide
over Engelsch territorium werd verzocht voor eenen bood-
schapper, dien ik voornemens was met de bezoldi-
ging van onzen agent te Coomassie derwaarts te
zenden. - Overtuigd van de bereidwilligheid

van de Nederlandische regering, om eene bevriende
mogendheid zoo wel mogelijk van dienst te zyn, heb
ik niet geargeld mijnen Engelschen ambtgenoot
te kennen te geven, dat ik hem na de terugkomst van
mijnen boodschapper - die leden de reis aanneemt -

c.g. gaarne vertouwenlyk alle zoodanige milichtingen zal geven, als met de mij voorgeschreven onzijdigheid overeen te brengen is. - Het komt mij voor, dat de neger regering, die ten deze terstond de bevelen van den heer Dojer heeft nageloomen, door mij ongemoeid kan worden gelaten. - Dat de Koning door de kwartierloopden behoet en twee zijner grooten afgezet werden, was naar mij verzekerd is, een gevolg van de omstandigheid, dat hij slechts eenige leden der negerregering over de zaak gehoord en het koloniaal bestuur met tydig geraadpleegd had. - Wat den kapitein C. Bartels betreft, die zich steeds ongroepen met regeringszaken bemoeit, zal de rol, die hij gespeeld heeft, mi het verzet van de negerregering tegen den heer Dojer als waarnemend gouverneur, meinschoots de gelegenheid aanbieden, om hem voor het vervolg onschadelijk te maken. -

7 febr. 1865. -

Gouverneur H. A. Elias te minister
of Colonies. -

N° 5. - Geheim. -

De boodschapper, dien ik blykens mijn geheim vrysoers van 9 Januarij j.l. N° 1, naar Coomassie zond ten einde onzen agent aldaar zijne bezoldiging ter hand te stellen, is den 18^{en} Februarij j.l. te Elmina teruggekeerd, belast met de vriendelykste groeten van den Koning van Ashantyn aan mij en aan de negerregering van Elmina. - Ofschoon de Koning van Ashantyn zich onteent zijne voornemens niet uitliet, wist de korporaal van Wartenberg, door mij als boodschapper gebezigt, mij toch het volgende mede te deelen, dat hij zoowel van onzen agent als van anderen vernomen had. - De Koning van Ashantyn is nog steeds wachtende op de uitlevering van Kwamie Djamen, een zijner grooten, dien hij, zoo als ik vroeger meldde, na eene ontvlugting naar Cape-Coast vanden Engelschen gouverneur te vergeefs had opgeischt. - De beide kommandanten, die sedert de Fantynsche grenzen onveilig maakten, en ook meermalen de Fantynen bevochten, hadden dit

Ashanti

dit tegen 's konings last gedaan, daar zij alleen bevel hadden, om een ander zijner grooten eldjeman Entonto, in eklim den kop af te smyden, omdat hij na zijn wegloopen van ekshantijn, een of meer ekshantijnsche handelaars in eklim hadden ont-
-halpen. - Bij het bericht, dat eldjeman Entonto uit eklim gevlucht was, had de koning zijne beide kommandanten teruggeroepen. - Men schijnt eerst het voornemen te bestaan, om tegen de Fantijnen op te trekken, in welk geval de expeditie door den koning zal worden gekommandeerd. - Men wordt ook langzamerhand het langer vac-
-ten op de den Engelschen gouverneur verzochte uit-
-levering moede, en er is geen sprake van, om van die uitlevering af te zien, omdat men het in ekshantijn als een leenkwestie beschouwt, om alle weggelopenen met kracht te keer te gaan. - Overigens gaf de ekshantijnsche bevolking niets om de afsluiting van den weg naar de goudkust door de Engelschen. - Algemeen verklaarde men van alles overvloedig voorzien te zijn, en maakte men zich zelfs vrolijk met het denkbeeld, dat de Eng-
-schen velligt geloofden den ekshantijnen door die afsluiting te benadeelen of tot andere gedaach-
-ten te zullen brengen. - Eindelijk geloofden zoowel de Fantijnen als de ekshantijnen, die den korporaal Vartenberg zagen en spraken, dat hij namens mij als bemiddelaar de palabber kwam vereffenen. - Tot dit door beide partijen gaar-
-ne zou worden gezien, is buiten twyfel, doch het is op eeventueel verzoek, hetzij van den Engelschen gouverneur dan wel van den koning van ekshantijn, als bemiddelaar tot eene vereffening zou kunnen gevaren, is mij een raadsel zoo lang niemand van toegeven wil weten. - Volgens mijne belofte heb ik dezen dagen door den v^d beehouder enz. aan den Engelschen gou-
-verneur mondeling vertrouwelijk van het een en ander mededeeling laten doen, en of schoon mijn ambtgenoot den schijn wilde aannemen,
als

alsof hij de Ashantiënen ni geenen deele vreesde.
Zoo laat de Boodschap, die hij den heer Chagnin
medegaf, dat hij mij speedig eens loopte te komen
zien, daar hij ter gelegenheid van 's Konings ver-
jaardag te ziek was geweest om van mijne invi-
tatie gebruik te maken, voor mij geen twijfel over
dat hij met de zaak zeer bezet is, hetgeen trouwens
na het in het Engelsche Parlement ontrent den
Ashantiënschen oorlog, voorgevallene, geen wonder
is. - Komt er op de eene of andere wijze
in den stand van zaken geene verandering, dan
vrees ik naden thans op handen zijnden regen-
tijd eene nu eerst recht gemeene verwachting van
de vijandelijkheden tuschen de Engelschen en
Ashantiënen van N. E. te zullen moeten mede-
deelen. -

Archief den Nederl. bezittingen ten Kuste van Guinea
Invent N° 721.

Minute Confidential Despatches from the Gold Coast
(and conf. minute letters to outposts)
1866.

5 Januarij 1866. -

N^o E. 1. kabinet. -

clcting governor A. Chagnin
to minister of Colonies. -

H. heb de eer Uwer Excellentie bij deze te doen toekomen
afschrift van eenen brief dd^e 7 Dec. lt. N° 52, en
bijlage van den resident J. Vitringa Coulon, belast
gewest met het bestuur der afdeeling Aceera, be-
trekking hebbende op aldaar voorgevallene onge-
regeldheden. -

Mit van verschillende kanten
bij mij ontvangene mededeelingen over de lande-
lingen van genoemden ambtenaar in deze zaak,
ben ik tot de stellige overtuiging gekomen, dat
hij daarin met geene de minste bezadigdheid is
te werk gegaan, en dat eigenlijk volstrekt niet
noodig is geweest, om de toevlugt te neemen tot
godsdienstige keuige maatregelen, als waarvan
hij heeft gebruik gemaakt. -

Van einde
verdere onaangenaamheden voor goed te beletten,
heb

heb ik den resident Coulon, in wiens eigen hande-
lingen uitsluitend het voorgevallene is gelegen,
van het bestuur der afdeeling Cleera ontheven en
hem belast met dat der afdeeling Arim, terwijl
de assistent Lejeune door mij is gedetacheerd te
Cleera. - Het is mij aangenaam N. G. te kun-
nen rapporteren, dat sedert de overplaatsing van
gewoonden resident koegenaamd geene verdere be-
singen te Cleera zich weder hebben voorgedaan,
maar dat aldaar thans de meest gewoonte rust
in orde heerschen. - Den assistent Lejeune
heb ik bij gelegenheid zijner overplaatsing opgedra-
gen, om mij van en het laatstelijk voorgevallene
in de afdeeling Cleera een omstandig rapport in te
dienen en als gevolg daarvan ontvangen de be-
de brieven dd. 18 en 21 December tt. 1856 en
63, van welke ik mij venoerloop N. G. bij deze
afschrijven aan te bieden. -

Enclosures to above!

18 December 1865.

ds. ^tLejeune, Crevecoeur to act govt.

1856.

Cleera
Onder kennis gawe aan N. G., dat ik in den namid-
dag van zaterdag j. l. hier geanniveerd ben, heb
ik de eer N. G. het volgende te berigten. -
Gleden morgen werd de Cleeraache regering
binnen dit fort ontboden in stelde de resident Cou-
lon mij voor als zijn opvolger in deze afdeeling. -
Ela voorlezing van het Senen contract door mij
werd de regering naar aanleiding van N. G.
Edg. minnie dd. 14 dezer 1856 nogmaals uit-
drukkelijk gewaarschuwd, om Kwasie Tewa
niet als regerhoofd te erkennen, vordendoverden
door mij opgemerkt, dat wanneer het mij mocht
blijken iemand zich tot genoemde Kwasie Tewa
wendt, om geschillen te regelen, hij gestraft zal wor-
den als mede het hoofd van het kwartier waartoe
hij behoort. - De regering verklaarde bij
monde van den groote van Bassie, dat zij Bassie
was mij te gehoorzamen in de bepalingen van het

Sen

Een en contract stipt zoude naleven. -

Vervolgens werd mij gevraagd om een brief naar het Hoofdbestuur te schrijven met verzoek der elcerasche bevolking, om het afgezette negerhoofd Kwassie Tèwia in zijne waardigheid te herstellen. - Dat verzoek is door mij onvoorwaardelijk van de land gewezen en heb ik de elcerasche grooten aangeraden, om tot de beneeming over te gaan van een nieuw negerhoofd, zullende Kwassie Tèwia nimmer door het onderlandsche gouvernement als goedenig weder erkend worden. -

Ook heb ik aangedrongen op de uitlevering van Kwassie Tèwia, door de grooten, eerst verklaarende dat zij Kwassie Tèwia verblindend hadden naar Elmina te gaan toen hij in chaart j.l. opgeroepen werd, zeiden later dat zijne jeugd ende vrees voor Elmina de redenen waren voor het niet gehoorzamen aan 's gouverneurs bevelen. -

Vervolgens werd mij gevraagd waarom de President Coulon dan 5 December j.l. op het krom geschoten heeft, daar zij niet weten iets onbehoorlijks gedaan te hebben. - genoemde ambtenaar tegenwoordig verzoekt mij verlof om die vraag te mogen beantwoorden en leest daartoe zijn journaal, gehouden den 4ten in 5ten December j.l. aan de vergaderde personen voor. -

De negerregering bevenende, dat zij Kwassie Tèwia niet in handen kon krijgen en op nieuw trachtende mij over te halen, om zijne vergiffenis aan W.H.E.G. te vragen, heb ik voor heden de vergadering opgeheven. -

Alchoon op dit oogenblik de uitlevering van Kwassie Tèwia niet geschiedt en men door allerlei uitvlugten en excuses zijne schuld tracht weg te cijferen, heb ik echter wa den stand van zaken opgenomen te hebben den moed niet opgegeven, om Kwassie Tèwia naar Elmina te kunnen zenden al is dan ook de kans zeer gering. - Het is echter gebleken dat geweld gebruiken niet baaten daarom stel ik mij dan ook voor, om langzden weg van onderhandeling tot het

het gewenschte resultaat te geraken. — De neger-
-regering gedroeg zich overigens betamelijk en verklaar-
-de herhaalde malen, dat zij mij zoude ge hoor-
-zamen. — Het zal de vrijheid nemen N° 118 g.
per volgende gelegenheid uitvoerig te rappor-
-teren oer het laatstelijk alhier voorgevallene.

21 Dec. 1865.

N° 63.

Clas^t Lejeune, Ceuveoeur to act.

gou^v.

Acara
In voldiening aan N° 118 g. last, vervat in minne
dd^e 14 dezer N° 118 heb ik de eer N° 118 g. het vol-
-gende te rapporteren, omtrent het voorgevallene
den 4 en 5 dezer. — Eekere Okunoe, spreker van
kwartier Okra, die belast schijnt met de regeling
der zaken van genoemd kwartier, sedert de des-
-titutie van Kwassie Tewa, voormalig regerhoofd,
kwam zich 4 dezer bij den resident Coulon beklag-
-gen, dat een door hem gedagvaard persoon Oboedoe
weigende aan zijne oproeping te ge hoorzamen. —
De resident Coulon schijnt begrepen te hebben, dat
Okunoe zich beklagde bij door Kwassie Tewa
gedagvaard werd, zooals ik uit het geloude
journaal dd^e 4 dezer zie. — Het blijkt echter
dat Kwassie Tewa in de geheele zaak niet genoemd
is en de klacht van Okunoe door den heer Coulon
niet begrepen werd. — Ten gevolge van dat
misverstand werd Kwassie Tewa bij den resident
Coulon ontboden, en bij diens niet verschijsning
in het fort, zijn door geneemden ambtenaar 18
kanonschoten met werys geladen op het krom ge-
-lost, zonder echter groote schade aan te rigten.
Herhaalde malen zijn de grooten in het fort
gewest, om den resident Coulon te verzoeken niet
op het krom te schieten, belovende Kwassie Tewa
in het fort te zullen brengen, eene belofte die
echter niet werd nagekomen. —

15 Januarij 1866.

N^o E 4. — Kabinet.

Outg. gou^v A. Chagnin to minister

of Colomes.

In mijn maants rapport vanden 11de dezer N° 7/6,

had

had ik de eer met korte woorden melding te maken van den stand van het Engelsch-Aschantijnsche geschil, voor zoo ver mij die uit geruchten bekend was, terwijl ik daarbij aan N. E. mededeeling deed van den vermoedelijken uitslag van de zending eener deputatie van Engelsche kooplieden naar den Koning van Aschantijn, die in last had zoo mogelijk het bestaande geschil te beëindigen. —

In den vroegen morgen vanden 12^{en} dezer meldde zich de Koning van Elmina bij mij aan met drie boodschappers van den Koning van Aschantijn, die mij eenen brief hebben ter hand gesteld, wiens inhoud ik belangrijk genoeg heb geacht, om ter kennis van Uwe Excellentie te brengen, ten welken einde ik mij veroorloof ik Uw. daan van bijdeze een afschrift aan te bieden. —

Het zal Uwer Excell^{te} aandacht niet ontgaan, dat de vorst van Aschantijn niet alleen in zijn schrijven melding maakt van de oorzaak van het bestaande geschil, maar dat hij door de uiteenzetting van omstandigheden, betrekking hebbende op vroeger ten verzoeken van het Engelsche gouvernement aan hetzelfde bij herhaling gedone uitlevering van vlugtelingen ende slans door hem ondergane weigering daartoe, als het ware voor het Nederlandsch gezag, de door hem in deze zaak gevolgde gedragslijn vendedijs, terwijl overigens de Koning zich pertinent verklaart, dat hij ongenegen is het geschil bij te leggen, indien niet wordt voldaan aan zijn verlangen tot uitlevering van de personen van swanie Tijanien en eldjeman Enkonto. —

Ik heb den Koning mondeling voor zijn schrijven doen bedanken, omdat ik het niet raadzaam achtte, ten einde botsingen met het Engelsche gouvernement te vermijden, eenig schrijven naar Aschantijn af te zenden, alleen heb ik op herhaalden dringend verzoek vanden hoofdboodschapper, die voor zijn vertrek aan den Koning van Aschantijn onder eede heeft moeten beloven, dat hij den brief zou overbrengen en aan me-

- mand vertoonen, of afdragen anders dan aan den gouverneur der Oederlandsche bezittingen in person, ten bewijze dat hij hier was geweest, open ter hand gesteld twee naamkaartjes, waar van een door hem en een door een zijner reisgezellen is medegenomen. - De afgevaardigde gemagtigde der Engelsche kooplieden J. Blankson, heeft bij herhaling den voor Elmina bestemden Boodschapper des konings van Elkantijn, diene reis heeft aanvaard gelijk tijdig met de afgezondene Elkantijnsche Boodschappers van Cape Coast en die voorts van af de Boumpra zich heeft gemengd onder het gevolg van Blankson, gewaagd verwaants zijne bestemming was, waarop is geantwoord: "Elmina"; hij heeft dien Boodschapper voorts willen verhinderen hier te komen, doch deze heeft daaraan niet verkiezen gehoor te geven, maar in den maect van 11 op 12 dezer zijne reis naar hier voortgezet, terwijl het volgens dien Boodschapper zelfs voor Blankson onbekend is gebleven, dat hij houder was van eenen brief. -

Enclosures to above: 2

17 December 1865.

Coomassie, the Agent of the Netherlands Gov^t at Coomassie P. de River to the gov^t.

Mhank
Hiernevens schrijf ik deze brief voor aan den heer Gouverneur te verzoeken te zeggen om mijne te helpen, dat ik heb veel nieuws hier hebben voor geschrijven, want ik heb geene papier om te schrijven, in deze tijd de onderweg was betje beter geworden, geene palaber bij het onderweg zijnde, daarom met ik verzoekt aan den heer gouverneur doet mij gaarne te helpen, om een korten tijd of deze nieuwjaartijd een Boodschapper hier bij mij sturen met de papier om mijne te bezorgen. - In wanneer als de Boodschapper hier komt, den heer gouverneur moet mijne traktamenten ook mede zenden met de papier en makeen journaalboek dadelijfs mijne te bezorgen als een oogenblik; maar nu als de koning wil
wats

iets voor gouverneur geschreven hebt, krijgt ik geens
papier, om te schrijven, dan is niet mogelijk zijn. -
En ik weet wat zeker dat noch eene korten tijd zal
de koning eene brief van gouverneur geschreven,
wanneer als nieuw jaar gedaan is, daarom met
ik verzoekt aan den heer gouverneur, om ik spoedig
de papier met de lat hier ontrangen hebben. -

De grootvaandrig Kwasie Brantus te Coomassie
is gestorven vanden 17 October 1865 en zij begint
van 17 October kustoem gemaakt tot den 7 December
is gedaan worden, zij het 200 menschen worden
te vermoorden van het kustoem gemaakt. -

Den heer Blankson van Anamabse heeft 3 bood-
schappers hier gestuurt bij den koning, omde zaken
afgemaakt, inde koning van Ashantijn heb ook de
boodschapper mede gestuurt met de boodschapper
van Blankson tezamen naar Cape Coast aange-
komen, over de zaken afgemaakt worden. -

19 December 1865. -

Coomassie, Kwakoe Qua King
of Ashantij (X) To the gov. -

Anhanti

(geschreven in Dutch in P. de Heer's handwritings.)

Hiernevens schrijft ik deze aangenaam brief worden
heer gouverneur te kennis geven, over de zaken van
Kwasie Djamen, en Adjeman Entoto. - Maar toen
den heer Maclien gouverneur van Cape Coast was, en
hij heeft mij aanmerking spreken, als een van mijne
slaaf wegloopen naar daar Cape Coast geworden,
dan dadelijk hij heeft mij terug sturen, en wanneer als
eene de Infantijn ook wegloopen naar hier geko-
men wordt, dan dadelijk heb ik aan hem terug
sturen naar Cape Coast worden, zoo heb ik met den
heer Maclien altijd gemaakt. - En op de vader-
gans 80 Wassahsche volken wegloopen naar hier
bij mij gekomen, en de gouverneur van Cape Coast
heeft een boodschapper met de brief bij mij gestuurt
om mijne te verteld, zoo dadelijk heb ik 6 \$ 12,
goud voor de volken ondergoud geven, en ik heeft
alles naar Cape Coast terug sturen bij de gouver-
neur. - En eene de Infantijnssche vaandrig met
name

was Kwakoe Ojiedenis ook wegloopen maar hiengekomt ik heb ook naar Cape Coast terugsturen, dat heb ik altijd gedaan. - En deze tijd een van mijne slaaf genaamd was Ekwasie Djanien wegloopen maar Dentiera geworden, en ik stuur de boodschapper genaamd was Omankwa Ekaema met de brief bij de gouverneur van Cape Coast verteld om de man Kwasi Djanien hier bij mij terug stuur, want de gouverneur van Cape Coast gezegd hij kon niet mijne terug zenden; - Ik heb drie malen de boodschappers gestuurd om alle de zaken aan gouverneur te verklaren dat Kwasi Djanien krijgt geen palaber met mij, maar hij maak palaber met zijne vrouw door goud jaak, en zijne vrouw gezegd hij heb de goud van de grond genomen om hem gegeven, en K. Djanien zegd de vrouw dat is niet waar, zoodat K. Djanien met de vrouw heeft groot zweer van mij gezworen, dat zij wil de palaber bij mijne aanzicht gekomen om mijne zelfde zaken goed afgemaakt, en K. Djanien heeft acht dagen uitgesteld om hier bij mij komt, en toen acht dagen om was, hij heb weer 10 dagen uitgesteld om bij mij komt, en toen de 10 dagen om was, hij heb noch 15 dagen weer uitgesteld, en toen de 15 dagen om was, de Kwasi Djanien zegd ja mijne palaber is niet recht, daarom zal ik niet Coomanie gaan, en een van mijne slaaven was ook daar geweest, en zij doet de palaber daar afgemaakt, dan K. Djanien krijgt ongelijk, hunne palaber was niet recht, en mijne slaaven heeft 26. Ik heb goud van Djanien genomen, om mijne te bezorgen, en ik stuur de goud weeron om hem te geven. En toen de boodschapper daar geworden, dan de Kwasi Djanien was wegloopen maar Dentiera geworden, maar de palaber is van mijne eigen zelf niet, daarom met ik verzoekt de gouverneur van Cape Coast om K. Djanien bij mij terugsturen, maar ik zweer mijne groot zweer als Djanien hier komt zal ik niet hem gedaan, daarom moet hij hier komt. - En gouverneur van Cape Coast gezegd kan niet mijne te zenden, daarom

daarom ik zegd mag geene een van mijne slaaf
daar gekomen om negotie te doen. -

In Adjeman Inkonto van Okim heb ook te etelan-
tijnche volken gepakken, en hij doet alles vernoo-
den, om hare trommel te besmeeren, daarom ik
zend mijne kind Ewaezoe Koko naar Okim was ge-
trokken om et. Inkoto uitzoeken, en hij was weglopen
naar stromd gekomen, en Ewaezoe Koko doet gevecht
met Eziakoema en Ekaempie landschap, en ik zend
de boodschapper bij Ewaezoe Koko om hem af te halen
naar hier Coomanie weder keeren; en ik was zoo
stil in mijne land blijven, niemand kan daar
gekomen om negotie te doen. -

En nu de
gouverneur van Cape Coast heeft den heer Blomkorn
van Anamaboe op de rivier Pradoo geworden, en hij
stuurd de boodschappers hier bij mij gelomt om
mijne te verteld, dat moet ik de eene van mijne
vaandrig naar Cape Coast zenden om eene zaken
zullen te hooren of de zaak afgemaakt worden.
En hiernevens zend ik een vaandrig genaamd was
Efiera, en een goudsabel met Tjotjo gestuuren om
met de boodschappers van Blomkorn mede naar
Cape Coast gekomen om wat zaken uithooren, maar
ik loop mijn boodschapper, als de zaak van Adjeman
Inkonto goed antwoord ontvangen heb, dan is beter,
en als k. Djarnien ook hier bij mij terug stuur,
dan is alle de palaber afgedaan, maar als
Djarnien niet hier zena, dan kan ik nooit de pa-
laber afgemaakt worden, en niemand kan daar
komt. -

In hiernevens ik weet dat de Elmina
is mijne gods land en mijne best vrienden, daarom
schrijf ik deze brief voor mijne best vriend den heer
gouverneur van Elmina, en met den Koning van
Elmina te vertellen, om ook te hooren, omdat ik
geloof altijd met de Elmina. - Gouverneur mag
niemand deze palaber hooren, alleen Ed. Gou-
verneur, en Koning, en met Koffie Entua, dat is
als niemand meer. -

Ik wensch Ed. Gouverneur een goed gezondheid en
blijff Ik ben Uw best vriend Kwakoe Dua X

20 Januarij 1866. -

N° 65 Kabinet

J.H.J.

Gouv^e van Solsinga to Minister
of Colonies. -

Ten uervolge op den brief van den afgetreden waarnemenden gouverneur dezer Bezittingen dd^e 5 degen, N° 64, kabinet, heb ik de eer Mwer Excellentie bij deze aan te bieden een exemplaar eener bekendmaking van den Luitenant-gouverneur der Britsche bezittingen ter kuste, houdende aankondiging dat de vrede is hersteld tusschen het Engelsche gouvernement en den Koning van Chilantijn. -

Ik heb den Koning en de regering van Amuria met den inhoud der ontrangene proclamatie in kennis gesteld, doch deze lechten daaraan nog geen het minste geloof; mi tegendeel werd mij bij monde van den Koning van Amuria als het gevolg der regering te kennen gegeven: „dat er nog wel eens boodschappers van Coomassie zouden komen voor dat men de vrede als gesloten zou kunnen beschouwen”, waarmede hij heeft bedoeld dat mocht al de vrede door het Engelsche bestuur afgerondigd zijn, het waarschijnlijk is, dat de Koning van Chilantijn daaraan nog geenzins zijne goedkeuring zal schenken, omdat men hier het als eene onmogelijkheid beschouwt, dat die zou kunnen worden tot stand gebracht zonder dat de personen, wier uitkeuring vroeger is geweigerd aan den Koning van Chilantijn vanden overgegeven, doch waar omtrent geheel en al het stilzwijgen wordt bewaard. -

(N° 9. ^{Conraus} Conraus's Proc. not in this letterbook.)

1 Februarij 1866. -

N° 65^a Kabinet

Gouv^e van Sdinga to Assistant

s/c Cleera. -

Ik heb de eer u bij deze kennis te geven, dat de gouverneur der Britsche bezittingen ter kuste mij heeft medegedeeld dat de Angola's het krom Kpong en verschillende andere plaatsen onder Engelsch protectoraat hebben geplunderd en verbrand, met mededeeling voorts, dat hij van plan

Ashanti

a. Amuria

was.

plan

plom is zich met eene sterke militaire magt naar Ceera te begeven, om de bedrivers dier gewelddadigheden te straffen. - U Edg. heeft voorts mijne medewerking hiertoe verzocht en gevraagd in hoever de belangen der Nederlandsche bezittingen aan de benedenkust in de zaak kunnen zijn betrokken. - In antwoord daarop heb ik dien landvoogd voorloopig te kennen gegeven dat het bestaan van onreemigheden onder de Angola's mij ten eenen male onbekend is, en dat ik dus niet in de mogelijkheid ben de verlangde inlichtingen dadelijk te verstrekken, doch dat ik die van u zou vragen enz. -

Naar aanleiding dier toezegging heb ik de eer u bij deze uit te noodigen, om aan mij per keerende expresse in te zenden een uitvoerig rapport, zoowel omtrent de oorzak als den voortgang en den tegenwoordigen stand der bestaande ongeregeldeheden, met speciale opgave in hoeverre de belangen der Nederlandsche bezittingen aan de benedenkust direct of indirect daarin kunnen zijn of worden gemengd. - Mijn te geven antwoord aan den Engelschen gouverneur zich voornamelijk moettende gronden op de opgaven van u verzocht, zal het onnoodig zijn u te wijzen op het groote belang, dat is gelegen in volledigheid en duidelijkheid van het vermaakte rapport. -

Hogelieve voorts zooveel mogelijk te zorgen, dat de bevolking hier onderhebbende afdeeling zich niet zonder mijne speciale magtiging in de bestaande kwestie mengt; zullende zij, die tegen dit mijn uitdrukkelijk bevel handelen voorbeeldig worden gestraft. -

In de uitvoering van degen last wordt u de meeste omzigtigheid aanbevolen, ten einde alle aanstoot met het Engelsche gouvernement te vermijden. -

Ik behoud mij voor, om u nader mijne besikening kenbaar te maken ter opheffing, het zij geheel, het zij gedeeltelijk, van het vorenstaande verbod. -

3 Februarij 1866. - Christiant de Jeune, Crevecoeur to
ex 14. - gouv^r van Solsinga. -

Ik meen U Edg. niet onkundig te moeten laten omtrent een geschil dat er reeds sedert ruim een jaar

Hus-

Atka - Ansona
Waar.

schers de bevolking van elda en elgonna bestaat. -
De elgonna's zijn zooals ik verneem de Volta overge-
trokken en hebben reeds eenige krommen verbrand en
ben ik wel ingelicht bestaat het plan, om elda geheel
te verwoesten. - De kooplieden te Jamestown, Hol-
landsch eleda en Christiaansburg hebben zich reeds ver-
scheidene malen vergadend en eindelijk vedoten den
Engelschen gouverneur om hulp te verzoeken tegen de
elgonna's daarde eldashen wat getal sterkte aan-
gaat, de minderheid uitmaken. -

Gisteren avond vertrok de Engelsche oorlogstoomboot
Espoir naar Cape Coast aan boord zebbende een koop-
man van Jamestown en een van Hollandsch eleda,
om assistentie te vragen aanden Engelschen gou-
verneur, die binnen eenige dagen hier verwacht
wordt. - Daar het niet onwaarschijnlijk is, dat
de negers van Jamestown de eldashen te hulp
zullen komen en zich alsdan de Hollandsche negers
aan hunne zijde zullen scharen uerzoek ik H. H. Edg
mij te willen informeren of ik de negers van Hol-
landsch eleda kan autoriseren, om tegen de
elgonna's te velde te treden voor het geval zij mij
daartoe verlof komen vragen. -

5 Februarij 1866. -

N° 13

Antoine Le June, Crevecoeur to
gob^t van Idsinga. -

Atka - Ansona
Waar.

Inliggend schrijven was door mij juist een paarda-
gen geleden gereed gemaakt, om per eerste gele-
genheid verzonden te worden; ik heb dezer H. H. Ed
gestr. Idams naar aanleiding van H. H. Edg missie
dd^o 1 dezer c^o E^o 6 kabinet, hooger volgende mede-
te deelen. - Volgens bij mij ingewonnen in-

formatien is zekere Geraldo de Lima, een melat,
de oorzaak van den twist tussen elda en elgonna.

Zenoemde de Lima, als koopman te elda gevestigd
begaf zich na onaangenaamheden met de bevolking
van elda gehad te hebben met ter voor naar elgon-
na en ritste de bevolking aldaar op tegen de
eldashen. - De kommandant van een Engelsch
oorlogschip, die de eldashen tegen de elgonna's in

be-

bescherming wilde nemen, werd grovelijk beledigd door laatstgenemden, die zich zelfs niet ontzagen om hem zijn pet van het hoofd te rukken; het gevolg was, dat genseemde kommandant een gedeelte zijner equipage in booten op de rivier Volta posteerde en na eenige schoten met scherp de Algonna's opde vlucht dreef. - Dat alles is sedert bijna een jaar geleden voorgevallen. - Sedert eenigen tijd zijn de vijandelijkheden hervat en werden door de Algonna's het drom kpong en andere dorpen verwoest nadat zij de rivier Volta gepasseerd waren. -

De Algonna's bevinden zich thans nog aan deze zijde vande Volta en men verwacht niets anders als dat elda verwoest zal worden. - Alde kooplieden hebben genseemde plaats verlaten en nog leden middag kwam lieveen schip ter reede met koopmansgoederen toebedoovende aan N. Elddo te Jamestown, die te elda eene factorij had. -

De heeren J. Ungar en J. Clayton zijn de eenige Europeesche kooplieden, die te elda handel drijven en in Hollandsch cleera gevestigd zijn. - Eerstgenoemde verzekerde mij enige dagen geleden, dat hij, voort de kwestie met spoedig geregeld, veel verliezen zal aan uitstaande schulden. -

Verscheidene malen hebben er te Jamestown meetings plaats gehad, om maatregelen te beramen om een einde te maken aan zulke en vooral voorde Engelsche kooplieden onaangename toestand. - Het resultaat dier meetingen is dan ook geweest, dat de heeren Nicol Twine van Jamestown en John Clayton van Hollandsch cleera, beide Engelschen, met het oorlogstoomschip Espoir naar Cape Coast zijn vertrokken, om de tusschenkomst van het Engelsche gouvernement in het geschied tusschen de eldashen en Algonna's in te roepen. -

Algemeen wordt hier echter erkend, dat zonder de hulp vande Hollandsche negers te cleera, door de Engelschen weinig of niets tegen Algonna uitgevoerd kan worden en daar de negers van Jamestown, Hollandsch cleera en Christiaansburg door

geboorte en aanhuwelyking onderling zeer naauw
an elkander verwant zijn, is het wel te verwachten,
dat als de Engelsche regers naar Ouda oprukken, zij
door de Hollandschen bijgestaan zullen worden, iets
dat in onder de verstaande orde van zaken alhier
moeijelyk zou kunnen beletten. — In het belang van
den handel in het algemeen en in dat der te Hol-
landsch Oeera gevestigde kooplieden, die met Ouda in
betrekking staan in het bijzonder, is een spoedig her-
stel der vrede wenschelyk, doch het komt mij voor,
dat het bewaren eener strikte neutraliteit in de
ouderhaavige kwestie door de Oederlandsche onder-
danen in dit district ten minste „zoolang mogelijk“
dient gehandhaafd te worden. — Ik meen
ten slotte hier nog te moeten vryaegen dat en elgon
na en Ouda beide landstrecken onder Engelsche
bescherming staan waardoor volgens mijn inzien,
alle inmenging van onder Oederlandsch gezag
staande regers volstrekt onnoodig is. —

Ik hoop bij deze aan N° 4 EG^o wedoering mi vooringe-
meld schrijven vervat, voldaar te hebben en zal
de vryheid nemen N° 4 EG^o te rapporteren gedurig
als er iets meldenswaardigs mocht voorvallen. —

8 February 1866.

Assistent Lefjeune, Geresoew to
goot van Idsinga —

Ouda - Mission
gisteren morgen omstreeks bure arriveerde te James-
town het Engelsche oorlogstoomschip Lepair komende
van Cape Coast en aan boord hebbende den Engel-
schen gouverneur. — Des middags te een ure
heb ik een officieel bezoek afgelegd bij genoemden
landvoogd, die mij al spoedig mededeelde, dat
wij Oederlanders hier ter kuste in onze bezittingen
gehandhaafd werden door de Engelsche soldaten.
Z. Ex. haalde tot voorbeeld aan een zondag te.
plaats gehad hebbend voorval in het Omina bosch.

Ofschoon ten eenenmale onbekend met hetgeen er
in het Omina bosch gebeurd is en waarop Z. Ex. jin-
spelde nam ik de vryheid met Z. Ex. opinie te ver-
schillen. —

Heden morgen is er eene meeting
ge-

gehouden in Jamestown, die door al de Europeesche
kooplieden ende inlandesche koopden werd bijgewoond.
Op die meeting zou, volgens den koopman Broenner
te Jamestown voochtig, doorden gouverneur ook
beweerd zijn, dat het Nederlandsh gouvernement
hier ter kuste en speciaal te Elmina door de Engel-
schen bekeerd wordt. — In hoever dat het

bovengemelde waarheid bevat, kan ik niet zeggen,
maar ik acht het toch belangrijk genoeg N. H. E. G. er
mede in kennis te stellen, daar het mij voorkomt,
dat zulke zijdelingsche insinuatien vooral van
iemand alsoen gouverneur, en alleen toe kunnen
leiden, om het Nederlandesche gezag te ondermijnen. —

Naar ik verder vernomen heb, zullen heden
avond een 20 man naar Elda vertrekken met 2
officieren, die trachten zullen het geschil in den
minne te schikken; moogt dat niet gelukken, dan
zal een sterkere militavie maot derwaarts ver-
trekken en is die niet voldoende, dan zal de gouver-
neur de bevolking van Jamestown en Christiaans-
burg van amunitie voorzien, om de Eldaschen
te helpen. — Ik geloof echter niet, dat de

Engelsche negers spoedig zullen uitbreken, daar
volgens mijn bericht geveer de gouverneur uitdruk-
kelijk verklaard heeft, dat hij wel geweren, kruid
en lood kan verstrekken, doch geen onderhoud. —

Chongen ochtend wordt door mij de negeregering
van Hollandsh cleera in het fort ontboden en
zal ik haar bij die gelegenheid nadrukkelijk waar-
schuwen, om zich geheel buiten de Elda kwestie
te houden. — Ten slotte heb ik de eer N. H. E. G.

mede te deelen, dat mijn officieel bezoek aanden
Engelschen gouverneur nog niet beantwoord is. —

Ik heb de vrijheid genomen dezen brief geen
nummer te geven, daar mij den tijd ontbreekt er
een afschrift van te maken, en ik den postsol-
daat niet langer wil ophouden. —

13 Februarij 1866. -

N° 19

Christiant Le Yeme, Creve coeur to
goot van Odeniga. -

Zoo even komen de negerhoofden van Cleera binnen en overhandigen mij bijgaand schrijven en verzoeken mij om de Oda's te helpen te mogen komen. -

Ik heb hen gezegd, dat ik niet geauthoriseerd ben, om hun verlot te geven, doch dat niemand tot nader order mag uittrekken. - Ik voorzic dat of ik al gelast, dat niemand jiel in het geschil mengt, toch geheel Cleera zal uittrekken om vereenigd met de Engelschen de Oda's te helpen. -

Ik verzoek N.H.E.G. mij van de noodige instructien te voorzien, hoe in deze te handelen en mij te willen informeren of de bevolking de Oda's kan te helpen komen. - Ik verzoek N.H.E.G. mij te willen informeren of ik met de Hollandse Oda's kan uittrekken even als de Engelse kommandant met de bevolking van Jamestown en Christiaansburg en of er ook door mij buitengewone uitgaven voor reis en verblijf kosten kunnen in rekening gebracht worden. -

Enclosure

6th Februarij 1866. -

Odadah Town. -

To his Excellency King Tashie Yanweah

Dear Sir, Your honour to made you informations about the Ogonahs as we are now quite perplexing al together that to your efficacy, endeavours to proceed down very anxiously to help us with all of your guns you have however all the Ogonahs that been to Araguay War has returned to Mlanfer one of our villages and they are now accrossed the river "Volta" to one of our own countries, trying to fight with us, but we all expect to fight with them in the course of three or four days time so if you were in need of proceed down, you may try and come sooner if not you may find my ashes at any where or strange land now our circumstances with Ogonahs is very bad unless we all fight with them before it will be very quite an answer required per express messenger all the chiefs and captains, best adulations to

you

you all. -

Yours very truly King de Coor ko. -

16 February 1866. -

N^o: E 7^a. -

Govr van Idsinga to Assistent

Le Jeune, - Accra. -

Adel - Adwina

Wom

Uwe missieven van den 3^{en} February j.l. N^o: 14, 5 February geheim, N^o: 15, 8 February zonder nummer en 13 February, N^o: 19, allen handelende over het geschil tusschen de bevolking van Etida en die van Angonna (of wel Angola) zijn mij succesievelijk geworden. -

Het slykt daaruit dat de bevolking van Etida thans met een aanval van de Angonna's wordt bedreigd. -

U merkt in uwe tweede genoemde missive aan, dat beide landstreeken onder Engelsche bescherming staan en dat volgens Uw inzien alle inmenging van onder Nederlanders gezag staande negers volstrekt onnoodig is. - In verband met die verklaring zou het uijna als overbodig kunnen worden beschouwd, om u uit te noodigen, om zoo veel mogelijk te zorgen, dat de bevolking van Hollandisch Accra zich van zoodanige inmenging onthoude. - Na de ontvangst van Uwen laatstgenoemden brief schijnt dit echter niet zoo geheel nutteloos te kunnen worden aangemerkt en deel ik U dan ook hierbij mede, dat onder geene omstandigheden door U autorisatie vermag te worden gegeven aan de bewoners van Holl. Accra, om tegen den ons geheel vreemden Stam der Angonna's, al zij het dan ook als geallieerden met de onder Engelsch bekeer of protectoraat staande bevolking van Etida, ten voorlog te trekken. -

Volgens Art. 12 van het vijerent reglement van bestuur mag zonder uitdrukkelijken last des Konings tegen de inlandsche vorsten of volken geen oorlog worden aangevoegen, doch vijandige aanvallen moeten met geweld worden te keer gegaan. - Dit zijn de eenige regelen en voorschriften, die U in deze zaak te geven zijn. -

In het onderhavige geval zult U aande hoefden van Hollandisch Accra duidelijk dienen te maken, dat het Nederlandsch gezag niets te maken heeft met de oneenigheden

teu-

tuurken die van elda en etngonna, welke beide onder En-
-gelsch bekeer of protectoraat staan en dat zij de hoofden,
zich de ontevredenheid van het gouvernement zullen op
den hals halen door uit te trekken, en dat zij daarbij ook
ni geen geval op de medewerking van het Hollandsche be-
-steur zullen kunnen rekenen. - En wordt dus van
Nw beleid verwacht, dat u de neger hoofden te elera
door overreding zal weten te bewegen, om zich onzijdig
te houden in het onderwerpelyk verschil, hetgeen vol-
-gens Uw schrijven van 8 February zoo veel moeilijck
niet kan worden geoordeeld te zullen zijn en moogt
dit overkoopt niet kunnen geschieden, dan zal u
zich in alle geval moeten onthouden, om u aan het
-hoofd van zulk eene beweging te stellen, zoodat van
het uittrekken van u aan het hoofd der elerassen
geen sprake kan zijn. - Ook aelt ik het niet
on noodig u nog op te merken dat Ww houding te-
-genover de inlanders vooral het kenmerk van be-
-zadigtheid behoort te dragen, ten einde ken daar-
-door, kan het zijn, van oorlogzuchtige demonstra-
-tien te weerhouden. - Van de mij gedane mede-
-deelingen betreffende de uitlatingen, welke de
Engelsche gouverneur zich tegen u heeft veroorloofd
omtrent het Nederlandsoch gezag ter kuste heb ik
nota genomen en zal daarop ter gelegener tijd
terug komen. - Het best is om in zulke gevallen
ken, die zich dergelyke uitlatingen veroorlooven,
onmiddelyk te antwoorden in eenen geest, die ge-
-tuigt van het veimige gewigt, waarmede beweijn-
-gen als de onderwerpelyke worden ontvangen. -
Van den verderen loop der zaken te elera en te
elda verzoek ik omstandig door u wekernd ge-
-steld en gehouden te worden. -

20 Febr. 3. pag. 23

10 March 1866.

Extract from Confid. Dispatch from

N° 8 10. - Kabinet.

gov: van Idsinga to the Minister
of Colonies.

... Ten 1sten dezer maand werd door mij een officieel
bezoek gebracht aan mijn Engelschen ambtgenoot te
Cape Coast, alwaar ik met de meeste onderscheiding
onder

onder het gevee der gebruikelijke eerbewijzen werd
ontvangen. - Bij die gelegenheid vernam ik,
dat er bij de Engelsche regering tot eene reorganisatie
van het bestuur der Engelsche bezittingen ter kust English Possessions
van Africa besloten is, en dat al die bezittingen
onder het gezag van een gouverneur general, resi-
deerende te Sierra Leone zullen worden vereenigd. -
Niet de met mijn' Engelschen collega gevoerde gesprek-
ken is het mij gebleken, dat het oogenblik als zeer
gunstig moet worden beschouwd tot het hervatten Belangen d
der onderhandelingen over eene uiling van grond- teruikg
gebied ten einde daardoor tot eene betere afba- nissien.
kening der wederzijdse grens scheiding te geraken,
en daar dit noodzakelijk het herstel vanden zoo
gedrukten finantieelen toestand dezer bezittin-
gen moet voorafgaan, zoo vermeen ik dit onder
de aandacht van Uwe Exc. te moeten brengen.

Rust en vrede bleven in het afgelopen tijdvak alom
in de onder ons gezag staande streken ter kust heer-
schen. - Het onderzoek in het voorgevallene
te Benoe, waarover in mijn vorig verslag wordt
gehandeld, is nog niet afgelopen, en wordt het
negerhoofd van die plaats hier gemaakt, om dien-
betreffende meerdere inlichtingen te geven en zich
daarover te verontwoorden. -

Betreffende de
vijandelijke handelingen van de Angola's tegen de Nla. - Annua
ouder Engelsch beheer staande stammen aan de worr
Volta kom ik Uwe Exc. nu als zeker melden, dat de
Nederlandsche belangen daarin niet betrokken zijn.

Alleen is de koning van Hollandsch Sierra, die
door mijn ambtsvoorganger is afgezet en dus op
dit oogenblik niet door ons erkend wordt, hoofd
van een groot gedeelte van het bedreigde landschap,
waartoe ook Clodda, de voornaamste vestiging
der Engelschen aan de Volta, behoort. -

Door deze complicatie heb ik veel moeite gehad, om
de bevolking van Hollandsch Sierra terug te-
houden, om mede ten oorlog te trekken, en is dit
niet geheel kunnen belet worden, zoo hebben zich
toch de hoofden van deelname in deze expeditie

onthouden. - De Engelschen, die zelve slechts twee officieren en 50 man in het veld hebben gezonden, bepaalden zich hoofdzakelijk, om hunne gewelddens van geweren en amunitie te voorzien, welke eerstgenoemden ten getalle van verscheidene duizenden zijn uitgegeven. - Daar men zegt, heeft er een gewoest te Malxi plaats gevonden, hetwelk ten nadeele der Angola's is afgegaan. - Daar echter de geestdriest onder de negerbevolking niet zeer groot is, en zij slecht zijn opgekomen, zal de expeditie weinig vruchten dragen, en heeft het Engelse detachement dan ook reeds order gekregen, om verdere operatiën te staken, ende negers hun eigen slag te laten slaan. -

Wat de Atlantische zaken betreft, kan worden vermeld, dat de invloed vande door de Engelse autoriteiten ter kuste geproclameerde wrede nog niet gevoeld wordt, en de handelsbetrekking tusschen het eerstgenoemde Rijk en de kustlanden steeds afgebroken blijft. -

3. pag. 21

20 Februarij 1866. - Christiant Le Jeune, Crevecoeur to
no 26 gov: van Idinga. -

Ik heb de eer U' Ed Geste. de ontvangst te bevestigten van U' Ed G³ missive dd^o 16 dezer, no 67^e kabinet, alhier reden morgen aangebragt per het mailstoomschip Chandingo. - De regering is onmiddelijk door mij in het fort ontboden en in kennis gesteld, dat het ten strengste verboden blijft zich in het geschil tusschen de Aldaschen en Elgonna's te mengen en dat niemand te Hollandsch Oeera verlof heeft, om met de bevolking van Jamestown en Christiaansburg uit te trekken, om de Aldaschen te helpen. - Herhaaldelijk heeft de neger regering getracht, om mij van besluit te doen veranderen in haar toe te staan de Engelse negers van Jamestown te helpen, aanvoerende dat Hollandsch Oeera als hoofdstaats niet achter kan blyven, mij verder mededeelende, dat tien inwoners van Oeera eenige dagen geleden door Elgonna's gevangen genomen va-

Hollandsch Oeera
war

ren, en men dus verplicht was de Orgonna's tot de terug-
gaaf van die 10 personen te noodzaken; ook vroeg
men mij wat het lot van Hollandsch steera zoude zijn
als dat eens door een vijand bedreigd werd en James-
town en Christiaansburg weigende te helpen, terwijl
Elmina te veraf is, om spoedig alhier hulp te kunnen
verleenen. —

Ik heb de negerregering gezegd,
dat al die veronderstellingen op dit oogenblik niets te
beteekenen hebben en dat de hoofdzak was, geoor-
zamen aan 's gouverneurs bevelen en is door mij be-
rezen, dat de geheele kwestie het Engelsche gouverne-
ment aangaat en niet het Nederlandische, dat wij
ons niet mogen bemoeijen met de geheele zaak en
dat zelfs de Tuschkonst van de Hollandsche ne-
gers door den Engelschen gouverneur ongaarne gezien
zoude worden. —

De negerregering is vertrokken,
belovende dat zij niet zoude uittrekken, doch zeker
is het, dat zich veel Hollandsche negers heimelijk
bij de Engelschen zullen voegen. —

Zaterdag
namiddag omstreeks 6 uur vertrok de Engelsche
kommandant met den koning van Jamestown door
slechts weinig personen vergezeld van hier. —

Zondag jl. verliet de Engelsche trik d'stante de reede
voor Prampram, aan boord zellende de kooplieden
Nicol Twine van Jamestown, en John Clayton van
Hollandsch steera benevens de amunitie voor de
manschappen, die mede te Prampram geschaar-
keerd zal worden. —

Naar ik hoor gaat het
marsheren der negers niet alig en moet de Engel-
sche kommandant al moeite gehad hebben, om
den koning van Jamestown te bewegen verder opte-
rekken dan Prampram. — Hoe overigens die
massa menschen aan voedsel zal komen, is hier
ook een raadsel, en de toezegging van den Engel-
schen gouverneur, dat het volk op vijandelijk gebied
gekomen, van de plundering leven mag, maakt het
niet onwaarschijnlijk, dat velen vanonger en
dorst weer naar huis zullen komen. —

Gleden den 23^{en} Februarij, verneem ik dat in een
voorpostengevecht de Engelsche soldaten de Orgonna's
te

Chalpi geslagen en op de vlucht gedreven hebben. -
Voortdurend vertrekken detachementen negers van
James town naar het toneel des oorlogs en worden ver-
gegeld door niet weinig Nederlandsche onderdanen,
die met de bevrijding van James town in betrekking
staan; de negerhoofden van Hollandsch Cleera
zijn echter hier en zullen wel niet uittrekken. -
In mijn volgend schrijven zal ik de vrijheid nemen
N. H. Ed. G. met den voortgang der zaken elda betreffende
de in kennis te stellen. -

13 March 1866. -

Christiant de Jeune, Crecoeur to

Ch^o 38. - geheim

goot van Idsinga -

Ik heb de eer N. H. Ed. G. te berichten, dat de bevoeling van
Cleera reeds gedeeltelijk uitgetrokken is, om de eldashen
tegen Angonna te helpen. - Zaterdag j. l. ver-
broek het afgezette negerhoofd Kwassie Tewia met zijn
kwartier elda naar elda en werd gisteren gevolgd
door kwartier Boessie, en een gedeelte van Ossine;
heden morgen en Zondag zullen de overigen naar
elda vertrekken. - Het geheele gedrag der negers
alhier bewijst, dat zij zich zeer weinig bekommeren om
trent de bevelen, die hun van nege den gouverneur
of den kommandant gegeven worden. - Ik acht
het van mijn plicht N. H. Ed. G. sta. ronduit te verklaren,
dat worden er geene krachtige maatregelen genomen,
om de clecrassen tot hun plicht te brengen, het Ne-
derlandseh gezag hier veldra niets meer betrekken
zal. - Het negerhoofd van Boessie, eltee etgin,
is ook uitgetrokken met zijn kwartier. - De hoofden
van Toebroeben en Ossine zullen door hunne looge
zaken verblindend hier blijven en anderen aanstellen,
om uit te trekken. -

17 March 1866. -

goot van Idsinga to Christiant

Ch^o E. 10de kabinet.

de Jeune, Cleera. -

Meer
Kwassie Tewia
Meermalen en wel laatstelijk bij uw schrijven van
den 22^{den} February j. l. Ch^o 27, wordt door N. terugge-
komen op de zaak van het wrege nege nege hoofd
Kwassie Tewia, en daarbij van de veronderstelling
uitg.

uitgegaan als zoude hij nog steeds onder verplichting
liggen, om te voldoen aan een hem vroeger gegeven
bevel om naar Elmina op te koomen. - Ik heb de eer
U te verwijzen naar het schrijven van mijnen ambts-
voorganger, dd. 24de April a.p. = , n° 208, waaraan U
had kunnen, en als nog zal blijken, dat de zaak, waar-
mede de oproeping van Kwassie Tewia in verband
stond, als afgehandeld moet worden beschouwd, en dit
genoemd regerkhoofd als straf voor zijne veerspanning-
heid om aan bevelen van het Oederlandsche gezag
te voldoen, niet meer door hetzelve wordt erkend. -
De zaak werd dus beslist, Kwassie Tewia boet of
behoorde te voeten voor zijn onwil, en aangezien
hij in onze oogen geen Koning van Accra meer is,
zoo kan ook niet langer geëischt worden, dat hij in die
hoedanigheid naar Elmina opkomt. - Zonder nu
in beoordeeling te treden over het min of meer raad-
zame om eene afzetting uit te spreken, die men
niet of noogst moeyelijk kan handhaven, zoo merk
ik aan, dat door den destijds bestuurder der af-
deeling Accra in zijn schrijven van den 11^{den} April 1865,
n° 29, is te kennen gegeven, dat het regerkhoofd, van
van hier sprake is, door eene groote party te Accra
mèt geweld is, en er werd van het beleid van den
ambtenaar in de afdeeling verwacht, dat hij die party
zoude weten te gebruiken, om de politiek van het Oeder-
landsch bestuur te doen zegevieren. - Het blijkt
echter niet dat Nue ambtsvoorgangers noch U
zelve iets ter bevordering van die politiek hebt
kunnen doen, of daartoe zelfs pogingen hebt aan-
gewend. - De zaken zijn niet alleen in statu
quo gelaten, maar uit het dagregister blijkt, dat
Kwassie Tewia zelfs vriendschappelijke bezoeken bij
U aflegt, en wordt ontvangen; zoo mede dat
er wel eens beschuldigingen komen, dat hij als
Koning handelende, koeten leeft, en dat men zich
tevreden stelt met eene bloote ontkenning der
zaak door het afgezette regerkhoofd. - In het
kort, het blijkt niet, dat er een ernstig streven bij het
plaatselijk bestuur te Accra bestaat, om aan de

kwastie aldaar eene bevestigende oplossing te geven.
Ik beveel u die zaak ten sterkste aan, en tot
Nuen leidraad kan dienen, dat het daaraan moet
worden geleid, dat de negerbevolking van Goll. Akkra
het gezag van Kwassie Tewa geheel verwerpt, endat zij hem
dus ook geen gehoorzaamheid toegenaamd bezijzen. —
Daartoe moet door den bestuurder in de afdeeling tel-
kens met klem worden opgetreden, wanneer het mocht
blijken, dat genoemd negerhoofd gezag uitoefent, en
beschuldigingen tegen hem te dien zake ingebreagt (zoo
als zneks nog op 13 Febr. lt. schijnt te hebben plaatsge-
vonden), steeds openlijk en met de meest mogelijke
ruchtbaarheid worden onderzocht, en geene gelegenheid
moet worden losgelaten, om van de negerregering
en de bevolking te Akkra in het algemeen te doen
opmerken, dat Kwassie Tewa niet meer als hun hoofd
wordt erkend, terwijl tevens moet worden getracht,
om hun de ongelegenheid, welke daarvan het gevolg
moet zijn, te doen gevoelen. — Mocht het echter te voor-
zien zijn, dat alle aanspooringen, om hun tot het ver-
kiezen van een anderen koning te doen overgaan,
vergeefs zullen blijven, dan acht ik het met het oog
op de omstandigheid, dat de koning van Hollandak-
Akkra tevens over andere niet onder ons bekeer staan-
de stammen gebiedt, zeer raadzaam dat het uit-
zigt aan het afgezette negerhoofd niet worden ont-
nomen, om weder in zijne waardigheid te worden
erkend, bij aldien hij daartoe persoonlijk te Eminia
aanspek mocht willen doen. — In tegendeel ten
gelegener tijd moet hij zoo veel mogelijk door invloed-
rijke vrienden tot het doen van znlken stap wor-
den aangespoord. De negerregering kan dit,
n. i. eene herstelling van Kwassie Tewa na zijne
ouderwerping, als het zoo te pas komt door u zeloe,
maar altijd als van persoonlijk gevoelen en onder-
beloofte van uwspraak, als mogelijk worden voor-
gehouden en aangeraden, maar in afwachting
vande verlangde onderwerping en helde betoon
vande regering ter kuste, moet de ambtenaar,
belast met het bestuur in de afdeeling, geene
vriend-

viendships bezekken van Kwassie Tewia aan nemen -

Ik hoop dat het overeenstaande voldoende moge zijn, om het te doen begrijpen, wat gemerkt wordt. Het is onmogelijk daarin bepaalde voorschriften te geven en vooral aan het beleid van den gezagvoerder te Accra moet worden overgelaten, om uit de moeilijke positie te geraken, waarin de uitgesproken niet-erkenning van het negerhoofd de regering heeft gebracht.

17 March 1866. - Goat van Idzinga to assistent
N° 6 10^e Kabinet. de jeune, Accra. -

In antwoord op Uwe missive van den 13 dezer N° 38 (geheim) heb ik de eer U te melden, dat ik met eenige teleurstelling heb vernomen, dat de negerhoofden van Gboll. Accra zijn uitgetrokken, om die van Adeda tegen de Angomma's (Angolas) te helpen, iets waerop ik na Uw schrijven van den 20/23 February j. l. N° 26 niet voorbereid was, daar dit schrijven mij de hoop had gegeven, dat Uwe invloed op de neger regering znlks zoude hebben kunnen tegen gaan. - De voorvallen te Accra maken bij mij een punt van ernstige overweging uit, en ik behoud mij voor U nader met den uitslag daarvan bekend te stellen. - Intusschen zult U in afwachting dat de middelen aanwezig zullen zijn, om de weerspannige bevolking tot kunnen pligt te brengen, met beleid moeten handelen, ten einde onze onmagt zoo min mogelijk te doen uitkomen. - U kunt de neger regering onder het oog brengen, dat hunne handelingen geheel in strijd zijn met het bij Sen en contract overeengekomen; dat zij vertrokken zijn zonder Uwe autorisatie, en de gevolgen van znlk een wandelnijze zich noodwendig laten zullen doen gevoelen. - Verder wordt U opgedragen, om met soldaat- en zeemanschap te handelen en dus verder geene bevelen te geven, die U vooruitziet, dat niet zullen worden nagekomen, en zoenmin in onzen tegenwoordigen toestand kunnen worden gedwongen. -

Ada. Morina
Wars.

Ik verwacht door N op de hoogte te worden gehouden met den loop der zaken Tusschen de Cingonna's en die van Cdda, en had dienbetreffende gaarne iets in Nwe, in het hoofd dezer aangehaalde missive aangetroffen, doch het stilzwijgen wordt omtrent den loop vanden oorlog geheel door N be-
-waard.

22 March 1866. - Clu^t Le June, Cienecbaer to gov^t -
N° 49. - Geheim. v. Idemga. -

Naar aanleiding van N^o Kldg. missive dd^o 17 dezer Kabi-
-net (geheim) N^o E 10°, heb ik de eer N^o Kldg. mede-
-te deelen, dat ik geene moeite gespaard heb, om op de hoogte te blijven omtrent den loop der zaken tus-
-sken de Cingonna's en Cdda's, doch de berichten, die ik van tijd tot tijd in staat ben in te winnen verschillen soms zoodanig van elkander, dat het mij hoogst mogelijk valt iets met zekerheid te kunnen melden, reden waarom ik ook in mijn schrijven dd^o 13 dezer N° 38 het stilzwijgen be-
-waard heb hoe gaarne ik ook N^o Kldg. ketten en ander omtrent den stand der zaken nad bericht. -

Heden vernem ik dat er een gevecht heeft plaats gehad tusschen de Cdda's, die de Volta traakten te passeren en de Cingonna's, die onder aanvoering van Gerardo de Lima de passage zoo het schijnt met gunstig gevolg belet hebben, ten minste is mijn be-
-richt juist, dan zijn de Cdda's na verlies van een 40 tal personen, die sneuvelden, terug geslagen. De Engelsche Kommandant van Jamestown beoindt zich met zijn volk te Chalfi en heeft het voornemen aldaar de rivier over te trekken, waartoe reeds een 80 tal kano's bij elkander gebracht zijn. -

De Hollandsehe negers hebben thans allen met uit-
-zondering van eenige ouden en zieken, cleera ver-
-laten. -

De Cingonna's worden zoo in ver-
-der vernem thans bijgestaan door de Aquambo's,
terwijl Gopee zich gereed maakt Cdda te helpen,
ook liep eenige dagen geleden het gerucht hier, dat de Cshantynen zich in den strijd zouden mengen

mengen ende Angonna's bijstaan; dat gerucht is echter tot nog toe niet overtuigd, evenmin als dat de Angonna's geneigd zouden zijn om vrede te maken. - Het zoude N.H.E.G. nog een groot aantal "ondits" kunnen mededeelen, doch daar ik aan de echtheid van al die tijdingen twijfel, komt het mij raader yamer voor N.H. Edgstr. berichten te doen toekomen, die beteren grond hebben dan al het nieuws, dat van tijd tot tijd hier verspreid wordt. -

Te Cleera schijnt thans, nu het door bijna de geheele mannelijke bevolking verlaten is, onafgebroken costume te worden gemaakt door deuzende vrouwen, als mannen gekleed, trekken den geheelen dag onafgebroken onder een overdoovend geschreeuw door het krom, onder voorwendsel, dat dit hunne echtgenooten geluk aanbrengt. -

Ten slotte kan ik N.H.E.G. mededeelen, dat de grooten van Siebreken en Ossiné, alsoe Okawa en Sijkoelnsak zich hier bevinden, dat wel van hunne hooge jaren wordt toegeschreven, ofschoon ik voor mij geloof, dat de reden van hun niet uitbreken eer moet gezocht worden in de minder goede verstandhouding, die tuschen gencemde grooten en die van Okaba en Bossie bestaat. -

12 April 1866.

N° 8 13, Kabinet.

Confid. Extract from Dispatch
gov^t van Idsinga to Ministers
of Colonies. -

De rust was in den laatsten tijd nergens in onze bezittingen gestoord, doch dit kan niet gezegd worden van de orde, daar toch de bevolking van Hollandsch Cleera niet langer gehoor heeft willen geven aan de vertoogen van den ambtenaar met het bestuur in die afdeeling belast, en het mannelijk gedeelte van die bevolking voor het meerendeel onder aanvoering van eenige heeren hoofden naar de Volta is getrokken, om aldaar deel te nemen in den strijd tegende Angonna's. -

Op den 22^{en} chaat is het negerhoofd van Berkoe met zijn gevolg voor

mij

Mrs. Prisma

Bercol

mij verschenen en werd in tegenwoordigheid van de nege-
-regering van Elmina en andere belangstellende neger-
-autoriteiten een onderzoek ingesteld in zake van het
moorddadig gevecht, het veek tussehen twee kwartieren
van het krom, waarvan het negerloofd zijn naam ont-
-leent, op den 21^{en} Januarij j.c. heeft plaats gevonden.
De aanleiding tot dat gevecht heeft even als gewoon-
-lijk bestaan in het beleedigen van het eene kwartier
door het andere, die spoedig tot dadelyk leden zijn
voorgeslagen. - Het bleek by het onderzoek, dat
het negerloofd pogingen heeft aangewend, om het
gevecht te voorkomen, doch dat zijn gezag door een
paar kwartiergroten was miskend. - Aan ieder
der schuldige kwartieren is door mij eene geldboete
opgelegd, terwijl de voormelde groten (waaraan
reeds een door het negerloofd is uitgeleend) wegens
verzet tegen de kroms autoriteit met gevangenis jul-
-len worden gestraft. - Zoo als Hwe Exc. reeds
in het hier boven betreffende de voorvallen te cleera
verhaalde ontwaart zal hebben, duurt de oorlog
aan de Volta steeds voort. - Het Engelsch deta-
-chement houdt ook nog het veld. - Van de opera-
-tien is hier weinig bekend, doch het algemeen
gevoelen is, dat er weinig wordt uitgevoerd. -
De Engelsche boodschappers naarden koning van
Ashantijn zijn tot dus verre niet te Cape Coast
terug gekeerd, zoodat de invloed, welke de
door den gouverneur Couran gepronclameerde
vrede met dit rijk op de handels betrekkingen
zal uitoefenen, hier steeds onzeker blijft. -

7 May 1866. -

N° 16. - kabinet.

gouverneur van Idsinga tot minister of
colonies.

Ik heb de eer Hwe Excellentie te berichten, dat op za-
-turdag den 28sten April j.c. te Cape Coast is aan-
-gekomen Dalo Barowa, groot vaandrig vanden
-koning van Ashantijn met ongeveer driehonderd
-volgelingen, waaronder vier klein vaandrigen. -
-Dat gezantschap had in last, om den gouverneur
-der Engelsche bezittingen alhier, bekend te maken,
dat

dat de Oskantynsche vorst blijft aandringen op de uitlevering van Kwassie Djandien, en dat bij al dien daaraan niet wordt voldaan, te aan geen weder tusschen hem en de Engelsen kan gedacht worden. -

Ingevolge de bevelen van zijnen Koning heeft Tako Boroowa de klein vaandrig Koffie Terawow met een klein gevolg naar Elmina gezonden, om mij de groeten en de betuigingen van vriendschap van zijne Oskantynsche Majesteit aan de Nederland-sche regering over te brengen. -

Ik heb dien boodschapper, welke door tusschenkomst van den Koning van Elmina had verzoekt, om mij te worden toegelaten, op woensdag den 2^{den} Mei j.l. in tegenwoordigheid der ambtenaren en van de neger autoriteiten ten gehoor ontvangen, bij welke gelegenheid mij het Uwe Exc. hier boven mede gedeelde werd bevestigd. -

Ook vernam ik tevens, dat het gezantschap, het welk in Januarij j.l. Cape Coast bezocht, waarover handelt het dezerzijdsch Kabinets-schrijven vanden 15^{den} dier maand ons CF=84 uitsluitend en alleen ten doel heeft gehad, om te vernemen of het Engelsch gouvernement werkelijk door den koopman Blankson had laten weten, dat zij ver-langde met den Koning van Oskantijn in verhouding te treden en dat, daar dit bij den terugkeer van dit gezantschap te Coomassie was gebleken het geval te zijn, de tegenwoordige zending van den grootvaandrig Tako Boroowa met 's Konings ultimatum daarvan een gevolg was. -

Ik heb den klein vaandrig Koffie Terawow met een schriftelijk antwoord aan den Koning Kwakoe Dua voorzien, waerbij ik zijne Majesteit onder dankbetuiging voor zijne beleefdheid mijne beste wenschen voor een spoedig herstel des wedes aanbied. -

Er is ook door mij een schrijven ontvangen van onzen regent te Coomassie, dd. 25/28 Maart j.l., het welk echter niets bijzonders bevatte dan de kennisgave der order van den Koning aan den grootvaandrig, om een gedeelte van het gezantschap naar Elmina te zenden. -

De terugkeer van dit laatste is bevestigd, om mij weder

Revisiting
veder met dien agent in verbinding te stellen, en om hem de zaak der aanwerving van rekruten voor het Indische leger op nieuw aan te bevelen. — Daar echter uit het vooraffgegaane geneezzaam blijkt, dat het Engelsch-Indiësch geselschap nog verre van beëindigd is, en de vredes-proclamatie vanden gouverneur Colman, Mwe Etc. bij mijne missive vanden 20^{den} januarij j.l. n° 65, kabinet, toegezonden, weinig te beduiden heeft, zoo is het waarschijnlijk, dat hij vooreerst wel geen negersoldaten vandie zijde zullen kunnen tegemoet zien. —

Het antwoord vanden voornoemden gouverneur aanden Indische gezant is hier niet bekend, en volgens ontvangen mededeelingen is ken dit antwoord in een gesloten brief aan het adres vanden koning Kwasee Dua overhandigd. —

11 May 1866.

n° 18 kabinet

Confid. Extract from Despatches,
gov^r van Idjunga to Genl of Cal^a

Idjunga
De rust werd in den afgelopen maand in de onder ons gezag staande landstrecken nergens gestoord. — Te Celebra keerde de bevolking op den 18^{den} april met bloedige verliezen uit den strijd tegen de Ogonna's terug. — Het Hollandsche Kwartier Broessie alleen, telde meer dan 70 gesneuvelden en daarde geleiden nederlaag door onze negers wordt toegeschreven aan slechte ondersteuning der onder Engelsch gezag staande geallieerden, die het eerst het slagveld verlieten, zoo is het te vreezen, dat dit aanleiding zal geven tot botsing tusssen de bewoners van Jamestown en die van Hollandselebra. —

Voor het oogenblik zijn zij nog rustig, doch volgens mededeeling vanden assistent Le Jeune kan hij voor niets instaan, daarde bevolking zich niet aan hem stoekt, eene omstandigheid, die mij onder anderen ook geleid heeft tot de overplaatsing van dien ambtenaar, in de hoop, dat zijn opvolger meer invloed op den loop der zaken zal weten te verkrijgen. — De toestand vande onderwerpelijke afdeeling is sedert de voorvallen in de maand april

april van het vorige jaar alles bekalve bewaardend, daar er steeds een geat van verget onder de midde-lingen keerst, en het afgegette negerkoopd kwantite Tevra veel invloed ten kwade is blijen vitoelen. -

Nat de voorvallen buiten onse begittingen beeft, 1909 zal hwe ere. reeds uit het voorafgegan ont-ward rekken, dat de volog aan de volta geen gunstigen kee voor de mter Engelak protoktraat staande stamnen keeft genomen. - Ste amkte- naar beaat met het beateur te clewa deelt mij mede, dat erp den 12^{en} april j. t. een trefen tuaren die ven elda en kumme gealleerden met de elgoma's aan de andere yde der volta keeft plaats geomen, bij welke gelegenheid de eestgenemeten geheel gelagen werden. - Ene algemeene blueft greep plaats, wapens, bagage en provisional reuten negenverpen en eden trachte 190 spoedig mogelijk dege yde der kieren veda te keeriken. - dat de Hollandak clewaalen daarbij groote verlegen rekken geladen, werd keerde gemeld, en voor het oogendlik toonen zij veining wat, om aan de oproeping van hwtarie Tevra, die jiek steeds te eldaer keerint, tot een nieuwen aanval op de elgoma's te veldren. - In keerst volgen de bij mij ontvan- gen kvingten te clewa yefs groote opgavendmeid folgen dat afgegette negerkoopd, en de keestking, vooral het wouwelijke gedeelte, geeft liide het voornemen te kennen, om hem op eene geestelike wijjs rekenschap te waagen voor de verloren familie leden. -

Chaan ik keer rek vernemen, is het Englake detachement niet in het veld geest, en leuht het gelue gannijoen te eldaer ten einde die plaats tegen een aanval der elgoma's te beekemen. -

Het Engelak atkon-tingel geestel, het welk een onderwerp van een afponter-lyk rapport bij kabinet, eluigen van den 7^{en} deger 16de keeft uitgemarkt, blyft steeds langende, yonden dat het te waorjen is, dat de weede spoedig ker-Ateld zal werden. - Inmiddels slypt de konstel daaraan de nadelige gevelgen onderwinden. -

11 July 1866.

N^o E 20 Kabinet.

Confid. Extract from Despatch, govt van

Johanna to Minister of Colonies.

Atlanti
... Den 5^{den} dezer maand zijn hier vier gezanten van den vorst van Siam aangekomen met een gevolg van 160 personen. - Het hoofd doel van hunner komst is, om het kostgeld van den koning af te halen, het welk door de tusschen hem en het Engelsche gouvernement bestaande onenigheden gedurende de laatste 4 jaren niet is kunnen worden uitbetaald, in omde hier aanwezige vorstelijke gezant van zijne majesteit in Holland vervaardigde zilveren kom in ontvangst te nemen. -

Ik heb dat gezantschap op den 6^{den} dezer tengehoore bij mij te gelaten en autorisatie verleend tot de uitbetaling van het kostgeld ende afgifte der boven bedoelde kom. -

In zake van het Engelsch-Siamsch geschil heb ik met veel nieuws kunnen vernemen. - Het gerucht gaat, dat een door den Engelschen gouverneur naar Coomassie gezonden boodschapper Thoms door den koning als gijzelaar wordt gehouden, tot dat zijne door hem opgeëischte onderdanen door den voornoemden gouverneur zullen zijn uitgeleverd. - Dit wordt echter door het gezantschap tegen gesproken en volgens hun beweren is het lange oponthoud van den Engelschen boodschapper te Coomassie alleen daar aan toe te schrijven, dat aan hem bij hun vertrek naar Siam nog geen vergunning was verleend, om zijne Siamse majesteit te mogen naberen. - De wegen naar dat Rijk zijn steeds gesloten. - Lande Volta is het tegenwoordig rustig, waartoe trouwens het regensaiszen wel verplicht. -

11 August 1866.

N^o E 24. Kabinet

Confid. Extract from Despatch, govt van

Johanna to Minister of Colonies.

Asia - Australia
Het gezantschap van den koning van Siam keerde op den 14^{den} der vorige maand naar dat land terug en ik heb van hun vertrek gebruik gemaakt, om hunnen meester, den vorst Kwakoe Twa, zooveel als onzen agent te kommissie de zaken der aanwerving van recruten voor het Oost-Indische leger op nieuw dringend aan te bevelen. - Den 25^{den} July j. l. had ik

te zeggen. - Alleen komen er gedeurig klachten in, waaraan blijkt, dat het panjaren in de landen van het zoogenaamde protectoraat toenemende is, en daar de deswege bij het oostere te Cape Coast verzochte tussche-komst zelden tot het gewenschte resultaat leidt te-vert dit vel een bewijs op van den geringen invloed, die dat oostere tegenwoordig op de regerstammen uitoefent, die onder name bescherming staan. -

Volgens ontvangen mededeelingen is mijn Engelse collega sedert een aantal dagen naar Yelle Coffe, een plaats aan de benedenkust, vertrokken ten einde een poging aan te wenden tot het beëin-
-den vanden oorlog aan de Votta tusschen de On-
-gela's ende Oddenchen, waarvan in vroegere ver-
-slagen meermalen melding is gemaakt. -

Van den stand der zaken in het Oskomtijnche Rijk word in den laatsten tijd niets vernomen. -

Enclosure

Extract from: Formulier vanden eed voor neger-
-hoofden en voor leden van negere-
-gingen. -

Ik zweer en beloof op den bijbel en naar omgewoonten
wijden eed mijner voorvaderen:

1° , - 6°

De regering van Elmina is te zamen gesteld,

als volgt: Kobbena Konia, Koning
Hans Jorie, hoofd vande vrijburgers
Kobbena Edjen, onderkoning

Kobbena Emisang, groot raadsdier
Kwassie Bontje, Kowu abatan } Terragentes
Kwassie Andries, Kwassie Summbier } of
Anefoia, Kobbena Pessoa } Emanfoe's

Er zijn twaalf Emanfoes. - De niet genoemden zijn
of minderjarig of van Elmina afwezig. -

Koffie Intea, Kobbena Aman
Edina Koffie, Koffie Sohoera
Kwamena Birtoea, Kwamena Foetoe } Bij-essonfoes
Kwaloe Pra, Kwa Kudjo
Kwassie Clijjang, Kobbena Bedialon
Kobbena Tompo, Kwa Kwaroe

leden der negere-
-ging. -

De vaandrags van de neger kwartieren ontbreken. —
Ela het overlijden der laatste titularissen, is hune
plaats nog niet verweeld, hetgeen zijn oorzaak heeft in
het kostbare van het costume. — De bevolking houdt
zich echter reeds met een nieuwe keuze bezig. —

8 November 1866. — Confid. Despatch from gov^t van
N° 30 — Cabinet. Volonga to Minister of Colonies —
Van Zijne Excellentie den Minister
van Koloniën. —

Ik acht het mijn plicht Nuw Exc. mededeeling te doen
van eenige voorvallen, welke in den afgelopen maand
de rust in de afdeeling Elmina hebben verstoord,
en die van zeer bedenkelijke gevolgen hadden kunnen
worden. — Alzodens daartoe over te gaan, neem
ik de vrijheid Nuw Exc's aandacht een oogenblik
bezig te houden met den toestand van het in de
genoemde afdeeling gelegen landschap Equafoe,
welks negerloofd de aanleiding tot de hierina
te vermelden oneenigheden met de Elminasche be-
volking heeft gegeven, in zal tot dat einde in
breede trekken de geschiedenis van dit landschap
ter neder stellen. —

Het Rijk Equafoe of Groot-Commarij werd in vroe-
gere eeuwen door een vrij sterken negerstam be-
woond en bestuurd door een koning, die zijn ver-
blijf te Equafoe hield, een krom, hetwelk onstreeks
3 uren in een N.W. richting van Elmina in het
bosch is gelegen. — Dat Rijkje strekte zich ongeveer
5 uren langs het strand uit en wel van de rivier
Bossum Prah tot aan den voet vanden Berg St Jago,
gevolgelyk tot aan Elmina. — Landwaarts zal
het in diepte een gelijk aantal uren hebben inge-
nomen, en werd ten Oosten begrensd door het land
van Feteu, aan welks strand Elmina als een on-
afhankelyk krom onder de parten St George en Keen-
raadsburg is verzezen. — In 1659 stond
de koning van Equafoe zijn strand in vollen eigen-
dom af aan de H. H. Staten Generaal der Vereenigde
Nederlanden en hune N. J. Compagnie, doch bleef
zijn

Equafoe

zijn gezag binnenlands uitoefenen. - De Engelsen
stichtten echter reeds omstreeks dienzelfden tijd op ons
gebied een fort en wisten zich daar te handhaaven. -
Hunne sterkte te Commenda, in de nabijheid van ons
vroeger fort Vredenberg (klein Commanij) opgericht, is
even als dit laatste thans eene ruïne, doch die En-
gelsche nederzetting, die zich in de 17de eeuw te een
fort bepaalde, heeft hare jurisdictie langzamerhand
uitgebreid en wordt nu beveeld eenige mijlen
landwaarts in te loopen. - Het Equafoese of Com-
manij'sche land was herkaaldelijk in oorlog met de
W. I. Compagnie. - In 1687 werd het onder
den Directeur Generaal Sweerts geheel ten onder gebracht,
doch het herstelde zich spoedig van die nederlaag, en
van 1694 tot 1694/98 werden er op nieuw bloedige
oorlogen gevoerd, waarin de Commanij'schen dik-
werf de overhand hielden. - In de 18de eeuw
heerchte er meerdere rust, doch bleef het volk van
Groot-Commanij steeds onafhankelijk van ons bestuur. -
Het werd even als alle negerstammen door geschen-
ken tot het houden van vrede en het drijven van
handel aangemoedigd, en het blijkt mij nergens dat
er met den koning van dat land gedurende of voor
dat tijdvan een Pen of Contract werd gesloten,
zoals dit met de strandkoningen steeds het geval
is geweest. - In den loop des tijds had er echter
veel toenadering en ineen-smelting tusschen
de strand- en bosch volken plaats gegrepen. - De
eerst genoemden hadden vele nederzettingen in het
bosch gekregen, kwam men waren kien en daarge-
sticht, die ondergeschikt blijvende aan het hoofd-
krom, waarvan zij zijn uitgegaan, ook aan Elmi-
na meerdere jurisdictie landwaarts in hadden
gegeven, en daar die nederzettingen zich voortsrekt
met naar het grondgebied van het een of ander
negerhoofd regelen, zoo waren er dorpen in de na-
bijheid van Equafoe ontstaan, die onder het re-
gerhoofd van Elmina ressorteerden en omgekeerd,
dorpen in de nabijheid van Elmina, die tot Equa-
foe behoorden. - In het begin dezer eeuw
werd

Aguafoe was
met 1616.

1682

14 Decr. 1682.

(Sperit?)

14 Jan. 1685.

24 Sept. 1696

25 April 1698

4 Decr 1704

(Eenige uiters
in "koning")

1682-1755

(Wolff?)

werd die toenadering nog meer bevestigd door den eersten
Chantynschen inval. - Toen het leger van dat Rijk
in den oorlog tegende onder het Engelsch gezag staan-
de Chantynsche volkstammen de kust naderde en
alles voor zich uit verbrandde en verwoeste, vriend
noch vijand, die in handen viel, ontziende vlugten
alle onder het Nederlandsch gezag staande krom-
bewoners in het geen rijthans administratief de af-
deeling Elmina noemen, naar deze hoofdplaats,
waar zij een veilig toevluchts oord vonden, en streden
al die bosch-bewoners vervolgens aan onze zijde, toen
de Chantynen na aftoet nummer vijandens Elmina
in 1810 selegenden uit wraak wegens het weigeren
om aan hunnen oorlog tegen de Chantynen deel-
te nemen. -

Maar het herstel van den vrede
keerde ex eene groote vandoe in het land, doch
langzamerhand werden de bosch krommen herbouwd
en begon een betrakkelijke welvaart te herleeren. -

Indien toestand vond de gouverneur Generaal
Daendels het land om Elmina bij zijne komst aan
het bestuur in 1816. - Hij ontwierp al spoedig
een plan van kolonisatie, in verband waarmede
eene vaste vestiging te Equafoe verbonden zoude
zijn, van welke plaats hij het "Wetvredens" van
deze bezittingen wenschte te maken. - Men begon
een grooten weg naar dit dorp aan te leggen en
maakte voorbereiden tot het daarstellen van
plantages, maar de weinige medewerking, die de
gouverneur Daendels in Nederland onderwond en zijn
spoedig daarop gevolgde dood, deed al die plannen
weder in duigen vallen. - Het hegerbestuur
van Equafoe was in dien tijd zoodanig verslept
dat ieder kromloofd en vooral het tot Equafoe
beloovende landschap Abremoe zich onafhankelijk
behouwde, en er zelfs in 1819 bij den dood van
den toenmaligen koning geen nieuwe werd geko-
zen, waardoor de steel onbezet bleef. -

In den Chantynschen oorlog, die vooral van 1824
tot 1828 woedde, vonden op het land weder dezelfde
verwoestingen plaats als dit reeds vroeger
meer. -

Daendels
Plan.

meer malen het geval was geweest - Sommige de
Nederlandse bosch krommen tot het landschap Equa-
foe behoorende, waaronder het hoofddorp, en al die
in het Obremoeche, hadden zich daar tegen zevente
vijwaren, door de zijde der Fantijnen te kiezen, het
geen echter niet veel heeft geholpen, daar de Chan-
tijnen het land af liepen en zelfs in het gezicht van
Elmina kamp leeden. - Maar het bracht mede
dat toen de Fantijnen in 1828 kunnen aanvallen
op Elmina her nieuwden, dat afvallige bosch volk
in de geledeken vanden vijand tegens summe stom-
genooten, die zich aan onze zijde hadden gechaard,
streden. - [Dit vond plaats niet tegenstaande die
van Equafoe den 14ten Dec. 1825 zich reeds weder on-
dervorpen inden eed van getrouwheid in handen
vanden kommandant a. i. Lost (?) hadden afge-
legd (vide Journaal).] - Al het afslaan der Fan-
tijnen was daardoor het Equafoesche landschap
geheel gedeseorganiseerd en rekenden de bosch krom-
men zich als onder Elmina te behooren.

Zoo bleef het tot 1832) wanneer Equafoe en onder-
hoorige dorpen op verzoek van het volk weder een
eigen koning erlangden, met wien toen een Pen
en contract werd gesloten, waarbij hij onder anderen
zijn ondergeschiktheid aan het negerhoofd van
Elmina verkende. - Die ondergeschiktheid had

echter niet veel te beteekenen, daar de koning en
neger regering van Elmina evenals de meeste strand-
koningen geen magt hebben, om zich te doen gelden.

Het bleef echter in naam bestaan en in 1844
toen het Pen en contract met de Elminaschen werd
vernieuwd, gaf de koning van Equafoe nog een be-
wys van die ondergeschiktheid, door het Pen en con-
tract mede te beëdiggen en te teekenen. -

Het onder Equafoe behoorende landschap Obre-
moe had als vereids gezegd zich van het eerst-
genoomde weten los te maken, en na 1828 er-
kende het dat gezag in het geheel niet meer. -
Herlaaldelijk was dat landschap ook tegen onze
regering in verzet en kreeg in 1833 nog eens een ge-

-voelige les. - [21 Aug. 1834 lag de cabocler van Obremoe nog den eed van getrouwheid in handen van den commandant Lans af (vide Journaal); abusievelijk is vermeld dat de Obremoessen nog een les kregen in 1833. dit moet zijn 1837. -

De expeditie vond plaats onder den kommandant a. c. Conneboeyer, en viel van 15th m 17 juli 1837 (v. j.) In dat verzet werd hetzelfde steeds door de Engelsche gesteund, die het eindelijk als tot hun gebied behorende gingen beschouwen. - Te gelegenheid, om op ons territorie in te weten was te schoon, en daar tegen die handelingen geen afdoende maatregelen zijn genomen, is Obremoe voor ons verloren geraakt. -

In de laatste 30 jaren nam het onder ons gebied in de afdeeling Elmina gebleven land zeer in welvaart toe en vermeerderde de bevolking alreer veel in de door hen herbouwde boschkrommen, welke thans worden gerekend ruim 12000 inwoners te bevatten, terwijl de stad Elmina 19000. ende overige aan het strand gelegen krommen (Klein Commanj; Ampenci, Brenoe-ctje-nim en Ankwanda) tezamen 9.000 zielen zullen tellen. -

De boschkrommen zijn de voorraad-schuven van Elmina. - Dagelijks brengen honderde vrouwen de voortbrengselen des lands herwaarts ter markt, of gaan die van hier naar het bosch, om daar de genoemde producten op te kopen. -

Zoo was de stand der zaken ende verhouding van Equafoe tot Elmina, toen in dit jaar de koning van het eerstgenoemde landschap overleed en in het begin der vorige maand een nieuw hoofd werd gekozen met name Koffie Etroe. - Deze, een jong man, die waarschijnlijk bij overlevering iets gehoord had van de grootheid zijner voorgangers in vroegere eeuwen, sloeg dadelijk een hoogen toon aan tegen den koning van Elmina en voldeed niet aan diens oproeping. -

Hij liet zich uit, dat hij onder koning (dynastie) was dan deze; dat hij koning van het bosch, de andere van het strand was, en begon door het

Population of
Elmina
19,000

Anglo-Port.

sluiteren

sluiten der negen in het land eene vijandelijke hou-
ding aan te nemen. - Op den 10^{en} October kwam
hij eindelijk naar deze hoofdplaats, maar met een
gevolg van ± 1500 man, waarvan 3 à 400 met ge-
weeren gewapenden. - Alle boschkrommen
hadden zich bij hem aangesloten en daar daaron-
der ook velen waren, die tot den koning van Elmina
beloofden, zoogaf dit den laatstgenoemden niet
veinig aanstoot. - De stad geraakte dan ook
geheel in gisting en het werd duidelijk, dat een ge-
wapend conflict tusschen het bosch- en stadsvolk
op het punt stond om uit te breken. - De ontmoet-
ting der negerhoofden was alles behalve vrien-
delijk en die van Equafoe begon vele grieven
tegen die van Elmina aan te voeren, maakte om
de spreekwijze des lands te gebruiken, veel palabber.

Naar de nieuwe koning had doen verzoeken,
om bij mij te mogen worden toegelaten, maande
ik die van Elmina aan, om geduld te oefenen,
tot dat ik zou weten, wat de eerstgenoemde had
mij te brengen, waarna ik de palabber zou uitma-
ken. - Ten 12^{en} kwamen de beide neger-
hoofden met hun talrijk gevolg in het kasteel, en
had ik voor mij naar de palabber zaal te bege-
ven, eerst een gesprek met hen, waarin ik die van
Equafoe in de 1ste plaats mijna ontevredenheid
te kennen gaf, dat hij zonder mijn verlof met
een gewapend gevolg te Elmina was gekomen en
waarbij ik hem gelastte, om dat gedeelte van zijn
gevolg naar hunne nommen terug te zenden, en
ten tweede verlangde te weten of hij mij alleen
een bezoek kwam brengen, of wel als nieuw be-
noemd hoofd mij kwam verzoeken, om door het
Nederlandsch bestuur als goederling te worden be-
vestigd, en of hij bereid was den eed van getrouw-
heid af te leggen. -

Wat het 1ste betrof gaf hij
mij zijn leedwezen te kennen over het gebeurde en ver-
klaarde het gewapende volk naar huis te zullen zen-
den, (hetgeen dan ook vóór den avond plaatsvond)
en wat het 2de aanging, dat hij werkelijk kwam,

om in zijne nieuwe betrekking bevestigd te worden en
gereed was om met zijne terregentes en kromshoofden
trouw en gehoorzaamheid aan het Nederlandsch gezag
te zweren. - Ik heb hem toen openlijk ten gelooze toe-
gelaten en zijn verzoek tot bevestiging in zijne nieuwe
waardigheid laten doen, en daar de aanwezige
hoofden verklaarden, dat hij welig gekozen was, bepaalde
ik zijne oeeediging en installatie op den volgenden
dag. - Hij verscheen dan ook op den bepaalden
tijden legde den meergenoemden eed in mijne han-
den af, waartoe ik ook die kromshoofden Toeliet, die
ik erkende als tot Equafoe te behooren. -

De overige vees ik af, en gaf te kennen, dat ik de
Tegende neger regering van Lemina ingebrachte klag-
ten, die in haar oijzijn weder werden herhaald,
met verzoek, om daarin uitspraak te doen, zou
onderzoeken, dat met dat doel een amterraar te
Equafoe zou komen, en dat ik na behoorlijk inge-
licht te zijn, daarin op een nader te bepalen dag
zou beslissen. - Voorts gelaste ik den koning

van Equafoe in afvacating daarvan de rust en
vrede te bewaren en de communicatie op het onder
Nederlandsch gezag staande grondgebied niet te
stemmen. - Hij ooloopte mij gehoorzaamheid

en vertrok den volgenden morgen weder naar
zijn dorp. - Ik spaedig echter werden bij mij
door de neger regering van Lemina weder bezwaren
ingebragt tegen de handelingen van het regershoofd
van Equafoe. - Hij bleef de communicatie in

het bosch bemoeijelijken en veroorloofde zich an-
dere vijandelijkheden. - Zoo werden op den 18ten
October de vrouwen uit het land terug gedreven en
de toevoer van levensmiddelen vandie zijde ge-
heel belet. - Dit vond zelf te Brense-Atjinim

en te Esserman, dorpen die onder Lemina behooren,
plaats. - Ik achtte het daarom noodig, om de

hoofden die krommen voor mij te doen verschijnen
endaar zij geen andere verontschuldiging hadden
als van op last van den koning van Equafoe te
hebben geandeld, liet ik hen in arrest stellen. -

Het mede tot Elmina behoorende krom Compagnie werd daarop door die van Brenoe-eltjinim uit weer-wraak met een aanval bedreigd, hetgeen mij verplichtte, om op den 22^{en} een militair detachement naar laatstgememde plaats te zenden, om de kust te handhaven, waartoe deze demonstratie voor het oogenblik voldoende bleek te zijn. Het volk beloofde zich rustig te zullen gedragen.

Den koning van Equafoe had ik ter gelijder tijd door den talk der Santjinsche taal op nieuw tot gehoorzaamheid doen aanmanen, en tevens doen mededeelen, dat de toegezegde ambtenaar tot onderzoek van zijn palabber spoedig te Equafoe zou verschijnen en dit slechts wachtte op het herstel van den heer boekhouder Doyen, die zich toen ongesteld gevoelde.

Het laatste evenwel niet veel en mij zond mij zelfs boodschappers, die mij verklaarden, dat een koning de wegen niet kon openen, voordat de gearresteerde hoofden van Brenoe-eltjinim en Essuman ontslagen zouden zijn, en hij bleef zijn rechten wil tegen het volk van Elmina volhouden. De eisen tot ontzag der arrestanten werd afgewezen en daar nog eene ernstige aanspraak tot een beter gedrag sijgevoegd.

Inmiddels nam het ongeduld der bevolking van deze hoofdplaats, waar de leuensmiddelen met den dag schaarser en duurder werden toe, en zij wenschten geweld te gebruiken, doch daar ik voorzag, dat een oprukken van een tegen de boek-krommen een togt zou zijn, die door moord en brand zoude worden gekenmerkt, rield ik dit met al de mij ten dienste staande middelen terug, verklaarende, dat de palabber in mijne handen zijnde ook door mij beëindigd zoude worden, en zij met hunne hulp moesten wachten, tot dat ik die zou miroepen.

Den 24^{en} October was de heer Doyen zoo verre hersteld, dat ik hem met den resident Schuttge, den folk van Eijck en eenige ordonnanen naar Equafoe kon zenden, om de klachten van den koning

te hooren en te verbaliseren. - De ontvangst was niet zeer beleefd, doch liep ordelijk af. -

De koning bleef echter volhouden, dat de wegen niet zouden worden geopend, voor dat de hoofden van Bresse-Atjinim en Luerman ontslagen in de palakker afgemaakt zou zijn, en verklaarde dat hij niet naar Elmina zou komen, omdat hij bevreemd was dadelijk gearresteerd te zullen worden. -

Hem werd eenvoudig gerepliceerd, dat hij niets met de hoofden in quaestie te maken had, en dat bij aldien hij niet goedschiks gehoorzaamde, hij daartoe gedwongen zou worden. -

Het verzet van het onderwerpelyke negerhoofd was dus nu niet meer alleen tegen den koning van Elmina, maar ook tegen het Nederlandoch gezag.

De moeijelykheid echter eener expeditie in het bosch en de hoop, dat zoodra de punten in geschil zouden zijn afgemaakt, de koning van Equafoe tot de orde zou terugkeeren, deden mij geduld oefenen, en wenschte ik dit laatste daarom eerst nog te beproeven. -

Den 25^{en} October hoorde ik de negerregering van Elmina op de tegen haar ingebragte bezwaren en als nu volkomen toegeest, om in de palakker recht te kunnen spreken, liet ik beide partijen nog denzelfden dag dagvaarden, om op den 27^{en} daaraan volgende voor mij te verschijnen. -

Den Tolk der Fantynsche taal, dien ik daartoe naar Equafoe zond, gaf ik in last het negerhoofd mede te deelen, dat ik hem vrijheid voor zijn persoon te Elmina verzekerde, doch van geen sluiten der wegen langer wilde hooren en daarom des vereischt de communicatie in het land gewapenderhand zou herstellen. -

De koning antwoordde daarop geheel ontwijkend. -

Hij had houdende uitdruktingen, waarom de wegen gesloten bleven, en gaf te kennen eerst met zijne hoofden te moeten raadplegen, alvorens aan de dagvaarding te kunnen voldoen etc, etc. -

Hij zond hem toen den gouvernements stok en liet hem door den bringer weten, dat hij onmiddelyk

aan

aan mijn last had te voldoen; dat ik hem tot den vol-
genden dag vrijheid voor zijn persoon bleef verzekeren,
doch bij aldien hij niet kwam, die zekerheid opzou houden,
en ik dom tot dwangmiddelen zou overgaan. -

Inmiddels kreeg ik rapport, dat eenige Elnunachen
op nieuw op zijn last den doortogt aan het strand bij
Drenoe-Atjinim velet was geworden, en de toevoer van
levensmiddelen vandie zijde dus ook weder was afge-
smeden. -

De tijd van handelen scheen nu geko-
men te zijn, daar het bleek, dat de orde met zacht-
heid niet hersteld kon worden. - Ik versterkte

daarom onverwijd het garnizoen door oproeping van
de valide gegageerde Afrikaansche soldaten van het
Oost-Indisch leger, die ik oekoolijk met wapenen, en
zond den volgenden morgen (den 26^{en} October) een
detachement sterk 28 bajonetten onder den 1sten Luit-
tenant Heuvelink naar Drenoe-Atjinim, om de
weg des noodig met geweld te openen. - Het op-

trekken van deze kleine magt was voldoende, om alle
verzet te doen ophouden, en tot straf van hetgeen
had plaats gevonden, werd het Kroons volk eene boe-
te van een ons goud opgelegd, met te kennen geving,
dat bij de minste ongehoorzaamheid van hunne zijde
die boete dadelijk verdubbeld zou worden. -

Daar het negerhoofd van Equator met aan mijne
oproeping voldeed, werd de dag vanden 27^{en} benut-
tig tot het organiseren van eene kleine kolonne, be-
staend om naar zijn hoofdolys opte rukken. -

Aan de boodschappers, die ik van hem gedurende
den dag nog ontving, gaf ik te kennen, dat mijne
belofte van vrij geleide voor hem meesterhad opge-
houden, dat ik nu onmiddelijke en onvoorwaardelijke
voldoening aan mijne dagvaarding eische en bij
gebreke van dien zijn dorp zou laten bezetten, tot dat
hij gehoorzaamd zou hebben; dat ik de kosten daar-
van op hem zou verhalen; dat ik maar een woord
had en gevolgelijk dat bij aldien hij zich den volgen-
den morgen niet onderwerpen had, de soldaten zou-
den vertrekken, hem waarschuwendende voor de gevolgen,
daar bij het vallen van een enkel schot de palabber

op zijn hoofd terecht zou komen. - Des avonds wa-
ren de troepen, die aan die expeditie zouden deel
nemen in het kasteel gereed in van al het noodige
tegen iedere eventualiteit voorzien terwijl de vrij-
burgers en de overige kwartieren van Elmina zich
almede vaardig radden gemaakt, om den vol-
genden dag op mijne eerste oproeping hulp te ver-
leenen. - Het voornemen was, om eerst naar
Daeko-keom op te rukken en daar nogmaals overredings-
middelen te gebruiken, alvorens tot Equafoe door-
te trekken. -

Bij het slaan der reveille ten
4 ure op den 28^{en} werd mij echter berigt, dat de
weerspannige Koning met al zijne grooten voor de
poort van het kasteel stonden in verzoeken om te
worden sinnen gelaten. - Hiernaan voldaan
zijnde, bevond het negerhoofd zich dus in mijne han-
den en de expeditie was daardoor onnoodig ge-
worden en had bij gevolg geen voortgang. -

Ten elf uren onderhield ik hem over zijne onge-
hoorzaamheid. - Hij schoof de schuld op zijne
raadgevers en verzocht vergeving, verklaarnde dat
er bereids last was gegeven, om alle boschpaden
te openen. - Daar al te groote strengheid
hier niet doeltreffend geweest zou zijn, bragt ik hem
slechts onder het oog, dat hij zijne vrijheid verbeurd
had; dat ik mij echter voor dit maal te vreden zou
stellen, om hem de bij Pen en contract bepaalde
boete van 1 onz. 8. Ing. goud op te leggen, en om
twee der terregentes in arrest te houden, tot dat ik
de zekerheid zou hebben, dat de rust geheel hersteld
was, en dat ik voorts eische en bepaalde, dat er
in het vervolg steeds een terregentes of een kroms-
grootte van het landschap Equafoe te Elmina aan-
wezig zou zijn, zoo wel tot waarborg van zijne
gehoorzaamheid, als om de belangen van het boech-
volk bij het Nederlandsch bestuur te kunnen voor-
staan. - Op zijn verzoek om dadelijk de palaf-
ber met Elmina af te maken, gaf ik te kennen, dat
ik dit zoude doen niet op den tijd, dien hij ver-
kaas, maar op den dag, dien ik daartoe zoude vast-

-stellen, waerop ik dinsdag den 30^{en} October daar-
-toe noemde. - Den 28^{en} was ik nog genoodzaakt
een nieuw detachement naar Brenoe-eltjinim te
zenden, waarvan het volk in gebreke was gebleven
om de hun opgelegde boete op den gestelden tijd te be-
-talen, welke boete als nu verdubbeld werd. -
Voorden nacht was dat krom tot onderwerping gebracht
ende boete ad 2 onz. in 's lands kas gestort. -
Op den bepaalden dag n.l. 30 October j.l. verosche-
-nen de neger regeringen van Elmina en Equafoe
voor mij en onderzoek ik bijgestaan door de aom-
-nuzige leden vanden kolonialen raaden vanden
ambtenaren in tegenwoordigheid van hun talrijk
gevolg de van wederzijde tegen elkander inge-
-bragte klachten. - De vergadering, nu en dan
stormachtig, liep echter in de beste orde af en toen
ik mijne uitspraak nad door kennen over de
punten van verschil, waarvan de voer naamste
waren: 1^e bedriegelij, waaraan het bosch-
-volk op de markt te Elmina werd gezegd bloot
-testaan; 2^e geeichte en betwiste superioriteit
van den grooten Fetische te Equafoe voer die
van Benjan te Elmina;
3^e geeicht en betwist recht over de onder-
-hoorigheid van verschillende bosch krommen,
en bepaaldelijk aan ieder der beide negerhoofden
de onder hen ressorterende krommen nad aange-
-wezen, was het blijkbaar dat beide partijen te-
-vreden waren, en zij onderwerpen zich dan ook
bereidwillig, om het door mij als waarborg tot het
behoud van rust bepaalde bedrag van 20 onzen
goud ieder, voer den tijd van twee jaren in 's
lands kas te deponeren. - Die geld waarden
werden twee dagen daarna gestort, en daerop
de nog in arrest zijnde terregentes en kromschoof-
-den ontslagen. - Openlijk is toen van wege
de neger regering bekend gemaakt, dat de pa-
-labber met Equafoe en omgekeerd uit was, en
de vrouwen werden aangemaand, om daarover
niet meer te spreken. - De beide negerhoofden
zijn

zijn geheel verzoend en maken Frans te yamen co-
-stuum, terwijl het volk algemeen hurre vreugde
te kennen geeft, dat de goede verstandhouding met
het bosch volk hersteld is. - Ik twijfel er dan
ook niet aan of deze ntelige zaak kan geheel als
afgehoopen worden beschouwd en het is mij aange-
-naam Nwe Excellentie te kunnen berichten, dat
dit zonder het lossen van een enkel geweerschot heeft
plaats gevonden. - Onze moreële invloed
op de onder het eNederlandsch gezag staande neger-
-stammen heeft daardoor weder nieuwen steun
gevoonden, maar ik mag toch niet nalaten Nwe
Excellentie er op te wijzen, hoe wenschelijk het is, dat
die moreële invloed van tijd tot tijd worde opge-
-houden door het vertoon van eenige magt van
buiten, waartoe ik mij voorbeloude Nwe Excellentie
bij nader schrijven een voorstel te doen. -

8 Nov. 1866. -

Confidential Dispatch from gov^t van

N° 31. - E. kabinet. Idemga to the Minister of Colonies. -

Ik heb de eer Nwe Excellentie hierbij aan te bieden een re-
-kwest van den Laboeer Kwassie Mijzang van Umina dd^o
10 October j. l. met bijlage, zijnde een duplicaat van een
aan mij gericht schrijven dd^o 22 September daaraan te
voren, in welke stukken hij verzoekt in het genot te worden
gesteld van eene gratificatie voor bevezen diensten, bij
gelegenheid eener zending naar Coomassie, in welke hij
van December 1858 tot July 1859 is werkzaam geweest. -

Nadat de voornoemde Kwassie Mijzang reeds in het
jaar 1857 eene togt naar Coomassie in dienst van het
Nederlandsche bestuur had volbragt, - waarvoor hem als
beloening, krachtens Ministerieële aanschrijving van
den 17^{den} Augustus 1858, Lett^{er} B, N° 314 / N° 1, geheim
eene gratificatie van f. 350. - werd toegekend, - besloot
de gouverneur Nagtglas hem in December 1858 nog-
-maals naar den Koning van Aschantijn te zenden,
ten einde zoo mogelijk voldoening te erlangen vande
nog door dien vorst aan 's lands kas verschuldigde
som van f. 9000. -, uitmakende het saldo voor aan
hem door nu wijlen den generaal Verweer in 1836

ge -

geleuende wapenen. — Blijkens de hier aanwe-
-zige instructie voordien afgezant en de Kabinets mini-
-ve vanden genoemden gouverneur dd^e 11 December
1858, n^o B²⁴, werd aan Kwassie Elijang bij goeden
uitslag zijner zending 12 onzen stopgoud toegezegd,
zonder meer ter goedmaking zijner reiskosten. —
Die zending, die de gouverneur zich had voorgesteld
van korten duur te zullen zijn, en waaraan aan
Huer Excellentie's ambtvoorganger bij Kabinets schrij-
-ven van 10 elee en 12 july 1857, n^o C¹⁵ en C¹⁶ de bij-
-zonderheden werden medegedeeld, viel zeer tegen.
De adreuant, zoals reeds gezegd in December
1858 vertrokken, keerde eerst den 1sten july van het
daar aan volgende jaar terug, zonder iets te hebben
uitgewerkt. — Eerst ten gevolge van een later
door den gouverneur aanden koning van Siamtijn
griegt schrijven, en waarschijnlijk vande kennisga-
-ue dat de voor hem destijds ontvangen geschenken
voorelopig niet zouden worden opgezonden, konde
gouverneur Skagtglas bij Kabinets missive vanden
1^{den} September 1859, n^o C²¹ berichten, dat de vorst zijne
schuld aan Nederland erkende en beloofde die te
zullen voldoen, iets hetgeen nu (1866) nog slechts
ten deele heeft plaats gevonden. — Kwassie Elij-
-ang leuende na zijne terugkomst eene declaratie
in van kosten voor het volbrengen der meergenoem-
de reis, welke niet minder beliep dan omg. 75-6-68⁵
(f. 3816.71) waaronder weder begrepen was een be-
-drag van omg. 17-0-50 (f. 681.25) voor aangekochte
geschenken, zoodat v dem Toeg. omg. 78-6-18⁵ (f. 3135.46)
voor reiskosten en onderhoud te Comassie in reke-
-ning werden gebragt. — Of schoon mij dit uit
de retro-acten niet blijkt, komt het mij waarschijn-
-lijk voor, dat dit bedrag uitsluitend roog is geoor-
-deeld, en dat er tegen de betaling bezwaren zijn
geopperd, althans de gheele voldoening wond
eerst op den 1sten eleeut 1860 plaats, en ik vermoed,
dat mijn ambtvoorganger van meening is ge-
-weest, dat Kwassie Elijang genoegzaam betaald
was, en er van gene gratificatie meer sprake be-
-hoorde

hoorde te zijn. - Verder kan ik in deze zaak geene
inlichtingen geven, en heb hier slechts bij te voegen,
dat het door mij aan Kwassie elijzang gegeven
antwoord op zijn verzoek met juist in zijn adres
wordt weder gegeven, daar ik mij bepaald heb om
hem onder het oog te brengen, dat het mij beaamde
dat hij na zes jaren weder op die zaak terug kwam;
dat het mij nevens bleek, dat hij op de verlangde
gratificatie aanspraak had en hij dus ook niet op
mijne voorpraak bij Hare Excellentie, tot wie hij
mij te kennen gaf zich te willen wenden, behoefde
te rekenen. - Ten slotte geeft het nalezen der
op de onderwerpelyke zaak betrekkelijke stukken mij
aanleiding, hier nog in verband met mijn kabi-
nets schrijven vanden 3^{den} dezer maand, n° 230,
aan te teekenen, dat Kwassie elijzang een zeer
sluwe neger is, die in 1857 met zijn zwager het
toenmalige lid van den kolonialen raad C. Bartels,
den gouverneur van den Bossehe geheel voor zich
hebben weten te winnen, zoo als mij blykt uit de con-
sideratie en het advies vanden landvoogd dd^o
12 januarij 1858, gevoegd bij de boven reeds aan-
gehaalde ministerieele missive van 17 augustus
1858, Lett^o 3, n° 314/n° 1, geheim. - De adresant
heeft toendien gouverneur weten te doen gelooven,
dat hij koning van etbremoe zoude zijn en dat hij
de opgezetenen (eene bevolking van verscheidene
duizende zielen) rechtmatig als zijne lijfeigenen
en den grond als zijn eigendom vermoegt te be-
schouwen, maar - hij moege wellicht tot de fami-
lie van het negerhoofd van etbremoe behooren en
daarbij zijne eigen beschouwingen hebben over het
etbremoesche volk en het land, - er is niemand die
er de minste aandacht aan schenkt, of vel aan
het laatste gelooft, en bij een naauwgezet onder-
zoek, hetwelk ik dezer dagen verplicht was in te
stellen, omtrent de verhouding der verschillende
landschappen van Elmina tot elkander, is mij
niets gebleven, aangaande de juistheid van de
door den oud-gouverneur van den Bossehe gegeven
be-

berigten hem (Kwasie Clizjang) betreffende, die dar
ook alleen steunen op zijne eigene verklaring, en
het verschijnen van eenige hoofden, die met hem of
zijn zwager in handelsbetrekkingen zullen hebben
gestaan, en in de hoop dat er wat te halen viel, aan
zijne oproeping hebben voldaan. — De adres-
sant staat bekend, te zijn eigenaar van een bosch-
krom in de nabijheid van Ogoña, Impiasam of
Kwasie — Clizjangkrom genaamd, hetwelk door to-
zielen, waaronder eenige van zijne lijfeigenen,
wordt bevoond, en zijne erkenning door de Neder-
landsche regering als vorst van Ooremoe (Clini-
steriële Clinive Dec^o 17 Augustus 1858, geheim Lett^o B,
n° 314 n^o i) is en zal wel altijd eene doode letter
blijven. —

12 November 1866. —

n° 6 ³³ Kabinet.

Extract (conf) from Despatch,

gov^r v. Siam to Minister of Col^o

Terust in onze begiften liet in de afgelopen
maand veel te verschen over, doch het gelukte om
de orde overal te handhaven. — Van hetgeen
in de afdeeling Umina reeft plaats gevonden heb ik
de eer gehad naar Excellentie uij afzonderlijk schrij-
ven kennis te geven en ga ik dit des hier stelzrij-
gend voorbij, terwijl ik slechts met een enkel woord
vermeld, dat eenige ongeregelde reders in de af-
deelingen Umin en Boutrij tuschen de bevolking
onderling, door speedige tusschenkomst der bestuur-
ders aldaar zonder ernstige gevolgen werden be-
dwongen. — Te Oyam (waar geen Neder-
landsch ambtenaar aanwezig is) liepen de kwar-
tieren n° 1 en 4 op den 18^{en} October j. e. tengevolge
van een ontstanen twist te wapen en bevonden
elkander een gevecht, waarin van beide zijden
5 man sneuvelden en velen gewond werden. —
Daer ten zake op de plaats door den assistent Ob-
varez, dien ik daartoe had geommissionerd, in-
gesteld onderzoek, werd de belhamer door den Kon-
ning overgeleerd en is deze zoo vel als de beide
schuldige kwartieren een welvurende straat opgelegd.

Ook in de afdeeling Chama werd de rust ernstig bedreigd door een aanval, welke het volk van Tommenassie, een bosch-krom behorende tot Britsch-Com-menda, op den 6^{den} dezer maand deed op een klein Nederlandsch dorp Impiasan of Krobok genaamd, en tot de genoemde afdeeling behorende.

Op het vernemen dat de bewoners van die kleine nederzetting door onder het Engelsch gezag staande negers waren mishandeld en uitgeplunderd, en dat aan hen hun grond betwist werd, was dadelijk de geheele bevochtig van Chama en van Sacondoe op de been, en trok ten getale van 3 à 4000 de rivier Bossum-Prah over, ten einde die van Tommenassie van het Nederlandsche grondgebied te verdrijven en te straffen. — De bestuurder der afdeeling, de assistent Selner, vertrok terstond naar Krobok en slaagde er in om hen te bewegen, om zich tot het eerste te bepalen en niet naar Tommenassie op te trekken. — Die van laatstgenoemd krom hebben zich op aan nadering der Hollandische negers verwijdend, en daar zij niet tegen de overmagt bestanda zijn, welke hun onmiddelijk is tegenge-steld, zoo mag men verwachten, dat zij het niet wagen zullen op nieuw aanvallender wijze te werk te gaan. — Zo veel daarom als in het vertrouwen dat de Nederlandsche en Engelse bestuurders, die dadelijk tusschen beide zijn gekomen, verder in de zaak uitspraak zullen doen, zijnde van Chama en Sacondoe op den 8sten weder huis-waarts gekeerd. Het gevaar van een gewapend conflict is dus voor het oogenblik geweten.

Der assistent Selner is aangesteld, om tijdelijk een soldaat als posthouder te Impiasan te detacheren en te zorgen, dat de bewoners van dat krom in het bezit blijven van den door hen gecultiveerd wordende en nu betwisten grond, en zal ik de eer hebben Uwe Excellentie later bekend te stellen met den loop, welke deze kwestie verder heeft genomen. — In het landschap Iquafoe is thans alles rustig, en ik stel mij voor, om de

volgende week eenigen der voornaamste bosch-
-krommen te bezoeken, hetgeen ik verneem voor
de versterking van ons gezag van goeden invloed
te zullen zijn.

Wat de stand der zaken aan de kust vuiten onze
- bezittingen betreft, kan ik Hwe Excellentie mede-
- deelen, dat ik kort na het afgang van mijn
vorig mailverslag een schrijven van onzen agent
te Coomanie heb ontvangen, waarbij hij mij bericht,
dat de Engelsche boot schapper overvorigten zees
naar Cape Coast is terug gekeerd.

Mhants
De koning van elstantijn had te kennen gegeven
geen vrede te kunnen sluiten voordat zijn voortvlug-
-tige onderdaan Djamen uitgeleverd zou zijn. -
De agent meldt mij tevens dat het elstantijnsche
volk zeer ontevreden op de Engelsen en oorlog-
-zuchtig is. -

Ada. Indicus
von
De pogingen van den Engelschen
gouverneur, om den twist tuschen de elgonna's
(strooma's) en elddaaken te beëindigen zijn tot
dusverre niet geslaagd, en naar ik verneem zul-
-len daartoe nu nieuwe stappen gedaan worden.

Acra
Voor het oogenblik is er nog geen sprake van het
- hervatten der vijandelijkheden. - Altyd zijn
er eenige hoofden van Hollandsche cleera, waar-
- onder de afgezette koning Kwassie Teoja, die het
leger tegen de elgonna's heeft aangevoerd, te
eldda. -

7 Februarij 1866. - Extract, conf., from Despatch,
Nº 6 34. - kabinet. god: van Idsinga to minister of lat.

Commissie
Het voorgevallene in de afdeeling Chama tus-
-schen de bewoners van het Engelsche krom Dommé-
-nassie en die van het Oekelenlandsche krom Impia-
-ren, waarvan in mijne boven aangedaalde
- missive melding is gemaakt, hebben mij aan-
- leiding gegeven tot het rigten van verhooren
aan mijn Engelschen ambtsgenoot. - Tengevolge
- daarvan is de zaak op de plaats zelve gezamen-
- lijk onderzocht door een van weerszijden daartoe
aan

aangewezen ambtenaar, en is naar mijn oordeel ook uit dat onderwerp voldoende gebleken, dat de bevolking van Tommenassie hier de eenige schuldige is. -

Ik heb op grond van dien een eisel tot schadevergoeding bij den Engelschen landvoogd ingezonden ten behoeve der beroofde ingezetenen van Imuriasan. - De onderhandelingen daarover zijn nog niet ten einde gebracht, doch reeds is in zoverre de rechtmatigheid daarvan erkend, dat op last van mijn collega te Cape Coast, de in Tommenassie aanwezig gevonden beroofde goederen zijn geresitueerd, en de aanvallerseene geldboete als straf is opgelegd. - Zoodra die quaestie zal zijn afgelopen, hoop ik Hwe Excellentie daarvan nader rapport te doen. -

Aan mijn voornemen, om het landschap Equafoe te bezoeken, heb ik den 17^{den} en 18^{den} November j.l. gevolg gegeven. - Op den eerstgemelden datum heb ik mij vergezeld vanden beekhouder Tojier, den kapitein kommandant de Jaager, den Resident Schultze, den tolk van Eijk en het verder vereischte gevolg op reis begeven, en heb in die beide dagen eene rondwandeling gemaakt van omstreeks 10 à 12 uren, bij welke gelegenheid opvolgend de in margine gemelde krommen zijn bezocht: Elmuna, - Brunikema, - Santa, - Joekokrom, - Pomokrom, - Equafoe, - Sintjexim, - Senda, - Abregia, - Tjintjeman, - Fabiré, - Benjadie, - Edjee-krom, - Edoe Edjekrom, - Klaaskrom, - Incofoe, - Esserman, - Pakie, - Elmuna. -

Te Fabiré, waar ik des middags ten Hwe van den 17^{den} ben aangekomen, heb ik met bijlekkend gezelschap nacht verblijf gehouden. -

De koning van Equafoe en de voornaamste regerhoofden van het landschap waren daar vereenigd, om mij te ontvangen en de belangen der boschkrommen te bespreken. - In den morgen van den 18^{den} vervolgde ik den togt en vades avonds ten 6 1/2 uren te Elmuna teruggekeerd. - Ik houd mij verzekerd, dat dit bezoek een zeer goeden

indeuk op de bevolking heeft gemaakt en kunne ge-
rechtheid aan de Oederlandsche regering daar-
door zeer versterkt is geworden. — Overigens ben
ik getroffen geworden over het schoone van het
land. — Naauwelijks heeft men de kust streek,
die op zich zelve reeds fraai is, verlaten, of men
komt in het eeuwenoude bosch, waar de natuur
zich in al hare groeihecht vertoont. — Veruk-
kelijk zijn bovendien de gezigten, welke het berg-
of liever heuvelachtige terrein nu en dan aan
het oog te aanschouwen geeft, en men bejamert
daarbij, dat van dat alles niet meer partij is
of door ons kan worden getrokken. — Te wegen of
boschpaden waren over het algemeen vrij vol-
doende, en in den onmiddellijken omtrek der
dorpen vond ik het terrein meestal bebouwd
met maïs, yams, bananen etc. Het was mij
ook aangenaam te bespeuren, dat a in de dor-
pen, die ik bezocht, meer welvaart en beschaving
(altijd in een Afrikaanschen zin) en dit zegt niet
veel, keerscht dan men dit wel zoude verwachten.

Later loop ik een gelijk bezocht in een ander
gedeelte der afdeeling af te leggen. —
Vonder valt uwe Excellentie weinig meldens waar-
dig te berichten. — Het Engelsch-Ostantynsch
geschied blijft in statu quo. — Dit is mede het
geval met den oorlog aan de Volta. — Wel spreekt
men van nieuwe expeditien en van nimen-
ging der Ostantynen in deze quaestie, doch dit
alles zijn slechts geruchten, die bevestiging be-
hoeven. —

27 December 1866.

Confid. Despatch from Gouverneur
N° 2 E ³⁵ Kabinet. v. Idsinga to Minister of Colonies.

Bij mijne Kabinetsmissies vanden 12^{den} November en
7^{den} December j. l. N° 2 E ³³ en E ³⁴ had ik reeds de
eer uwe Excellentie voorloopig bekend te stellen
met den vijandelyken aanval, welke in de maand
November j. l. door de bevolking van Britsch-
Commenda op een krom in de afdeeling Cha-

-ma heeft plaats gevonden, onder voorbehoud van
Uwe Excellentie later mededeeling te doen vanden
uitslag der vertoogen, die door mij bij het (Engelsche)
gouvernement zijn ingesteld, ten einde vergoeding
te verkrijgen voor de bij deze gelegenheid door de
ouder het Nederlandsche gezag staande bevolking
geledene schade. — ^{Ellen} en gevolg van dien
veroorloof ik mij als nu Uwe Excellentie de dien-
betreffende met mijnen ambtgenoot te Cape Coast
gevoerde briefwisseling in afschrift aan te bieden. —

Mit die correspondentie zal Uwe Excellentie be-
vestigd vinden, dat het regeerafde van Somme-
nassie, een krom tot Britsch Commendaak behoorende,
het recht betwistte aan de ingezetenen van het Neder-
landsche krom Impiasan (afdeeling Chama)
om zekere in de nabijheid van het staatsgenoemde
krom gelegen gronden te bebouwen onder beroving dat het
Engelsch territoir was, en vervolgens op den 6ten
November dezes jaars een gewapenden aanval
op voormeld krom heeft gedaan, bij welke gelegen-
heid de ingezetenen van kromme hane en goet zijn
beroofd, en aume aanplantingen van bananen
en yams zijn verwoest. — Het is Uwe Excellentie
reder reeds bekend, dat op het vernemen vandeze
vijandelijkheden de bevolking van Chama en
Sacconde, ten getale van 3 à 4000. gewapend de rivier
de Praak zijn overgetrokken, ten einde de aanval-
lers van het Nederlandsche grondgebied te ver-
drijven en te straffen, doch dat dit laatste
door tijdige tussenkomst vanden bestuurder
der afdeeling nog is verhinderd. —

De rapporten van de door mijn Engelschen ambt-
genoot en mij zelve tot onderzoek van het voorge-
vallene in commissie benoemde ambtenaren,
hebben tot grondslag gestrekt van mijn eisch
tot schadevergoeding, doch daar de inzichten
vande ambtenaren betreffende de aanleiding
tot den aanval op Impiasan en het meer of
min schuldige der Nederlandsche en Engelsche
negers verschillen, zoo heeft die eisch nog aanbi-

64
-ding gegeven tot uitvoerige gedachtenwisseling
daarover met den Engelschen landvoogd. -

Uwe Excellentie zal ontwaren, dat ik daarbij
zorgvuldig de oude kwestie betreffende het
regt op het land tusschen de rivieren Prak en
Abrobie heb vermeden, doch toen mijn ambts-
genoot dezelve ter sprake bragt, in substantie
het geantwoord volgaarne op de daarbij door
mij aangewezen wijze te willen medewerken,
om den vrede tusschen de beide grens-
-men te bevorderen, doch dat het betwiste terrein
op gronden, die ik zijne Excellentie op nieuw aan-
-wees, Nederland behoorde, en ik dus in zijn
voorstel om Impriasan voorloopig als neutraal
te beschouwen, niet kon treden. -

Ten slotte heeft mijn Engelsche Collega zich door
het door mij aangevoorde laten overtuigen en
vermits hij moest erkennen, dat de onder zijne
protectie zijnde bevolking van het begin tot het
laatst ongelijk raad, zich bereidwillig verklaard,
om de gevraagde schadeloosstelling boven en
behalve de in natura nog aanwezige en te-
-ruggegeven goederen, toe te staan. -

Deze is daarop tot een bedrag van £ 242.89 uit-
-betaald en aan de regtlebbenden afgedragen,
die zich daarmee zeer teureden hebben ge-
-toond. -

Daar voorts de Koning van
Britsch Commendaak beloorlijk door het Engelsche
gouvernement voor zijne suweldaad is gestraft,
zoo vermag die zaak als afgedaan te worden
beschouwd, en vlei ik mij dat Uwe Excellentie
Hare goedkeuring aan het door mij verzogte
zal kunnen schenken. -

Confidential

Confidential Despatches
Letters.

1867

(20 June 1863)
11 April 1863

Invent. N° 722

Confidential Despatches Letters.

1867.

Archief der Nederl. bezittingen ter kust van Guinea Noentel: 722.

18 January 1867.

N° 4^b - kabinet.

Gov^{te} van Idsinga to Edward Couran,

Col. Comd^g -

Sir, I think it due to the friendship and good understanding which exists between our governments to acquaint you in the most confidential manner that I received yesterday evening a letter from my agent at Commasie, dated the 4th of this month, in which he states in a positive manner that the King of Ashantee is preparing himself to invade the Fantee territory in order to endeavour to get hold of the Refugee Djamien. - I also have to make known to Y^e Exc. that the King of Elmina and his councillors called this morning at the castle to bring me a secret message of the said King of the same tenor as what was written by my agent above named, stating moreover that the King warned them that if firing was heard in the bush they would know he was coming. - Of course I give your Excellency those reports for what they may be worth, but the quarter through which they come give them some weight. - I need not to tell Y^e Exc. if an invasion of the English protectorate was to take place, on what side my sympathies would rest and I beg leave to assure Y^e Exc. that you will find me always ready to place such services as I am able to afford, at your Excellency's disposal. -

23 January 1867.

Confidential.

Edw. Couran to Gov^{te} van Idsinga.

Government House, Cape Coast

Sir, On my return to Cape Coast last night from Winneba, I received your confidential letter of the 18th conveying to me in the most prompt and kind manner possible intelligence received through the Agent of the Dutch Government at Kumassie and from the native King and councillors of Elmina that the King of Ashantee is preparing to invade the British Protectorate with the view to the

recovery

recovery of the Refugee Chief Adjaman. - In reply,
I feel myself unable to express myself sufficiently
strong in thanking Your Excellency for the prompt frank
and friendly manner in which you have been pleased
to convey to me this information, assuring your Excel-
lency that, should it ever be in my power, I shall
feel prepared to aid His Netherlandic Majesty's Govern-
ment on the Gold Coast to the very utmost of my
ability if called upon, in return for this fresh in-
stance of cordial feeling on the part of your Excel-
lency towards the good of my gracious Sovereign's
Protectorate, in this neighbourhood, so much inter-
saced with the possession of His Majesty the King
of the Netherlands and happily presided over by
your Excellency, from whom I have at all times
experienced the utmost kindness and good feeling.

I have received many assurances from the
King of Akantee through agents sent to Kumassie
during the last 9 months, that such a thing, as a
fresh invasion of the Protectorate, need not be ap-
prehended, confirmed by his first commissioners of
January 1866, who publicly announced in the
square of this town that their King was glad for
peace, saying in some breath that by-gones were by-
gones. - On another occasion the King wrote in
the most friendly spirit possible to me asking for a
constable to escort a large party of his people down from
the Prau as far as Lemina for the payment of his dues
from your Excellency's Government, a reply, I fully
complied with and permitted this party to purchase
arms to take back with them from Lemina as your
Excellency is aware of. - Whilst on another
visit from his messengers, I was informed in my
bed room in the dead of the night in the presence
and hearing of, an interpreter, that all was right
and that trade would be established, as the King
did not care a farthing about Adjaman or Jamin,
although, expressing his fears however that the
retention of Jamin on the Coast might lead to the
retention of his slaves also if trade was opened
between

between both countries. - He also mentioned the loss of power sustained over his subjects in not being able to obtain Janin from the Denkeras so that I shall not be surprised to hear of a raid being made in that quarter and possibly another for Edjaman near Inaidroo for their capture; the King and chiefs of Ashantee being regardless of treaties of all kinds: it seems as they would not have broken that of 7th September 1817 by invading the Protectorate in 1823, just 7 years afterwards, to which document he still clings (article 8) notwithstanding which provides for the surrender of persons for crimes of consequence, copy of which document I enclose for your Excellency's use in case you may not have one at hand. - The King in a letter to me, states having no dispute or misunderstanding with the Government of the Queen of England, White men, or Fantees; the Denkeras, Essins and Edjaman being always his enemies, and as these tribes have beyond doubt taken advantage of the protection they enjoy from England on quitting the Ashantee Dominions for the Protectorate, in annoying their original - Countrymen by every means in their power for years past, but more especially, Edjaman the last run away Ashantee chief, who, from 1860 to 1865 lost no opportunity in disposing of heads in his own neighbourhood as a mere matter of business, if they should be attacked, one of these days as I have frequently hinted to my Government in England which I considered likely from the causes stated, they will have themselves to blame for such mischief as may follow. - These tribes however being so numerous, well united, and determined to fight against their old enemy, that I feel sure the Ashantees will get the worse of it, if they attempt making raids upon them, knowing their doom if defeated which never will be the case I am convinced. - In conclusion, I beg to add for your Excellency's information that there

is a vast distinction at present between the Policy of the British government and that pursued prior to June 1864, as regards Native warfare in this Protectorate in which the Natives must undertake the brunt of the defence of their own country assisted by such means directly as may lie in my power. -

28 Januarij 1867. - (Extract) Edus. Comran to gov^r van Idsinga.
My dear Governor, Since my last letter to you about the Ashantees, I have discovered that the circumstance of my having sent some road implements to constable Johnson at the Prah (for the purpose of enabling his keeping the place and roads clear for traders) has caused a panic and retreat of all Ashantees from the Prah inwards, reporting to the king that the English were preparing to invade their country; it is to this fact therefore that the preparation alluded to by the Dutch agent at Kumassie is to be attributed, I think. -

7 Februarij 1867. - Extract, gov^r van Idsinga to
N° 8, Kabinet. Minister of Colonies. -
clan de volta worden weder toe bereidrelen tot het voortzetten van den oorlog gemaakt, en reeds zijn de Angola's met hunne buren, de Abgotims, naags geweest. - De bevolking van Hollandoh cleca is op nieuw ten strijde opgeroepen, doch tot dus ver heeft de bestuurder in de afdeeling hen nog weten te bewegen om hunne krommen niet te verlaten. - Van de Ashantijnen hoort men weinig. - Wel berigt onze agent te Commassie mij, dat zij zich daar gereed maken om de Fantijnen aan te vallen, doch de Engelsche gouverneur deelt mij mede dat die tijdingen waarschijnlijk ongegrond zijn en voortspuiten uit een pame, welke in een grensdistrict bij de Prah-rivier is ontstaan door het zenden van eenige greedschappen door het Engelsche gouvernement in die rigting tot het schoon maken van wegen. - De Ashantijnen zouden dit als toe-

- bereidselen tot een inval door de Fantynen hebben aangemerkt en van daar dat zij zich wederkeering wapenden. -

19th April 1867. -

N° 17^a Confid. and private.

gov^t Boers to ag. administrator

H. V. Nsscher, Cape Coast. -

Sir, It is with great regret that I am obliged to report to Y. Exc. quite confidentially, that I received today a letter from my agent at Coomassie of the 24th March, containing the news that the Ashantees are preparing themselves to attack the Fantee tribes as soon as the rains, which seem to take place in Ashantee now, shall have ceased. - My predecessor advised the administrator on the 18th of January last in his letter N° 4^b, of an intended invasion of the Protectorate by the Ashantees expressing his sympathy. - I will not neglect this opportunity to state to Y. Exc. that I agree entirely with the sentiments of governor van Edsinga and I hope fervently that the tidings I am now confiding to Y. Exc. may not be the fire-runner of an intended invasion. -

26 April 1867. -

Private and Confidential. acting administrator H. V. Nsscher

To gov^t Boers. - (extract)

Sir, I have the honor to acknowledge the receipt of Your Excellency's despatch, private and confidential, dated 19th April 1867. -

2. - I beg in return to express my sincere thanks to your Excellency for the timely warning afforded to me, with respect to the movements of King Quacoe Suah; and I trust that your Excellency will not hesitate to keep me informed of any future events, which in your opinion may affect the well being and interests of this Protectorate. -

3. - en 4. -

7 May 1867. -

N° 22, Kabinet, zeer geheim.

gov^t Boers to minister of Colonies.

Kort na de aanvaarding van het bestuur, ontving ik van

van den koning van Atlantijn, zoo ook van den
bij dien vast gepraate agent van het oederlandske
gouvernement een seluigen in substantie van de
naoelgende inkaat: — Dat hij na het einde
gen der regertijd het voornemen heeft om tegen
Lape loat op te trekken, ten einde de Santijners
te beoelsten; dat hij" elter jorgen pal alzoens
daaraan goalg te geuen, den agent bij" mij te
jenden, om van de tijd van afwaards de te nemen
route enj: mij motonting mededeeling te doen. —
Dat hij strenge beuelen heeft gegeuen aan alle
jijns waankijs, om vel te jengen, dat de Elni-
jegen geen leed of made door jijne rotolaten
beekend worden. Vervolgens laat hij" in
het overigens moeijelijk te begijpen Hollandse ely-
uen doorstemmen, dat hij op mij rekent, om ten
bij dien voorgenomen aanval te onderstemmen,
waarlij" hij mij de verjetering geeft, dat hij de
minste poging van de Santijners, om de Elninejers aan-
te walen. Ik hem daarvan onmiddelijkt moet ken-

nis geuen, als wanneer ik wederkeering op jijne bej-
kan rekenen. — Daar hij volgens jijn seluigen al-
tijd mi goede vriendelaps met het Hollandse gou-
vernement ende Elnineeske beoelking blyuen wil. —
Ten slotte verjocht hij mij, om dit jijn seluigen
niet aan den gouvernneur te lape loat noch aan
niemand mede te deelen, en het alseer gheein
alleen voor mij en den koning van Elnina bestend
te beelouwen. — Het seluigen van den agent
komt naast en bij ophetijfde neer, en beelotigd daan-
in het voornemen van den koning van Atlantijn,
om toengem^d oolag te wilen maken. —

Ik heb den dag na den ontwangt van dien brief
den koning van Elnina verjocht bij" mij te komen
en hem voor joo veel needig, en met oplegging van
gheeinhoueding, het voornemen van den koning van
Atlantijn medegedeeld, en hem opgedragen een
beoelkap aan loatjgen^d uit jijn naam te jen-
den, dat hij wel goed moest bedenken, wat hij
wilde doen, en dat de Elnineeske beoelking jield

in geheel buiten die zaak zoude houden; aan deze
opdracht heeft hij reeds nu met de regering
van Elmina daarover gevaadpleegd te hebben, ge-
volg gegeven, dooreen boodschapper naar den
Koning van elshantijn af te zenden. -
Vervolgens heb ik dadelyk een brief aan den Koning
van elshantijn afgezonden, waarin ik hem te ken-
nen geef, dat ik zijn oorlogzuchtige plannen
niet alleen afkeur, maar ten sterkste afsaad.
Daar hij wel het begin maar niet het einde daar-
van kan zien, het welk op de allernoodlottigste
gevolgen kan uitloopen. - Dat hij wel moest
bedenken de Engelschen, onder wier protectoraat
de Fantynen zijn gesteld, zijne vijandelykeden
niet vrucht zullen afwerpen, en dat zij met hun
betere geweren en geschut dan het elshantijnse leger,
zijne pogingen tot groot nadeel van hem en zijne onder-
danen zoude verijdelen. - Dat hij vooral weten
moet, dat de Elminesen, die in geen vijandschap met de
Fantynen zijn, hem in geen geval tot hulp en steun bij
zijn voorgenomen oorlog zullen zijn, en jels alleen zul-
len bepalen tot verdediging kunnen krommen, van-
neer die met vijandige bedoelingen mogten aan-
gevallen worden. - Dat eindelyk wanneer hij niet
tegenstaande mijne goede raaden die van den ko-
ning van Elmina, er toch toe mogt overgaan, om
de Fantynsche bevolking te gaan bevochten, ik ver-
trouw, dat hij de krommen onder het Hollandsche ge-
zag niet zal aanvallen of door plundering en ver-
woesting kunnen eigendommen schade en onkeilen
zal berokkenen. - Na bedaard nadenten heb
ik het beter geoordeeld, den gouaer newe te Cape Coast
niet onkundig vandeze zaak te moeten laten en
heb mi een geheim schrijven al dadelyk zijne Excel-
lentie daarvan mededeeling gedaan, zoo ook
van mijn schrijven aan den Koning van elshantijn.
 Kort daarop ontving ik Z. E. antwoord, waarin ik
beleefd bedankt werd voor de geheime mededeeling,
en hij er zeer veel prijs op stelde, om voor zoo veel
noodig door mij op de hoogte van de zaak in kwestie

te worden gehouden, even zoo als hij van zijn kant mij steeds in wetenschap zal stellen met alles wat hem zal voorkomen mij noodig te zijn, te weten voor de belangen van het Gouvernement der Hollandse bezittingen. Dat mijne mededeeling zoo wel bij hem, als bij den Gouverneur generaal, die juist bij ontvangst mijner brief te Cape Coast aan wezig was, ernstige bezorgdheid had verwekt, en hij mij voorstelde, om in het belang der beide partijen zoospoedig mogelijk eene persoonlijke ontmoeting tuschen ons te doen plaats hebben, waartoe hij zich voorbeheld na het vertrek dezer mail bij mij te zullen komen, om alsdan de zaak in kwestie breedvoerig te bespreken en zoo noodig maatregelen van voorkomen onderling te beramen en vast te stellen. Ik heb dit voorstel in mijn daarop gehouden antwoord erkentelijk aangenomen en ben alzoo een dezer dagen Z. E. bij mij wachtende, zullende ik met de volgende mail de eer hebben Uwe Eke. nader alle te dezer zake betrekking hebbende omstandigheden gedetailleerd mede te deelen, en ook speciaal de vermoedelijke reden der vijandschap vanden Ashantijnsche vorst tegen de Fantijnen, die mij na zoo veel mogelijk ingewonnen informatien nog niet duidelijk genoeg zijn voorgekomen, om Uwe Excellentie daarover nu reeds, en alzoo mogelijk verkeerde, inlichtingen te geven.

24 June 1867. - Minister of Colonies 's Gravenhage
Litt 86/n=2, kabinet to gouverneur Boers. -
Geheim. - Zij Uwen brief vanden 7^{en} Mei tl.
N° 22, kabinet zeer geheim, wordt mij mededeeling
gedaan van hetgeen door U. H. Edg. is verrigt naar
aanleiding van eenen door U. H. Edg. ontvangen
brief van den Koning van Ashantij, ten aanzien
van diens voornemen, om tegen Cape Coast opte-
trekken, ten einde de Fantijnen te bevochten en
te zorgen, dat den Elminegen daarbij geen leed of
schade door zijne soldaten worde berokkend.

Daar

Zaar gelaten de vraag, of het met het oog op onze verhouding tot den Koning van Orlantijn en het hooge belang, om volkomen neutraliteit in acht te nemen, niet verkieslijk ware geweest, dat de mededeeling aan hwen ambtgenoot persoonlijk door W.H.Eg. mondeling ware gedaan, meer ik er de aandacht van W.H.Eg. op te moeten vestigen, dat elke insmenging in deze moeilijke aangelegenheid door het Nederlandsche bestuur ter kuste zorgvuldig behoort te worden vermeden. - Bij den brief vanden toenmaligen minister van koloniën aan den gouverneur Elias van 20 Junij 1863, L^a E^o N° 2, kabinet geheim, werden in antwoord op diens vragen, zoo veel mogelijk voorschriften gegeven, ten aanzien vande gedragslijn, welke hij in verband met de reeds toen aomrangige verwickelingen tusschen den Koning van Orlantijn en het Engelsche bestuur ter kuste had te volgen, ten einde het Nederlandsch gouvernement voor alle daaruut mogelijk voort te slooijen moeijelijkheden te vrijwaren. - Zaar ik mij met den inhoud van dien brief volkomen kam vereenigen, heb ik de eer, W.H.Eg. te verzekeren de daarin gegeven voorschriften te sullen beschouwen als ook aan W.H.Eg. gegeven, latende ik het myders, vooral met het oog op de weinige middelen, welke W.H.Eg. ten dienste staan, aan uw beleid over, om in elk voorkomend geval alles te vermijden, wat aanleiding zou kunnen geven tot het verlaten door de Nederlandsche regering van het standpunt van strijste neutraliteit, waarop zij steeds gepleaatot beloort te blyoen. - Het is vooral noodzakelyk, om deze gedragslijn te volgen, waan, zoo als ter kuste, onvoerkomelyke oizwaren zouden bestaan, om het bestuur aldaar, in geval van verwickelingen, op zoodanige wijze te ondersteunen, als dan welligt zou worden geoordeelt tot landhaving van ons gezag.

20 June 1863.

Minister of Colonies to govt Elias. -

L^a E^o N° 2. - kabinet geheim.

Bij missie van den 12 Meij. t. L^a B^o, kabinet is door W.H. Edgeste. abn het departement van koloniën mede-

-deeling gedaan van eenen tuschen N. H. Edgote. en den
gouverneur der Britsche bezittingen ter Kuste van Guinea
geveerde briefwisseling vegens de aomhouding door En-
gelsche onderdanen van twee inlandsche militairen,
door N. H. Edgote. belast met de overbrenging van eenen
brief aanden Kommandant van het Ashantijnsche
leger, ende weigering van den genoemden gouverneur,
niemens handen de bedoelde brief was gekomen, om
denzelveu terug te geuen. - In verband met dit
vooral verzoeft N. H. Edgote. de uitzending van een
oorlogschip en van de noodige oorlogsbehoefften, ten
einde vijandelijke invallen van Ashantijnen en van
Engelsche onderdanen te kunnen te keer gaan, en
voorschuyften, vooral omtrent de wacy, of N. H. Edgote. de
negers van Cape Coast overde zote rivier komende,
met geweld zal behooren te keeren, en zoo ja, vanmeer
het juiste oogenblik daar toe zal zijn gekomen. -
Tegen de weigering van den gouverneur der Britsche
bezittingen ter Kuste, om den gemelden brief terug te
geuen, stel ik mij voor, in overleg met het departe-
ment van Guitenlandsche zaken bezwaren in te been-
gen bij de Britsche regering. - Mij voorbehou-
dende N. H. Edgote. te zijner tijd bekend te maken met
den uitslag van de ten dien zake te doene stappen,
vind ik mij verpligt, N. H. Edgote. reeds nu op te merken, dat
de moeyelijkheden, welke uit het gebeude zijn voort-
geoloeid, grootendeels hadden kunnen vermeden
worden, indien door N. H. Edgote. bij de behandeling dezer
aangelegenheid meer beleid of gematigdheid ware
aanden dag gelegd. - De onderhavige kwestie
toch zou nimmer zulk een ernstige vending hebben
genomen, indien door N. H. Edgote. in stede van eenen brief
eene mondelinge boodschap aanden Kommandant
van het Ashantijnsche leger ware gezonden, hetgeen
waarschijnlijk even goed aan het doel zou hebben
beantwoord. - Maar indien er al reden be-
stond voor eenen schriftelijke kenninggeving aan dien
Kommandant, dan had daarvan mijns inziens
in het belang eener goede verstandhouding, kopie
behooren te worden gezonden aanden Britschen
gou-

gouverneur ten Kuste, onder mededeeling der motie-
-ven waarde zending over Engelsch grondgebied,
van boodschappers aan een tegen Engelse onderda-
-nen optrekkend leger. - Ware deze forma-
-liteit door N.H.E.G. in aelt genomen, de genoemde gou-
-verneur zou voor zeker geen bezwaar hebben ge-
-maakt, omdat meergemelden brief op uwe eerste
aanvraag terug te geven. - Na zijne veige-
-ring tot teruggave van dat stuk, zoude wensche-
-lijkheid, om eene goede verstandhouding met Hoer
Engelchen ambtgenoot te bevaren hebben medege-
-braagt, dat N.H.E.G. zich had bepaald tot een protest
in zeer gematigden toon, onder mededeeling, dat
de zaak ter kennis van het Nederlandsche gouverne-
-ment zou worden gebracht. - Met opzigt tot uwe
aan den Britschen Gouverneur gerigte brieven, moet
ik N.H.E.G. opmerken, dat daarin door N. seroordin-
-gen zijn gebezigt, die nimmer in eene officiële
correspondentie tuschen twee landvoogden beloken
voor te komen. - Met het oog op het standpunt
waarop de Nederlandsche regering met betrekking
tot de zaken ten Kuste tegen over Engeland staat,
is van uwe zijde veel bezadigdheid onmisbaar,
en moet alles worden vermeden, wat naar uit-
-tanding zneemt. - Ik had dan ook mogen
verwachten, dat N.H.E.G. in die briefwisseling meer
gematigdheid zou hebben aan den dag gelegd, en
dat N.H.E.G. vooral benevdingen zou hebben verme-
-den, die tot de ernstigste verwikkelingen aanlei-
-ding kunnen geven. - Maar aanleiding
vanden verderen inhoud van uwe opgemaalde
missive, heb ik de eer N.H.E.G. ste. mede te delen, dat
ruim half chequstes een oorlogschip ten Kuste van
Guinea zal aankomen, en dat bereids order is ge-
-steld op de aanschaffing en uitzending van een
gedeelte der door N.H.E.G. ste. aangevraagde oorlogs-
-beloeften. - spaediger dan tegen half che-
-qustes kan geen schip ten Kuste arriveren in ver-
-band met het tijdstip der ontvangst Hoer aan-
-vraag daartoe. - Met opzigt tot de door N.H.E.G.

gevraagde voorschriften, teeken ik hier aan, dat door
U. H. Edg. schijnt over het hoofd te zijn gezien het onder-
scheid, dat er bestaat tusschen het verklaren van
oorlog en het verdedigen van ons territorium tegen vij-
-andelijke aanvallen. - De bevoegdheid tot

zoodanige verdediging U. H. Edg. toegekend zijnde
bij de tweede alinea van art. 12 van het reglement
van bestuur voor de Nederlandsche bezittingen ter
Kust van Guinea, vermeen ik aan Uw beleid te moe-
-ten overlaten om ingeval van vijandelijke
invallen der oorlogvoerende partijen, van die be-
-voegdheid zoodanig gebruik te maken als U. H. Edg.
zal vermeenen te behoeven. - Had U. H. Edg. het

aangenezen onderscheid in het oog gehouden, dan
zouden door U. geene voorschriften zijn gevraagd,
omtrent Uwe bevoegdheid, om geweld met geweld
te keeren, veel minder nog omtrent het tijdstip,
waerop tot handelen moet worden overgegaan. -

Bij eenig doordenken toch zal U. H. Edg. zelf inzien,
dat dierdanig tijdstip afhangt van omstandig-
-heden, welke op het plein te 's Gravenhage evenmin
bekend zijn, als beoordeeld kunnen worden. -

Maar is zelfverdediging pligt, ook daarin behoort
met het meeste overleg en met grote bezadigdheid
te worden te werk gegaan. - Van Uw beleid

hangt in deze af, of het Nederlandsch gouvernement
ter kust, al dan niet zal worden gewikkeld in
moeijelikheden, welke waren te vermijden geweest. -

Ligt waardig mag dus niet tot vijandelijkheden
worden overgegaan. - Het gewigt der gevolgen
Uwer handelingen zal Uwen leiddraad behooren
te zijn, zonder evenwel de waardigheid der Neder-
-landsche regering op het spel te zetten. -

11 April 1863. - Minute Letter, gov^r Elias to Commn-
-dant of the Ashante army. -

Mijn Heer de Kommandant!

In het belang der Hollandsche onderdanen acht ik
mij verplicht U te schrijven, en daarom zend ik U een
onderofficier, die U dezen brief brengt. - Ik heb
mijne

mijne onderdanen gelast, zich niet te bemoeijen
met de palabber tusschen U en de Engelschen, en
hun gezegd, niet met de Engelschen te gaan, om tegen
U te rechten. - Het Hollandsche gouvernement is
een oud vriend vanden Koning van Chantijn, en
dat was de reden mijner handelwijze. -
Te loopen der krommen hebben mij beloofd niets
te zullen doen, als Gij hen niet aanvalt. -
Doen zij nu iets tegen hunne beloften, dan zal ik
hen gevoelig straffen. - Maar aanden andere
kant verwacht ik van U, dat ook Gij de Hollandsche
plaatsen eerbiedigt en Uw leger gelast, de Hollan-
ders geheel met rust te laten. - Van Uw regt-
vaardigheid mag ik niet alleen verwachten dat
Gij aan mijn allezins billijk verlangen zult vol-
doen, maar de rechtshapenheid van zijne Majes-
teit den Koning van Chantijn is mij borg, dat
hij Uw orders hieromtrent zal goedkeuren. -
Ik verzoek U dan ook zijne Majesteit Kwakoe Sua
van mijn schrijven aan U mededeeling te doen
en mijne complimenten aan hem te doen over-
brengen. - Van U verwacht ik, dat Gij mijn
afgezant ten spoedigste zult terugzenden. -
Ontvang, mijn Heer de kommandant! de verzeke-
ring der achting van

13 May 1867. -

Govr Bore to Resident Ceera. -

N° 24 Kabinet. -

Bij gelegenheid van het mij gebragte bezoek vanden
administrateur der Engelsche bezittingen aande
goudkust, heeft Z.H.E.G. mij onder anderen gepro-
ken over de onlusten, die sedert ruim een jaar
plaats hebben aan de Valta Tusschen de bevolking
van Cdda en Ogonna, aan welke Z.H.E.G. een einde
wil trachten te maken, en omdat doel te berei-
ken, zich den 16^{en} dezer per mail naar Ceera
zal begeven. - Daar ook de inwoners van
Hollandsch Ceera voor een groot gedeelte daarin
betrokken, en steeds in het veld zijn, onder de be-
ding van Kwassie Tenja (door de Engelschen

Takke

Tekkie geneemd, gegeven, en niet meer door het Ne-
derlandsche gouvernement erkend wordende neger-
hoofd van Hollandsch Celeca, zoo heeft geneemde
administrateur, ook namens den gouverneur gene-
raal mijne medewerking ingereepen, om de onder
Uwe bevelen staande bevolking terug te doen keeren.

Nadat dat verzoek door mij is overnomen, heb ik
uit hoofde van de moeilijkheden, die zullen
ontstaan, wanneer ten deze door het Nederlandsche
gouvernement ter kuste een andere politiek wordt
gevolgd dan door het Engelsche bestuur in deze ge-
westen, den administrateur voormeld beloofd
U ter zake te zullen zekijken.

Taaraan thans voldoende, heb ik dan ook de eer U
uit te noodigen, om zoo veel in Uw vermogen is,
Uw invloed te bezigen, om de bevolking naar Celeca
te doen terug keeren. — De negerhoofden
zal U den ook voor U moeten doen verschijnen en
kun aangezegen, dat de inwoners van Hollandsch-
celeca door langer verstand te bieden aan de
stellige bevelen van het Nederlandsche gouvernement,
zich zeker in suaangenaamheden zullen wikkelen,
daar die oorlog tegen de ctgouna's niet meer
van nege het Engelsche gouvernement wordt onder-
steund, en dat de onder Uwe bevelen staande be-
volking nimmer op den bijstand van ons gover-
nement zal kunnen rekenen, omdat zij op eigen
verantwoordelijkheid en tegen de stellige orders van
het hoofdbestuur de wapenen hebben opgenomen. —

Van onzen moreelen invloed op de negerregering
en bevolking van Hollandsch-celeca zal door Uw
wijs beleid verstandigen en wel doordachte maat-
regelen gebruik moeten worden gemaakt, om het
mij voorgestelde doel te bereiken. — Daar onze magt
ter kuste niet voldoende is, om ten deze te slagen,
zal U in geen geval geweld mogen gebruiken. —
Vanden stand der zaken en vanden uitslag derdoor
U in het werk te stellen pogingen, wordt ten spoe-
digste rapport bij mij ingewacht. —

4 June 1864.

N° 32. - Kabinet.

goed voors te elimineren of Colomes.

het beloofde referte aan den minister mijner missie de
 7 diei t. t. n° 21, Kabinet, het ik de eer uwe Excellentie
 mede te deelen, dat de v^d gouverneur der Eng. oke be-
 ythingen te Cape Coast elc. Stewart & Munro, mij met
 een bezoek heeft vereerd, en met zijn adjutant
 twee dagen ten mijnen ruige reeft doorgebragt. -
 t. t. had mij vooral bij particuliere thingen ver-
 goelt, om haer jonder de weergelieven eenmo-
 -nien of aan zijnen rang versuulijgde beleving in
 gen te ontvengen aan veck door t. t. tot tweemaal
 kenkaard verjoek, door mij dan ook is voelbaar ge-
 -worden. - De kwetei vanden koning van Ghana-
 -tijn, waarmede ik de eer had die Excellentie in heten-
 -slap te stellen zij mijne toevengenoem^d brief is
 -doorens geheel onder vier ooggen te voren gene-
 -den en vertrouwende op de loyaleit van t. t. heb
 ik haer dan ook ingage gegeven. - van het verjaer
 bij mij ontvangten bevingen vanden koning van Ghana-
 -tijn en van het daareps door mij aan dien vorst ge-
 -houden antwoord, voor welk bijk van vertrouwen
 hij mij zeer erkentelijk was, en mij daareps, ook een
 openhartig mededeeling deed van hare afspraak met
 den gouveneur generale, waerom bij een verlijke
 aanval van de slaktijnen te gillen landelen, dat
 namerlijk daarin zal bestaan, om eerst dan kunnen
 komst te gillen verleenem, wanneer het alijem jaer,
 dat de wijandelijke weornemens van den slaktijn-
 -re koning tot aanval vande slaktijnen te Cape
 -Coast doerde beaving alleen niet mitjels jaer
 kunnen worden afgewend. - Van mijne ijde
 heb ik t. t. ook nog maels stellig verkaard, dat de
 beaveking onder het Hollandse vatten niet het
 minste deel aan die oorlog guchtege weornemens
 gillen nemen, en vel het alteminote den koning
 van slaktijn daarin gillen bijstaan of hulp ver-
 -leenen. - Ik zal nu het antwoord van dien
 koning op mijn aan hem toegijonden wijgen af-
 -maeken en de eer hebben haer te daarmede te
 gillen

zijner tijd in wetenschap te stellen. —

Vervolgens de zaak besprekende der onlusten aan de Volta tusschen de bevolking van Chdda en Chgon-nah, heeft K. E. mij verzocht, alles te willen beproeven, om de bevolking van Hollandsch Ceera, welke onder de leiding van zekere Kwassie Tenja, ge-
wezen en niet meer door het Nederlandsche gouvernemen-
t erkend wordende negerkhoofd van Hol-
landsch Ceera, zich in die geschillen hebben gemengd,
te doen terugkeeren, zoo als ook van de zijde van
het Engelsch bestuur met de bevolking van Engelsch Ceera
is gedaan, ten einde zoodoende te trachten alle span-
ningen en aanleiding tot verlenging dier twist weg te
nemen. —

Het gegronde daarvan dan ook ten volle
beseft hebbende, heb ik in dien geest den Resident, belast
met het bestuur in de afdeeling Ceera bij geleene mis-
sive opgedragen, om zoo veel in zijn vermogen was,
zijn invloed te bezigen, om de bevolking van Ceera
te doen terugkeeren, waartoe hij speciaal de negerkhoof-
den voor hem moet doen verschijnen, en hun aangegeven,
dat de inwoners van Hollandsch Ceera door langer
weerstand te bieden aan de stellige bevelen van het
Nederlandsche gouvernement, om zich vande inmenging
dier geschillen te onthouden zich zeker in onaangenaam-
heden zullen wikkelen. —

Verder heb ik dien
ambtenaar opgemerkt, dat onze magt ter kuste niet
voldoende is, om ter verkrijging van een gewenscht re-
sultaat met geweld te werk te gaan, en ik het daarom
geheel aan zijn wijs beleid en verstandige en wel
doordachte maatregelen overliet, om te trachten
mijne bedoelingen tot verwezenlijking te brengen,
van welke uitslag ik de eer heb Uwer Excellentie hier-
bij in afschrift aan te bieden, de daaropvan dien
ambtenaar ontvangen drie missives onder L^{ts} A Ben
C. —

De heer Kosler is met de laatst aange-
komene mail boot naar Ceera vertrokken, om
aldaar tot regeling van zaken eene maand te ver-
blijven, en zond mij voor zijn vertrek bij particu-
lier schrijven een afschrift der overeenkomst, betref-
fende de ruiling van grondgebied tusschen de En-

-gelsche en Hollandsche regering, welke echter vol-
gens zijn schrijven nog niet geëratificeerd was, en
waaraan mij dan ook door Uwe Exc. nog geene mede-
deeling is gedaan. -

7 November 1867. -

goot Boers to Minister of Colonies.

N° 50. Kabinet.

Met beleefde referentie aan mijne missive dd. 18 Au-
gustus tl. Lett. A, geheim heb ik de eer Uwe Excellentie
mede te deelen, dat dezer dagen alhier is aange-
komen een gezantschap van den etshantijnsche Ko-
ning, de officiële kennisgave overbrengende van
het op den 28 April tl. plaats gehad hebbend over-
lijden vanden Koning Kwakoe Tjua ende troon-
beklimming op den 28 Mei daaraanvolgende
van zijn opvolger Koffie Kankarie, zijnde een jong
mensch van circa 30 jaren. - Door middel
vanden agent van het Nederlandsche gouvernement
te Coomanie heb ik die schriftelijke kennisgave
van dien vorst ontvangen waarin hij de meest stel-
lige vriendschaps betuigingen voor het Nederland-
sche gouvernement doet, met de beloften, om goeda-
de feesten van het overlijden en troonbeklimming
zullen zijn afgelopen, alsdan de nog verschuldigde
56 man, bestemd voor het O.I. leger mij te zullen
toezenden. - Ik zal afwachten in hoeverre aan
deze, ook door den overledene Koning zoo herhaalde-
lijk gedane belofte gevolg zal gegeven worden,
waarmede ik te zijner tijd Uwe Excellentie als-
dan in wetenschap zal stellen. -

De gezanten ten getal van zes met ruim honderd
volgelingen zijn door mij behoorlijk ontvangen en
met onderscheiding bejegend, hebbende ik hen
eerst officieel ontvangen en hen toegesproken en
eenige dagen daarna in gezelschap van den
Koning en de regering van Elmina, benevens
eenige der voornaamste handelaren particu-
-lier in mijne woning toegelaten, waarmede de
gezanten bijzonder vereend schenen te zijn, en
mij bij herhaling daarvan de verzekering ga-

ven met de betuiging, dat zij te Coomassie terug gekeerd zijnde, dadelyk den Koning van het alhier door hem genoten vriendschappelyk onthaal zoude mededeeling doen. -

Ik heb opzettelyk dat onthaal voor hem zoo steelend mogelijk gemaakt, met het oog op de belangrijke diensten, die mij van de Achantyische regering benoodigd zullen hebben bij het daargestellen van eene goede communicatie weg tuschen hier en Coomassie, zoodra de op handen zijnde nieuwe grensregeling zal zijn tot stand gebracht. -

Ik heb ook den Koning geschreeven, dat hij immer op de reeds zoo lang bestaan hebbende vriendschap van het Nederlandsch gouvernement kan blijven staat maken, en dat ook zulks van zijne zijde moet bevezen worden door de medewerking, welke ik later van hem zal verzoeken in het helpen tot stand brengen van bovenbedeelde groote weg, welke als de geheel over Helandsch grondgebied zal moeten loopen. -

Daar het mij uit het archief is gebleken, dat het de gewoonte is bij bijzondere plechtige gelegenheden den Achantyische vorst met eenig min of meer aanzienlyk geschenk te begiffigen, zoo komt het mij voor, dat zulks nu bij de troonbeklimming vanden nieuwen Koning eene gepaste gelegenheid zoude zijn, om hem te gelykertyd daardoor meer aan onze belangens te verbinden, en speciaal om reden deze goede vriendschappelyke verhouding om inderdaad in de toekomst van zeer veel nutt te zijn. -

Het is daarom ik de vrijheid neem Uwe Excellentie eerbiedig voor te stellen, om als geschenk van wege het Nederlandsch gouvernement aan den Achantyische vorst bij gelegenheid zijner troonbeklimming aan mijn adres te willen doen uitzenden: -

- 1) een groote spiegel met rijk vergulde lijst, welke voor een bedrag van f. 100. - aan het oogmerk zal voldoen
- 2) een glazen licht kroon met verscheide dito armen voor de daarop te plaatsen waskaarsen, en met glazen korallen omhangen, gewoonlyk vroeger in gebruik in Koffyhuizen en dergelyke publieke verzamelplaatzen. -

3) een kistje inhoudende een 50tal pakken gewone
waskaarsen. - Met deze drie voorwerpen
vermeen ik, dat zal kunnen worden volstaan en zulk
genoegzaam voldoende te zijn, om dien neger vorst
in ons belang te winnen. - Ik vermeen ook
niet onover meld te moeten laten, dat door de gezan-
ten als bewijs van vriendschap van kunnen vorst
jegens mij als vertegenwoordiger van het Hollandsch
gouvernement een geschenk is medegebracht, bestaande
in een pakje stofgoud ten waarde van ruim f. 100. -
en ofschoon ik in beginsel zeer tegen het aan nemen
van geschenken ben, welke mij in mijne betrekking
worden aangeboden, zoo ben ik in dit geval daartoe ver-
plicht geweest, ten einde dat negerhoofd niet naar
zijne bekoompene begrippen gevoelig te beledigen,
dat ongetwijfeld zeer ten nadeele onzer eventuele
belangens zoude geweest zijn. - Om echter dit
geschenk op eene delicate wijze te reciproceren, heb ik
aan de gezanten als bewijs ook mijner vriendschap
voor hun koning eenige geschenken medegegeven,
bestaande in een ruime voorraad rum, champagne
- en roode wijn, bier, genever, een rol kostbare zijde
voor paantjes (negerkleeding), oostindische serongs
en twee messen met zilveren heften, zoodat ik daar-
door zeer ruim het mij toegezondene geschenk ver-
goed heb, en vertrouwd dan ook dat deze mijne kan-
deling de goedkeuring van Hwe Excellentie zal mo-
gen meedragen. - Ten slotte heb ik de eer Hwe

Excellentie nog mede te deelen, dat bovengenoemde agent
mij tegelyken tyd vertrouwelyk schryft, dat het vaste
voornemen bij de chikantynsche regering blijft be-
staan, om na afloop der hierin vermelde feesten
en bij het opkanden zynde einde der regentijd de
Fantynen onder Engelsch protectoraat te gaan beoor-
-logeren, van welk voornemen ik bereids bij mijn schry-
-ven dd. 7 Mei tl. N° 22 Kabinet, zeer geheim, Hwe
Excellentie heb kennis gegeven. -

Ik heb echter ook in verband met de ministeriële
depeche dd. 24 juni tl. L^{na} N° 2 geheim, mij dit
maal onthouden mijn Engelsche ambtgenoot te
cape

Cape Coast daarmede in wetenschap te stellen en zelfs in mijn schrijven aan den dekantynsche Koning daarvan geen melding gemaakt, om reden hij mij van dat voornemen in zijn officieel schrijven niets mede gedeeld heeft, en ook om in deze zaak de strikste neutraliteit te blijven behouden.

21 November 1867.

gov^r Baers to Resident Sierra.

N° 52, Kabinet.

Ter beantwoording Nuer Brief dd^e 14 dezer N° 131, heb ik de eer te rescriberen, dat het grootendeels van Uw voornemen en mijn beleid zal afhangen, om de gemoe-deren der bevolking onder Uw bestuur ter beda-ren te brengen, door speciaal met de hoofden ver-trouwelijk te spreken, hun onder het oog te brengen, dat verzet van hunnen kant tegen het eenmaal door de Nederlandsche en Engelsche regering gesloten verdrag ten opzichte der nieuwe grensregeling niet in hun voordeel, maar inder daad zeer in hun na-deel zoude zijn. - Dat zij in de eerste plaats moe-ten begrijpen, dat aan het gen^d tractaat niets te veran-deren is, en zij alsoo zeer verkeerd zoude handelen, wanneer zij in hunne opgevoondenheid zouden trachten zich met geweld tegen de wettige uitvoering daarvan te verzetten, waarvan de nadeelige gevolgen voor hun zeer noodlottig zoude zijn, en zij dit alleen, wanneer het echter te laat was, aan hun zelve zoude te wijten hebben. - Het moet hun duidelijk en begrijpelijk worden gemaakt, dat de overgang van het Holland-sche op het Engelsche bestuur alleen het ouwer mijde-lijk gevolg is van een geregelder indeeling der land-schappen of districten te dezer Kuste, welke nu als het ware in en door elkaar vermengd zijn, waardoor de behartiging der belangen van de wederzijdsche be-volking niet alleen zeer bemoeijelijkt werd, maar schier onmogelijk was. - Vervolgens moet hun worden afgevraagd, wat dan eigenlijk de werke-lijke reden is, dat zij zoo zeer tegen het aanstaande Engelsch protectoraat zijn, uit welker, bedaard uit-te lokken antwoord, door H. E. al weder, temmen zoude

Kunnen

kunnen worden gevonden, om hen van verkeerde be-
grippen en vooroordeelen tegen het Engelsch bestuur te-
rug te brengen. - Alle deze punten geef ik H.
E. in overweging, om met tact en met het oog op de
aans taande gebeurtenissen geheel in de geest der be-
volking vallende begrippen in practijk te brengen.

Het had mij intusschen aangenaam geweest, indien
Uw gen^d schrijven van 14 dezer n° 131 meer gedetail-
leerd ware geweest, opdat mij daaruit al dadelyk
en duidelyk had gebleken, wat door U als hoofd
van het bestuur is en wordt gedaan, om de beoal-
ting van, zoohet mij voorkomt, verkeerde begrippen
en voorstellingen terug te brengen, daar ik toch
wel niet vil betwyfelen of H. E. zal door Uwe onder-
vinding en bekentheid met de zeden en gewoonten
der inlanders geen middel of gelegenheid ver-
zuimen, om hen op de zachtste en bevattelykste
wijze, al meeren meer vertrouwd en eigen te ma-
ken met de op handen zijnde verwisseling van
regering door hen ook speciaal opmerkzaam te ma-
ken, dat het betoonen eener goede gezindheid je-
gens hun aanstaand hoofdbestuur zeker de beste
wijze zal zijn, om wederkeerig van het Engelsch pro-
tectoraat rechtvaardige behandeling en bescherming
te verwachten, en daaren tegen verzet tot de
schroomlykste gevolgen zoude kunnen leiden. -

Het een en ander op zene gemoedelyke wijze hun onder
het oog te brengen, zal ongetwyfeld zooal niet opeens
dan toch zeker van lieverleiden ingang by hen vin-
den, en gaande weg leiden tot betere en meer in
hun belang werkende gevoelens, tot welke oprek-
king en aankweeking door U zoo veel en dikwijls
mogelyk moet worden gewerkt. -

Daar ik niet twyfel of U zal geroeg van het hooge
belang doordrongen zijn, om alles in het werk te stel-
len wat eene goede en vreedzame afloop der
aanstaande overgangsperiode bewonderlyk zijn
kan, zoo zal ik dien aangaande hier over eindi-
gen met H. E. alleen nog speciaal opte dragen
en aan te bevelen, mij met elke post gelegenheid,

bij afzonderlijk schrijven - zoo veel noodig gedetailleerd - in wetenschap te stellen met alles wat door N.E. in het belang dezer hoogst gewichtige zaak is en wordt vereijgt, en in hoeverre zelfs volgens Nw gevoelen, al of niet een gewenschte indruk op hen maakt.

Ten slotte moet ik N.E. ook nog opdragen de hoofden der bevolking mijne ontevredenheid te kennen te geven over de herhaalde malen plaats gehad hebbende moedwillige schending der publicatie, iets, hetwelk van eene verre gaande oneerbiedigheid getuigt jegens de regering van wien die publicatie in naam des Konings is uitgegaan en ondertekend, en ofschoon volgens Nw gevoelen deze wandaad beclouwd wordt als niet tegen het Nederlandsehe maar wel tegen het Engelsch gouvernement te zijn gericht, zoo blijft de daad even laak en strafbaar. - Het is mijne aandacht ook niet ontgaan, dat dit afkeuwingswaardig bedrijf zich tot vier malen op verschillende tijden heeft herhaald, zonder dat door N.E. eenige pogingen zijn in het werk gesteld, om den dader op keeter daad te betrappen; ik heb althans in Nwe berichten daarom trent niets vermeld gevonden, en zie ik als nog dienaangaande een meer gedetailleerde rapport van N.E. tegemoet. -

22 November 1867. - govt Baers to Resident clera.
N° 53, Kabinet.

Als een vervolg op mijne missive N° 21 dezer N° 52, Kabinet, heb ik de eer Nwe Ed. hierbij te doen taakomen afschrift van een schrijven, hetwelk door eenige inwoners van clera onder teekend, en mij leden middag geworden is. - Dit stuk is zoo het mij voorkomt buiten Nw weten geschreven en mij toegezonden geworden. - Daar in het tegenover gesteld geval hetzelfde wel (nammer door N.E. de noodzakelijkheid daarvan was ingezien) door Nwe tusschenkomst en toegelicht met Nwe bemerkingen mij zoude zijn aangeboden geworden. - Het is om die reden ik N.E. daarvan afschrift doe ge -

geworden met opdragt, om de onder teekenaars bij N.E. te ontbieden en hun het verkeerde humeur handelwijze onder het oog te brengen door zich buiten N om tot mij te wenden en hun vervolgens te deen begripen, dat door mij voorgenaamd niets kan gedaan of veranderd worden in eene overeenkomst tusschen de twee hooge regeringen tot stand gebracht.

Overigens verwijt ik N.E. ten degen opzigten naar den inhoud van mijne in hoofde dezer genoemde missie. -

Dutch Town Accra 17th Nov. 1867. -

To His Excellency, Governor, Sir!

We the undersigned proposed of writing these brief lines to His Excellency to say we have seen the proclamation and also we have learned from Captain Neijtingh that King of Netherlands and the Queen of Great Britain and Ireland have formed their opinion of making an interchange of the territory on the West coast of Africa, our opinion is it would not conduce to our mutual advantage and would'nt promote an interest for us. -

We the undersigned assure you, Sir, it is against our desire, we shall not appreciate to be under the British subjects, but if there is any allowance to be paid on the behalf of Dutch government, every year we shall be very glad to meet it. - "An old broom knows every corner!" - This is the high subject we have much at heart. -

We cannot understand the reason, why such a thing occurred on the West coast of Africa. -

Your Excellency v.o. makelaar
most obedient servants King Ammodarkuna x
x his mark, Chief Vanne x his mark, Chief Tajoe ctnoeh x
x his mark, Chief Doodoo x his mark, Principal Chief x
x his mark : v.B. vande jongens -

6 December 1867. -

gov^r Joers to minister of colonies. -

n° 57 Kabinet.

(Extract)

Het is mij aangenaam u. e. te kunnen melden, dat rust en orde in de aan mijne zorgen toevertrouwde bezittingen heerschen. - Wel ontving ik van den Resident, belast met het bestuur der afdeeling Accra, bericht, dat de bevolking met tevredenheid met de aanstaande overgaaf van het Nederlandsche gedeelte aldaar, doch na haar te hebben doen aanmanen tot gehoorzaamheid, met verwijzing naar de voordeelen die zij zelve te wachten heeft, waarmee Accra onder ien gouvernement zal zijn gebracht, schijnt die bevolking thans daarin te berusten. -
